

Ára: 850 Ft

10 éves tesztek, piac, internet, tippek

99/4

Computer

Előfizetési diákár: 499 Ft

PANORÁMA

X. évfolyam 4. szám

Elektronikus kereskedelem

MS Office 2000

Itt a Voodoo 3!

APC szemé

Szkennerteszt

Lotus Notes 5

Új processzorok

SQL Server 7.0

Szerencsejátékok a neten

A WinRAR 2.50 legbensőbb titkai

MAXELL ADATHORDOZÓK 1,44MB-70GB

KICSIKNEK ÉS NAGYOKNAK

- 120 MB kapacitás
- ATAPI interface
- írja és olvassa a 120 MB-os és a hagyományos 1.44 MB-os floppy lemezeket is

- 640 MB kapacitás
- SCSI/Paralell interface
- írja és olvassa a már meglévő 128 MB-os, 230 MB-os, 540 MB-os és 640 MB-os lemezeket is

- 5.2 GB kapacitás
- SCSI interface
- olvassa a CD-R, CD-RW, Video CD, Audio CD, DVD video, DVD ROM, DVD-R, írja a DVD RAM és PD-650 lemezeket

- 70 GB kapacitás
- SCSI interface
- kompatibilis a DLTIII, DLTIII XT és DLT IV-es kazettákkal

maxell

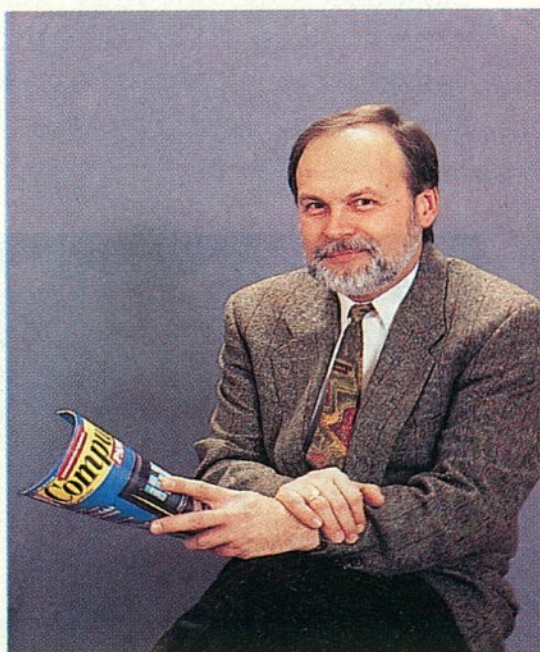
MAGYARORSZÁGI KÉPVISELET

TEL.: 204-73-33
FAX.: 204-73-34

Y2K

Áldják vagy átkozzák majd a jövő év küszöbén a szoftvereseket? Ki tudja. Az mindenesetre tény, hogy erre az évre a számítástechnikai szolgáltatók kiugróan magas bevételére számítanak az elemzők az egész világon, ami nem utolsósorban a kétezres évvel kapcsolatos ismert gond elhárításából származik majd.

A kárelhárítás költségei, a számítások szerint, a világon összességében elérhetik akár a 1200 milliárd dollárt is, s ahogy közeleg az „igazság órája”, úgy növekszik az aggodalom a vállalati körökben. Egy – 140 amerikai nagyvállalatra kiterjedő – felmérés tanúsága szerint a cégek tavaly, a harmadik negyedévben már átlagosan 26 százalékkal magasabbra becsülték Y2K-kiadásukat, mint tették azt az év elején. Az

AT&T-nél például tavaly szeptemberben már 711 millió dolláros kiadással számoltak, ami 103 százalékkal volt magasabb az eredetileg tervezettnél.

Persze nem kell feltétlenül külföldre menni a példákért, egyebek közt a hazai rendőrségnek még legalább egymilliárd forintot kell költenie az év végéig számítástechnikai hálózatának és programjainak cseréjére, hogy ne omoljanak össze a nyilvántartásaik – írta nemrég a Népszabadság. De vehetjük akár az Országos Egészségbiztosítási Pénztár esetét is, ahol az informatikai rendszer átállítása másfél milliárd forintba kerülhet.

Óriási summáról, hatalmas üzletről van tehát szó, amin cégek serege gazdagodik majd meg. Főként azért, mert ma valójában senki sem képes felmérni a kockázat valódi mértékét.

Már csak azért sem, mert noha a vásárlók érthetően garanciát szeretnének kapni programjaik kétezres év kompatibilitására, a szoftverszállítók jelentős része azonban – legalábbis eddig – vonakodott kiadni az erre vonatkozó információkat. Ezek alapján ugyanis kártérítési perek seregét indíthatnák partnereik, s ezzel cégek tucatjai kerülnének csődbe.

Az ilyesfajta információ-visszatartást megelőzendő született meg az Egyesült Államokban az úgynevezett „Samaritaner Act”, a Kétezres év törvény. Ez alapvetően felszabadítja az amerikai cégeket a programok Y2K-gondokkal kapcsolatos garanciális felelőssége alól. Következésképpen nem kell perek seregétől tartaniuk, ezért a kétezres év gondjával kapcsolatos információk időben és kellő mélységben juthatnak el a felhasználókhöz, akik így megalapozottabban készülhetnek az ezredvégre.

Persze nem mindenki osztja ezt a nézetet. Egyebek közt Németországban, ahol nemrég Bill Gates meglehetősen kevés sikerrel érvelt egy ilyesfajta törvény ottani bevezetése mellett. S bár vitatkoznak még róla a szakemberek, ám többnyire kétségesnek ítélik egy ilyen törvény hatását, és egyébként is túl későinek tartják az egészet.

Vajon Magyarországon mennyire tartanak a „Y2K-katasztrófától”? Ezúttal erre a kérdésre kerestük mi is a választ, szokásos havi felmérésünkben. Adatlap rovatunk diagramjait tehát minden, a Y2K-veszély elhárításában érdekelt olvasónk figyelmébe ajánljuk.

G. KOCSIS KRISTÓF
főszerkesztő

HÍREK

- 10 IBM – Beszélő böngésző
- 10 Compaq Magyarország – Túl a százmillió dolláron
- 10 Intel – Játékmester
- 11 Xerox – Otthon a SOHO piacon
- 11 MP4 – Újhullám
- 11 Acer – Szabványos doktorok
- 11 AMD K6-III – Tempóváltás
- 12 IBM – SPECweb96 győztes
- 12 Lotus – Megérdemelt ötös
- 12 Acer – Noteszbajnok
- 12 CHS Hungary – Új Microsoft disztribútor
- 14 IBM – Az erő velünk van
- 14 Intel – Pentium III Xeonok
- 14 ALR – Jót, olcsón
- 14 WEKA Szakkladó – Gyakorlati controlling
- 16 Windows Panoráma – Informatikai díj
- 16 Fujj – Zsebkamera
- 16 3Com – 56K-s modemkártya
- 16 CommunicatE!Pro – Nemzetközi vizeken
- 16 CORE Kft. – Szakmai nap
- 17 Attachmate – Előnyös megoldás
- 17 Computer Associates – Nyereséges negyedév
- 18 Tech Data – Előzetes eredmények
- 18 Kvint-R – Tally lézernyomatók
- 18 Intel – Itt a Pentium III!
- 18 Areco Systems – Új termékek a Centurytől
- 20 Toshiba – Mobilitás és erő
- 20 LANex – Routerek egyetlen chipen

INTERJÚ

- 22 Uniós csatlakozás – Szabványos történet

ADATLAP

- 24 Computer Panoráma – plackutatás – A 2000-es év problémája

FÓKUSZBAN

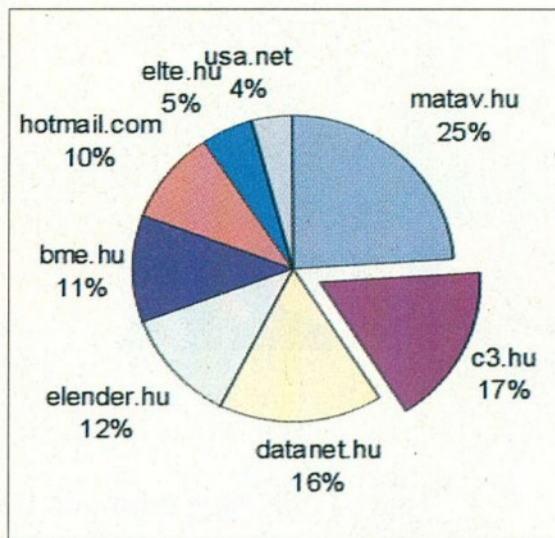
- 28 A magyarországi Internet – Otthonról a szupersztrádára
- 31 Boltok az Interneten – Gombnyomással a bevásárlókosárba
- 33 Együftműködő kereskedelem – Apollo megoldása
- 35 E-reklám – Ha kell, ha nem

HARDVERTESZT

- 38 Szkennerok – Jöjj és láss!

HARDVER

- 50 Új nyomatók – Printerdömping
- 54 Voodoo 3 – Kártyamágia
- 56 Intel-tervek – Processzoráradat

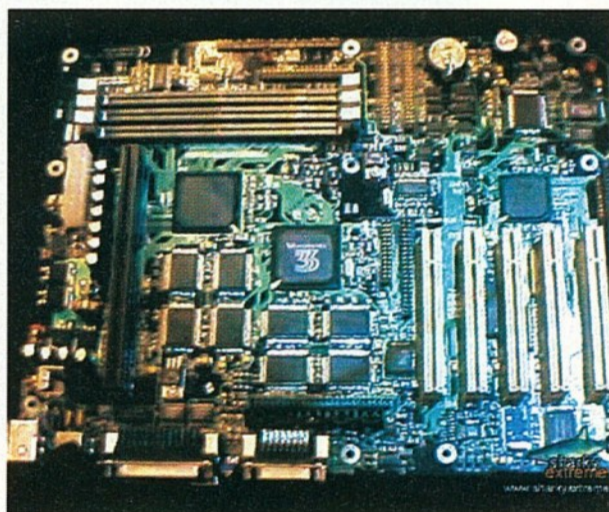

28 Fókuszban: az elektronikus kereskedelem

Ebben a hónapban az interneten kalandozunk, s megnézzük, milyen kereskedelmi megoldásokat kínál a világháló. Felmérjük a hazai és a külföldi helyzetet, s még az e-reklámokról, azaz az internetes hirdetésekről is ejtünk néhány szót.

38 Hardverteszt: szkennerok

Szkennelni sokféle céllal lehet: otthon vagy az irodában, archiválás céljából, nyomdai előkészítés során vagy egyszerűen csak szórakozásból. Tesztünkben az otthoni és a kiscéges szkennereket vizsgáltuk meg, s közülük is a síkgyas, A4-es készülékekre voltunk kíváncsiak.

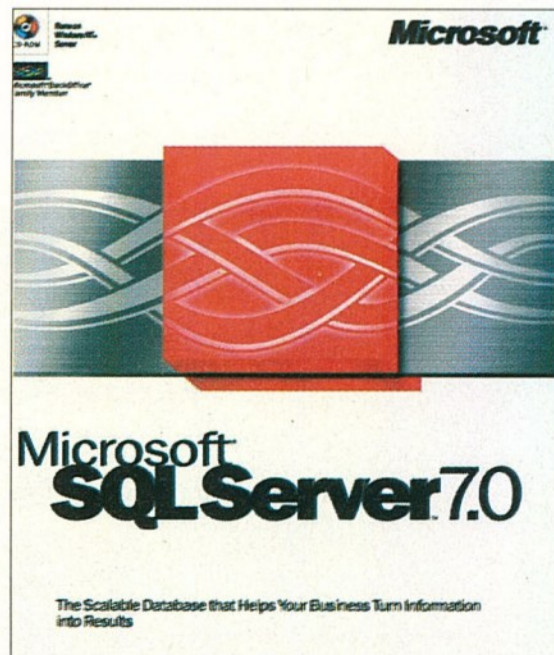

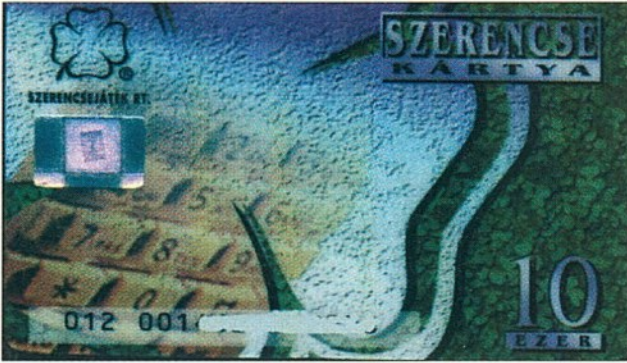
54 Voodoo 3

A tavalyi Comdex egyik legnagyobb meglepetésével a 3Dfx Interactive szolgált: kiderült, hogy a cég már dolgozik a Voodoo 3-as projekten. S az új kártya – ha hinni lehet a híresztelésnek – minden eddigi 3D hardvert le fog söpörni a porondról.

76 Microsoft SQL Server 7.0

Az SQL Server 7.0 olyan átfogó platform, amely megkönnyíti az adatbázis-kezelési megoldások tervezését, elkészítését és használatát. Lehetővé teszi, hogy a vállalatok friss és pontos információk alapján hatékony üzleti döntéseket hozzanak. S hogy miként hasznosíthatjuk mindennapjainkba az SQL Server teljesítményét? Nos, az Office 2000 (amelyről külön cikkben is beszámolunk) lehetővé teszi az SQL Server 7.0 adatainak elérését, segíti a többdimenziós elemzések készítését az asztali számítógépeken.

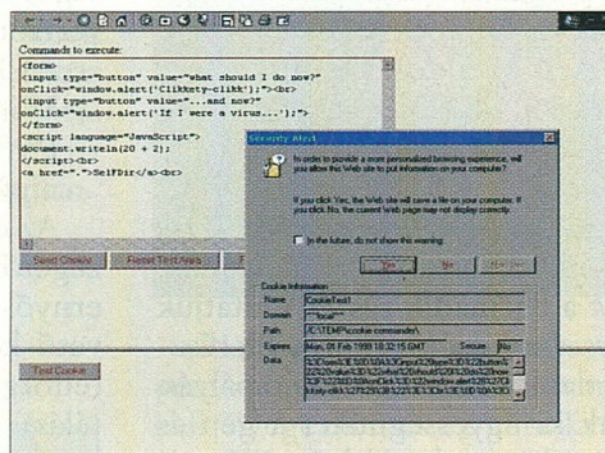
78 Szerencsejátékok a neten

Indulása idején, pár esztendővel ezelőtt, már beszámoltunk a *Szerencsejáték Rt.* elektronikus fogadási rendszeréről. Már akkor is felve-

tődött: az interneten is meg kellene jelenniük a közvetlen játéklehetőségeknek. Nos, az elmúlt év decembere óta már a világhálón is kergethető a szerencse. S mivel a rendszer bárholnan elérhető, külföldön sem kell elmulasztanunk kedvenc játékunkat.

90 Vírusok a cookie-kban?

A jámbor kis sütkben (cookie-kban) gonosz szörnyek is megtelepedhetnek. Jelenleg még egyetlen ellenőrzött és bizonyított esetről sem tudunk, de ki tudja mi lesz holnap....

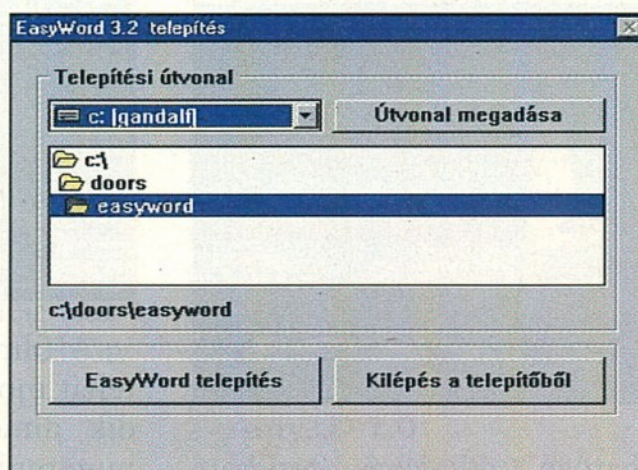
101 Office 2000

Januárban adta ki Office 2000 második bétaváltozatát a Microsoft. Vajon milyen állapotban van az irodai programcsomag legfrissebb kiadása? Erőgépek kelle-

nek-e a futtatásához vagy megelégszik viszonylag szolidabb hardverrel is? Ezeket a kérdéseket szerettük volna tisztázni.

114 EasyWord

A szövegszerkesztést meg lehet, sőt meg kell tanulnia mindenkinek, aki számítógéppel dolgozik. Az már az egyéntől és környezetétől, feladataitól függ, milyen programot érdemes ehhez felhasználnia és megtanulnia. Amíg a Word, a WordPerfect vagy a StarOffice az igényes feladatokra összpontosít, a magyar fejlesztésű EasyWord az abszolút kezdőknek készült.

INTERNET

- 60 Magyar sarok
- 61 Internetes ismerkedéseink
- 62 Gyöngyhalászat
- 63 Netkandalló – Vendégünk Pálffy Roland orvos, festőművész
- 64 Virtuális Internet
- 64 A hálózat mélyén: szerveroldali alkalmazásfejlesztés (3.)
- 65 MediaRing talk 99
- 65 Tölcsér
- 66 Búcsú a szoftvercsomagoktól?

SZOFTVER

- 70 StarOffice 5.0 (3.) – Integrált irodaszer
- 73 Lotus Notes R5 – Mindent egy csapásra?
- 76 Microsoft SQL Server 7.0 – A méretezhető adatbáziskezelő

BEMUTATJUK

- 78 Fogadás a világhálón – Bitnyi szerencse

FEJLESZTŐRENDSZER

- 82 Microsoft Visual Basic 6.0 – A Windows égése alatt

SZOFTVERÚJSÁG

- 86 Spectrum Basic – Tili-toli játék

VÍRUS

- 90 Vírusok a cookie-kban? – Rész a pajzson DVD

- 95 Hollywood Plus MPEG2 kártya
- 96 Bemutatjuk az IBM ThinkPad 600-at

- 96 Filmajánló: bőséges választék
- 99 Túl az Óperencián: Mozart Requiem Szarajevóért

- 99 Az első fecske: IBM Discoveries DVD-ROM

- 100 Az első magyar DVD-rajzfilmek
- 100 Nyereményjáték filmrajongóknak

WINDOWS

- 101 Office 2000 – Lehet pár megával több?
- 106 Windows 95 – Hűségnyilatkozat
- 110 Word 97/Excel 97 – Típek a tárházból
- 114 EasyWord – Belépőszint
- 116 A WinRAR 2.50 rejtett lehetőségel – Törpíteni, de okosan

- 118 Excel 97 – Szimbolizmus
- 122 Windows CE – Hasznos segédek
- 124 CD-mustra – Környezetünk titkai

ÁLLANDÓ ROVATOK

- 2 Tartalom
- 4 CD-melléklet
- 23 Impresszum
- 48 CP-plac: szkennerek
- 126 Olvasószolgálat
- 126 Előzetes
- 128 E számunk hirdetői

COMPUTER PANORÁMA

CD-ROM 99/4

Egyre több időt töltünk már a szabadban, s persze a nappalok is hosszabbak, de talán az esti órákból el tudunk csenni egy kis időt, hogy a Computer Panoráma kompaktlemezén csemegézzünk.

A GAMES KÖNYVTÁR
TARTALMA:

Alien Vs. Predator – Marine Demo
Windows 95, 98 (DirectX 6)
PII 266, 32 Mbájt RAM
avp_2dma.exe

Aki szerette az *Alien* trilógiát, az nem fog csalódnni ebben a háborzongató *3d first person shooter* játékban. Ha szereti az izgalmakat, ki ne hagyja ezt a demót. A kihalt folyosókon hallani az idegenek neszezését, akik feltűnnek a falon és a plafonon is. Csak a leggyorsabb tengerészgyalogosoknak marad elég idejük arra, hogy egyáltalán meghúzzák a ravaszt,

és a másvilágra küldjék a savasvérű rémségeket. A gyorsaság és a vérfagyasztó hangulat az erénye ennek a játéknak. Csak erős idegzetűeknek!

Turok 2 – Seeds Of Evil
Windows 95, 98 (DirectX 6.1)
PII 266, 32 Mbájt RAM, 3Dfx
turok2.exe

Annak idején a *Turok* volt az a játék, amely megmutatta, mit is tud egy 3Dfx-es

kártya, hiszen fantasztikus grafikai effektjeivel jóval megelőzte a korát. A készítőik nemrég dobták piacra a folytatást, amely szinte mindenben felülmúlja az első részt. A grafika gyönyörű, a játékmenet izgalmas és az irányítás is megfelelő. A teljes verzióban több mint húsz(!) fegyver lesz, amelyekből azért a demóban is sokat kipróbálhatunk. Fontos, hogy a program telepítése előtt installáljuk a 6.1-es DirectX-et is.

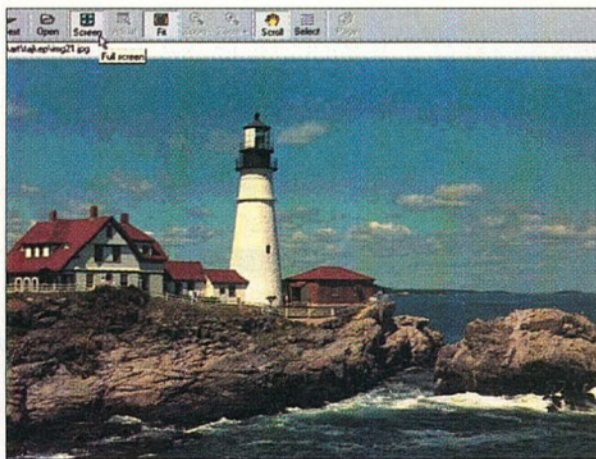
Worms Armageddon Demo
Windows 95, 98 (DirectX 6)
P166, 16 Mbájt RAM
wademo.exe

Minden idők egyik legnagyobb 2D-s lövöldözős (már ha van ilyen) játéknak, a *Wormsnak* a harmadik részét mutatjuk be. A *Worms Armageddon* a második részre épül. A demóváltozatban két pályán próbálhatjuk ki ügyességünket a gép és egymás ellen, sőt gyakorlasként időre is játszhatunk, ahol lepottyanó céltáblákat kell szétlőnünk. De nem ez a legnagyobb szórakozás, hanem az, amikor egymás ellen játszunk. Kis ízelítő az új fegyverekből: Báránykilövő, Bűdöske, a görény, lézeres célzó, lángszóró, nyílpuska...

Érdekességként megemlítyük, hogy az egyik csapatban Monica Lewinsky is szerepel (gondoljuk, nem kis sikerrel).

A GRAPH KÖNYVTÁR
TARTALMA:

Microsoft PhotoDraw 2000
(próbaverzió)
Windows 95/98/NT
Pentium MMX, 32 Mbájt RAM
MSPD2000 könyvtár

Előreláthatóan népszerű program lesz a *Microsoft PhotoDraw 2000*, amely ötvözi a vektorgrafikát, a bitmaphasználatot és a 3D-s lehetőségeket. Ennek megfelelően kicsit lassú – tehát megfele-

lő gép kell hozzá –, de valóban hasznos lehetőségekkel teleaggatott a program. Olvasóink a *Trial* verziót próbálhatják ki, mely 30 napig használható.

Adobe PhotoShop 5.0
(próbaverzió)
Windows 95/98/NT
Pentium, 32 Mbájt RAM
\APHOTO50 könyvtár

Az Adobe cég *Photoshop* programja mindig is a legnépszerűbb képfeldolgozó, grafikai programok egyike volt. Az 5.0-s verzió a legújabb kiadás, amelyben a többlépcsős visszavonás, a beépített rétegeffektek és az újraszerkeszthető szövegek mellett még számtalan újdonságot találunk. Most a 30 napos próbaverziót adjuk közre.

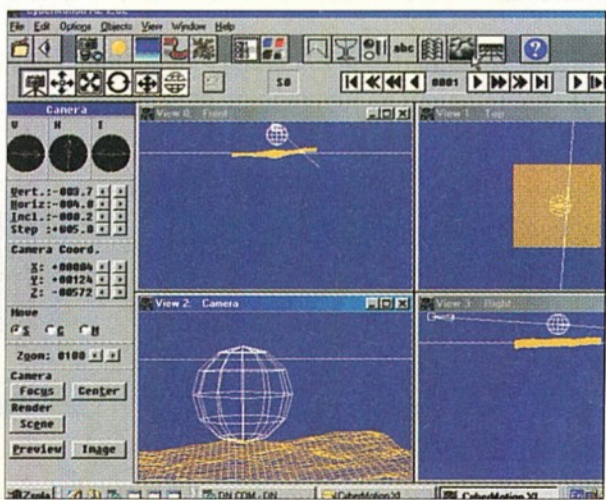
AI Picture Util 2.5
Windows 95/98/NT
P90, 16 Mbájt RAM
aipict25.zip

Az egyszerű felületű, de gyors képnézegetőnek – természetesen – teljes képernyős üzemmódja is van. Emellett alapvető képmanipulációs lehetőségekkel is (elforgatás, színmélység állítás, konvertálás) dicsekedhet. Az összes elterjedt képfarmátumot ismeri.

Avi2Mpg2 1.0
Windows 95/98/NT
P200, 32 Mbájt RAM
bbmpeg10.zip

Végre egy olyan – korlátozott ideig – ingyenesen használható program, amelyik az AVI formátumú fájlból egy sokkal tömörebb MPG-t állít elő. Hátránya, hogy nem a leggyorsabb, tehát más ne futtassunk a konverzió alatt.

CyberMotion XL 2.02
Windows 95/98/NT
P166, 32 Mbájt RAM
cmxl202.zip

A filmhez igen közel áll az animáció, tehát most egy animációval és a harmadik dimenzióval kapcsolatos szoftvert mutatunk be. A program a *3Dstudio*, és a *LightWave* babérjaira pályázik, legalábbis ami a szolgáltatásait illeti. A kezelhetőség hagy némi kívánnivalót maga után, kedvező viszont, hogy a Cyber-

Motion kezeli a részecskerendszereket, és fraktálképet is generál. Használatához sok türelmet kívánunk.

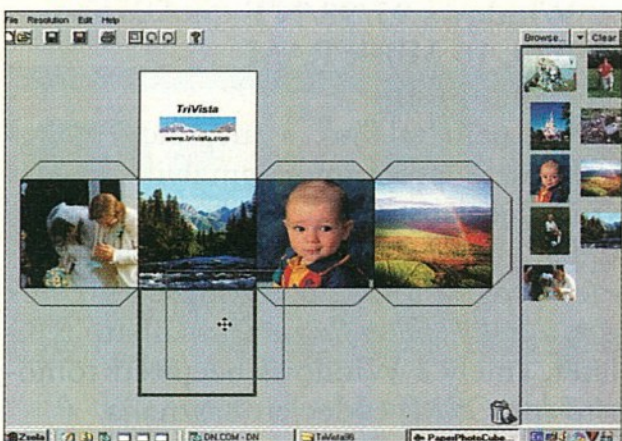
HyperSnap DX 3.30
Windows 95/98/NT
P90, 16 Mbájt RAM
hsdx330.zip

A pillanat megörökítése a számítástechnikában is fontos, s ez a nagyszerű program éppen ebben segíthet. A *Deluxe* változat több formátumban képes menteni, és a DirectX és Glide alól is színhelyes képet tud lopni. Mi kell még?

Vimas JPEG plug-in 1.1
Windows 95/98/NT
P90, 16 Mbájt RAM
plugin.zip

Ha a PhotoShop programját főleg honlapunk szépítésére használjuk, akkor sikerrel vethetjük be ezt a JPEG tömörítőprogramot, amellyel számottevő minőségromlás nélkül menthetjük el képeinket, az internetre optimalizálva.

Paper Photo Cube 1.1
Windows 95/98/NT
P90, 16 Mbájt RAM
ppc11.zip

Látványos irodai díszítőelem készíthető eme remek programmal – pontosabban a használat után nekünk kell vagdalkozni (egy ollóval), amikor is kivágjuk a díszítőkocka összehajtható papírját. Az előre elkészített sablonra – a kocka oldalaira – rádobjuk kedvenc képeinket, ha kell, igazítunk rajtuk egy kicsit a dupla kattintás segítségével, majd kinyomtatjuk. De hol a ragasztó?

Prime ASCII 1.0
Windows 95/98/NT
P90, 16 Mbájt RAM
primeasc.zip

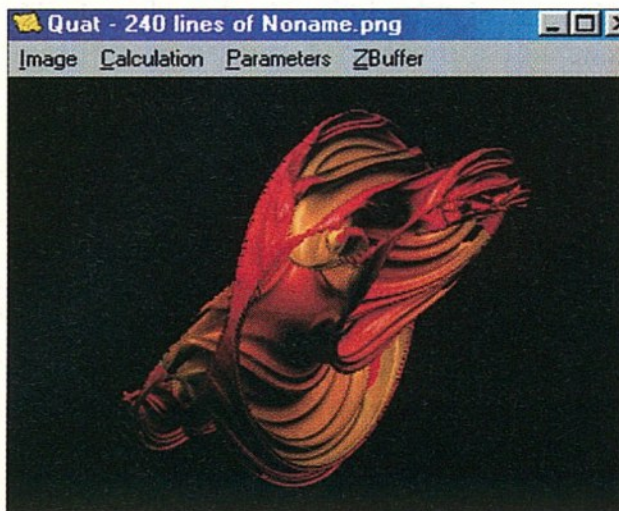
A grafikától kissé messzire került ez az ASCII díszítőelem-készítő program, amely úgy működik, mint a karaktertábla, a karakterek viszont megfelelő sorrendben helyezkednek el, és néhány alapidézítés is használható.

Quat 0.92
Windows 95/98/NT
P200, 32 Mbájt RAM
qwin092.zip

Fölöttébb érdekes, háromdimenziós fraktálokat generáló program akadt fenn

a hálónkban. A számítási idő elég sok, de a látvány kárpótol mindenért. Hogy a barátkozás ne szegje kedvünket, ajánljuk, hogy kicsomagolás után az *Examples* könyvtárban található *.ini* fájlokat nyissuk meg a *Parameters/Read* menüpont használatával.

Sharperimage 1.01
Windows 95/98/NT
P90, 16 Mbájt RAM
simg101.zip

Bizonyára ön is megunta, hogy a képeink mindig ugyanazokat a műveleteket kell elvégeznie, és ez nem kevés időt elvesz. Ezzel a programmal mindez automatizálható, a program elvégzi az előre kipróbált változtatásokat, a megadott fájlokkal. Még konvertálásra is lehetőséget ad, sőt egyedi képeket is manipulálhatunk vele.

A NET KÖNYVTÁR TARTALMA:

Microsoft Internet Explorer 5.0
(végleges, angol verzió)
Windows 95/98/NT
P90, 16 Mbájt RAM
IE50 alkönyvtár

Végre megjelent a *Microsoft Internet Explorer* legújabb változata, amelynek újdonságairól következő számunkban bővebben is olvashatnak.

AffirmativeActionDUN 1.41
Windows 95/98/NT
P90, 16 Mbájt RAM
aadun141.zip

Az internetre a leggyakrabban telefonon kapcsolódunk, ezért minden felépéskor a *Telefonos hálózat* (DUN) ablakaival találkozunk. A jelszó általában elmenthető, de ekkor is a *Connect* feliratú gombot kell megnyomnunk a kapcsolat felvételéhez. Ez a program nemcsak ezt automatizálja, hanem a megszakadt kapcsolat újrafelvételét is.

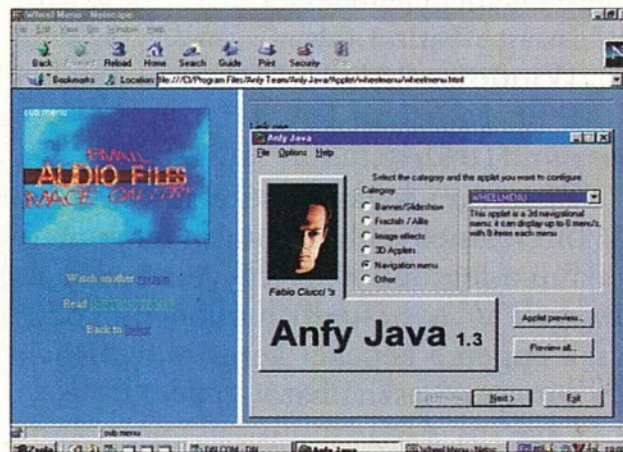
Anfy3D 1.0
Windows 95/98/NT
P166, 32 Mbájt RAM
an3dvr10.zip

Rettentően jó az a kezdeményezés, amely elősegíti a 3D-s modellek inter-

neten keresztüli ábrázolását. A Java programozásban jártas író (lásd következő program) itt a *3Dstudio MAX 1 és 2*, valamint a *vrml* nyelvvél került közelebbi kapcsolatba, ezért megfelelő *plugin-t* is kínál ahhoz, hogy látványosan publikálni tudjuk 3D-s fájljainkat.

Anfy Java 1.3
Windows 95/98/NT
P100, 16 Mbájt RAM
anjava13.zip

A fentebb említett író tisztán appletes programja, amelyben a menük, hirdetések, képek effektjeit még a hagyományos programok is megirigyelhetnék. Ajánl-

juk, hogy indítás után kattintsanak a *View All* feliratú gombra, és tekintsék meg mindegyiket!

Favourites To Bookmarks And Back 1.04
Windows 95/98/NT
P75, 8 Mbájt RAM
ftbab.zip

Örök téma a *Microsoft Internet Explorer* és a *Netscape Navigator* közötti harc, amely a kedvenc és bookmarkok között teljesedik ki (mi logikusabbnak tartjuk a html fájlt). Ezzel a rövidke kis programmal az átállóknak vagy az ingázóknak kedvezünk, akik könnyen át tudják konvertálni az egyik formátumot a másikba.

Storage System

Development and Trading Inc.

A YAMAHA DISZTRIBÚTOR

©: 266-1717 Fax: 266-1292
E-mail: storage@mail.mata.hu

ICQ 99a
Windows 95/98/NT
P90, 16 Mbájt RAM
icq99a.zip

Ha valakinek még nem lenne meg az ICQ nevű társkereső- és kijelzőprogram, az mihamarabb telepítse. Ha ez megvan, akkor fogja tudni, ha barátai, munkatársai fent vannak a hálózaton. Reméljük nem ez az utolsó reklámmentes program, hiszen, amint hallottuk, az AOL megvette az ICQ-t, és fel akarja használni reklámok továbbítására. Úgy gondoljuk ez nem lenne jó, hiszen már több mint tízmillióan használják világszerte – nem kis meglepéssel.

ImageWolf 1.04
Windows 95/98/NT
P90, 16 Mbájt RAM
iwolf104.zip

Bizonyára sokan emlékeznek az MP3 Wolfra, amellyel hatékonyan lehet megtalálni a legtöbb nem jegyzett zenét. Az ImageWolf is hasonló módon működik, csak éppen a képeket keresi meg. Rövid és könnyen használható.

LiveSpy 1.70
Windows 95/98/NT
P90, 16 Mbájt RAM
lvspy170.zip

A legális kukkolóknak is nevezhető WebCAM-ekről lop képet ez a program, feltéve, ha fent vagyunk az interneten. A szóban forgó képet adott időközönként frissíti, és felrakja a Windows háttérének.

SpamEater Pro 1.80
Windows 95/98/NT
P90, 16 Mbájt RAM
spampro.zip

Nem tanácsos ismeretlen leveleket fogadni, ismert spammerektől. A sok felesleges, bosszantó irományt még a szerveren letörli ez a program, így csak a szükséges üzenetek maradnak meg. Hátránya, hogy – ha maximális a védelem – az ismeretlen személyektől kapott leveleket is törli.

SearchWolf 2.02
Windows 95/98/NT
P90, 16 Mbájt RAM
srchw202.zip

Az ImageWolf kapcsán már találkoztunk ezzel a keresővel, de most a legelső változatot mutatjuk be, ami mindent képes megkeresni, még hozzá hat (a regisztrált változatban tizenkettő) keresőszerver használatával. A keresést országra is korlátozhatjuk.

Cloaking Device 1.10e
Windows 95/98/NT
P90, 16 Mbájt RAM
tsc110e.zip

A katonai hangzású álcázó itt nem tesz mást, mint kódolja a vágólap vagy egy megadott fájl tartalmát, valamint

dekódolja, esetleg tömöríti. Mindezt azért teszi, hogy megnövelje a levélküldés biztonságát.

WebZIP 1.05
Windows 95/98/NT
P90, 16 Mbájt RAM
webzip10.zip

Íme egy program, amely érdekes ötlete a WebGrabbernek, valamint a tömörítő programoknak, ugyanis a letöltött adatokat (site-okat) zip fájlban raktározza el, megkönnyítve azok másolását.

W3Filer 1.4
Windows 95/98/NT
P90, 16 Mbájt RAM
wf32_140.zip

A Getrighthoz hasonló funkcionalitású program, amely naplózza, valamint letölti az általunk kiválasztott fájlokat, akár egyszerre, és ha megszakad a kapcsolat, akkor kérésre folytatja. Külön kis „Drop” ablak is indítható, a linkeket ebbe bedobjuk, s megindul a letöltés.

WebShades 1.0
Windows 95/98/NT
P90, 16 Mbájt RAM
ws100t.zip

Internetes kollekciónk végén egy érdekes kezelői felületű programot mutatunk be. A – most már egyre aktuálisabb – napszemüveg bal lencséje a keresés indítása, a jobb az eredmények megtekintése, valamint a folytatás. A jobb felső díszre kattintva a találatok számát állíthatjuk be, a bal felsőn viszont a kezdeményezett kapcsolatokat. Ez utóbbival vigyázzunk, mert ahogyan a program íróit elnézzük...

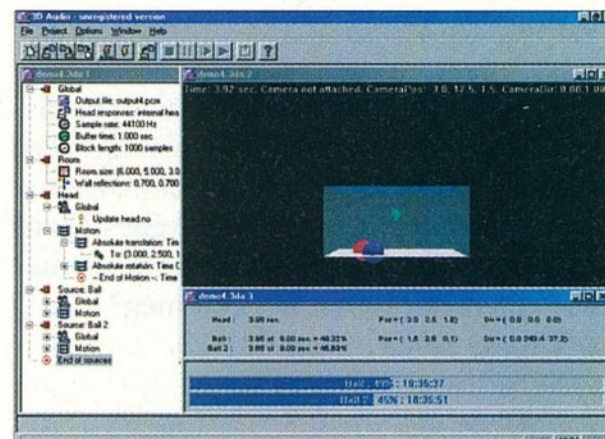
A SOUND KÖNYVTÁR TARTALMA:

CD-DA Extractor 3.0.4
Windows 95/98/NT
P90, 16 Mbájt RAM
cddae304.exe

Előző számunkban adtuk közre a program 3.0.3-as verzióját, most pedig egy újabb (apró módosításokat tartalmazó) verziót nyújtunk át.

Akárcsak a régebbi változattal, ennek a segítségével is audiosávokat konvertálhatunk WAV vagy MP3 formátumba.

3D Audio 1.2a
Windows 95/98/NT
P200, 16 Mbájt RAM
3daud12a.zip

A hangképzésben is dívik ma már a harmadik dimenzió, ezért érthető, hogy ehhez hasonló programok jelennek meg. A háromdimenziós hanghatást modellező szoftver egy virtuális szobában lévő hangforrások helyzetéből számítja ki a hallgató által hallott hangokat. A kimeneti fájl PCM formátumú.

Audio Compression Manager Add-On 1.1
Windows 95/98/NT
P90, 16 Mbájt RAM
acmao11.zip

Ha nem találjuk a megfelelő hangszerkesztő programot, amelyik az egészen speciális tömörítéseket is kezelni tudja, vagy ha nem szeretjük a terjedelmes programokat, akkor kipróbálhatjuk ezt, a csak konvertálásra használható felületet, amely a Windows beépített tömörítő (pl. GSM) codecjeit használja.

Audiotools 2.2
Windows 95/98/NT
P100, 32 Mbájt RAM
atools22.zip

Ha megtaláltuk a szekrények mélyén porosodó lemezeinket, meg akarjuk hallgatni őket, s persze a lehető legjobb minőségben, akkor sikerrel vethetjük be eme kis gyöngyszemet. A hangforrás WAV fájl is lehet, a mintavételi frekvencia akár 48 KHz, a digitalizált hangot pedig a beépített zajszűrővel és paraméteres equalizerrel is módosíthatjuk. A kimenő fájl WAV formátumú, amit írható CD-re másolhatunk fel.

Awave 5.0
Windows 95/98/NT
P90, 16 Mbájt RAM
awave50.zip

Ha van valamilyen hangszerünk – mert éppen fanatikus amatőr, esetleg félprofi zenészek vagyunk –, viszont a hangformátum nem megfelelő, akkor átkonvertálhatjuk ezzel, a több mint száz hangformátumot ismerő programmal. Egyszerűen kezelhető, és fő ereje a midi patch-ek kezelésében rejlik.

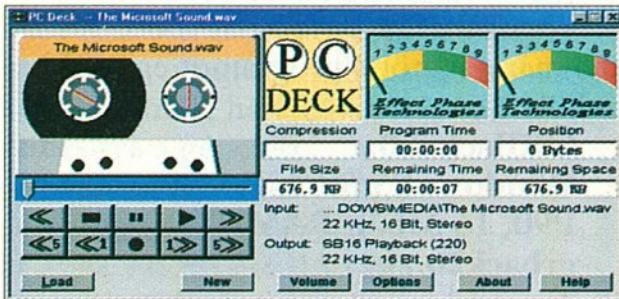
Digital Vision DSP-151
Windows 95/98/NT
P133, 16 Mbájt RAM
dvdsp151.zip

Házibulihoz ideális választás lehet egy valós idejű effektprocesszor, amelyben nemcsak a visszhangosítót és az equalizert találjuk meg, de még sok más hasznos dolgot. Ezekkel feldobhatjuk a hangulatot, esetleg teltebb hangzást kölcsönözhetünk a zenének.

MickeySpBox 1.0
Windows 95/98/NT
P90, 16 Mbájt RAM
mspbx100.zip

A jó hangzáshoz nem elég a jó program, a hangkártya és a jó zene. Hangszórók is kellene, még hozzá megfelelően méretezett hangládával együtt. Ez utóbbi tervezésében segít e program, kiszámolva a dobozok torzítási határfrekvenciáját (a legnagyobb hangerő, ahol már berezónál), és még sok minden mást, hogy jó hangfalat tudjunk építeni.

PCDeck 1.02
Windows 95/98/NT
P133, 16 Mbájt RAM
pcd102.zip

A PC valódi multimédiás eszközzé válik e program jóvoltából. Valós idejű hangtömörítés valósítható meg ugyanis, a merevlemez használva magnetofonként. A felvett anyag természetesen le is játszható a programmal.

SAT 2.0c
Windows 95/98/NT
P90, 16 Mbájt RAM
sat32_20.zip

Ez a program a mérés technikához áll közel, mivel *különböző jelalakok analízálására* használható. Erénye, hogy a kezelést a mellékelt állományból lépésről lépésre megtanulhatjuk.

Shuffle
Play 2.4
Windows 95/98/NT
P90, 16 Mbájt RAM
sp240.zip

Nem mindenki szereti ugyanazt az MP3 lejátszóprogramot, viszont mindenkinek vannak lejátszásra váró számai. Ha elég sok van belőlük, akkor gondban lehet az, aki nem ezt a programot használja. Az MP3 fájlmenedzser feladata katalogizálni, rendszerbe sorolni a zenét, és akár csoportonként is lejátszani

egy külső lejátszóprogram segítségével. A fájllista a legtöbb MP3 lejátszóval kompatibilis (pl. WinAMP), de txt és html formában is menthető.

SuperSonic 4.2
Windows 95/98/NT
P133, 16 Mbájt RAM
ssonic42.zip

Íme itt a multimédia hifi-torony legújabb verziója, amely lejátszóként is felülmúl minden képzeletet. A külalak még nem a legtökéletesebb, viszont a legtöbb közismert formátumot lejátszza (MP3, WAV, MID, MOD, IT, stb.), valamint WAV szerkesztő és DJ üzemmódja is van.

Total Recorder 1.0
Windows 95/98/NT
P90, 16 Mbájt RAM
totrec10.zip

Ha gyakran előfordul, hogy egy játékból, esetleg egy programból szeretnénk „kilopni” a hangot, akkor ezt a programot telepítsük, mivel létrehoz egy virtuális hangkártyát, ami – a hangkártya meghajtóprogramja előtt – lementi a hangokat.

Működése a be-, illetve a kimeneti portok átirányításán alapszik.

WaveBrowser 1.11
Windows 95/98/NT
P90, 16 Mbájt RAM
ucwb111.zip

Egy *Explorer*-szerű böngészőben szemlélhetjük meg a lementett WAV fájlokat, és egyetlen gombnyomásra lejátszhatjuk őket. Az állományokat meg is kerestethetjük egy egyszerű keresővel.

AZ UTILS KÖNYVTÁR
TARTALMA:

PICATA alkönyvtár

A *Picata 1.0B* egy program- és ikonformáció katalogizáló betávkézi, amelyet *Oláb András* olvasónk küldött nekünk közzétételre.

A program használatáról a PICATA01.ZIP állományban részletes dokumentációt találhatnak.

Encrypt Pic 1.1
Windows 95/98/NT
P75, 16 Mbájt RAM
encpic.exe

A titkosítás egyik jól ismert módja, amikor egy képállományban rejtjük el a titkosítandó szöveget. Ezt valósítja meg ez a program.

Notebook részletre? IGEN!!!

Áruvásárlási hitel ápriltól magánszemélyek részére a Portocomban.

Ha elmúlt 18 éves és tud igazolni havi 30 000 Ft nettó jövedelmet, akkor 30 perc alatt az üzletünkben elintézzük a hitelbírálatot, és már haza is viheti a saját notebookját.

Hitelfeltételek:

Igénybe vehető hitelösszeg: 25 000 - 350 000 Ft.
 Lehetőségek: 6 - 18 hónap futamidő, évi 28-29% kamat, 3% kezelési költség, min. 30% kezdő részlet.

A fenti feltételekkel Portocom 1100T vásárlásakor:

120 601 Ft befizetésével (30% előleg + kezelési kgt.)
 18 hónapon keresztül: 18 054 Ft havi törlesztő
 részlettől Öné lehet a következő konfiguráció:

Pentium 200-233 MHz CPU
 32 MB RAM, 2,1 GB HDD
 12,1" TFT LCD, Li-Ion akku
 teljes magyar nyelvű dokumentáció

INFO '99 - április 27-30. - A pavilon 107/b.

A pontos részletekről érdeklődjön ügyfélszolgálatunkon vagy a www.portocom.hu Internet címen

PORTOCOM RT.

1115 Budapest XI. ker., Ballagi Mór utca 14.
 Tel.: 203-9269, 203-9276, 203-9277, 206-5578, 206-5579
 Fax: 203-9275

Faxtár: (23) 504-804 (1) 20237-es kód
 Drótposta: info@mail.portocom.hu
<http://www.portocom.hu>

Kopex®

**Theme Workshop
Windows 95/98/NT
P75, 16 Mbájt RAM
themewrk.zip**

Amint a neve is jelzi, ez a program a Windows-témák elkészítéséhez és karbantartásához kínál eszközt. A segítségével egyszerűen és gyorsan hívhatjuk életre saját asztaltémáinkat.

**Autorun
Windows 95/98/NT
P90, 16 Mbájt RAM
autordcd.zip**

Írható CD-inket autostartos funkciókkal ruházhatjuk fel, ha a programot a CD gyökérvérvárába másoljuk. Induláskor megjelenik az általunk beállított szöveg, melynek ablakán az *Explore* feliratú gombra kattintva, megnyílik az Explorer. Egyszerű, mégis megkönnyítheti az életünket.

**Bulk Rename 1.6
Windows 95/98/NT
P75, 16 Mbájt RAM
brename.zip**

Sok fájlt – különösen a képeket – unalmas, sőt kimerítő egyenként átnevezni. Ettől mentesít ez a parancssoros program, amellyel a következőképpen nevezhetjük át fájljainkat: *Brename [régi fájlnev] [új fájlnev] [kezdő sorszám]*. Joker karakterek is használhatók, s a kezdő sorszám az új fájlnevhez kerül.

**Cacheman 3.5
Windows 95/98
P75, 16 Mbájt RAM
cachem35.zip**

A Windows híres arról, hogy nem túl ésszerűen gazdálkodik az erőforrásokkal. Ez különösképpen igaz a lemezcachere, ugyanis ahelyett, hogy visszavenné a számára lefoglalt memóriát, inkább swappel. Nos, ez a program elvégzi mindezt, sőt, még a cache méretét is beállíthatjuk – mondjuk fix értékre, hogy a számítógépnek ne kelljen mindig kalkulálnia a szükséges méretet.

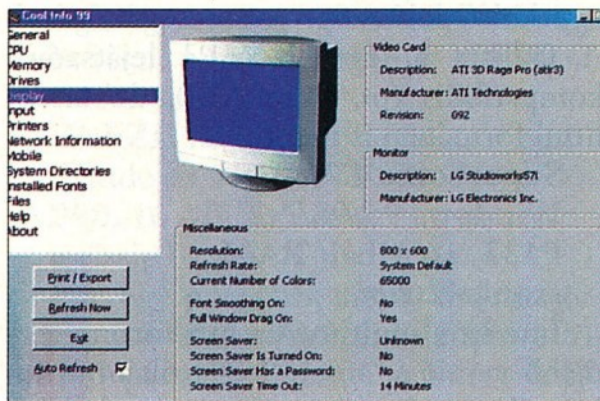
**Configuration LifeGuard 2.1
Windows 95/98/NT
P90, 16 Mbájt RAM
clg21.zip**

Az automatizált backupprogram a Windows rendszerfájljait és konfigurációs állományait menti el, s kérésre visszaállítja azokat. Nagyon hasznos jószág.

**Cool Info 99
Windows 95/98/NT
P90, 16 Mbájt RAM
colinfo.zip**

A vérbeli rendszerinformációs programtól még egy kicsit messze áll ez a program, abban viszont egyetértünk, hogy eléggé „cool”.

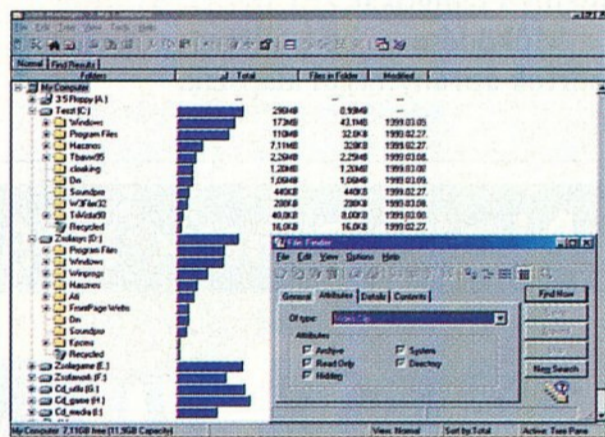
Sok-sok információt jelenít meg, áttekinthető formában.

**DiskCopy 4.2
Windows 95/98/NT
P75, 16 Mbájt RAM
dcopy42.zip**

Talán még olykor szükség lehet floppyk biztonsági másolatainak az elkészítésére (bár mára a CD-ROM és a Zip-lemez jobbra kiszorítja ezeket). A lemezmásoló a lehető leggyorsabb, és beállítástól függően több másolatot is készíthet.

**Disk Usage 1.0
Windows 95/98/NT
P90, 16 Mbájt RAM
dskus100.zip**

Szinte észrevétlen marad a lemezek kihasználtságát kijelző program, ami a *Lemeztek tulajdonsága* (jobb gomb a meghajtón, majd Tulajdonságok) oldal egyik füleként jelentkezik.

A fájlok foglaltságának tükrében egyszerűbb a takarítás.

**Enuff
Windows 95/98/NT
P100, 16 Mbájt RAM
enuff-pc1.zip**

Hatékony szülői felügyeleti rendszer, amellyel időkorlátos használati jogokat adhatunk csemetéinknek. A napi meghatározott gépidő beállítása mellett az internethasználatot is korlátozhatjuk, viszont jutalomórát is adhatunk nekik, persze csak ha jól viselkednek.

**Fast Folder Access 0.99
Windows 95/98/NT
P90, 16 Mbájt RAM
fafa099.zip**

A DOS Navigator egyik ötletes szolgáltatása a *gyors könyvtárváltási* lehetőség. Ezt próbálja megvalósítani ez a program Windows alatt, ahol a megfelelő ikonokra kattintva, máris az általunk

meghatározott könyvtárban találhatjuk magunkat.

**FilePeek 2.1
Windows 95/98/NT
P100, 32 Mbájt RAM
filepk21.zip**

A program írói szerint a *QuicView* nem elég gyors, és néha – főleg nagyobb szöveges állományok megjelenítésekor – hibázik is. Szerintünk ez a program nem csak gyorsabb, de jobb is annál. Kellems állománynézegetést kívánunk!

**File Spitter 1.0
Windows 95/98/NT
P90, 16 Mbájt RAM
fspltn10.zip**

Megfelelő tömörítő (pl. RAR) hiányában szükség lehet egy, a nagy fájlokat feldaraboló, majd azokat egyesítő programra, ami a floppyk szükségszerű használatakor jöhet kapóra.

**Ghost Mouse 2.0
Windows 95/98/NT
P90, 16 Mbájt RAM
gmouse20.zip**

Egyfajta makrózó programról van szó, amely a billentyűk helyett az egérmutató helyzetét és az egér gombjainak lenyomását tárolja, majd játssza vissza. Létjogosultsága egyre nagyobb, hiszen ma már a legtöbb programot egérrel kezeljük.

**GRBack 2.0
Windows 95/98/NT
P90, 16 Mbájt RAM
grback20.zip**

A segédprogram *zip* fájlba menti a megadott könyvtárak tartalmát. Ismeri a hosszú fájlneveket, s kezeli a kizárt – mentésre nem kerülő – fájlokat is.

**LiteStep
Windows 95/98
P75, 16 Mbájt RAM
\LiteStep**

Aki unja az Explorert és új Windows shellre vágyik, ami tetszőlegesen konfigurálható, az jól teszi, ha vet egy pillantást a *LiteStepre*. A népszerű unixos *AfterStep* ablakkezelő Windows alatti utánérzését virtuális ablakmenedzserrel, wharf barral és teljesen egyedi megjelenéssel ruházták fel. A programhoz néhány népszerű témát is mellékelünk, hogy könnyedén kipróbálható legyen a tetszőleges grafikus felület. Aki kedvet érez a Windows megjelenésének gyökeres megváltoztatásához, újabb témák készítésének is nekiveselkedhet. A konfigurációs rész készítéséhez a mellékelt segédprogramok (RC editor és LSCP) nyújtanak segítséget. Az Update mappában a program frissítő állományai találhatóak, azokat a telepítési mappába kell másolni a LiteStep installálása után, és felül lehet írni velük az eredeti állomá-

nyokat. Mivel a program egy shell-csere, amelynek konfigurálása némi szaktudást is igényel, használatát *csak a gyakorlottabb felhasználóknak ajánljuk!* Ha hibásan indul el a rendszer (vagy sehogy), akkor a Windows alatti *system.ini* konfigurációs állományból töröljük a *shell=c:\litestep\litestep.exe* sort, és indítjuk újra a gépet. Az alternatív Windows héjakról és használatukról egy későbbi számunkban még lesz szó.

Neural Commander 2.01
Windows 95/98/NT
P90, 16 Mbájt RAM
ncmd_201.zip

A kétablakos fájlmenedzser a Windows Commander mintájára készült, és a legalapvetőbb fájlkezelési műveleteket kínálja. A használata egyszerű, nem okoz sok fejfájást.

Noisy Keyboard
Windows 95/98/NT
P75, 16 Mbájt RAM
nkboard.zip

A mai billentyűzetek mind hangtalanok, hiszen egy gumihenger helyettesíti a korábbi, meglehetősen hangos membránt. Bár sokan nem örülnének egy monoton hangú billentyűzetnek, viszont a halk gombok is „elaltatják” az embert. A mellékelt program billentyűcsoportonként különféle hangzásokat játszik le, így színesítve a gépelést.

System Cleaner 98 2.0
Windows 95/98/NT
P90, 16 Mbájt RAM
sc98v20.zip

A rendszer tisztítása a felesleges fájlok megkeresésével kezdődik. Ezt a fázist vállalja magára ez a program, amellyel keresés után törölhetjük is a feleslegesnek vélt fájlokat.

SafetyNet Pro 6.4
Windows 95/98/NT
P90, 16 Mbájt RAM
snpro64.zip

A változatosság kedvéért ismét egy backup, azaz biztonsági másolatot készítő program. A kijelölt könyvtárak fájljainak mentése mellett a könyvtárfa struktúrájának nyomtatását is elvégzi.

SysClean
Windows 95/98/NT
P90, 16 Mbájt RAM
sys_demo.zip

Végül, de nem utolsósorban még egy rendszerkarbantartó program, amely indulásonként gyorsmentést készít a rendszerfájlokról, majd a gondatlanul eltakarított programok után is kitörli a felesleges fájlokat.

PowerDesk Utilities 98 3.03
Windows 95/98/NT
P100, 16 Mbájt RAM
pd98303e.zip

A DEVELOP KÖNYVTÁR TARTALMA:

Ez alkalommal a telepítőprogramokat vehetik szemügyre olvasóink. Az *InstallShield 5.5 Professional* ezentúl állandó vendégünk lesz, hiszen *Visual Basic 6.0* sorozatunk keretein belül e program használatáról is szót ejtünk.

InstallShield 5.5 Professional (próbaverzió)

A legnépszerűbb telepítőprogram, az esetek többségében a vele készült, varázslószerű telepítőprogramok segítenek át minket egy-egy program üzembe helyezésének lépésein.

Sajnos a szoftver nem ingyenes, sőt, az ára meglehetősen borsos, de cserébe olyan funkciókhoz jutunk, amelyekkel nem sok hasonló program dicsekedhet.

A próbaverzió kódja: *AlbertCamus*

Megrendelhető vagy további információ kérhető:

European Union

InstallShield UK Office
InstallShield Software Ltd.
University Gate, Park Row
Bristol BS1 5UB England
Phone: +44-(0)117-900-8122
Fax: +44-(0)117-900-8158

SFX EXE Creator

E programcska segítségével önki-csomagoló *exe* állományt készíthetünk, amelyen belül megadhatjuk, hogy mely program induljon el a kicsomagolást követően. Elsősorban programjaink telepítőkészletének internetes közzétételében segít.

InnoSetup 1.09

Szintén freeware telepítőprogram, amellyel sajnos sem az operációs rendszert, sem a hardverjellemzőket nem ellenőrizhetjük, mindössze a *háttér színét* változtathatjuk meg. A könyvtárakkal és állományokkal viszont dicséretesen ügyesen bánik a program, és a kiemelt mappák tömkelegét tudja azonosítani. Az *ini* állományok és a *Registry* kezelése szintén kényelmes és minden igényt kielégít, sőt, a telepítés után törlendő állományok és könyvtárak listáját is megadhatjuk. Igény szerinti telepítésre nincs lehetőség, vagyis nem ajánlhatjuk fel a *Full*, *Typical* stb. lehetőségeket, mivel a program mindent telepít. Hiányosságaitól eltekintve azonban jól használható telepítőprogramhoz juthatunk a „személyében”.

DB2 for Linux leírás PDF formátumban és DB2 képernyővédő az IBM-től

Februári számunkban adtuk közre a DB2 linuxos változatát, melynek teljes ismertetését most PDF formátumban publikáljuk, az IBM jóvoltából.

Aki pedig munkaszünetben is a DB2-t szeretné látni, az használja a mellékelt képernyővédőt.

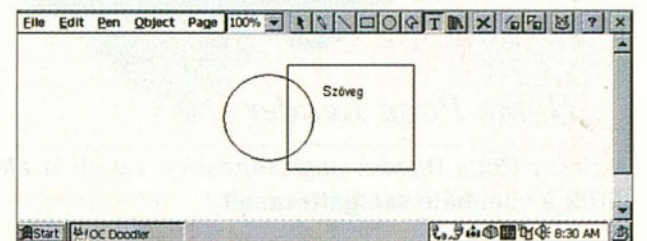
IBM WebSphere Application Server Version 2.0

Íme a WebSphere legutóbbi verziója AIX, NT és Sun Solaris rendszerekhez.

A WINCE KÖNYVTÁR TARTALMA:

One Cat Dooler v2.1

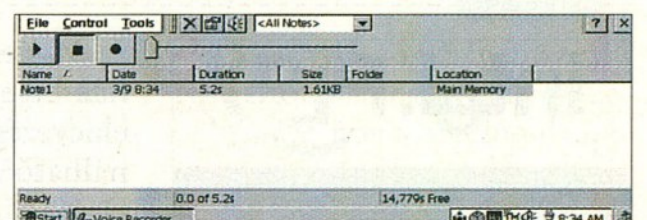
E havi Windows CE rovatunkban szó esik a *Microsoft Paint* kiszélesített változatáról. Sajnos a Paintet jelenleg nem áll módunkban közre adni (az internetről regisztráció ellenében ingyenesen letölthető), de cserébe átnyújtunk egy még nagyobb tudású grafikai programot, a *One Cat Doolert*. Nagy előnye a Painttel szemben, hogy objektumként kezeli a különböző grafikai elemeket, így azok bármikor áthelyezhetők vagy törölhetők.

Microsoft Voice 1.0

Vannak kiszélesítések, amelyekhez a gyártók saját fejlesztésű hangrögzítőprogramot adnak, esetenként saját tömörítési eljárással.

A *Microsoft Voice* segítségével a PCM eljárást is használhatjuk, így még „kompatibilisebbé” tehetjük kiszélesítést az asztali Windows-változatokkal.

ROSETTA STONE – JAPÁN ÉS KÍNAI NYELVSTÚDIÓ

A *Rosetta Stone* nyelvoktató CD-k segítségével egyszerűen és gyorsan juthatunk a nyelvtudáshoz.

Elsősorban a kiejtés és a szókincs fejlesztésére használható, de a teljesen kezdők is haszonnal „forgathatják”.

Tavaly elkezdett sorozatunk részeként a japán és a kínai nyelvoktató CD-ket adjuk közre, s most elérkeztünk a 13. részhez.

És természetesen nem maradhatnak el a legfrissebb vírusirtók és tömörítőprogramok sem, amelyekből ez alkalommal több mint 48 Mbájtnyi adagot nyújtunk át.

Beszélő böngésző

IBM

Az IBM elkészítette beszélő webkeresőjét, amellyel a vakok is éppúgy elérhetik a világhálót, mint a többi számítógép-felhasználó. A *Home Page Reader for Windows* nevű szoftver hangosan felolvassa a weboldalakon talált információkat. A termék az eredeti japán nyelv mellett angolul is megjelent, és a tervek szerint további nyelveken is elérhető lesz az év végéig.

A Home Page Reader segítségével a vakok is elérhetik a világháló szolgáltatásait

Az IBM vakok segítségével tesztelte programját. Az új szoftver könnyen megérthető, egyszerű formában, hiánytalanul közvetíti az információkat a

látó és a világtalan felhasználók között. A termék felismeri a html csatolásokat, a weblap tervezéséhez használt különböző programozási nyelveket, pontosan fordítja le a szövegeket, táblázatokat, grafikus megjelenítéseket, adatfájlokat.

A Home Page Reader egyszerű billentyűzet segítségével tartja a kapcsolatot a felhasználó és a gép között, megkönnyítve ezáltal a ször-

főzést. A szoftver lényeges szolgáltatása a „gyorsan előre” utasítás, amelynek hatására a böngésző átfut a weblapokon, hogy megtalálja a fontos információkat. A program kiegészítő

levelezési lehetőséget is tartalmaz, így az e-mail küldése és fogadása is könnyebbé válik a vakok számára.

<http://www.ibm.com/sns>

Túl a százmillió dolláron

Compaq Magyarország

A Compaq egész éves magyarországi eredménye meghaladja a százmillió dollárt, s ennek elérésében jelentős lépést jelentett a negyedik negyedév. Az újjáalakult Compaq magyarországi összforgalma 1998-ban nagyobb lett, mint a két alapító vállalat (Compaq és Digital) előző évi eredménye. A PC-piac mellett a vállalat továbbra is vezeti a rendszertelegítési piacot, és a Compaq a legnagyobb szervizegység is, amely tavaly nyerte el az ISO 9002 minősítést.

Az anyacég – a Compaq Computer Corporation – az 1998. december 31-én záruló negyedik negyedévben világméretben is remekelt: 10,9 milliárd dolláros árbevételért el, ami 48 százalékkal haladja meg az előző év negyedik negyedévében elért szintet. A Compaq világszerződése 15,4 százalékra nőtt, s több

mint 4,2 millió PC-t szállított ki a negyedév során.

Az eredményekről beszámoló sajtótájékoztatón bemutatták az informatika népszerűsítésére szolgáló új kezdeményezéseket is. A Vámos Miklós szerkesztette Nagy Compaq Egérkönyv nem kerül a szokásos kereskedelmi forgalomba, hanem ajándék lesz a kiskereskedelmi forgalomban értékesített asztali számítógéphez.

Az Egérkönyvben 26 közismert és közkedvelt hazai személyiség meséli el, hogy mi a kapcsolata a számítógéppel. A könyv olyan, mint egy – a szokásosnál picit vastagabb – egérlátót. Készítői arra a célra szánták, hogy a számítógéppel ismerkedőknek mindig kéznél legyen, a profiknak pedig szórakoztató olvasmányt jelentsen.

www.compaq.hu

Játékmester

Intel

Az Intel Play mikroszkóppal a számítógép képernyőjén jeleníthetjük meg a parányok világát

A Mattel és az Intel Corporation bejelentették az Intel Play elnevezésű, PC-vel együtt használható játéksalád első két tagját. A termékeket New Yorkban, a február 8-tól 12-ig tartó Amerikai Nemzetközi Játékvásáron is bemutatták. Az interaktív játékok új generációját elindító Intel Play X3 Microscope-ot és az Intel Play Me2Camet 1999 őszétől lehet megvásárolni a Matteltől, darabonként hozzávetőlegesen 99 dolláros bolti áron.

Az Intel Play Microscope-pal

a gyermekek megjeleníthetik PC-jük képernyőjén a mikroszkóp alá helyezett apró tárgyakat.

A mikroszkóp digitális videokép-alkotási eljárással teszi láthatóvá, kinagyíthatóvá és elmenthetővé a bogarak, növények és hétköznapi tárgyak képét. A mikroszkóp felemelhető az alapzatról, így a gyermekek a körülöttük lévő világot is felfedezhetik.

A mikroszkóp mellé adott szoftver segítségével a mozgó- és állóképek rögzíthetők, gyorsított felvételek készíthetők, és ezeket kinyomtatva, e-mailben vagy a képernyőn levetítve lehet megmutatni az érdeklődőknek.

Az Intel Play Me2Cam szintén teljesen újszerű játék, amellyel a gyermekek megjeleníthetik magukat a számítógép képernyőjén, és saját alakjukat navigálhatják a virtuális világban.

A Me2Cam rendszerhez digitális videokamera és CD-ROM szoftver tartozik. A Me2Cam összettel a Fun Fair nevű CD-ROM játékprogramcsomag részeként jelenik meg.

A két Intel Play játékhoz adott szoftver végigvezeti a szülőket a telepítés folyamán, és szórakoztató, korukhoz illő játékokkal örvendeztet meg az apróságokat.

www.intel.com

VÁSÁROLJON AZ INTERNETEN!

ant@ant.hu

ant@ant.hu

ant@ant.hu

ant@ant.h

ant@ant.hu

www.ant.hu

Otthon a SOHO piacon Újhullám

Xerox

A Xerox negyven új személyi és hálózati termék bevezetését tervezi. Leghamarabb egy új digitális másoló/nyomtató családot dobna piacra, amelyet elsősorban az otthoni és a kis üzleti vállalkozások számára terveztek. Ezekkel a termékekkel a Xerox növelni kívánja részesedését a SOHO piacon.

Az új Xerox WorkCentre XD100 digitális másoló/nyomtató (Digital Copier/Printer)

kiváló minőségű másolatokat és nyomtatott dokumentációkat készít. Az új gép 10 lap/perc sebességgel másol, és 8 lap/perc sebességgel nyomtat. A digitális termékcsalád egyes tagjai 20 százalékkal kisebbek, mint a fénylencsével másoló rendszerek, és kevesebb alkatrészt tartalmaznak. A új digitális termékek fotóminőségű másolatot és nyomtatott oldalakat állítanak elő.

www.xerox.com

Szabványos doktorok

Acer

Az AcerPower 4100 Medical és az AcerPower 8000 Medical, az Acer F51 Medical elnevezésű folyadékkristályos képernyővel együtt megfelel az EN60601-1 európai szabványnak. Ez a szabvány szigorú irányelveket meghatároz az orvosi gyakorlatban és a kórházakban használt elektromos készülékek biztonságossága szempontjából. Mostantól orvosi készülékekbe csak olyan számítógépek építhetők be, amelyeknek elektromos biztonságosságát széles körűen tesztelik.

Mindkét orvosi PC-t speciális orvosi felhasználásra kialakított hálózati résszel szerelték fel, amely megfelel a 0,5 milliampernél kevesebb levezetési áramot előíró VDE 0750 jelű szabványnak. Ez ga-

rantálja, hogy az orvos és a páciens, valamint a számítógéphez kapcsolt műszerek védve legyenek a veszélyes áramok ellen.

Az Acer speciális számítógépeit az egészségügy számos területén használják. Így például a framegrabber kártya segítségével ultrahangos videofelvételeket lehet digitalizálni, és ezáltal lehetővé válik a képek további feldolgozása az Acer PC-n.

Az orvosi számítógépeket tetszés szerint 6,3 vagy 8 Gb-ot méretű IDE, illetve 4,5 vagy 9 Gb-ot Ultra-Wide-SCSI merevlemezekkel szállítják. A külső SCSI csatlakozóra így olyan képalkotó orvosi műszereket is köthetnek, amelyek digitális úton viszik át az adatokat.

Minden számítógéphez a szintén tanúsított Acer F51 Medical monitor tartozik. A 15"-os folyadékkristályos képernyő kiváló képminőséget és igen jó, 300:1 kontrasztarányt nyújt. A megjelenítő elektromágneses sugárzása is különösen alacsony.

www.acer.com

Az AcerPower Medical PC-k a legszigorúbb orvosi szabványoknak is megfelelnek

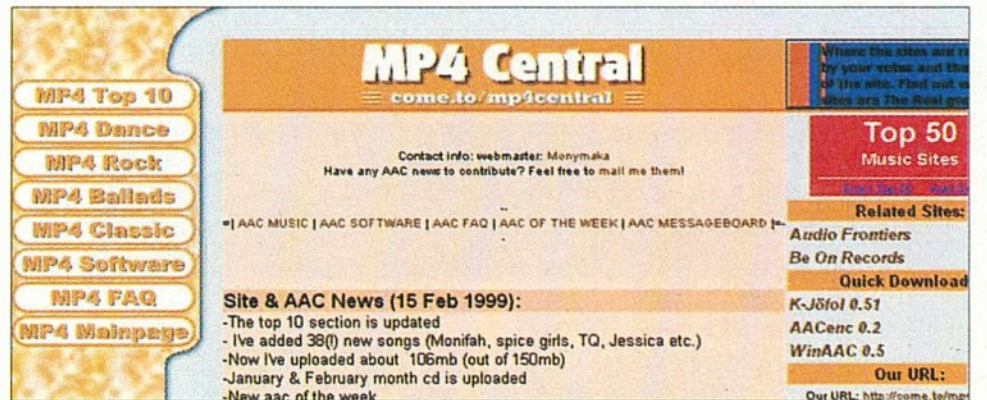
MP4

A Global Music Outlet L.L.C. és a Public Enemy's Chuck D. bemutatta a digitális audio-technológia következő generációját jelentő MP4-et. Ezt a technikát először a Schindler listája című filmnél alkalmazták. Az új kódolást az AT&T szabadalma alapján fejlesztették ki. A másolási jogok tulajdonosainak jobb nyilvántartási lehetőséget, a zene szerelmeseinek pedig könnyű kezelhetőséget nyújt.

Az MP4 állományok kisebbek, mint az eddigi kódolásokkal létrehozott fájlok, ez

egyben rövidebb letöltési időt is jelent. Az MP4 tömörítési aránya 16:1, az MP3-as 11:1-hez képest. Egy háromperces dal körülbelül 2,3 Mb-ot méretű, ami 30 százalékkal kisebb, mint egy hasonló időtartamú MP3-as állomány.

Minden MP4 fájl egy beépített lejátszót tartalmaz, így nem kell külön szoftveres dekódert használni. Még egy titkosítót is beleépítenek, amely a jogtulajdonosok jogainak fenntartásáért felel. Ezt, többek között, digitális vízjel alkalmazásával is kiegészítik.

Az MP4 kódolással jobb tömörítési arány érhető el

Tempóváltás

AMD K6-III

Február 22-én jelentette be az Advanced Micro Devices (AMD) a K6 mikroprocesszor család legújabb tagját, az AMD K6-III-at. A processzor jelöléséből látszik, hogy az AMD az új eszközt a négy nappal később bejelentett Intel Pentium III processzor versenytársának szánja.

A K6-III magja megegyezik a K6-2-ével, és tartalmazza a 3DNow! multimédia utasításkészletet. Azonban egy jelentős eltérés is van a két processzor között: a háromszintű gyorsítótár-hierarchia.

A K6-III processzort jelenleg két sebességváltozatban vezették be: az egyik 400 MHz-es, a másik 450 MHz-es. A nagy PC-gyártók közül már többen jelezték, hogy az új AMD processzorokat alkalmazni kívánják olcsó PC-ikben.

Az AMD a háromszintű gyorsítótár megoldást TriLevel Cache konstrukciónak nevezte el. Lényege, hogy az első és a második szintű (L1, L2) gyorsítótárakat a CPU-chipen helyezték el.

NETWORK SZAKÜZLET

hálózatépítőknek
rendszergazdáknak!

Koax kábelek, csatlakozók,
szerelvények, szerszámok

Hálózati eszközök:
Allied Telesyn, Compex, SMC,
3COM, KTI, HP, Compaq

LAN SZERVÍZ, bővítések,
új rendszerek

computERTEX Kft.

Cím: 1061 Budapest, Lázár u. 9.
Tel.: 331-2989, 247-7073

SPECweb96 győztes Megérdemelt ötös

IBM

Az ipari szabványként elismert SPECweb96 benchmark teszt eredményei szerint a tíz 500 MHz-es Turbo G5 processzorból álló IBM S/390 szerver, egy 9393-T82 RAMAC Virtual Array 2 (Iceberg) lemezrendszerrel együtt másodpercenként 21591 webtalálat fogadását tette lehetővé. A szerver az IBM OS/390 Ver.2 Rel.7 operációs rendszerét és az integrált HTTP Server for OS/390-et használta. Az operációs rendszer új változata márciustól kapható, és megkétszerezi az S/390-es webkiszolgáló teljesítményét.

A teszt során az IBM S/390-YX6 Turbo G5 50 százalékkal több találatot fogadott, mint a második helyezett Compaq Alpha szerver, amelyben tíz 575 MHz-es Alpha 21264 processzor volt. A harmadik helyre szintén IBM gép került, egy RS/6000-S7A „Blackbird” szerver, amelyben tizenkét darab 262 MHz-es Northstar processzor dolgozott.

A SPECweb96 benchmark teszt első 20 helyezettjének eredménye megtalálható a <http://www.ideasinternational.com/benchmark/spec/specweb.html> weboldalon.

Lotus

A Lotusphere99-en a Lotus Development Corp. bejelentette a Notes, a Domino és a Domino Designer együttműködési és internetes üzenetkezelő szoftver 5. verzióját.

Az R5 kliens a végfelhasználóknak könnyen kezelhető, böngészőhöz hasonló környezetet nyújt az asztali számítógépen, és ezzel gyorsabb hozzáférést kínál a leggyakrabban igénybe vett alkalmazások-

hoz: az internet e-mailhez, a hírrovarhoz, a naptári programhoz, a webböngészőhöz, valamint a dokumentumkezelőhöz.

A Lotus Domino R5 szervercsalád kivételes előnye a különböző operációs platformok és vállalati rendszerek támogatása, illetve integrációja. (A programról *Mindent egy csapásra?* cikkünkben részletesen olvashatnak.)

Lotus.

Notes, Domino and Domino Designer

A Lotus Domino R5 szervercsalád gyorsabb és könnyebb hozzáférést kínál a vállalati üzenet- és dokumentumkezelő funkciókhoz

S/390

Products Sitemap Success Stories News Reference Contact S/390

S/390 products serve every business, including yours

Az IBM S/390-es szervere verhetetlen a webtalálatok fogadásában

Noteszbajnok

Acer

Az Acer piacra dobta eddigi legnagyobb teljesítményű noteszgépcsaládját, a TravelMate 720-at. A gépet 366 MHz-es Mobile Pentium II processzorral kínálják, főként professzionális üzleti felhasználóknak, akik ezentúl mobilgépükön is élvezhetik az asztali gépekre jellemző funkcionalitást, a hálózatokkal való összekapcsolhatóságot, valamint a felügyelhetőség és a könnyű karbantartás előnyeit. A TravelMate 720 egyetlen darabból álló, kényelmes, modulós kialakítású gép, amelyben 24-szeres sebességű CD-ROM/DVD-meghajtó, il-

letve – azonnal cserélhető modulós egységként – hagyományos és 120 Mbájtos lemezeket egyaránt olvasó és író LS-120 meghajtó van.

A vállalati hálózatra és adatbázisokra a DockMate V nevű külső bővítőegységgel lehet csatlakozni, míg az 56 Kbps sebességű V.90 faxmodem mozgás közben is gondoskodik a folyamatos összeköttetésről. A jó minőségű AGP videobuszgyorsítót 14,1"-os TFT XGA kijelző egészíti ki. A szabványos Desktop Management Interface-ekkel ellátott TravelMate 720 távolról is felügyelhető.

www.acer.com

Új Microsoft disztribútor

CHS Hungary

A Microsoft Magyarország Kft. és a CHS Hungary Kft. közös sajtótájékoztatón jelentették be: a két cég vezetői disztribútori szerződést írtak alá, amelynek értelmében a CHS Hungary Kft. a Microsoft negyedik magyarországi hivatalos disztribútora lett.

A Microsoft a nagyvállalatokat, valamint a közép- és kisvállalatokat eltérő módon szolgálja ki. Az utóbbiakhoz a termékek kétlépcsős partnerstruktúráján – disztribútorokon és viszonteladókon – keresztül jutnak el. A Microsoft forgalmának 60-70 százaléka többlépcsős, úgynevezett nagykereskedelmi modellen keresztül zajlik.

A Microsoft termékeinek bonyolultsága és megbízhatósága folyamatosan nő. A termékek ezért a korábbiaknál nagyobb szaktudást és magasabb szintű szolgáltatásokat igényelnek. A Microsoft elvárja, sőt megköveteli partnereitől a szaktudást, ezért segíti őket abban, hogy elegendő számú magas, sőt legmagasabb képesítésű (professzion-

nális rendszermérnök) szakemberük legyen.

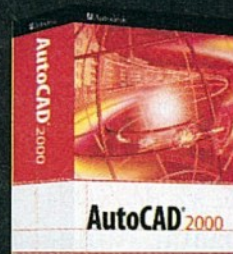
A kiemelt partnereken kívül még több mint ezer viszonteladó forgalmazza a Microsoft termékeit. Ezek támogatásához jól felkészült disztribútorokra van szükség. A CHS Hungary Kft. eleget tesz ezeknek a követelményeknek. A cég dolgozói közül már többen megszerezték a legmagasabb képesítést is.

A CHS az elmúlt hat hónap során komoly eredményeket ért el a viszonteladók Microsoft-alapú képzése területén. Kiépítettek egy erős infrastruktúrát a dealerek támogatására, mind a technikai, mind a kereskedelmi oldalon. A cég több akciót szervezett, és komoly marketing munkát végzett a Microsoft BackOffice rendszereinek népszerűsítésére.

A CHS Hungary Kft. a Microsoft teljes termékválasztékát – dobozos, licences, kiegészítő – forgalmazza, és erős anyagi háttérrel (tőkével) rendelkezik a finanszírozásokhoz.

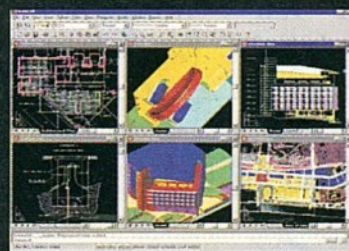
www.chs.hu

HAGYJ MARADANDÓ NYOMOT A VILÁGBAN

TERVEZD MEG **AutoCAD 2000** SZOFTVERREL

Nagy tervekhez nagyszerű eszközökre van szükség. Bemutatjuk az AutoCAD 2000 szoftvert, amely csak a kreatív elme nagyságához mérhető. Az AutoCAD 2000 szoftver több száz új és továbbfejlesztett funkciót tartalmaz.

Ezzel a verzióval egyszerre korlátlan számú tervet nyithat meg, és köztük könnyedén megoszthatja a tervezési információt.

Az AutoCAD 2000 új DesignCenter böngészővel meglévő tervek adatait könnyedén feltárhatja és újra felhasználhatja. Egy meglévő terv részleteit egyszerűen áthúzhatja más rajzokba, és még a méretarány beállításával sem kell törődnie. Az AutoCAD 2000 fejlesztésében a tervezés korlátainak megszüntetése volt a cél, hogy végre a lényegre koncentrálhasson - magára a tervre.

Próbálja ki Ön is az új AutoCAD 2000 verziót, vagy keresse az egyes szakterületekre továbbfejlesztett változatait.

Ingyenes Demo CD-ért hívja a 359 9878 telefonszámot, vagy látogasson meg a www.autodesk.com/acad2000 internet címen.

 Autodesk

DESIGN
YOUR
WORLD™

Az erő velünk van

IBM

Az IBM bejelentette az AS/400e szerverek új sorozatát, amelyek gyorsabb processzorokkal, megnövelt teljesítményükkel és rendkívüli rugalmasságukkal egyszerre többféle üzleti alkalmazás kezelésére is képesek egyetlen szerveren.

Az új termékcsalád több AS/400e vállalati szerverből és egy – a korábbiaknál sokkal erősebb, kis- vagy közepes vállalatok számára megfelelő – új szervermodellből áll.

Az új szerver egy kétprocesszoros 170-es modell, amely az egy évvel ezelőtt bejelentett ugyanilyen modell teljesítményének kétszeresét nyújtja. Ezek az új modellek az IBM negyedik generációs, 64 bites PowerPC processzortechnológiáját az egész AS/400 vonalra kiterjesztik, ugyanakkor átlagosan harminc százalékkal jobb ár/tel-

AS/400e

Az új AS/400e szerverek egyidejűleg több üzleti alkalmazás futtatását teszik lehetővé

jesítmény arányt nyújtanak.

Az IBM ugyancsak most jelentette be új logikai partícionálás (LPAR) technológiáját. Az LPAR lehetővé teszi, hogy egyetlen szerver 12 különálló szerverként viselkedjen, ideális megoldást adva az ügyfeleknek a szerverkonszolidációra, az üzleti egységek konszolidációjára, a vegyes termelési és tesztkörnyezetek, valamint integrált clusterok létrehozására.

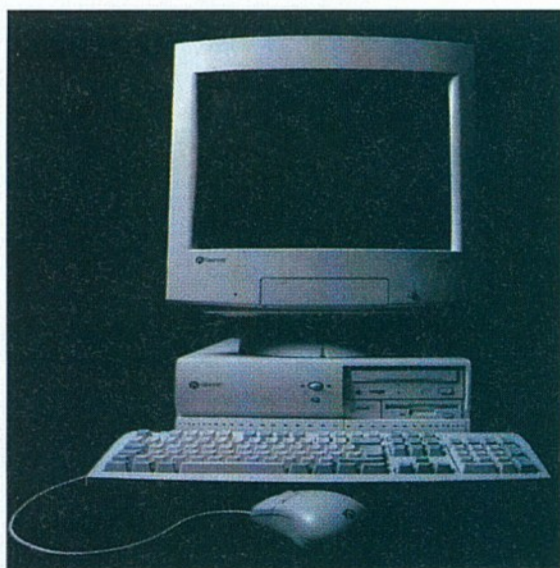
www.as400.ibm.com

Jót, olcsón

ALR

Az ALR legújabb, E-4200 jelű – hálózati környezetre kifejlesztett – asztali számítógépe számos jó tulajdonságával tűnik ki: megbízható, menedzselhető és stabil termék, s rendkívül kedvező áron lehet hozzájutni. A legújabb technológiával felszerelt számítógép 100 MHz-es buszt használ, és együttműködik a Pentium II processzorok teljes kínálatával, így a legújabb 450 MHz-es változattal is.

A gép tulajdonságai közül érdemes kiemelni még a fejlett menedzsmentet, amely ellenőrizhetőbbé teszi a rendszerkörnyezetet. Szerverről tölti le az új gépek operációs rendszerét és az alkalmazásokat, ezzel is jelentős időt és

Az ALR E-4200 asztali számítógép jól menedzselhető hálózati környezetben, és a teljes Pentium II sorozattal együttműködik

munkaköltséget takarítva meg. Az E-4200 sorozat Intel 440 BX chipsettel készül, amely, a nagyobb teljesítmény érdekében, jól kihasználja a 100 MHz sebességű alaplap buszt.

www.alr.com

Pentium III Xeonok

Intel

Az Intel alig három héttel a Pentium III processzor bejelentése után lerántotta a leplet a Pentium III Xeon processzorokról is. A chipgyártó óriás nagy teljesítményű munkaállomásokhoz és szerverekhez fejlesztette az új processzorokat. A Pentium III Xeon processzor szinte teljesen megegyezik a Pentium III processzorral: magában foglalja a P6 magot, az MMX technológiát, a SIMD technikát.

A két processzor között a különbség az L2 gyorsítótárban van. Az integrált L1 gyorsítótár a Pentium III-

éhoz hasonlóan $2 \times 16 \text{ Kbájt}$. A külső L2 gyorsítótár a Pentium II-höz hasonlóan 512 Kbájt , 1 Mbájt vagy 2 Mbájt . A CPU chipet és az SDRAM L2 memória chipeket a CPU mag sebességével működő hátoldali busz kapcsolja össze, ami jelentősen növeli a processzor teljesítményét a Pentium III-hoz képest.

A Pentium III Xeon processzor most bejelentett 500 MHz-es változata közel tízmillió tranzisztort tartalmaz, és 0,25 mikronos CMOS technológiával készül.

www.intel.com

Gyakorlati controlling

WEKA Szakkiadó

A WEKA Szakkiadó Kft. munkatársai február végén, sajtótájékoztató keretében mutatták be frissen megjelent *Gyakorlati controlling* című kézikönyvüket. A WEKA Szakkiadó Kft.-t tavaly júniusban alapította Magyarországon a WEKA Fachverlag, Németország egyik vezető szakkiadója. Az ezredfordulóra egymillárd márkás forgalmat tervező WEKA vállalatcsoport egyébként a *Computer Panoráma Kft.-ben* is érdekelt, a hazai tulajdonos, a *Heti Világgazdaság Rt.* mellett.

A most megjelent *Gyakorlati controlling* – akár a kiadó korábbi kötetei – úgynevezett *kapcsoskönyv*, azaz olyan alapszöveg, amelyet később folyamatosan bővítenek friss információkat tartalmazó újabb és újabb lapokkal. Mint elmondták, az elmúlt évtizedben a hazai controllinggyakorlat felnőtt korba lépett, így immár teljes egészében magyar tapasztalatokra támaszkodva készülhetett a mintegy 600 oldalas, hazai szerzők tollából származó mű.

A kötet első részében a controlling alapjairól, eszközrendszeréről, működtetéséről esik

szó, a második részben pedig az egyes ágazatokra kidolgozott konkrét gyakorlati megoldási példákat talál az olvasó.

A kiadványt elsősorban az olyan közepeméretű vállalkozások szakembereinek szánták, amelyeknél a vezető már nem képes megfelelő segéd-eszközök nélkül áttekinteni a cég gazdasági folyamatait, ezért nem is tud ezekben időben beavatkozni, ám egy integrált vállalatirányítási rendszer bevezetése még indokolatlan és főként megfizethetetlen lenne.

A *Gyakorlati controlling* alapköteté 24 700 forintba kerül, évente 4-5 bővítést terveznek amelyeket – terjedelmüktől függően – hat-kilenc ezer forintos fogyasztói áron küldenek meg.

Egy perc, és Ön következnek!

Legyen szíves várjon még egy kicsit! Máris jövök!

.....Elnézést kérek, azonnal sorra kerül Ön is.

.....Igen, tudom, hogy Ön elfoglalt, ezért nagyon köszönöm a türelmét!.....

Még egyszer köszönöm, és elnézést kérek, hogy megvárattam.

.....Köszönjük, hogy hozzánk fordult! Azonnal itt vagyok!

.....Köszönöm, hogy várt még egy percet.

Ugye, ez így nem működik! Ezért választotta számtalan szolgáltató és kereskedelmi cég világszerte az IBM e-business szolgáltatását. A webes önkiszolgáló megoldás segítségével Ön is növelheti vásárlói elégedettségét, anélkül, hogy költségei megnövekednének. Részletes információt kaphat az e-businessről, ha felkeresi a www.ibm.com/e-business honlapot, vagy felhívja a 06-80-200-083-as zöld számot.

e-business

Nagy megoldások egy kis bolygónak

Informatikai díj

Windows Panoráma

Informatikai újságírói díj alapítását határozta el két évvel ezelőtt a *Montana Információ-technológiai és Kommunikációs Rt.*, valamint a *MŰOSZ Számítástechnikai Szakosztálya*. A díj a számítástechnikai újságírók éves tevékenységét jutalmazza.

Az idei év fődíját két lap, magazinunk *Windows Panoráma* része és a *Business Online* kapta.

A Windows Panorámára

vonatkozó indoklásban mindenekelőtt azt emelték ki, hogy a felnőttek jelentős hányada még mindig autodidakta módon kénytelen elsajátítani a komputerok kezelését. Ebben a segít a Windows Panoráma, mégpedig úgy, hogy csokorba gyűjti a Windows operációs rendszerrel és a legnépszerűbb felhasználói programokkal kapcsolatos legfontosabb ismereteket, ügyes fogásokat.

Zsebkamera

Fuji

A Fujifilm MX-2700 kamera méretei fordított arányban állnak tudásával

A *Fuji Photo Film U.S.A.* bemutatta a *Fujifilm MX-2700*-at, a világ legkisebb digitális kameráját, amely 2,3 millió pontos felbontásával tiszta, éles, színes képeket állít elő. A zsebméretű gép *technikai ug-*

rást jelent, miközben megmaradtak az *MX-700* digitális kamera jellemzői is.

A kamera *SmartMedia* cserélhető kártyákon tárolja a képeket: egy 32 Mbájtos kártyán 142 kép fér el. Az *MX-2700*-at 2,5 cm-es, poliszilíciumból készült színes LCD monitorral és egy 130 ezer képpontú optikai képkeresővel is kiegészítették.

A beépített vaku a benti és kinti fényképezésre is kiválóan alkalmas. A felvételeknél használhatjuk a 2,5-szeres digitális nagyítást, és a felvételeket azonnal vissza is játszhatjuk. A cserélhető lítium-ion elemekkel 250 képet készíthetünk kikapcsolt folyadékkristályos képernyővel, és 80-at, ha a képernyő be van kapcsolva.

56K-s modemkártya

3Com

A *3Com* bejelentette a *Megahertz 56K Global GSM Winmodem PC Card* nevű terméket. Az új kártya a *Windows 95* és *Windows 98* alapú mobil PC-khez készült, és segít hozzáférni az e-mailekhez az interneten és az intraneten, egy *V.90* csatlakozási ponton keresztül. A modemkártyát a

Nokia is licencelte a *Nokia 3100*, *8110*, *8110i* és *8148* mobiltelefonokhoz.

Az újdonság 90 százalékkal nagyobb áteresztőképességű a tömörített fájlok továbbítása esetén, ugyanakkor 35 százalékkal csökkenti a notebook CPU-k terhelését.

www.3com.com

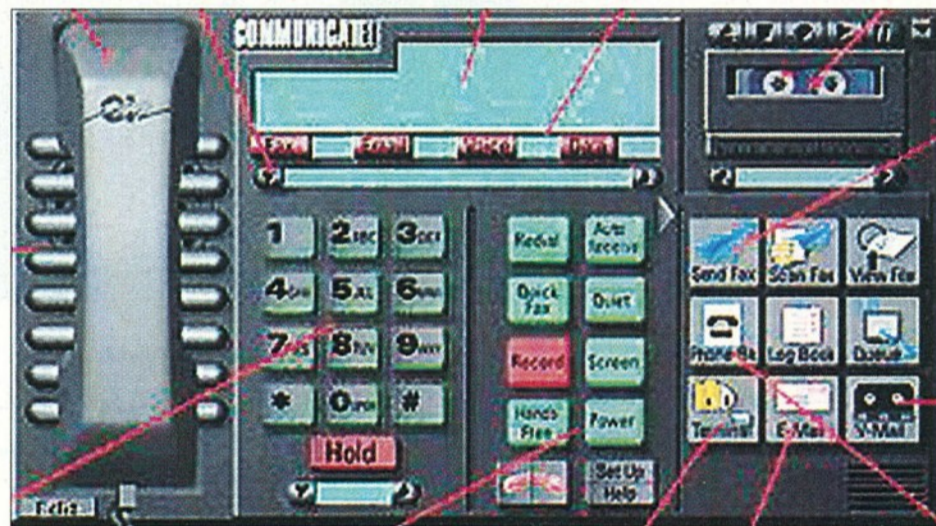
Nemzetközi vizeken

Communicate!Pro

A *Communicate!Pro* új kiadásában egyetlen lemezen található a program angol, illetve hat másik nyelvű változata. A szoftver, egy közös interfész segítségével üzenetrögzítő telefon, fax, internet, e-mail és adatközpontokra is alkalmas. Teljes párbeszédrészeket, kérdéseket tartalmaz német, francia, spanyol, olasz, portugál, holland, észak-amerikai és brit angol nyelven. A 2.0-s változatnak közvetlen elérése van az *ACT!*, *Outlook*

és *Maximizer* telefonkönyvekhez, így nem kell a programnak is tárolni ezeket az adatokat.

A program egyébként a változásokat is automatikusan követi. Segítségével egyetlen kattintással létrehozhatók a kiválasztott keresési szempontoknak megfelelő listák, ahova hang-, e-mail- és fax-üzeneteket szeretnénk küldeni. Internetes telefonos megoldása jelentős megtakarítást jelent a távolsági beszélgetéseknél.

A *Communicate!Pro* valamennyi kommunikációs eszköz működését ellenőrzi

Szakmai nap

CORE Kft.

A *CORE Computer Kft.* február végén szakmai nap keretében mutatta be új partnerét, az amerikai *Extreme Networks* céget, annak legújabb *Gigabit Ethernet* kapcsolóit és egyéb hálózati termékeit.

A *CORE Computer Kft.* komplex hálózatok tervezésével, kivitelezésével és fenntartásával foglalkozik. A cég partnerei a hálózati technológia vezető forgalmazói, köztük olyanok, mint a *Computerm* (csatorna kiterjesztése nagy távolságokra), a *Fore Systems* (ATM kapcsolók, ATM adapterek), az *Olicom* (Ethernet és Token Ring hálózati eszközök), a *Shiva* (távolsági elérés, Ethernet és Token Ring szerverek, sokprotokollós fiókok,

LAN-LAN kapcsolat), a *Xylan* (Ethernet, Fast Ethernet, Token Ring, FDDI, ATM kapcsolók).

A *CORE Computer Kft.* eddig főleg *ATM* gerincekkel, valamint az ezekhez csatlakozó hálózatok tervezésével és telepítésével foglalkozott.

Az *Extreme Networks* céget 1996 májusában alapították. Jelenleg több mint száz partnere van a világ 38 országában. A vállalat alig három év alatt a LAN hálózati megoldások piacának meghatározó szereplőjévé vált. Az *Extreme Networks* legújabb termékei a *Summit 24* és a *Summit 48* Gigabit Ethernet kapcsolók, amelyek jellemzője a hatalmas sávszélesség és a nagyszámú port.

Előnyös megoldás

Attachmate

A felügyelt hostgépelési megoldások vezető fejlesztőcégeként ismert *Attachmate e-Vantage* néven teljes körű hostgépelési megoldást dolgozott ki az elektronikus üzletvitel fokozatos bevezetéséhez. Az új megoldás segítségével a különböző számítógépeken tárolt alapvető fontosságú üzleti adatok és alkalmazások biztonságos, felügyelt környezetben válnak elérhetővé a weben alapuló vagy hagyományos ügyfélgépeken keresztül bejelentkező felhasználók számára.

Az *Attachmate e-Vantage* szabványos objektumokra épülő (*common object*) architektúrájának, illetve a szabványos kezelőfelületnek és a fejlesztő eszközöknek köszönhetően teljes mértékben az egyedi igényekhez adaptálható, amit az a sok ezer vállalkozás tud majd igazán értékelni, akik ma az intraneten, interneten és extraneten keresztül folytatnak üzleti tevékenységet.

Az *Attachmate e-Vantage* a következő elemekből áll: az *Attachmate e-Vantage Host Access Server* kiszolgálóból, az *Attachmate e-Vantage Client Access* ügyféllicencekből, az *Attachmate e-Vantage Session* kapcsolati licencekből és a szaktanácsadási szolgáltatásokból.

Az *Attachmate* rendszere teljes körű támogatást nyújt mind a *Java/CORBA*, mind a *COM/DNA* szabványhoz.

Az *e-Vantage Host Access Server* összes funkciója mindkét specifikációban elérhető, így a felhasználó szabadon választhatja meg azt a technológiát, amelyet egységesen bevezet, illetve úgy is dönthet, hogy olyan integrált környezetet alakít ki, ahol mindkét szabvány elemeit használja. Az *e-Vantage* ugyanakkor megfelel az *OHIO* szabványnak.

Az *Attachmate* és az *IBM* nemrég jelentették be az *Open Host Interface Objects (OHIO)* nevű szabványt, amely lehetővé teszi a hostgépek elérését az úgynevezett web-host elérési alkalmazásokon keresztül. Az *OHIO* nyílt API-ja teszi lehetővé, hogy az *e-Vantage* nagygépes vagy *AS/400*-as alkalmazásai teljes mértékben kompatibilisak legyenek az *IBM* hostgép-integrációs stratégiájával vagy bármely más gyártó *OHIO*-támogatással bíró rendszereivel. www.attachmate.com

Nyereséges negyedév

Computer Associates

A *Computer Associates International* nyilvánosságra hozta harmadik üzleti negyedévének pénzügyi eredményeit. Az 1998. december 31-én véget ért negyedévben a bevétel *1 milliárd 361 millió* dollár volt, 10 százalékkal több, mint a tavalyi év hasonló időszakában. A kliens-kiszolgáló ágazat bevétele *621 millió* dollárt

tett ki, ami 31 százalékos növekedés az egy évvel korábbihoz képest. Ami az 1998. december 31-én véget ért kilenc hónapos időszakot illeti, a teljes forgalom elérte a *3 milliárd 624 millió* dollárt, ami az 1997-es üzleti évhez képest 11 százalékos növekedést jelent.

www.cai.com

Melyik színről mondana le a nyomtatási sebesség kedvéért? Ha egyikről sem, válassza az EPSON-t!

Vannak nyomtatók, melyekkel gyorsan, és vannak, melyekkel jó minőségben nyomtathat. Az EPSON mindezt egyszerre nyújtja. Az otthoni felhasználásra szánt Stylus Color 440-től a kirodai felhasználásra tervezett Stylus Color 640-en át a határtalan lehetőségeket biztosító, professzionális Stylus Color 740-ig minden igényt képes kielégíteni.

EPSON Stylus COLOR 740

- Felbontás: 1440x720 dpi
- Sebesség: fekete/szines 6/6 lap/perc
- Professzionális színezés
- 1440 dpi már normál papíron
- Automatikusan változó pontméret
- PhotoEnhance3 képtimalizáló rendszer
- Windows, DOS, Mac
- Párhuzamos, soros, USB I/F
- A/4-es méret 3 mm-es margókkal

~~71 900 + ÁFA~~
59 900 + ÁFA

EPSON Stylus COLOR 640

- Felbontás: 1440x720 dpi
- Sebesség: fekete/szines 5/3.5 lap/perc
- Fényképmínőségű nyomtatás
- Professzionális színezés
- A/4-es méret 3 mm-es margókkal
- Párhuzamos interfész

~~52 900 + ÁFA~~
39 900 + ÁFA

EPSON Stylus COLOR 440

- Felbontás: 720x720 dpi
- Sebesség: fekete/szines 4/2.5 lap/perc
- Fényképmínőségű nyomtatás
- Professzionális színezés
- A/4-es méret 3 mm-es margókkal
- Párhuzamos interfész

~~45 900 + ÁFA~~
34 900 + ÁFA

Kizárólagos importőr **TRADE**
Fax: 06 (23) 417 310
EPSON HOTLINE: 06 (23) 415 295
Keresse az üzletekben!

EPSON®

Előzetes eredmények

Tech Data

A Tech Data Corporation, a világpiac második legnagyobb számítástechnikai disztribútor vállalata bejelentette, hogy az 1999. január 31-én befejeződött negyedév forgalma meghaladta a 3,8 milliárd dollárt, amely 80 százalékkal több mint az előző év utolsó negyedévében elért 2,1 milliárd dolláros forgalom.

Az utolsó negyedéves eredmények már magukban foglalják a cég európai leányvállalatának, a Computer 2000-nek a teljes negyedévi eredményét. Mint ismeretes, a Tech Data Corporation 1998 júliusában szerezte meg a Computer 2000-nek, Európa

vezető disztribútorának többségi tulajdonjogát.

Az 1999. január 31-én zárult teljes gazdasági évben a vállalat megközelítőleg 11,5 milliárd dolláros forgalmat bonyolított. Ez 63 százalékkal haladja meg a tavalyi 7,1 milliárd dolláros árbevételt.

A Tech Data – Computer 2000 konszern a következő, 1999. február 1-jével kezdődő évre 16 milliárd dolláros forgalmat prognosztizál. Ezt az értéket az amerikai és egyes európai piacokon található erős versenyhelyzet és a nehezen megjósolható latin-amerikai gazdasági környezet figyelembevételével adták meg.

Tally lézernyomtatók

Kvint-R

Kiemelkedően jó évet zárt a Kvint-R Kft. (a Tally perifériák magyarországi forgalmazója), amelynek 1998-as árbevétele megközelítette a 300 millió forintot. Ez az előző évhez képest majdnem 20 százalékos növekedést jelent.

A forgalom 90 százalékát a Tally nyomtatók forgalmazása tette ki. A Tally nemrég egy újabb kuriózzummal bővítette termékpalettáját: a T9034T

A Tally T8004 nyomtatója viszonylag olcsón kínál lézernyomtatási minőséget, ráadásul színesben

leprellős lézernyomtatóval, amely a minőségi írásképet egyesíti a mátrixnyomtatóknál megszokott biztonságos papírvezetéssel.

Az A3-as leprellőt is ke-

zelő, dupla traktoros nyomtató 26 oldal/perc (1700 sor/perc) sebességgel, 300x300 dpi felbontással veti papírra a betűket. Havi terhelhetősége 150 ezer oldal. Integrált vágóegységének köszönhetően a leprellőt akár vágott lapként is megkaphatjuk. Emuláció: HP Laser Jet 4 (PCL 5e).

A T9034T sornyomtató üzemmódra is állítható, így programok átírása nélkül is azonnal munkára fogható.

A Tally palettáját újabban egy színes lézernyomtató is „színesíti”. A T8004 típusjelű berendezés – a Windows Printing System emuláció révén – a számítógépre bízva a grafikai feldolgozási munkát, annak memóriáját használja. A berendezés 578 300 forintos (netto) áron kapható.

A T8004 nyomtató 4 oldal/perc sebességgel dolgozik színes üzemmódban, és 16 oldal/perc sebességgel fekete-fehér nyomtatásnál. A felbontása 600x600 dpi.

www.tally.com

Itt a Pentium III!

Intel

Az Intel hosszas előkészítés után február 26-án hivatalosan is bejelentette a várva várt Pentium III processzort. A nagy PC-, munkaállomás- és szervergyártók is rövidesen megkezdik az új processzoron alapuló rendszerek szállítását.

A Pentium III processzor – a Pentium II és Pentium Pro processzorokhoz hasonlóan – a P6 magon alapul, amelynek legfontosabb jellemzője a dinamikus utasításvégrehajtás. A most bevezetett Pentium III processzorok 450 és 500 MHz-es változatban kaphatók, de még a második negyedévben 550 MHz-es változatban is forgalomba kerülnek.

A Pentium III processzorokat jelenleg több mint 200 hardverfejlesztő és több mint 100 szoftverfejlesztő cég kíséri figyelemmel, többek között az Acer, a Compaq, a Dell, a

Fujitsu, a Hewlett-Packard, az Intergraph, a Mitsubishi, a Packard Bell, a Siemens és a Toshiba.

A Pentium III processzor jelenleg 0,25 mikronos technológiával készül, de az Intel még a második negyedévben megkezdte a processzorok gyártását 0,18 mikronos technológiával is, amely lehetővé teszi a most bejelentetteknél sokkal gyorsabb, akár 800 MHz-es Pentium III processzor gyártását is. Még a második negyedévben az Intel bevezeti a Pentium III 550 MHz-es változatát, majd a második félévben 600 MHz-es, sőt gyorsabb változatok is a piacra kerülnek.

A Pentium III CPU chip közel tízmillió tranzisztort tartalmaz. Az 512 Kbájtos L2 gyorsítótárat külön chipen helyezték el.

www.intel.com

A Pentium III processzor máris nagy keresletnek örvend a hardvergyártók körében

Új termékek a Centurytől

Areco Systems

Február elején a Century Software új termékcsaládot jelentett be, amely a változó üzleti igényeknek megfelelő, web-alapú kiszolgálóelérést kínál. Az új szoftvercsalád a TinyTERM sorozat helyébe lép, és a TinyTERM Web Server Editiont, a TinyTERM Plus Editiont és a TinyTERM Thin Client Editiont tartalmazza. Ezek a

termékek skálázható webböngésző-alapú elérést nyújtanak a Unix és az IBM kiszolgálóhoz, kliens- vagy szerveroldali telepítési, konfigurálási és adminisztrációs lehetőségekkel.

Az új verziókban egy JavaScript-kompatibilis nyelv (Cscript) található, amely a kiszolgáló-elérés egyszerű testre szabásáról gondoskodik.

MEGTÉVESZTŐEN VALÓSÁGHŰ.

Ezt a rendkívül életszagú képet a világ jelenlegi legfejlettebb tintasugaras nyomtatási eljárásával állították elő. Vagyis a HP PhotoREt II színrétegező technológiájával. Ez az az új technikai megoldás, amely lehetővé teszi nyomtatóink számára, hogy akár 16 miniatűr tintacseppet keverjenek és juttassanak el minden apró képpontba, s ennek köszönhetően a színek összes elképzelhető árnyalata rendelkezésre álljon a lenyűgöző minőségű, fotórealisztikus képek készítéséhez – még hétköznapi, irodai papírra nyomtatva is. És még ennél is bámulatosabbá teszi a dolgot az a tény, hogy mindez olyan sebességgel működik, amellyel más asztali printerek csak fekete-fehér nyomtatásra képesek. Egy szó mint száz, a HP PhotoREt II-nek más a nyomába sem ér. Kivéve persze magát a valóságot.

HP DESKJET NYOMTATÓK
HP PhotoREt II technológiával

 **HEWLETT
PACKARD**
Expanding Possibilities

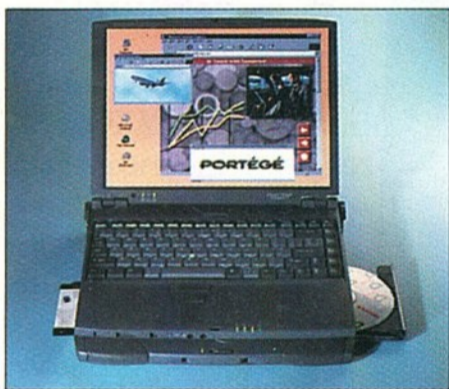
Mobilitás és erő

Toshiba

A Toshiba bemutatta eddigi legvékonyabb, legkönnyebb és legelegánsabb „ultrahordozható” notebookját, a *Portégé 3020CT*-t. A gép minden szempontból különleges: a tömege mindössze 1,32 kg, a vastagsága pedig 19,8 mm. Ennek ellenére teljes méretű billentyűzettel látták el, és a TFT megjelenítő méretein sem spóroltak (10,4”).

A *Portégé 3020CT*-t 300 MHz-es Pentium MMX processzorral, 6 Gbájtos merevlemezzel, 32 Mbájts RAM-mal és 2 Type II kártyahellyel szerelték fel. Lítium-ion akkumulátorával akár 3,5 órán át is távol lehetünk bármilyen áramforrástól.

Az alapfelszereltséghez tartozik még egy *Port Replicator*, amelyen minden szabványos csatlakozó megtalálható (soros, párhuzamos, PS/2).

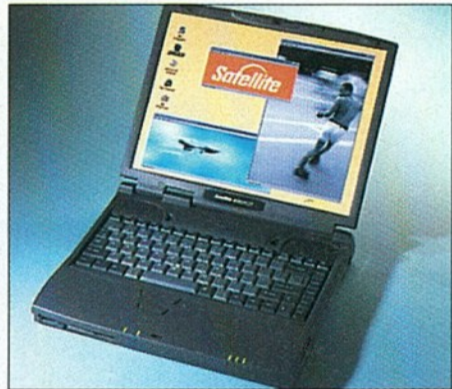

A *Portégé 7020*-at CD-ROM- vagy DVD-meghajtóval szerelik fel

Az igényesebb felhasználóknak a *Portégé 7020CT* jelenti az ideális megoldást. A nagy teljesítményű, ultravékony notebook egyik legszebb része az elegáns sötétszürke káva, amelyet egy ezüstös fedél takar. Az egészet magnézium adalékanyaggal erősítették meg. A gépet teljes billentyűzettel látták el, hogy akár repülőgépen, akár egy asztalon kényelmesen gépelhessünk rajta.

A *Portégé 7020CT*-t a technika legújabb vívmányaiival – az Intel 366 MHz-es mobil Pentium II processzorával, 6 Gbájts merevlemezzel, 64 Mbájts (maximum 192 Mbájts) memóriával – szerelték fel. Képernyője 13,3”-os TFT. A belső V.90 (K56flex) modem jóvoltából bárholnan elérhetjük elektronikus postáinkat vagy az internetet.

A notebookhoz kínált dok-

A *Satellite 4080*-at 14,1”-os TFT megjelenítővel egészítették ki

kolási megoldásokkal tovább bővülnek a gép lehetőségei. Az opcionális *CD hálózati dokkoló* vagy a *DVD hálózati dokkoló* egy 10/100 BaseT Ethernet hálózati kártyával, floppy-meghajtóval, sztereó hangkártyával, kétszeres sebességű DVD-ROM vagy 24-szeres sebességű CD-ROM meghajtóval bővíti a felhasználási lehetőségeket.

A Toshiba két újabb taggal egészítette ki a *Satellite* kategóriát is. A *Satellite 4060XCDT* és a *4080XCDT* modellek mindegyike a legújabb és leggyorsabb Intel Pentium II processzort tartalmazza.

A *Satellite 4080XCDT* 366 MHz-es Intel Pentium II processzort tartalmaz (a *Satellite 4060XCDT* 333 MHz-es Pentium II-t), ezenkívül 64 Mbájts SDRAM-ot, 6 Gbájts merevlemezt (a *Satellite 4060XCDT* merevlemeze 4 Gbájts), beépített floppy- és CD-ROM-meghajtót. Mindkét masina hatalmas, 14,1”-os TFT képernyőn jeleníti meg a kibervilágot, 2,5 Mbájts VRAM közreműködésével, 1024x768 pixeles felbontással.

Az ugyancsak új *Satellite 4000*-esek (*4030CDS/CDT* modellek) is vékonyabbak lettek, miközben 300 MHz-es Celeronnal, 4 Gbájts merevlemezzel és 64 Mbájts SDRAM-mal lettek „okosabbak”. A gépekbe a floppyt és a CD-meghajtót is beépítették.

Míg a *4030CDS* notebook 13”-os DSTN színes kijelzőt kapott, addig a *Satellite 4030CDT* kijelzője 13,3”-os TFT képernyő. Mindkét notebookba V.90 (K56flex) belső modemet is építettek, alapfelszereltségként.

A nagyobb (és pénzesebb) felhasználókra gondolva, a Toshiba új taggal egészítette ki a *Tecra* notebookcsaládot is. A *Tecra 8000* sorozat egy innovatív jellegű hardverfejlesztés eredménye, amelynek a lényege, hogy valamennyi modellnek azonos az alaplapja.

A sorozat tagjai a teljes Pentium II processzorcsaládot magukban foglalják (366, 333, 300, 266 vagy 233 MHz), és a vásárló a Toshiba legújabb 14 Gbájts kapacitású merevlemezt is választhatja, a korábbi kisebb kapacitásúakon kívül. Végül a képernyőméretek skálája is ugyanilyen széles: a 12,1”-os DSTN vagy TFT panelektől a 13,3”-os TFT-n keresztül a 14,1”-os szuper felbontású kijelzőig terjed.

A *Tecra 8000*-es könnyedén futtatja a nagyfelbontású multimédiás alkalmazásokat, a 2,5 Mbájts SGRAM-mal felszerelt videomemóriának és a *NeoMagic 256* bites integrált grafikai és videógyorsító tárnak köszönhetően. Opcionálisan MPEG-2 dekóderkártya is beépíthető.

www.technotrade.hu

Routerek egyetlen chipen

LANex

A LANex Kft. sajtótájékoztatóján a cég egyik jelentős partnere, az izraeli *RAD Data Communications Ltd.* már a CeBIT '99 jegyében mutatta be hálózati stratégiáját és legújabb termékeit.

Az 1981-ben alapított RAD a kommunikációs termékek széles választékát gyártja. Ezek közül néhány: adat/hang LAN Access multiplexerek, alapsávú modemek, optikai modemek és multiplexerek, DACS (Digital Access Cross Connect), ATM Access.

A RAD új termékei a *Multiservice Access Platformon* támogatják mindenfajta információ – adat, hang, kép – átvitelét. Ez olcsó megoldást kínál, mivel csökkenti az Access csomópontok számát. Ezt a megoldást használták a *Mol-Telecom* hálózat kiépítésénél is. A mobiltelefonoknál is használt cellamegoldások a forgalom megosztása révén növelik a megbízhatóságot.

A hálózatokon továbbított információ mennyisége robbanásszerűen növekszik.

Ezért egyre nagyobb sávszélességű hálózatokra van szükség. A RAD nagy lehetőséget lát az ATM hálózatokban, mivel a piacuk szinte exponenciálisan növekszik. Az ATM gerincek sebessége 622 Mbps, a leágazásoké általában 155 Mbps. Az ATM gerinchez csatlakoztathatók a 10 és 100 Mbps Ethernet hálózatok is.

A RAD számos eszközt fejlesztett ki a gyors hálózatokhoz. Ilyen az *ACE-101 NTU* (Network Termination Unit), amely úgy is működhet, mint

egy felhasználói interfész, de úgy is, mint egy interfész két hálózat között. Az eszköz elboldogul a hangátvitellel is, mégpedig 155,52 Mbps-os sebességgel.

A RAD rövid áttekintést adott legújabb fejlesztési eredményeiről is. A cég, a *System on a Chip* program keretében, megkezdte az olyan rendszerek fejlesztését, amelyek egyetlen chipen kapnának helyet. A csupán egy szilícium darabkán kialakított Chip-Router megfelelő CPU-val kombinálva hardveresen oldja meg az adatátvitelt a LAN IP és a WAN IP hálózatok között, mégpedig 40 Mbps átviteli sebességgel.

**Mindig
szívesen vállalja
a kockázatot?**

Vannak szituációk, amikor túl sok forog kockán, és a legkisebb hiba is végzetes lehet. Ilyenkor nem mindegy, hogy kire vagy mire bízunk magunkat, munkánkat vagy értékeinket.

A Compaq számítógépei

mindig a legmodernebb technológiai fejlesztéseket tartalmaznak, ráadásul könnyedén upgradelhetők, és áruk is meglepően kedvező. Az Ön gépe így hosszú-hosszú éveken át értékálló marad, tartja a lépést a technika fejlődésével, és megbízhatóan ellátja a feladatát 2000 után is. Ön bizonyára gondosan megválogatja a munkatársait. Miért ne tenné ugyanezt a számítógépével? További információ a www.compaq.hu címen vagy zöld számunkon: 06-80-COMPAQ (266-727, 206-720).

Deskpro EP

Intel® Pentium® II processzor, 450 MHz,
64 MB RAM, 4.3 GB Ultra ATA HDD,
Matrox Millenium G200-SD AGP grafikus
kártya, 8 MB VRAM, minden CD modellen
PremierSound™, 6 bővítőkártya hely,
Windows 95 vagy Windows NT, fekvőből
állóvá alakítható ház, 3 év garancia

COMPAQ Legjobb válasz.

UNIÓS CSATLAKOZÁS

Szabványos történet

A szoknyás piktogrammal jelzett, női illemhelyről távozó skót arcán pofonnyomai, a férfi WC-ből kilépő hölgy nadrágján pedig másfajta inzultus tanújelei láthatók – egy karikatúra hívja fel imígyen a figyelmet az Európai Unión belüli szabványosítás jelentőségére. Pónyai Györggyel, a Magyar Szabványügyi Testület (M.Sz.T) igazgatójával arról beszélgettünk, hogy vajon mennyire érettek a hazai szabványok az európai csatlakozásra?

Computer Panoráma (C. P.): Egy közel-múltban megjelent Európai Bizottsági tanulmány úgy ítéli meg, hogy a már uniós tagok és a felvételre – akár csak az első körben is – még csupán váró országok között mély technológiai szakadék tátong. Vajon a világ normáival összehasonlítva a hazai szabványok is tükröznek ilyesfajta lemaradást?

Pónyai György (P.Gy.): Nem, hiszen ma Magyarországon 16 000 szabvány van, s ezek 25-30 százaléka máris EU-konform, 1995 óta pedig nálunk is kizárólag az Unió igényeit kielégítő, a piacgazdaság követelményeit figyelembe vevő szabványok láthatnak napvilágot.

A világszabványokhoz pedig még ennél is nagyobb mértékben, felerészben igazodnak a hazai előírások. Ami ellentmondásosnak tűnhet. Az európai szabvány-együttműködésben a kontinens 18 legfejlettebb állama vesz részt, míg a nemzetközi szabványok 130 – különböző technológiai színvonalú – ország együttműködésében születnek.

A hazai szabványok tehát már ma is meglehetősen jól illeszkednek az európai normákhoz, ami egyrészt annak köszön-

hető, hogy Magyarország gazdasága korábban is meglehetősen nyitott volt, a rendszerváltás előtt is erős érdek fűződött a nyugati exporthoz.

Másrészt hiányzott a megfelelő hazai kutatói kapacitás és háttér is a saját nemzeti szabványok kidolgozására, ezért kifizetődőbb volt egyszerűen átvenni – témakörönként más és más országból – a külföldi normákat, a hazai technológiai lemaradást pedig különböző trükkökkel hidalták át.

Ilyen volt például a szabványokban szereplő „megjegyzéssel” kitétel, amelyről minden érdekelt tudta, hogy az ezt követő szakaszban a nemzetközi követelményeknek is megfelelő paraméterek leírása következik.

C.P.: *Ha még az egykori magyar szabványalkotás is témakörönként más és más ország szabványait tartotta érdemesnek a meghonosításra, akkor a harmonizáció feltehetőleg a Unión belül sem lehetett egyszerű feladat.*

P. Gy.: Ez valóban így van. Magyarországra korábban műhelyszintű szabványok voltak a jellemzők, és eleinte az Unióban is megkísérelték az ilyesfajta, részletekbe menő szabályozást. Ám mivel a tárgyalóasztal körül Nyugat-Európa különböző technológiai fejlettségű, de legalábbis öntudatú országaiból érkezett szakemberek ültek, a döntések örökösen obstrukcióba fulladtak. A 90-es évek elején azután kidolgozták az „Új megközelítés” (New Approachment) elvét, ami egy csapásra megoldotta ezt a gondot.

Eszerint ugyanis úgynevezett irányelvekben, direktívákban szabályozzák a

termékekre és szolgáltatásokra vonatkozó legfontosabb – elsősorban a biztonságot, az egészség- és környezetvédelmet célzó – követelményeket, amelyeket a tagországok meghatározott határidőn belül kötelesek beépíteni a saját jogrendjükbe. Ez a szabályrendszer széles területeket fed le, és a részleteket az Európai Szabványokra bízta.

Ez utóbbiak viszont nem kötelezőek, csupán egy lehetőséget írnak le a megoldásra, ami azonban közmegegyezésen alapul, s garantáltan megfelel a direktívák előírásainak.

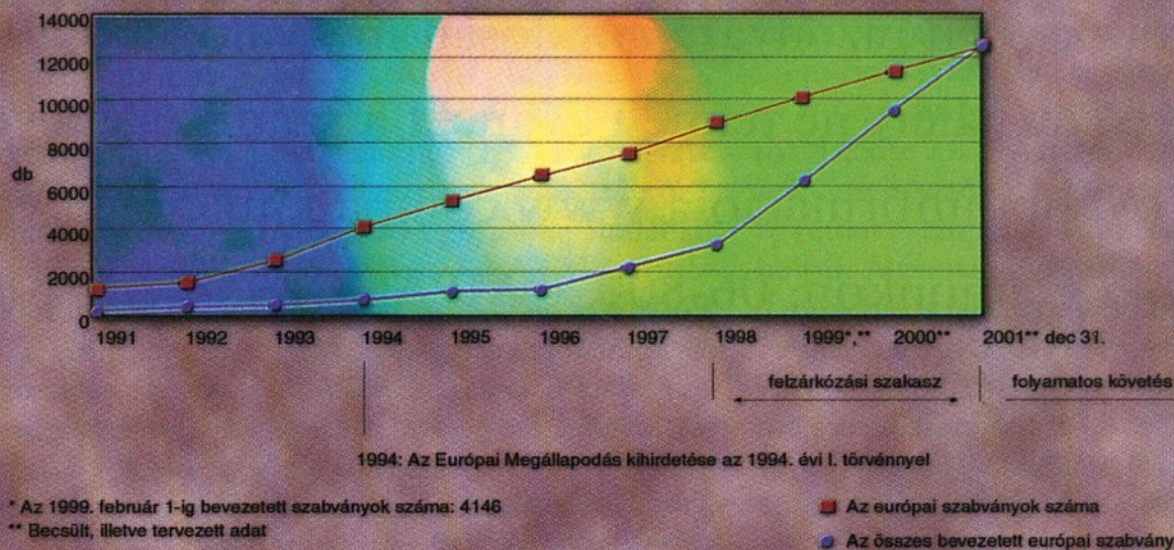
Ez a módszer nem fagyasztja be a technológiai fejlődést, ugyanakkor egyetlen gyártót sem hoz előnyösebb helyzetbe másoknál azzal, hogy az adott cég számára valamilyen okból könnyebben betartható előírásokat tartalmaz. A szabványban leírt megoldástól ugyanis bárki eltérhet, igaz, ekkor bizonyítania kell, hogy a terméke vagy a szolgáltatása kielégíti a direktívában foglalt követelményeket.

Ennek kapcsán a harmadik elem, az előírások teljesítésének ellenőrzésére kidolgozott mérési, tanúsítási módszerek rendszere is bekerül az új európai szabványosítási rendszerbe. E hármas egységet nevezik egyébként a „Globális megközelítés elvének”.

C.P.: *Az Új megközelítés elve nyilván a döntéshozatalban is tükröződik. Hogyan épül fel az európai szabványalkotó gépezet?*

P.Gy.: A szabványokat az európai szabványügyi szervezetek műszaki bizottságában készítik, ahová a nemzeti bizottságok egy-egy képviselőt delegálnak. A tagországokban ugyanis valamennyi

Az európai, illetve a magyar nemzeti szabványként bevezetett európai szabványok számának alakulása 1991-től 2001. végéig

1994: Az Európai Megállapodás kihirdetése az 1994. évi I. törvénnyel

* Az 1999. február 1-ig bevezetett szabványok száma: 4146
** Becsült, illetve tervezett adat

■ Az európai szabványok száma
● Az összes bevezetett európai szabvány

EU műszaki bizottságnak megvan a nemzeti tükörszabványa.

Az EU műszaki bizottságokat egyébként „kiteleptették” a tagországokba, s e téren a németek politizáltak a legügyesebben, hiszen az összesen 250 EU műszaki bizottság fele náluk talált otthonra. Jóllehet e bizottságok csupán titkári teendőket látnak el, az azért nyilvánvaló, hogy egy szabvány megfogalmazásakor nem túlzottan nehéz bizonyos nemzeti érdekeket érvényre juttatni.

C.P.: Magyarország egyelőre csupán megfigyelői státust élvez e bizottságokban. Hogyan működik a hazai szabványosítási szervezet?

P.Gy.: Magyarországon 183 szabványosítási bizottság van, ezekben határozzák meg a prioritásokat, s ezek je-

Informatika és szabvány

Az európai szabványalkotás legkeményebb dióját alighanem az informatika és a távközlés szabályozása jelenti. Több okból is: egyrészt mert az informatika ma már áthatja a gazdaság valamennyi területét, másrészt az új, formálódó globális informatikai társadalom a műszaki berendezések paramétereit tekintve is minden eddiginél szorosabb együttműködést követel a gyártóktól. Ráadásul ezen a téren a legerősebb a piaci verseny és a leggyorsabb a műszaki haladás is, amit a szabványosítás csak roppant nehezen képes követni. *Haba József*, az M.Sz.T. Európai integrációs és módszertani titkárságának főosztályvezetője szerint ennek főként az az oka, hogy az európai szabványok közmegegyezésen alapulnak, márpedig mire a tárgyaló feleknek sikerül egyezsége jutniuk, addigra többnyire új műszaki megoldások születnek, s minden kezdődhet előlről.

Magyarországon egyébként ezeken a területeken veszik át a leggyorsabban az európai szabványokat. A több mint négyezer, Magyarországon is bevezetett EU szabvány 34 százaléka tartozik ebbe a körbe. Igaz, az informatikai iparág fejlődési tempója miatt többségében az úgynevezett „jóváhagyásos közleményes” módszert alkalmazzák: azaz magyar fordítás nélkül fogadják el a szabványt. Az európai szabványokat általában angol, francia és német nyelven jelentetik meg, a „jóváhagyásos közleményes” esetekben ezek közül Magyarországon mindig az angol változatot használják. (—)

lentetik meg az új hazai szabványokat is – egyre gyakrabban angol nyelven. Természetesen, miként arról már szó esett, amennyiben a betervezett témában már megfogalmaztak EU szabványt, akkor azt – fél éven belül – kötelező átvenni, vitának csak akkor lehet helye, ha korábban csupán nemzetközi szabványelőírások láttak napvilágot. Ekkor viszont természetesen ez utóbbiakhoz célszerű igazodni, hiszen az EU szabványosítás is ebbe az irányba halad.

A Magyar Szabványügyi Testület ügyintéző szervezete a magyar szabványosítási műszaki bizottságokban szavazati jog nélkül, titkári teendőket lát el, s felügyel a törvényességre.

A bizottságokban az érdemi munkát a tagok – 542 hazai vállalat képviselői – végzik. A bizottságokból kerül ki az elnök, s ők delegálnak képviselőt a brüsszeli szabványtárgyalásokra is.

Meglehet, a tagok száma esetleg szerénynek tűnhet, ám ez a 452 cég adja a hazai GDP 90-95 százalékát.

C.P.: Jóllehet, ez a gyakorlat valóban megakadályozza a párhuzamos szabványalkotást, ám nem félő-e, hogy alaposan le is lassítja a döntéshozatalt?

P.Gy.: Abból kell kiindulni, hogy az Európai Unió szolidaritási alapon hozza össze a termelőket az immár egyetlen nagy piacon. A szabványok, az alapvető biztonsági, környezetvédelmi, egészségügyi, fogyasztóvédelmi területeket is beleértve, nem kötelezőek, végül is nem mások, mint közmegegyezéssel létrehozott „minterszervezetek”. A szabványok betartásával a piac résztvevői időt és tetemes költséget takaríthatnak meg, hiszen nem kell bíbelődniük megállapodásaik műszaki tartalmának részletes körülírásával. Ez a piac valamennyi szereplőjének közös érdeke.

Mivel azonban – főként az élenjáró technológiát képviselő iparágakban – a rendkívül gyors fejlődéshez mérten kétségtelenül kissé lomhának bizonyult a szabványalkotás, az Európai Unióban bevezették, hogy ha egy gyártó valamely termékének prototípusát már bevizsgálta egy tagországban, és az ott megfelelőnek bizonyult, akkor ezt a bizonyítványt egy másik tagországban nem vonhatják kétségbe.

Ha Magyarországon is bevezetik ezt a joggyakorlatot, akkor a hazai – egy merőben más, korábbi gazdasági rendszerben született – vizsgálóintézetekben sajnos számos munkahely válik majd feleslegessé. A hazai vizsgálóintézetek számára minden bizonnyal ez lesz a csatlakozás egyik legmeggrázóbb következménye, ám ezzel a nyugat-európai országok hasonló intézményei is kénytelenek voltak szembenézni.

G. KOCSIS KRISTÓF

Computer PANORÁMA

Számítástechnikai havi szaklap

X. évfolyam 4. szám

Főszerkesztő: G. Kocsis Kristóf

Főszerkesztő-helyettes: Horváth Annamária

Műszaki vezető: Iszakra Ildikó

Tervezőszerkesztő: Dancs Katalin

Főmunkatárs: Bányai Ferenc

Szerkesztő: Gyarmati László

Munkatárs: Forgács Péter, Nákovics László

Titkárnő: Szőke Erika

Szerkesztőség:

1091 Budapest, Üllői út 25. II. em.

Telefon: 218-3011

Fax: 217-2646

E-mail: cpanorama@mail.datanet.hu

Internet: <http://www.cpanorama.hu>

Címlap: Ácom Stúdió

Kiadó:

a HVG Kiadó és a WEKA

Computerzeitschriften-Verlag GmbH közös

vállalata, a Computer Panoráma Kiadói Kft.

Computer Panorama Verlag GmbH

Felelős kiadó:

G. Kocsis Kristóf ügyvezető igazgató

1091 Budapest, Üllői út 25. II. em.

Telefon: 218-3011/135, 145

Terjesztés: Lám Gábor

értékesítési és marketingvezető

1091 Budapest, Üllői út 25. II. em.

Telefon: 218-3011/302, 369, fax: 217-2646

Terjeszti: a Hírker Rt.,

az NH Rt. és alternatív terjesztők

Előfizetésben terjeszti a Magyar Posta Rt.

Megrendelhető:

a kiadónál levélben vagy a postahivatalokban, a

hírlapkézbesítőknél és a Hírlap-Előfizetési és

Elektronikus Posta Igazgatóságán (HELP)

1900 Bp. XIII., Lehel út 10/A,

a Postabank Rt.

219-98636/021-12799 pénzforgalmi jelzőszámon.

Az új lappéldányok megvásárolhatók a

hírlapboltokban, könyvesboltokban, a kiadónál.

A régebbi számokat keresse lapunkban található

címlistán és a kiadóban

1091 Budapest, Üllői út 25. II. em.

Hirdetésfelvétel:

Tóth Zsuzsanna, Varga Ildikó, Váczi Péter

1091 Budapest, Üllői út 25. II. em.

Telefon: 216-5058

Fax: 217-2646

Hirdetésfelvétel Németországban:

Telefon: 0049-8121-95-1182

Telefax: 0049-8121-95-1627

E-mail: cpacheco@internet-magazin.de

A Computer Panorámát készítette:

Fényszedés: Computer Panoráma

Nyomtatás: Révai Nyomda Kft.

1037 Budapest, Kunigunda útja 68.

Felelős vezető: Lázár László ügyvezető igazgató

A Computer Panorámában megjelenő valamennyi

cikkét és listát szerzői jog védi.

Másolásuk bármilyen formája – fotokópia,

mikrofilm készítése, adatrendszerekben való

tárolása stb. – kizárólag a kiadó előzetes írásbeli

engedélyével történhet.

A Hírek és a CP-piac rovatban közvetlenül a

gyártóktól, illetve a forgalmazóktól származó

információkat közlünk.

Szerkesztőségünk a lapban megjelenő hirdetéseket

a lehető legnagyobb alaposággal gondozza,

tartalmukért viszont nem vállal felelősséget.

ISSN 0865-5243

COMPUTER PANORÁMA-PIACKUTATÁS

A 2000-es év problémája

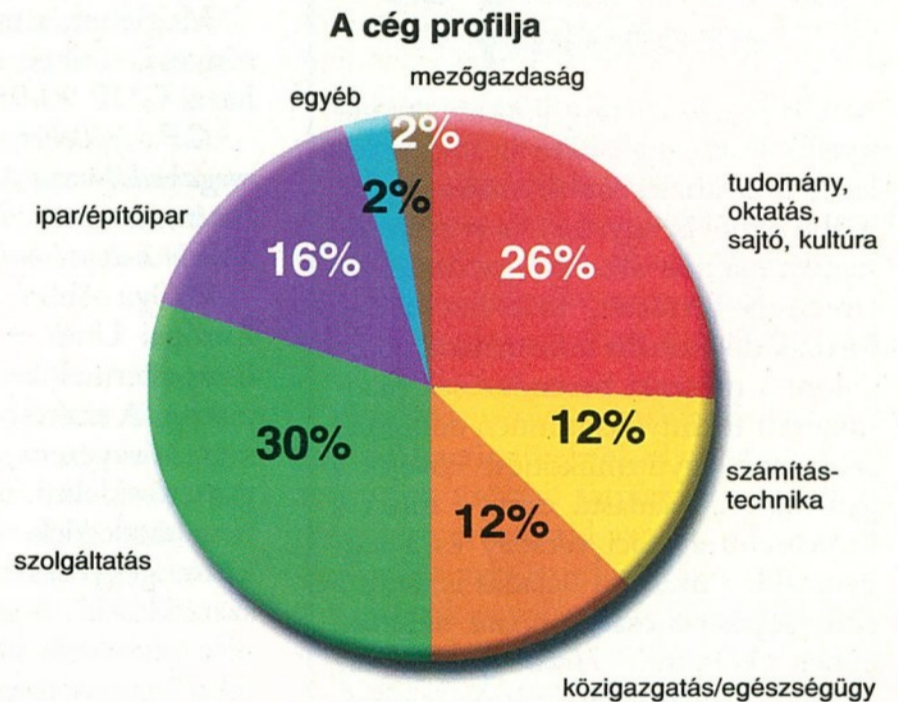
1999-et írunk, s noha azon talán lehet vitatkozni, hogy valójában a jövő év elején vagy az azt követő január 1-jén következik-e majd az új évezred, a számítógépprogramok számára mindenképpen az idei év utolsó decemberi napja jelenti majd a fordulópontot. Már legalábbis ama programoknak, amelyeket

nem készítettek fel időben az ezredfordulóra. Felmérésünkben ezúttal arról kérdeztük olvasóinkat, hogy készülnek-e a röviden csak Y2K-ként emlegetett „katasztrófára”. A válaszok főként az olyan vállalati vezetők számára lehetnek tanulságosak, akik eddig elhessegették maguktól ezt a gondot.

Kik válaszoltak?

A válaszkártyát visszaküldő csaknem 200 olvasó átlagéletkora 37 év volt, ami magasabb az Computer Panoráma teljes olvasótáboránál. Ez érthető, hiszen elsősorban a vállalatok vezető szakembereitől érkeztek a válaszok, 28 százalékuk volt közvetlen döntéshozó (a CP átlaga: 23 %), 17 százalékuk középvezető (a CP átlaga: 12 %) és 21 százalékuk döntéselőkészítő (a CP átlaga: 16 %).

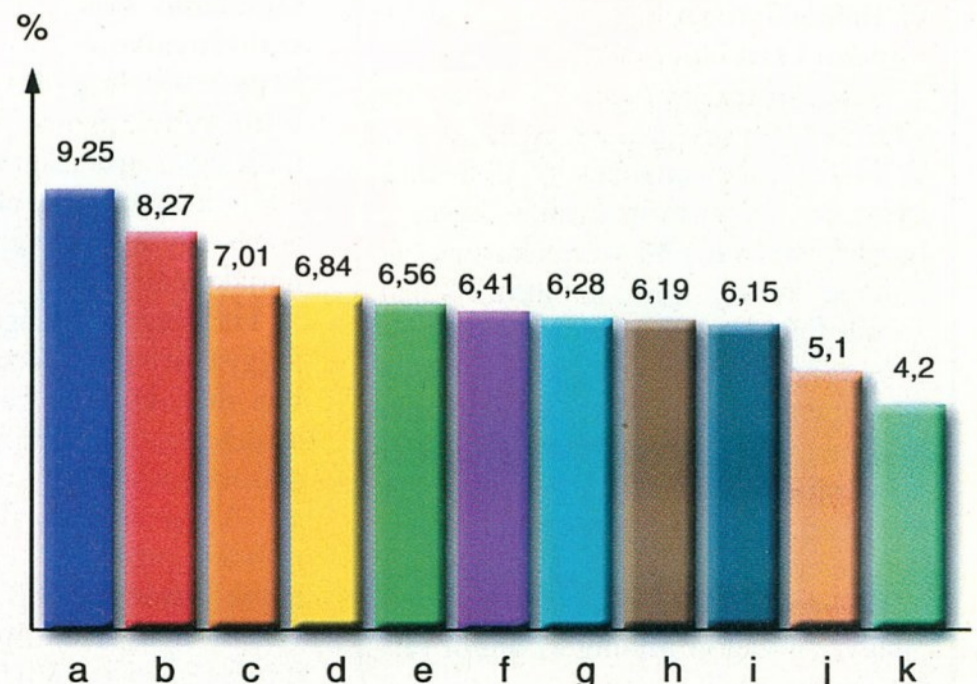
A válaszok elsősorban nagyvállalatoktól érkeztek, a foglalkoztatottak átlagos száma egy-egy cégnél 238 fő volt, akik összességében – ugyancsak átlagosan – 148 számítógépet használtak. A vállalkozások 70 százalékánál hálózatba kötötték a gépeket. Figyelemre méltó a válaszadók cégprofilja is, hiszen jelzi, hogy elsősorban mely szakmák képviselőit foglalkoztatja ez a gond. A legtöbben a szolgáltatást jelölték meg cégük profiljaként (30 %), őket a tudomány, oktatás, sajtó, kultúra összevont kategóriája követi (26 %).

Hol okozza a legnagyobb kárt a Y2K probléma?

A z ezredfordulóval kapcsolatos számítástechnikai gond nyilván különbözőképpen érinti az egyes szakmákat. Megkértük olvasóinkat, állítsák rangsorba a szerintük különösen veszélyeztetett területeket, majd kiszámítottuk a válaszok súlyozott számtani középértékét.

A pontszámokból kiderül, hogy a válaszadók legfőképpen a bank és a tőzsde világot tartják a legveszélyeztetettebbnek, amelyet az államigazgatás követ. Figyelemre méltó még a biztosítási szektor viszonylag magas pontszáma, a többi területet viszont nagyjából azonos súllyal említették a válaszadók.

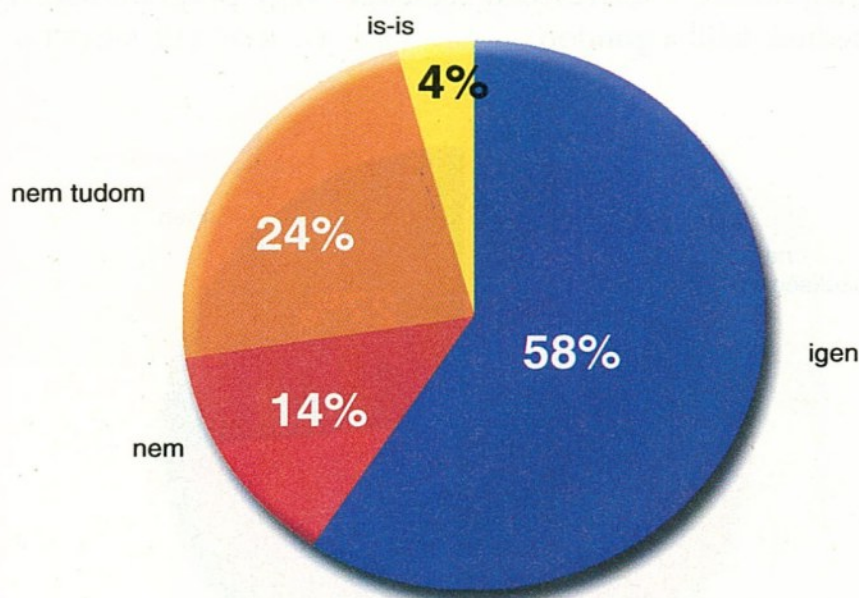
a = bank, tőzsde; b = államigazgatás; c = biztosítás; d = közlekedés; e = egészségügy; f = katonai rendszer; g = telekom; h = munkaügy; i = energiatermelés, közmű; j = termékszavatosság; k = egyéb

2000-es év kompatibilis programokat használnak?

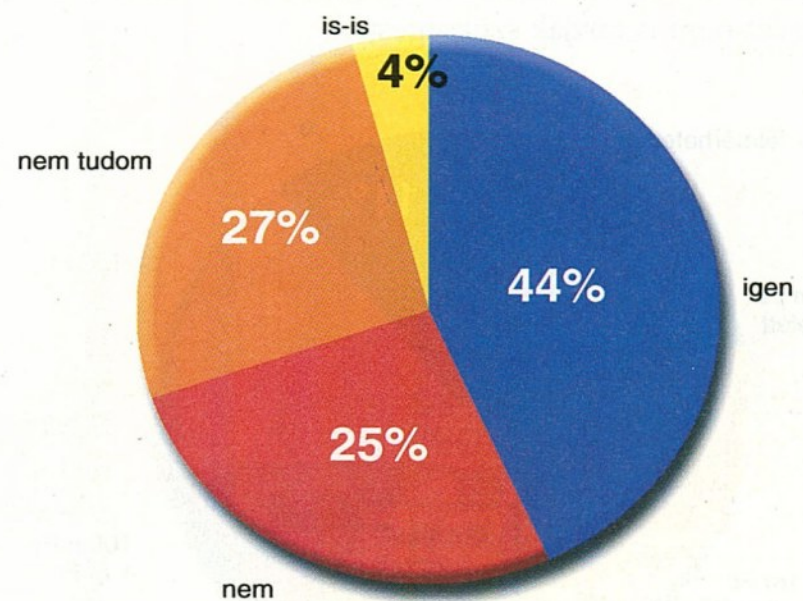
A kérdéseink között olvasóink operációs rendszerének és felhasználói programjainak „2000-es év kompatibilitása” is szerepelt. A válaszadó olvasók 45 százaléka használ valamilyen Windows-változatot, és 58 százalékuk van meggyőződve arról, hogy a 2000-es év beköszönnte – legalábbis ebben a tekintetben – nem okoz a cégüknek megrázkódtatást. Viszony-

lag jelentős – 14 százaléknyi – viszont azoknak a száma, akik tudják, hogy az operációs rendszerük nem 2000-es év kompatibilis. A felhasználói programok a jelek szerint még kevésbé állják ki az ezredvég próbáját, hiszen a válaszadók 27 százaléka nemmel válaszolt az ezt firtató kérdésre. Tanulságos az is, hogy az olvasók mintegy negyedének nincs fogalma arról, hogy miként viselkednek majd programjaik az ezredfordulón.

Operációs rendszer

Felhasználói programok

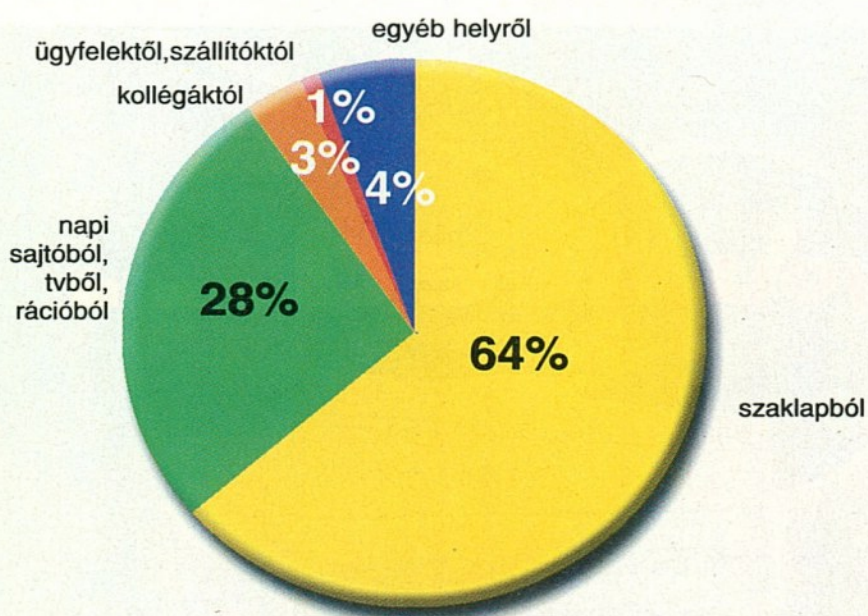
Honnan értesült a 2000-es év problémájáról?

A válaszadó olvasók 98 százaléka tisztában volt az ezredvég okozta számítástechnikai gond forrásával. Legtöbbjük (64 %) a szaklapokból értesült a problémáról, ám nem kevés azok száma sem, akik először a nagyobb tömegeknek szóló médiából – napisajtóból, tévéből, rádióból – szereztek tudomást minderről.

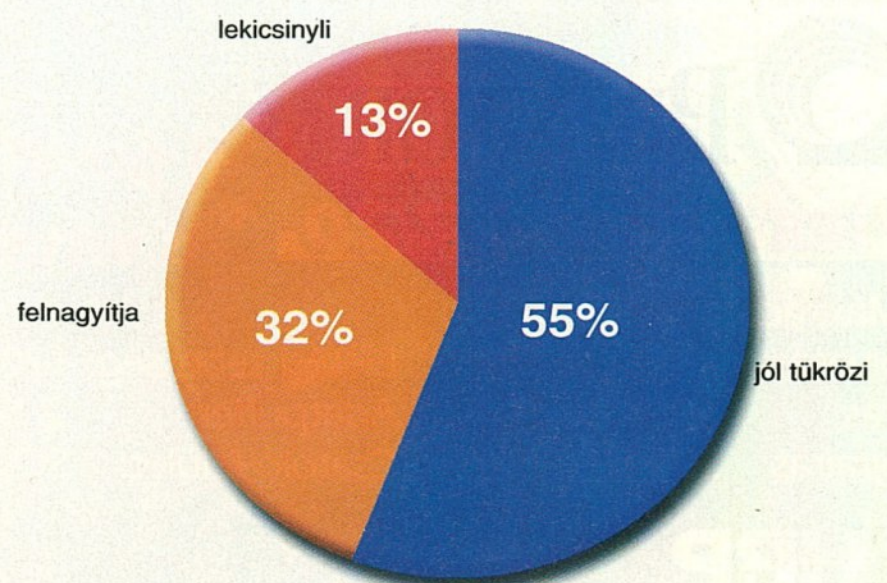
S ha már a sajtó ilyen jelentős szerepet játszik a 2000-es évvel kapcsolatos gond tudatosításában, érdekes lehet, hogy miként ítélik meg az olvasók a téma exponálását a médiumokban.

A válaszadóknak több mint a fele (55 %-a) vélte úgy, hogy a sajtó jól tükrözi a veszélyt, igaz, 32 százalékuk túlzottnak tartja az aggodalmaskodást.

Honnan értesült először a problémáról?

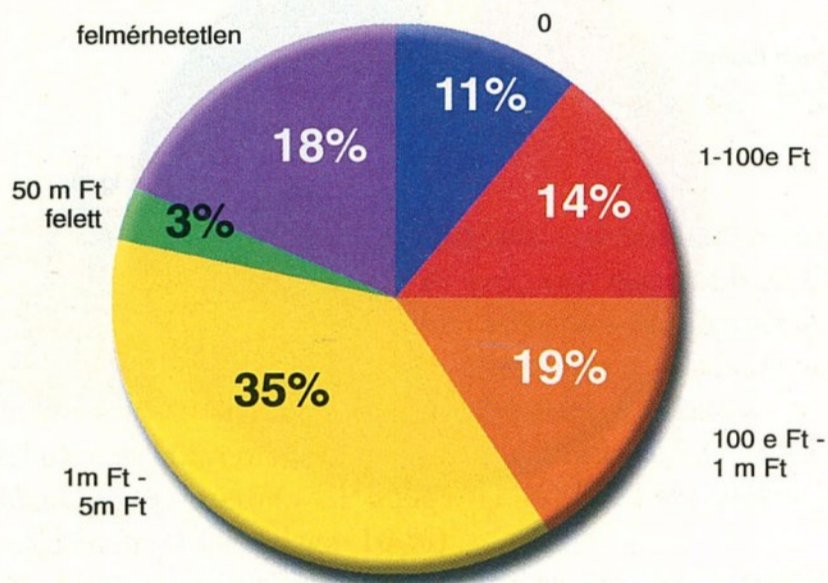

A sajtó ezt a gondot...

Mekkora kárt okozna a rendszerösszeomlás?

A kérdésre viszonylag kevesen tudtak pontos választ adni. A legtöbben 1-5 millió forint közöttre taksálták a kárt számítógépes rendszerük összeomlása esetén. Ennek tükrében, de a 2000-es év problémájától függetlenül is megfontolást érdemel, hogy a cégek 77 százalékánál nem dolgoztak ki katasztrófatervet egy esetleges rendszerösszeomlásra, mi több, nem kis számban vannak olyan cégek is, akik ezt nem is tartják szükségesnek.

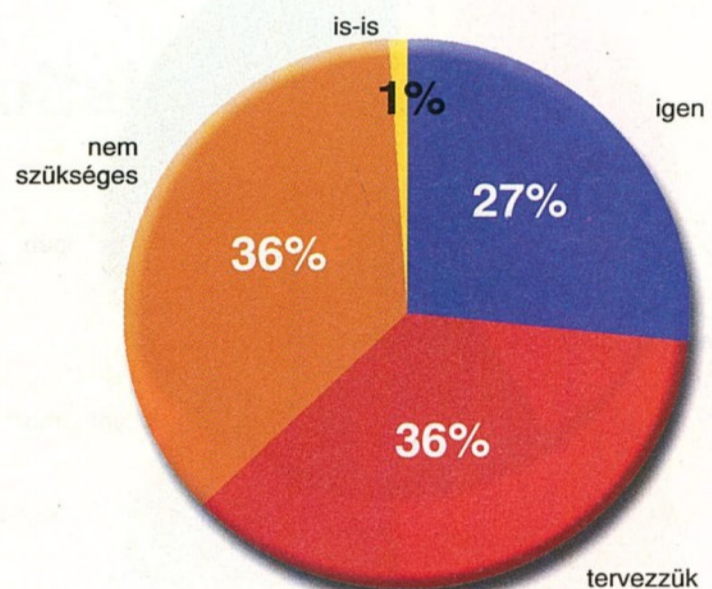

Tettek-e már valamit a veszély elhárítására?

A válaszadók azonos arányban, 36-36 százalékban gondolják úgy, hogy ezzel kapcsolatban nincs teendőjük, illetve megfelelő lépéseket terveznek a veszély elhárítására. Ám majdnem ugyanennyien (27 %) vannak, akik minderre időben gondoltak, és már meg is oldották a problémát.

A legtöbb helyen (68 %-ban) saját munkatársra bízta a feladat megoldását, s felerészben rendszer- vagy programcserével emelkednek felül a gondon.

G. KOCSIS KRISTÓF

folio@mail.datanet.hu

folio

Teljeskörű

Nyomdai Előkészítés

a Legkorszerűbb

Berendezéseken

erőspárhuzamos, hirdetések, szóróanyagok, kiadványok tervezése, kiértékelése • képfájl dobogóval max. 8000 dpi felbontással, CROSSEFIELD 656-os berendezéssel max. 2500%-os nagyításig • kérdőválasz PC és MACINTOSH rendszerekre, LITHOTRONIC 350-as berendezéssel max. 200 lpi-s ráccsal, 3348 dpi felbontással, CROSSEFIELD kérdőválasz max. 240 lpi-s ráccsal max. 655/100 mm-es méretek • proof-készítés max. A2-es méretek • offset- és színterjesztés, fóliázás, nyomdai kötészeti munkák • lényegzők tervezése, kiértékelése • 3D modellezés

1139 Budapest, Fáy u. 5. • Telefon: 451-3355 • FAX: 451-3363 • e-mail: folio@mail.datanet.hu

PLEXTOR
PlexWriter 4/2/20

If power is what you need...

Max. adatátvitel:
 olvasás: 3.0 MB/s (20x) Elérési sebesség: 170 ms
 írás: 600 kB/s (4x) Adatpuffer: 2 MB
 újraírás: 300 kB/s (2x) Csatolófelület: SCSI-2

DISZTRIBUTOR:
HRP
HRP HUNGARY KFT. 1133 Budapest, Véső u. 5-7. Tel.: 452-4600 Fax: 350-1351 • www.hrp.hu

pc 300gl

kedvező ár

179 900 Ft+áfától
(A fenti összeg a monitor árát nem tartalmazza és 230 HUF/USD árfolyamig érvényes)

teljesítmény

Intel® Pentium® II processzor, 350 MHz-től 450 MHz-ig vagy Intel® Celeron™ processzor, 333 vagy 366 MHz-en. Akár 64 MB memória és 12,8 GB HDD

egyszerűség

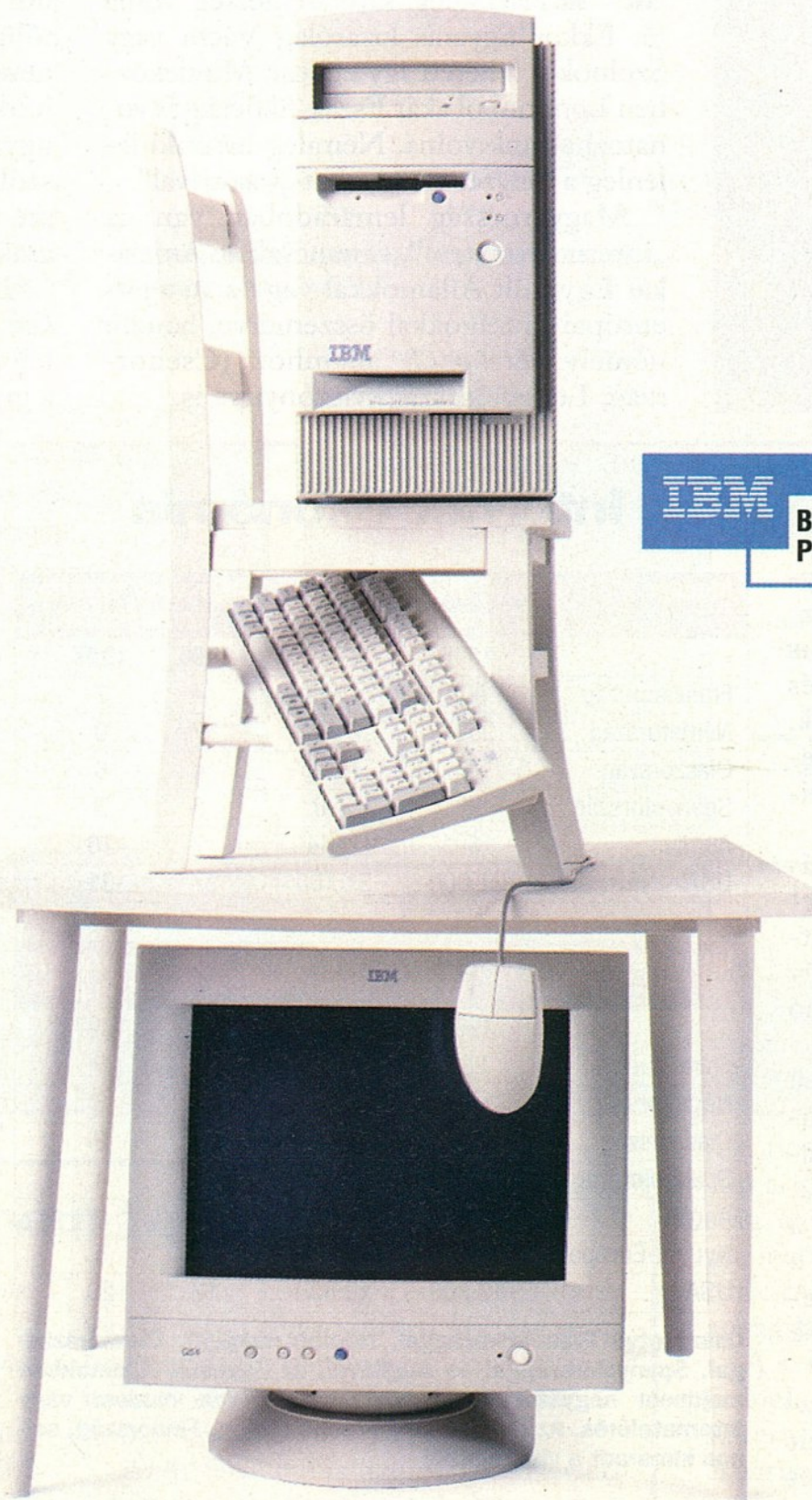
e-business eszköz; 56 K-s beépített modemmel rendelkezik minden Intel® Pentium® II processzor alapú modell. A számítógéphez a legkorszerűbb biztonsági és védelmi eszközök tartoznak, melyek a probléma legkisebb jelére lementik adatait.

megtérülés

Bemutatjuk az IBM PC300GL Small Business sorozatát, amelyet a Microsoft Office Small Business Edition-nel szállítunk. Befektetése maximálisan megtérül. Keresse a www.hu.ibm.com/direct címet!

e-business tools

minimális befektetés, maximális megtérülés

1138 Budapest,
Váci út 168/b.
Telefon: 350-5600
Fax: 350-5660

A feltüntetett ár az ajánlott végfelhasználói ár. A tényleges végfelhasználói árat minden esetben a viszonteladók határozzák meg. Termékeink viszonteladó partnereinken keresztül vásárolhatók meg. Minden, a hirdetésben szereplő PC-t operációs rendszerrel szállítunk. A Microsoft és a Windows a Microsoft Corporation védjegyei. Az IBM termékek az International Business Machines Corporation védjegyei. Az Intel Inside és a Pentium az Intel Corporation bejegyzett védjegyei. A Celeron az Intel Corporation védjegye. 1999 IBM Corp. Minden jog fenntartva.

Ebben a hónapban az internetes kereskedelmet állítottuk fókuszba. Először áttekintést adunk a hazai internetezés helyzetéről, majd konkrét alkalmazások kapcsán mutatjuk be, mit is jelent ma a netes üzlet, végül az internetes reklámok szerepéről és jelenlegi helyzetéről szólunk.

A MAGYARORSZÁGI INTERNET

Otthonról a szupersztrádára

Ha valaki 1850-ben Pestről Miskolcra akart volna vonatozni, valószínűleg furcsán néztek volna rá. Ekkor ugyanis kizárólag Vácra vagy Szolnokra lehetett így eljutni. Mindeközben Londonból akár Észak-Skóciáig is vonatozhattunk volna. Némileg hasonló jelenleg a helyzet az internet „vasútjával”.

Magyarország lemaradóban van az „internetvonatról”, s nemcsak az Amerikai Egyesült Államokkal vagy a nyugat-európai országokkal összemérve, hanem némely térségbeli államhoz (Csehország, Lengyelország) viszonyítva is.

A lemaradás legfőképpen abban érezhető, hogy jóval kevesebb háztartásból lehet nálunk internetezni, mint tőlünk nyugatabbra. Az iskolai internetellátottság terén persze már nem állunk ilyen rosszul, ami örvendetes is, ugyanakkor kissé visszás. Hiszen mit szólnánk, ha az emberek egy jelentős része csak az iskolából tudna telefonálni, csak ott láthatna televíziót?

Lemaradásunk legfőbb oka a drága, sokak számára megfizethetetlen internet: a telefonarifik, az internet-előfizetés. Persze a gondolatmenetet akár meg is fordíthat-

Internet ökonómia

Németországban újabban egyre komolyabban foglalkoznak azazal, hogy az internetes piacokat is a többihez hasonlóan gondos és megfelelő stratégiával fejlesszék. Az *internetes ökonómia* törvényszerűségei a gazdaság egyéb területeire is átnyúlnak.

Bár az internetes gazdaság nálunk még gyerekcipőben jár, érdemes figyelemmel kísérni a németországi trendeket. Egy-két év múlva ugyanis nálunk is hasonló helyzetre lehet számítani.

Jelentős változások érlelődnek a *német munkaerőpiacon*. A munkahelyek legalább egyharmadára hatással lesz az *internetes ökonómia*. Különösen érinti ez a médiák, a szoftver, a videók, a zene és a könyvek, valamint a telekommunikáció, a bankok és a biztosítók területét.

Az internetes ökonómia a gazdaság egyre nagyobb területeit érinti. A „bitek” immár el lehet adni, és ezzel egy időben meg is tarthatók: az eredeti és a másolat már nem különböztethető meg egymástól. Az újabb másolatok előállításának költsége pedig a nulla felé közelít. Nincs szükség raktárakcsarnokokra, a biteknek nincs súlyuk és fénysebességgel haladnak. A bitek nem tartózkodnak határok között, egy hálózatosított gazdaságban a mozgásuk gyakorlati-

Modem	Háztartások száma (1000)		Az összes háztartás százalékában	
	1996	1997	1996	1997
Franciaország	907	1549	4	7
Németország	2501	3495	7	9
Olaszország	765	1236	4	6
Spanyolország	651	989	5	8
Anglia	1601	2544	7	10
USA	27.000	31.100	27	31

Internetelérés	Háztartások száma (1000)		Az összes háztartás százalékában	
	1996	997	1996	1997
Franciaország	281	735	1	3
Németország	1404	2315	4	6
Olaszország	271	633	1	3
Spanyolország	270	523	2	4
Anglia	900	1498	4	6
Nyugat-Európa	4267	7685	3	5
USA	12.800	19.800	13	20

Összevetve Franciaországgal, Németországgal, Olaszországgal, Spanyolországgal és Angliával, az Egyesült Államokban majdnem négyszer annyi háztartásban van modem vagy internetelérés. Az európai „high-tech” ország, Finnország, sajnos kimaradt a vizsgálatból.

lag ellenőrizhetetlen vagy meggátolhatatlan. A *bitek piaca globális*.

Az új hálózati ökonómia a résztvevők, az infrastruktúrák és az objektumok növekvő hálózatosítását jelenti a média- és kommunikációs szektorok között és azokon kívül. Ebből *különleges gazdasági játékszabályok* következnek (kritikus tömeg, szabványok kialakítása), amelyek

együttal a siker szükséges előfeltételét is jelentik.

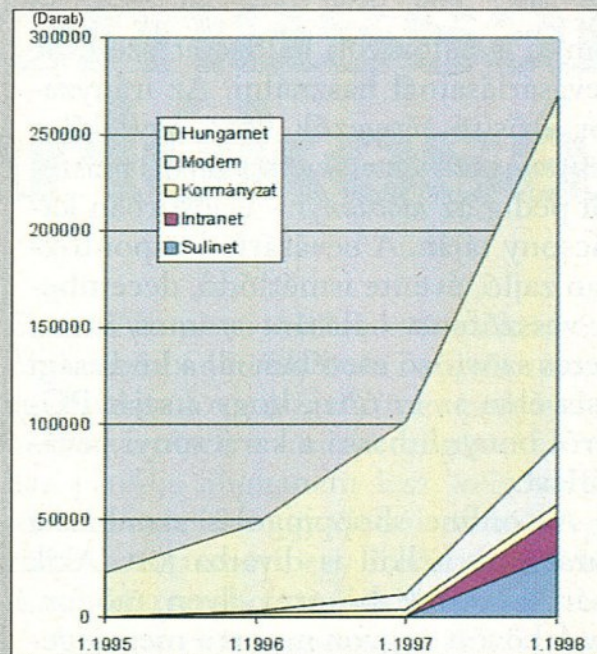
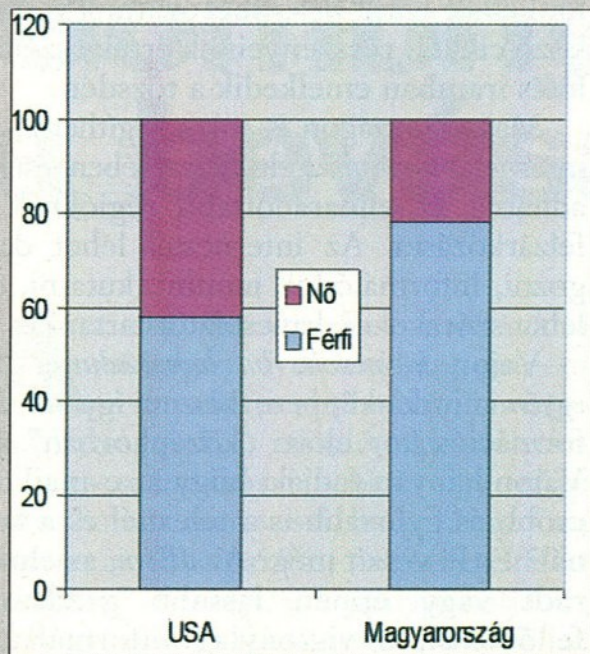
A hálózati hatások pozitív visszacsatolásai a jelenlegi piaci modellt a feje tetejére állítják. Egy áru értékét ezután nem a hiánya, hanem a bősége határozza meg. Csak egy bizonyos *kritikus tömeg* legrövidebb idő alatti elérése teszi lehetővé a szabvánnyá válást.

Itt kell szólnunk egy újszerű, kifejezetten az internethez kapcsolódó árstratégiáról is.

A *Follow the Free* a hálózati ökonómia különösen jellegzetes szabálya. Az első lépés a *termék elajándékozása* (azaz ingyenesen hozzáférhetővé tétele), s ez – a hálózati hatások alapján – rövid időn belül felépíti a felhasználók kritikus tömegét. A második lépésben az eredeti termékhez kapcsolódó termékek és szolgáltatások, teljesítmények, például upgrade-ek vagy nagyobb teljesítményű programok eladásából generálnak bevételt. Ekkor egyre világosabbá válik, hogy a verseny a hálózati ökonómiában gyorsasági vetélkedést is jelent.

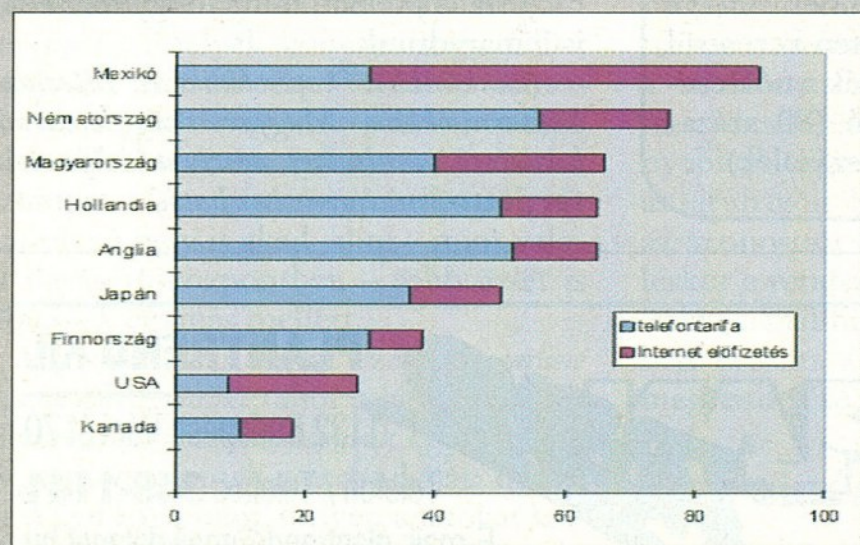
Ennek az árstratégiának a legjobb példáját a *Netscape* adja, aki a *Netscape Navigator* internetes böngésző „elajándékozásával” 1995-ben hat hónap alatt kerekén 80 százalékos világméretű részesedést szerzett. ■

Mit lehet és mit nem lehet eladni az interneten?

Internetező férfiak és nők, az ITU és a Netstart (ISYS Hungary/Medián) felmérései alapján

Az internetezők számának alakulása Magyarországon (becslés)

20 órányi modemes internetezés költségei csúcsidőben (dollár/óra)

Az internet (a felkapcsolódást nem számítva) az ingyenességről híres. Vajon mivel lehet kereskedni egy ilyen környezetben?

programot vagy bármi mást, amit nem kell kiszállítani a vevőnek, hanem elektronikusan is elküldhető. Am a számítógépes ember szemfüles. Nem vásárol,

A weboldalak tartalmával aligha. Ez alól csak a szex- és néhány információs oldal a kivétel, mint például a gazdasági hírek.

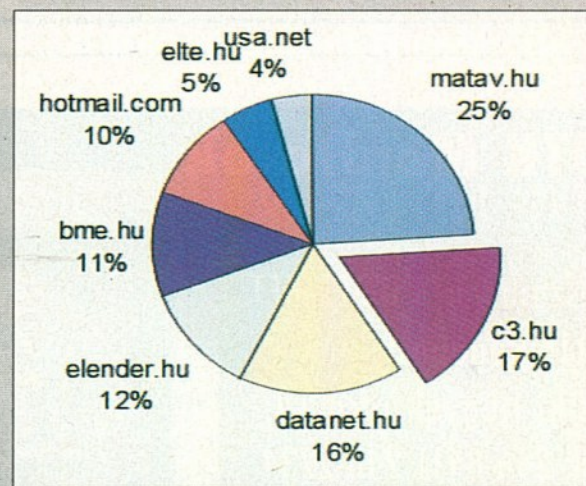
Bármi más árut (a könyvektől a borokig) meg lehet próbálni eladni, és ha ezeket reális áron még terjeszteni is tudjuk, nyert ügyünk van. De sajnos pont ez szokott lenni a buktató. A reális ár és a terjesztés.

Akkor árusítsunk programot vagy bármi mást, amit nem kell kiszállítani a vevőnek, hanem elektronikusan is elküldhető. Am a számítógépes ember szemfüles. Nem vásárol,

hanem vesz. Észre és el. Még az e téren fejlett Amerikában is jellemző, hogy a programok nagy részét nem veszik, hanem másolják. És egyébként is: ki töltené le több tíz Mbájtos programokat, ha azt egy CD-n is megkaphatja?

Akkor hirdessük áruinkat a weben, s majd a vevő eljön érte a boltba. Am a weblapjainkat sokszor nem könnyű megtalálni a „szörfözőknek”. Sebaj, reklámozni kell őket! Csakhogy a reklámokra igen ritkán kattint az internetes vándor. Inkább csak megnézi, és megy tovább. Hiszen ki akar a linkek sűrűjében barangolni? Akkor már inkább az újságokba kell hirdetni, az legalább visszakereshető.

És mi van azokkal a leendő vásárlókkal, akik becsületesen végigjárnak az összes fellelhető weboldalt, hogy megtalálják a legolcsóbb általuk keresett árut? Lehet, hogy a vásárlás után rájönnek, hogy a megtakarított összeg nem is fedezi a telefonköltséget.

Az Internetto hírlevél legnagyobb megrendelőinek vizsgálata a szolgáltatókról is információt nyújt

Miért nem terjed?

Vajon miért nem terjed Magyarországon az internetes kereskedelem? – tettük fel a kérdést Nyíró Andrásnak, az Internetto főszerkesztőjének.

Válaszában kifejtette, hogy nálunk az elektronikus kereskedelem legfőbb akadálya nem az, hogy a potenciális vásárlók félnek kiadni a személyes adataikat, félnek a túlszámlázástól vagy az internetet megcsapoló hackerektől, sokkal inkább arról van szó, hogy egy-egy megrendelt termék óriási szállítási költségekkel „egészül ki”. Az 500 forintos könyvre például, amely tartalmazza az írók jogdíját, a

nyomtatás költségét stb., legalább ugyanennyi jön szállítási költségként, hiszen három napon belül kell postázni az árut. Kiutat jelenthet a nagy tételben történő vásárlás.

Az Internetto is üzemeltet kísérleti jelleggel egy virtuális áruházat, mely a forgalmát tekintve egyelőre még meg sem közelíti a „reális” áruházak forgalmát, de biztató kezdetnek tekinthető.

(Az áruházat a www2.inventra.hu/cgi-bin/Stores2/index.cgi címen találhatják meg az érdeklődők.)

juk: nem az árak magasak, a fizetés kicsi. Am a fizetéseket megnövelni, Magyarország általános gazdasági helyzetén bajsan lehet javítani, marad tehát a telefontarifák csökkentése, az internet-hozzáférés anyagilag elfogadhatóvá tétele.

A telefonszolgálatok pedig lassan ébrednek. Holott az internetezőknek készített esti díjcsomag és az olyankor csúcsüzemben működő magyarországi internet is bizonyítja, hogy szükség lenne még internetezőknek „kitalált” tarifákra. Az óránként 100 forint még megfizethető az internetezők számára.

Bill Clinton nemrégiben egyik beszédében a számítástechnika és az internet jótékony hatását ecsetelte a munkanélküliség visszaszorítására (miközben évek, sőt évtizedek óta arrafelé a legalacsonyabb ez a ráta). Tette mindezt ak-

Internetes „shoppingolás” az óceánon innen és túl

Az első számú fogyasztói országban, az Egyesült Államokban, számos út áll nyitva a fogyasztani kívánók előtt ahhoz, hogy a pénzüket árukra cserélhessék. A boltok, ha egyáltalán becsuknak, akkor is csak nagyon későn, a tolongást legfeljebb akkor ismerik, amikor a karácsonyi bevásárlási szezon startlövése eldördül. Ennek ellenére az amerikai polgárok rendszerint *online* vásárolnak, szinte minden háztartás csatlakozik az internethez. Az amerikai felhasználók sokkal gondtalanabban használják a lehetőségeket, mint az európaiak.

Európában és mindenekelőtt Németországban az internetes vásárlás legnagyobb fékezőereje a *bizonytalan fizetési lebonyolítás*. Az online fogyasztók közel kétharmada (60 százalék) a fizetés *hiányzó biztonságát* tartja az elektronikus kereskedelem legkiemelkedőbb problémájának.

Ennek ellenére az internetet használók többsége ma már Németország-

ban is a hálózatok hálózatát szeretné bevásárlásainál használni. Az irányzatot erősítő tényezők közé egyfelől a *kényelmi szempontokat* sorolják, másfelől pedig az *időhiányt* – elsősorban karácsony táján. A bevásárló központokban zajló, évente ismétlődő, decemberi vészőfutás hatására számos internetes szörföző esetében áll a kívánsági lista élén az az óhaj, hogy a saját PC-jéről bonyolíthassa a karácsonyi bevásárlást.

Az online shoppingolás azonban a karácsony nélkül is divatba jött. Akik már szereztek be árut ilyen módon, azok között nagyon magas a megelégedettek aránya. A jövő prognózisai is előnyösek. Az online vásárlóknak több mint a kétharmada azon a véleményen van, hogy a jövőben többet, illetve gyakrabban fog az interneten keresztül rendelni. A vásárlási szándék a nők esetében valamivel magasabb (80 százalék), mint a férfiaknál (76 százalék).

kor, amikor az Egyesült Államokban az internet hajtja a gazdaság mozdonyát, amikor a portal site-ok (internetes indulóoldalak – lásd Internet rovatunk vonatkozó cikkét) részvényeinek értéke szédületes iramban emelkedik a tőzsdén.

Magyarországon is sokat segíthetne az internet a *táv munka* elterjesztésében, esélyt adhatna az elmaradottabb régióknak a felzárkózásra. Az internettel lehet dolgozni, informálódni, tanulni, kutatni, de lehet szórakozni, kapcsolatot tartani is.

Vajon *ki veszít, ha lemaradunk?* Az *egyéni* mindenképpen, hiszen így az információs kor előtti „középkorban” él. Vajon hányan tudják, hogy az e-mail olcsóbb és gyorsabb is a telexnél és a faxnál? És ki veszít még? *Az állam*, az elmaradt vagy éppen lassabb gazdasági fejlődéssel, a viszonylag informálatlanabb állampolgárokkal. És ki veszít még? Természetesen *mindenki*. Azok is, akik ma tehetnének azért, hogy ne maradjunk le jobban, mint ahogy már eddig is lemaradtunk.

(Cikkiinkhöz kapcsolódik az *Internet a háztartásokban, Magyarország lemaradóban című tanulmány, amely a helyzet.internetto.hu címen olvasható.*) F. P.

DTK Monitorok

14" - 15" - 17" - 19"

Disztributor: KOMEL KFT.
1118 Budapest
Csiki-Hegyek utca 14.
tel: 246-8411, 246-2734

Lépjén elsőként!

Viszonteladók jelentkezését várjuk.

dtk Computer Márkából

www.komel.com

PLANTREND Kft.
1132 Budapest, Váci út 70
Telefon / Telefax: 349-1141
E-mail: plantrend@mail.datanet.hu

COMPAQ

SZÁMÍTÓGÉP 15" MONITORRAL
209.900 Ft -tól
NOTEBOOK
333.000 Ft -tól

A feltüntetett árak a 25% áfát nem tartalmazzák!

MINOLTA

LÉZERNYOMTATÓ
77.990 Ft -tól
SZÍNES LÉZERNYOMTATÓ
399.990 Ft -tól

intel Product Integrator

Microsoft OEM System Builder

BOLTOK AZ INTERNETEN

Gombnyomással a bevásárlókosárba

Az első benyomások nemcsak a valóságos áruházakban, hanem az internetes „boltokban” is ropant lényegesek. A vásárló, aki – véletlenül vagy szándékosan – betér egy *online boltba*, hamar észreveszi, ha kevés az áru, hiányos az útbaigazítás, netán ízléstelen a „kirakat”. Könnyen megállapíthatja azt is, hogy mikor frissítették utoljára az adott oldalt.

Magyarországon bőven akadnak már jó és rossz példák egyaránt. Az online boltok között egyelőre túlsúlyban vannak azok, amelyek könyvet vagy CD-t kínálnak, hiszen itt kevésbé fontos „megtapogatni” az árut, mint mondjuk ruhavásárlás esetén. Lehet már rendelni élelmiszert is az interneten keresztül, sőt már olyan hely is akad, ahol – mint valami bevásárlóközpontban – több üzlet is sorakozik egymás mellett.

A jövő kétségtelenül ezeké az *online bevásárlóközpontoké*, ahol a látogató több helyen is vásárolhat, de csak egyszer kell megtanulnia ennek a technikáját: mikor hova kell kattintani, milyen adatokat kell közölni az áruházzal, mi a fizetés módja stb.

Az egyik legjobban szervezett és naprakészen tartott „webáruházat” a

CentralNet nevű vállalkozás működteti. Az áruházban több bolt van, és mindegyik azonos rendszerű, hogy ennyivel is megkönnyítsék a vásárló dolgát. Az áruház profilja alighanem lesz még szélesebb is, egyelőre egy élelmiszerbolt, egy videókazetta-shop, egy irodabútor üzlet és egy könyvesbolt működik benne.

A webáruház naponta közöl híreket, szervez akciókat, és figyelmeztet a közelgő névnapokra. Nyitóoldalát aprólékos gonddal tervezték. Nagy előnye, hogy *valamennyi shopja egységes felépítésű*, hiszen minden üzlettulajdonos ugyanazt a szoftvert használja virtuális kirakata menedzselésében. A vásárlók így könnyebben eligazodhatnak benne, ráadásul az áruházon belül mindenütt ugyanazt az azonosítót használhatják. Megrendeléskor a rendszer automatikusan nyugtát küld (e-mailben) a vásárlónak, és SMS-ben értesíti a shop tulajdonosát, hogy megrendelése érkezett.

Borvirágos oldal

Az online bevásárlóhelyek egyik gyöngyszeme kétségtelenül a *Borvirág Borközpont* boltja. Alighanem ez ma az

Egymás után nyílnak a különféle online bevásárlóhelyek az interneten. Úgy tűnik, hogy a hálózati tranzakciók biztonságával kapcsolatos aggályok ellenére mégis csak „befutó” lett ez a kereskedési forma. És nemcsak a világ fejlettebb felén, hanem immár Magyarországon is.

egyetlen hely Magyarországon, ahol bort lehet rendelni az interneten keresztül. A „borboltban” kereshetünk fajta, borvidék, édesség, évjárat és termelő szerint, egyúttal valamennyi borféleségről minden lényeges információt is megkapunk. Megtekinthetjük a kiválasztott palack külsejét és a címkéjét is.

Aki ért a borokhoz, tudja, mely fogásokhoz milyen bort illik fogyasztani. Nos, a Borközpont ebben is a segítségünkre siet: elárulja, hogy a kiválasztott borfajtaéhoz milyen étel csúszik a legjobban.

A weboldalt naprakészen frissítik, van heti ajánlat, játék, a „hét bora”, valamint részletes tájékoztatás az új nedükről. A Borközpont heti hírlevelet is kiad, továbbá egy részletes adatbázist állított össze a borászati cégekről.

Mindent az irodába

A jól menedzselte online boltok között említhető az *Areco* által létrehozott *Areconet* irodaszer-áruház. A cég rengeteg gyártó termékét – papírokat, etiketeket, fóliatermékeket, irodaszereket,

http://www.borvirag.hu/

Borvirág Borközpont

Vásárolj borboltunkban és spórolj 10%-ot !!!

PORTA MAGAZIN KÖNYVTÁR BORBOLT JÁTEK

Hírdető
Iratkozz fel heti hírlevelünkre, hogy értesülhess a legfrissebb fejleményekről!
Mehet!

Borvirág-lista
Levelezési listánk várja jelentkezésedet, ha szeretnél másokkal is beszélgetni a borról!
Mehet!

Hírek, Újdonságok
1999. március 02., kedd
Légy üdvözölve a magyar bor internetes otthonában! Ha most jársz itt először, akkor érdemes elolvasnod a Bevezetőt, különben pedig kellemes böngészést kívánunk!

Újdonságok... (1999. március 1.)
Elkészült a Játékoldai és egyúttal megkezdődött a márciusi forduló! Frissült a CímkeTár sorozat is, a "Hét Borát" azonban prolongáltuk még egy hétre. A Borbolt kínálata újra bővült három borral és egy díszpalackkal.

Megoldatlan a bor eredetvédelme (1999. február 25.) - Magyar Hírlap
(MTI) Évente 400-500 ezer hektoliterrel több bor fogy Magyarországon, mint amit megtermelnek. Az évi 10 milliárd forint kárt okozó hamisítás egyik oka a nagy adó: míg az EU-ban

A Hét Borá
Ismét a Kál-VIN Pincészet egy borát mutatjuk be, ezúttal az 1997-es Balatonmelléki Olaszrizlinget.

CímkeTár
Ezen a héten régi Helvéciai Furmint címéket láthatsz.

Borászatok Listája
Kereshető

írószereket, irodai kigépeket, számítástechnikai eszközöket, valamint vizuáltechnikai berendezéseket – forgalmaz, összesen több ezer portékát, amelyek között termékcsoportonként kereshetünk.

A felhasználói felület egyszerű és könnyen áttekinthető. A kiválasztott termékeket egyetlen gombnyomással a kosarunkba tehetjük, amelynek a tartalmát később akadálytalanul módosíthatjuk. Az árut hazaszállítják, a fizetés pedig – mint a legtöbb hasonló online bolt esetében – készpénzben történik, az áru átvételekor.

http://www.kiskapu.hu/kiskapu/

Szerkesztés Nézet Ugrás Kedvencek Súgó

Vissza Előre Leállítás Frissítés Kezdőlap Keresés Kedve

Hírek, Érdekességek Saját kiadványaink Akciók Árverés Az Ön véleménye

KÖNYVESBOLT

Gyorskeresés: Keres

Kosár (üres)
Részletes keresés
Általános könyvek
Magazinok
Vendégkönyv
Boltjaink
Könyvszakma

ADOBE PRESS
CISCO PRESS
Hayden Books
New Riders
SAMS PUBLISHING

Március 5. és 12. között kedvezményes könyvvásárt tartunk, ahol a **Prentice Hall kiadócsoporthat** mutatja be idei friss kínálatát az érdeklődők számára. A vásár alatt minden olyan kiadványra melynek kiadója tartja a

Toplista

1. Visual C++ 6 Mesteri Szinten II. kötet (Kiskapu)
2. Visual C++ 6 Mesteri Szinten I. kötet (Kiskapu)
3. A Java programozási nyelv I. (LSI)
4. A Java programozási nyelv II. (LSI)
5. Delphi Abszolút

Vásároljunk zenét!

A zenei CD-lemezek vásárlásához például a *Babia* lemezkiadó weboldalára érdemes ellátogatni. A *Babia Online* nemcsak kereskedik, hanem információkat is közöl. Honlapján friss híreket találunk zenekarokról, valamint koncertprogramokat, linkeket stb. Katalógusukban 70 kiadvány szerepel, amelyekbe böngészés közben bele is hallgathatunk.

Ugyancsak CD-lemezekkel kereskedik a *CéDé Bt.*, amelynek honlapján *búsz-ezres kínálatból* válogathatunk, s hasonlóan „utazik” a *CD ABC* nevű vállalkozás.

Bevált számítások

Az online kereskedelemben rejelő lehetőségeket a *számítástechnikai termékek* for-

http://shop.centralnet.hu/

On-Line Shop létrehozása

WEBÁRU

Tudnivalók
Regisztrált vásárlók
Vendégkönyv

Hírek, újdonságok: 1999. március 02. Kedd

1999. február 28. Vasárnap
Hamarosan hivatalosan is megnyitja kapuit a Magyar Könyvklub termékeivel könyvesboltunk, az Adat.Com Kft. gondozásában. A pontos dátum március 8.-a, a Nemzetközi Nőnap. Ha 3000 forint felett rendel, a cég a postaköltséget magára vállalja! Érdemes lesz figyelemmel kísérni a folyamatosan bővülő árukészletet nap mint nap!

1999. február 27. Szombat
Új nyitóoldalt kapott a WEBÁRUHÁZ. Ezentúl a fontosabb eseményekről közvetlenül itt a címlapon is tájékoztatjuk látogatóinkat. Érdemes tehát sűrűn visszanézni, hisz bármikor megjelenhet egy újabb bolt virtuális szupermarketünkben. Írja meg véleményét, ötleteit, hogy mi tetszik, mi nem! Nagyon kíváncsiak vagyunk, s emiatt hamarosan egy kis közvéleménykutatás kérdőívét is létrehozunk oldalunkon. Addig is várjuk leveleiket a shop@centralnet.hu címen, és természetesen a vendégkönyvünk is rendelkezésükre áll.

Jelenlegi (már üzemelő) boltjaink:
Petrányi Élelmiszerbolt
WebÁruház DEMO shop
Klári Videókazetta Shop
K&K Irodabútor Áruház
Könyv - CD - Videó Áruház

Kalendárium
Itt egy kis előrejelzés, milyen névnapok várhatóak az elkövetkező napokban! Nehogy megfeledkezzon valakiről!

Kornélia március 3. Szerda
Kázmér március 4. Csütörtök
Adorján, Adrián március 5. Péntek
Leonóra, Inez március 6. Szombat
Tamás március 7. Vasárnap
Zoltán március 8. Hétfő
Franciska, Fanni március 9. Kedd

galmazói is igyekeznek kihasználni. Ezen a téren jelentős fellendülésre lehet számítani, ám ma még meglehetősen kevesen mozognak ezen a pályán. A ritka kivételek egyike a *DataPrint*, amely Nyíregyházán és környékén tevékenykedik.

Az 1998 augusztusa óta működő *Kiskapu* a számítástechnikai könyvek iránt érdeklődő olvasókat vette célba. A választék különösen az angol nyelvű magazinokból kiemelkedő, de a könyvkínálatra sem lehet panasz. A Kiskapu nemcsak saját, hanem más magyar kiadók könyveit is forgalmazza, a weboldalán pedig – a könyvlistán kívül – híreket, különféle érdekességeket és toplistát is találunk. A könyvlistában cím, név, tartalom, szerző, kiadó stb. szerint kereshetünk.

B. F.

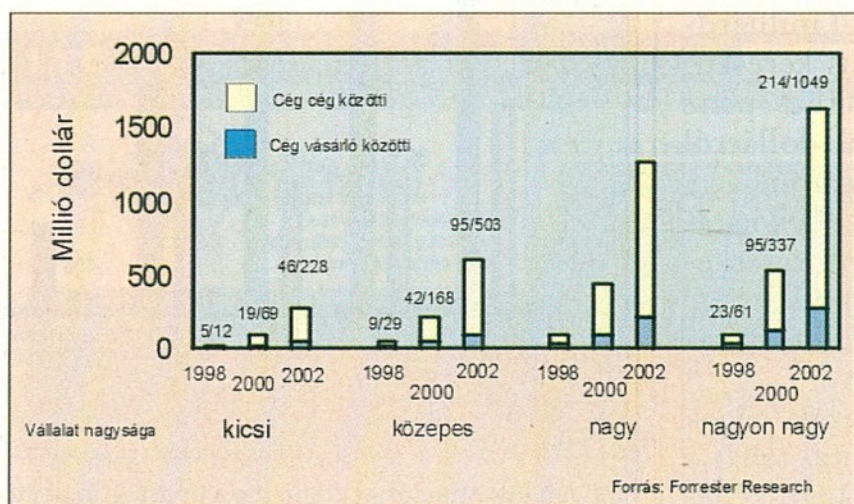
EGYÜTTMŰKÖDŐ KERESKEDELEM

Apollo megoldása

Új fogalommal ismerkedhetünk manapság: az együttműködő kereskedelemmel, amely egységes, közös üzleti folyamattá alakítja az egymástól elszigetelt kereskedelmi folyamatokat. S vajon létezhet-e erre jobb hordozóközeg az internetnél?

Gyorsfénykép a közelmúltból vagy – egyelőre – inkább a jelenből: X kiskereskedő felhívja egyik nagykereskedő partnerét, hogy 1"-os, neonzöld csavaralátétet rendeljen. Az ügyintéző ugyan ebédel, de a készséges telefonoskisasszony megígéri a visszahívást. Ez, másnap, meg is történik, ám az ügyintéző nem tudja megmondani, hogy van-e csavaralátét, utána kell néznie a raktárban. A raktár viszont óriási, s csak két nap múlva jön a telefon, hogy épp a múlt héten fogyott el a neonzöld alkatrész. Kiskereskedőnk persze nem jön za-

Mennyit költ kereskedelmi szoftverre?

varba, s közli, hogy végül is a rózsaszínű csavaralátét is megfelelne, ám hamarosan kiderül, hogy az már egy másik ügyintézőhöz tartozik, akit persze azonnal kapcsolnak. A hölgy azonban éppen ebédel, de visszahívást ígérnek, s minden kezdődik előlről. S hogy hány nap múlva kapja meg X úr a csavaralátétet? Lehet tippelni: két nap, öt nap, egy hét, két hét...

ShopSite: internetáruház a dobozban

A *ShopSite* program, amelyet az Apollo Computer is kínál ügyfeleinek, az internetes kereskedelmi eszközök piacvezető gyártójának, az *Open Market Corporation*nek a terméke. Bár nem építészeti szoftverről van szó, mégis felépíthető vele egy áruház, igaz, csak virtuálisan, hiszen ez az üzlet csak a világhálón létezik. A program percre kész statisztikai kimutatásokat is készít.

Annak, aki vásárolni kíván a ShopSite-tal készített virtuális áruházból, rendelkeznie kell internetkapcsolattal, s persze egy böngészőprogramra is szüksége van, amelynek segítségével eljuttathatja megrendeléseit a kereskedőnek. A másik oldalon, a kereskedő számítógépén fut a ShopSite, örökdió a szöveges és adatállományok felett. A vevő a program segítsé-

gével tud kapcsolatba lépni a számítógépen található katalógussal. S hogy ez, illetve a virtuális áruház milyen lesz, az kizárólag a kereskedő ötletességétől, fantáziájától függ: meghatározható, hogy milyenek legyenek a szövegek, a háttér, a keresőmezők, s természetesen képek is beszűrhetők az árucikkekről.

A *ShopSite* nem ismer nyelvi akadályokat, bármilyen nyelven történő kommunikációra alkalmas, lehetővé téve azoknak a piacoknak és vásárlóknak az elérését is, akik nem képesek angol nyelven végrehajtani üzleti tranzakcióikat. Ami különösen előnyös, a szoftver az interneten elterjedt valamennyi fizetési lehetőséget felkínálja, miközben biztonságosan kódolja, illetve dekódolja a bizalmas adatokat (például a hitelkártya számát).

Nos, mindez az interneten csupán pár percbe telik, feltéve persze, hogy a szóban forgó nagykereskedő – hallgatva a modern kor szavára – *internetes megoldást* kínál kereskedelmi partnereinek.

Internetes kereskedelemről hallva, sokan csupán a neten rendelhető, vásárolható színházjegyekre, harisnyákra, CD-lemezekre, Barbie babákra gondolnak, holott az ilyesfajta marketing csupán a jéghegy csúcsa, s bármilyen meglepő is, alig tíz százalékát teszi ki az igazi „e-businessnek” (lásd *Üzlet az interneten anyagunkat*).

Jóval nagyobb a részesedése a cég-cég közötti (*business to business*) kereskedelemnek, amelynek során különféle cégek, nagykereskedők és kiskereskedők, beszállítók és vásárlók, üzleti partnerek és alkalmazottak tartják a neten keresztül a kapcsolatot. A *Forrester Research* ada-

Üzlet az interneten

E-business, e-commerce - a számítástechnikában oly megszokott angol nyelven repkednek a kifejezések, ha az internetes kereskedelemről van szó, s gyakran nem is vagyunk tisztában azzal, melyikük mit is jelent. Nos, az e-business tulajdonképpen az *IT-infrastruktúra és a web-technológia összekapcsolása, amelynek eredményeként a felhasználók és üzletfelek köre, valamint tevékenysége kibővíthető, minőségileg átalakítható.*

A versenyképességük fenntartásáért küzdő vállalatoknak új meg új megoldásokat kell keresniük piaci részesedésük és hatékonyságuk növelésére. Ennek érdekében igyekeznek szorosabbra fűzni kapcsolataikat partnereikkel, beszállítóikkal, viszonteladóikkal. Az internet az a médium, amely rugalmasságával, könnyű elérhetőségével s határok felettségével a lehető legjobban tudja szolgálni ezeket a célokat. Nem csoda tehát, hogy az előre-

jelzések szerint a vállalatok közötti internetes üzleti tranzakciók értéke néhány éven belül 320 milliárd dollárra növekszik.

Az *e-commerce* az első lépés az igazi internetes kereskedelem felé, egyfajta *virtuális áruház* megjelenése. Lehetővé teszi a kereskedők számára legmerészebb álmaik valóra váltását, nevezetesen, hogy termékeik teljes választékát a nap 24 órájában bemutassák és rendelhetővé tegyék.

A világhálón történő kereskedelem rendkívüli mértékben csökkenti a járulékos költségeket, és kitágítja a piaci lehetőségeket, térben és időben egyaránt. Minimálisra apad a raktárkészlet, hiszen a megrendelések és a változások azonnal megjelennek. Csökken az ügyféllel történő kapcsolattartásból származó többletköltség, javul a vevők kiszolgálása, nincs szükség értékesítési láncra. S ami a lényeg: olcsóbbá válik a termék.

World Corporationre. A hardvereket, így például a szervereket, a munkaállomásokot, a háttértárolókat, valamint a hálózati elemeket olyan partnertektől szerzik be, mint a *Hewlett-Packard*, a *SUN Microsystems*, a *Cisco* vagy a *3COM*.

A cég-cég közötti kereskedelemnél – tájékoztat az ügyvezető – egyfajta kommunikációról, pontosabban kommunikációs problémáról van szó. A konkrét kereskedelmi tranzakció ugyanis csupán kis szegmense a partnerek kapcsolatának, jóval nagyobb súllyal esik a latba az információigény, illetve ennek kielégítése. Erre pedig az internet kínálja a leghatékonyabb eszközt.

Sas Tibor konkrét példákkal is szolgál. Megkereste őket egy cég, amely már azzal is elégedett lett volna, ha viszonylag kis körzeten belül tudja értékesíteni áruját. Ma – hála az internetnek – egy külföldi cég a legnagyobb megrendelőjük. Egy másik esetben egy hűtőház szerette volna záros határidőn belül értékesíteni fagyasztottcsirke-

készletét, s ők is ezt az utat választották.

Mindezt összevetve, talán nem is meglepő, hogy azok a cégek, akik online rendelési lehetőséget kínálnak, miközben összekötik vállalatirányítási rendszereiket és üzleti folyamataikat az internetes kereskedelemmel, jelentős versenyelőnyre tehetnek szert. Az eladók nemcsak megtalálják a vevőket, hanem naprakészen követik azok igényeit. A legjobb keres-

kedőoldalak párbeszédet folytatnak a vevővel, megtudakolják a véleményét az új termékekről, az árakról, szolgáltatásokról – extra infrastrukturális kiadások nélkül. A visszajelzések pedig fontos információkat nyújtanak az adott termék vagy szolgáltatás eladhatóságáról.

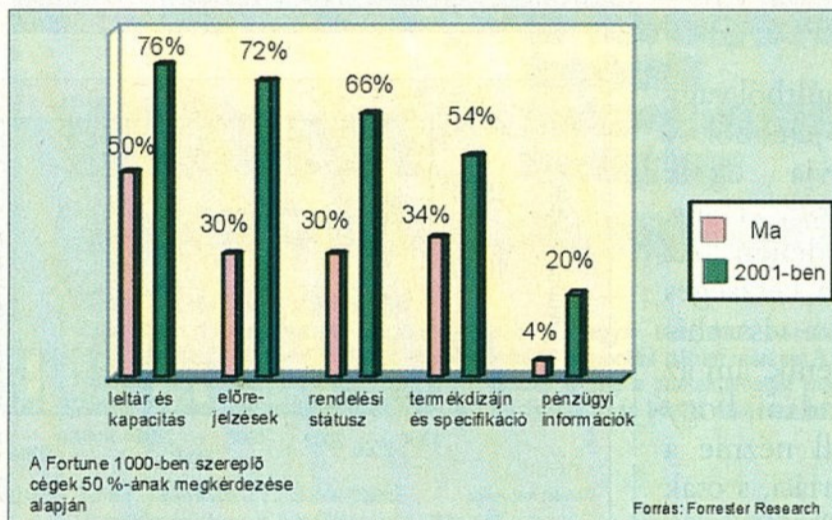
-HA-

ai szerint a cégek közötti internetes kereskedelmi forgalom értéke a mai 17 milliárd dollárról 2002-re 324 milliárdra emelkedik. Az elektronikus kereskedést segítő szoftverekre költött pénz pedig a jelenlegi 121 millió dollárról közel a harmincszorosára fog nőni.

Ismerve az óceánon túli trendek hatását az európai piacokra, honi kereskedőinknek sem árt felkészülniük, vagy legalábbis megismerkedniük a netes kereskedelemmel.

Az *Apollo Computer Kft.* azon cégek egyike, akik éppen az ilyesfajta, tehát a cég-cég közötti elektronikus kereskedelemre kínálnak megoldásokat, legyen szó multinacionális vállalatokról, pénzügyi szervezetekről, önkormányzatokról vagy csupán kisebb cégekről.

Sas Tibor, a cég ügyvezető igazgatója nem győzi hangsúlyozni, hogy nem terméket, nem is licencet, hanem komplett megoldásokat kínálnak. Megkeresik azokat a területeket, ahol partnereiknek – az adott pillanatban – érdemes a világhálót

Milyen információt osztana meg beszállítói partnerével?

használniuk. Felmérik az üzleti folyamatokat, s javaslatot tesznek ezek átalakítására.

S hogy kikre támaszkodnak ebben? Nos, szoftevervonalon két neves amerikai cégre, a világ legnagyobb e-business vállalkozására, az *Open Market Corporationre*, illetve a business to business kommunikáció éllovasára, az *Inter-*

brother LÉZERNYOMTATÓK

Típus	PPM	Max. DPI	MB	WIN	DOS	PScr	Ár
HL-820	8	600	2	X	Soft PCL		82 800
HL-1040	10	600	2	X	X		89 900
HL-1050	10	1200x600	4-36	X	X		99 900
HL-1070	10	1200x600	4-36	X	X	X	149 900
HL-P2000*	10	600	2	X	X		109 900
HL-1260	12	1200x600	2-66	X	X	X	189 000
HL-1660e	16	1200x600	4-66	X	X	X	239 900
HL-2060	20	1200x1200	8-72	X	X	X	273 900
HL-2400C**	4/16	1200x600	16-112	X	X	X	699 000

* Nyomtató/Másoló/Scanner egyben ** Színes lézernyomtató

6-9-12-18-24-36 mm széles, színes, öntapadó, vízhatlan szalagok

Nagy választék!

Mi lehet a címkén: szöveg, sorszám, jelek, vonalkód, grafika, adatbázis-adat

Windows/MAC címkeszerkesztő programmal

Billentyűzettel, LCD kijelzővel önállóan is használható elemről/adapterről

DISZTRIBUTOR

CÍMKENYOMTATÓK

DIT
DIGITALTECHNIKA

Budapest, 1149 Egressy út 5.
T./f.: 221-6779, 221-6772
Győr, 9024 Mónus l. u. 19.
T./f.: 96/414-411, F.: 517-501
Az árak ÁFA nélkül értendők.
Viszonteladókknak is kedvező árak.

E-REKLÁM

Ha kell, ha nem

Aki régóta használja az internetet, még emlékszik azokra az időkre, amikor a böngészőjébe írva egy címet, valóban az jelent meg a képernyőjén, amire kíváncsi volt. Mára már az öreg hálójárók is megszokhatták, hogy mielőtt a keresett adatok a szemük elé

mányos esetekben ezt a példányszámmal vagy a nézettségi mutatókkal lehet mérni. A webfelület bérbeadásakor két módszer lehet választani. A kisebb forgalmú helyeken általában a *kattintások száma* alapján kell fizetni, azaz a reklámfelület árát az határozza meg, hogy hányan kattintottak rá a hirdetésre. A nagyok (a napi több tíz-, esetleg százezres forgalmú helyek) azonban a *megjelenítés arányában* számolják a tarifát. Az ezer darab megjelenés ára – az óceán túloldalán – 15 és 100 dollár között van. Ezekhez a viszonylag alacsony árakhoz azonban egy *megrendelési minimum* is tartozik, ami általában több ezer dollár. A magyar hirdetési

Az újságban átlapozhatjuk, a rádióban lehalkíthatjuk, a televízió csatornát válthatunk, ha nem szeretnénk reklámot nézni, hallani. Az interneten rosszabb a helyzet, a weboldalakba szervesen beépülnek a hirdetések, amelyeknek hatásossága ráadásul erősen megkérdőjelezhető.

weboldalakon megjelenő reklámoknak azonban vannak sajátosságaik. Amíg egy újságnál, ha van rá pénzünk, oldalas hirdetéseket is rendelhetünk, vagy a televízióban hosszabb reklámmal próbálhatjuk vásárlásra csábítani a nézőt, a weben lényegre törő és meglehetősen rövid hirdetésekre van szükség. A weboldaltervezők tudják, hogy azokat az oldalakat, amelyek sok, nagyméretű képet tartalmaznak, nem szívesen töltik le a látogatók. Ha 30-60 másodpercen belül nem jelenik meg az oldal, akkor kétséges, hogy a látogató kivárája-e, mire megérkezik teljes egészében. Mivel a

kerülnek, számos hirdetés, reklámkép, kattintásra áhító logo tolakodik elő. Az utóbbi egy-két évben az internetet is elérte az a reklámáradat, amelyet a többi médiumban, ha kellettlenül is, de már megszoktunk.

Az e-reklám fajtái

Az internetes reklámoknak több divatos változata van. Az egyik legelterjedtebb megoldás, hogy jó nevű, sokak által látogatott weboldalak felületét adják bérbe a tulajdonosok, és erre a területre azt tethet fel a hirdetés megrendelője, amit csak akar. Ezek a reklámok általában *hiperhivatkozásokat* takarnak, akinek tehát megtetszik a kép vagy a grafika, csak kattintania kell, és máris a hirdető weboldalán találja magát. Az ilyen bérbeadható felületeknek persze csak akkor van értékük, ha olyan oldalakon vannak, amelyre valóban sokan kíváncsiak. A legkeresettebb, így egyben a legdrágább felületeket a keresőhelyeken találhatjuk. Ahogy a nyomtatott sajtóban megjelenő vagy a rádióban, televízióban sugárzott hirdetésnél, az internetes változatban is attól függnek a tarifák, hogy hány emberhez jut el a reklám. A hagy-

tarifák is hasonlóan alakulnak, például a *Matáv* Altavizsla keresőgépén *három- és hatezer forint között* van ezer megjelenés.

A fejlettebb reklámeszközök már arra is képesek, hogy a felhasználót érdeklő hirdetést jelentessenek meg a weboldalon. Ha például a *Titanic* szót adjuk meg a keresőnek, akkor a weboldaltalálatok mellett megjelenik a *Titanic* film videokazettájának vagy CD-lemezének reklámja, esetleg a gyártó filmstúdió internetoldalára mutató hivatkozás. Ilyen módszerrel nagyobb annak az esélye, hogy olyanok képernyőjén tűnjék fel a hirdetés, akik rá is kattintnak. A

reklámok általában képes, grafikus állományok, a méretüket erősen korlátozni kell, ha a készítőjük azt szeretné, hogy kivárható időn belül megérkezzen a látogatóhoz. Ez egyben azt is jelenti, hogy egy-egy oldalon nem lehet túlságosan sok hirdetést elhelyezni. Bevezetőnkben

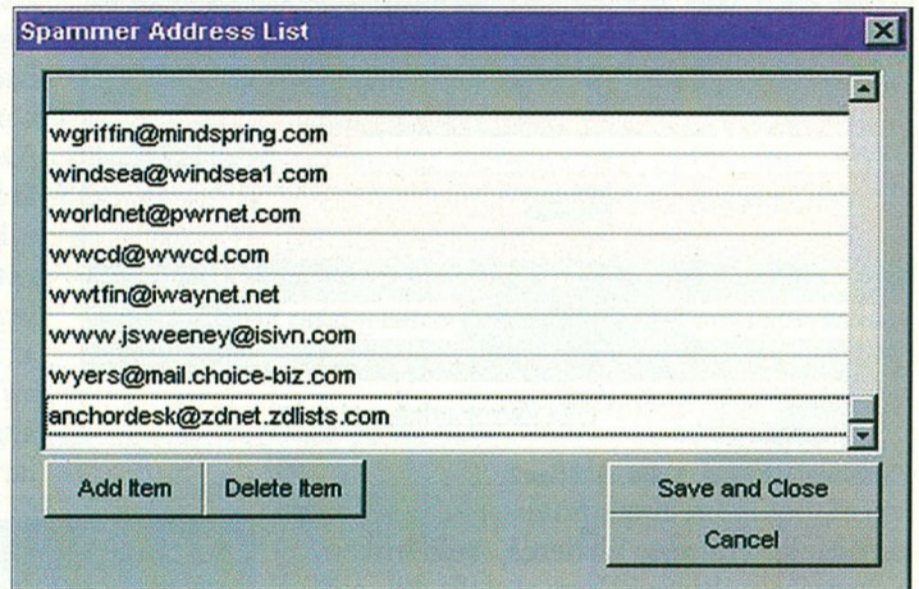
Kölcsön kenyér visszajár

A hálózat régen a szabadságról és az ingyenességről volt híres. Ezek az erények egyre nehezebben tarthatók, bár e törekvések ma is megvannak. Aki nem sok

hasznot hozó vagy magáncélú weboldalát szeretné hirdetni, nem fog dollár- ezreket áldozni erre. Számukra találták ki a Link Exchange rend-

tést jelentetek meg, akkor a sajátom egyszer fog előbukkanni valamelyik idegen oldalon. Egy gyors fejszámolással belátható, hogy ez a csere-bere szolgáltatás az üzemeltetőnek a legkedvezőbb: naponta több százezerszer jelennek meg a hirdetése a különböző oldalakon.

Természetesen nincs nagy haszna, ha egy magyar oldal reklámja valahol a tengerentúlon jelenik meg, ezért az eredeti Link Exchange mintájára országon belüli rendszerek is létrejöttek. Ilyen a HLE, a Hungarian Link Exchange, amelyik hazai oldalakon jelenteti meg a magyar hirdetéseket. Ha be szeretnénk lépni egy ilyen reklámcsererendszerbe, első

ITKnowledge
 Go Now Go Later
 Access the most popular books on Delphi
 [OK] [Cancel]

TechMailings
 HOME • WHAT'S NEW • REVIEW ARCHIVE
 [keyword search] [Enter]
 Your Guide to Free Technology Mailing Lists

Marketing Lists
 1 - 20 of 396 • Next 20 >>

1 Tip-A-Week Newsletter
 One tip/article a week to help the online network marketer become more successful.
 [Full description]

123 Marketing Weekly
 This Newsletter features how to tips and techniques for successful internet marketing including quest

computerliteracy.
 resources for technical minds
 CLICK HERE

említettük, hogy az internetes reklám, ha kell, ha nem, megjelenik a képernyőnkön. Ez azonban nem teljesen igaz, mert minden böngészőprogram tartalmazza azt a lehetőséget, hogy kikapcsolhassuk a képek letöltését. Ilyenkor természetesen gyorsabban jelenik meg az oldal szöveges része, és csupán egy üres keret tátong a hirdetés helyén. Persze ebben az esetben az oldal többi, minket talán érdeklő képét sem láthatjuk, így hát meglehetősen nehéz a választás: mindent vagy semmit.

látja a reklámjainkat. A Link Exchange ezt a kölcsönös hivatkozást terjesztette ki világméretűre. A rendszer adatbázisában sok százezer hirdetés van, és ezeket véletlenszerűen jelentetik meg a tagok weboldalain. A véletlenszerű nem egészen pontos kifejezés, ugyanis a megjelenések száma attól függ, hogy hányan látogatnak valakinek az oldalára, tehát hány másik reklámot jelentetett meg. A rendszer – általában 2:1 arányban – saját magát is reklámozza, azaz ha az én oldalra ketten látogatnak, azaz két hirde-

szert. Az ötlet nagyon egyszerű: én megjelenítem a hirdetésem az oldalamon, cserébe te is elhelyezed a reklámodat az én honlapomon. Így azonban még mindig kicsi a valószínűsége, hogy egy harmadik személy is meg-

doljunk, hogy elkészítsük azt az úgynevezett *bannert*, amelyik a hirdetésünket tartalmazza. Ennek a csíknak a mérete szigorúan kötött, hiszen pontosan kell illeszkednie a rendszerben lévő bármely oldalon található keretbe. Általában azt is szabályozzák, hogy legfeljebb mekkora lehet a csík mérete bajtokban. 10-30 Kbájtól nagyobbakat nem szoktak megengedni, mert ezek letöltési ideje már meghaladja az átlagos internetező tűrőképességét.

Ha elkészítettük a bannert, be kell jelentkezni a rendszerbe, el kell küldelnünk a hirdetést, és a saját oldalunkba be kell szűrni azt a html kódrészletet, amelyet elektronikus levélben megkapunk. Ez a kód arról gondoskodik, hogy az oldalunkon megjelenjenek az idegen hirdetések, és egyben jelzi a rendszer felé, hogy a megjelenés megtörtént. Ez azért fontos, mert ennek alapján fog a reklámunk felkerülni a másik oldalra.

A rendszer kérésre vagy bizonyos rendszerességgel, *statisztikát* készít és küld arról, hányszor jelentettünk meg hirdetést, hányszor jelent meg másutt a

HAVE A WEB PAGE? WANNA PROMOTE IT FOR FREE?
 LinkExchange click here

SUPERNOVA
 Csillagászat mindenkinek! http://supernova.akg.hu

KIPPOS Internet studio

Fecske
 Képcsarnok

Bancheri Singers

6 Mbyte tárhely oldalaidnak!!!
 www.extra.hu Professional GuestBook Server

A hálózat lova

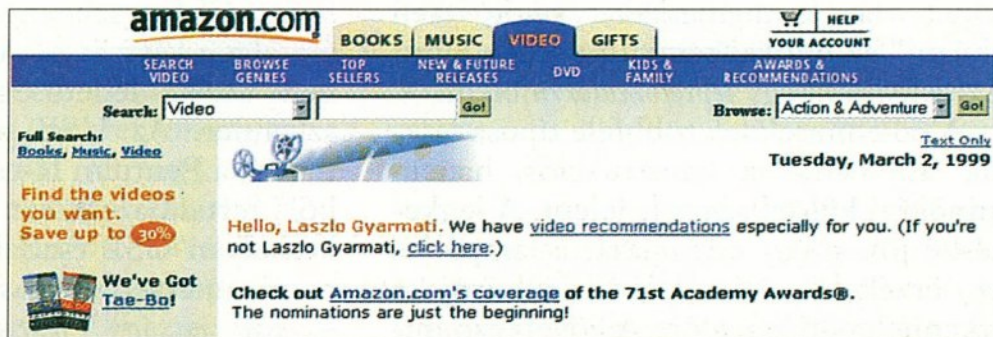
Ha szóba kerül az internetes kereskedelem, az elektronikus üzlet, reklám és marketing, biztos, hogy a példák között megtaláljuk az *Amazon*-t. Olyan ez az internetes bolt, mint az állatorvosi ló, csak nem a betegségeket, hanem a jó példákat szokták bemutatni rajta. A kis könyvkereskedésből mára a világ legnagyobb internetes áruháza lett. A páratlan fejlődésben rendkívül nagy szerepe volt a kiváló reklám- és marketingtevékenységnek. Aki egyszer már járt ezeken az oldalakon, netalán vásárolt is itt, jobbnál jobb üzleti ötleteket leshet el. Ilyen például, hogy feliratkozhatunk olyan hírlevélre, amely a többmillió áru kínálatból azokról az újdonságokról tájékoztat, amelyeket bejelöltünk az érdeklődési körünk megadásakor. Egy másik ötlet arra alapszik, hogy figyelik, ki mit ren-

del, és bíznak abban, hogy a hasonló érdeklődési körű emberek hasonló könyveket olvasnak, hasonló filmeket kedvelnek. Amint megnézünk egy könyv- vagy lemezismerttetést, leadunk egy megrendelést, az oldal alján máris megjelennek az újabb ajánlatok. Ezek olyanok, amit azok vásároltak, akik megvették az általunk is kiválasztott könyvet vagy lemezt. Érdeemes kipróbálni, mennyire hatásos ez a módszer. Az ilyen elvek alapján kiválasztott ajánlatok 50-80 százaléka pontosan megfelel a vásárló érdeklődési körének.

A sok jó ötlet mellett azonban azt is meg kell jegyezni, hogy még ez a hatalmas forgalmú vállalkozás sem igazán nyereséges, s a derűlátó előrejelzések szerint is legalább néhány év kell még az igazi, nagy haszon eléréséhez.

mi hirdetésünk, és ami talán a legfontosabb, hányszor kattintottak érdeklődve rá. Sajnos ezek a kimutatók a legtöbb esetben kissé szomorú képet mutatnak: az amúgy sem túlságosan nagy számú megjelenésnek mindössze 0-5 százalékában értük el a célunkat, azaz csak ennyiszer kattintottak rá a hivatkozásunkra. Kérdés tehát, mennyire nevezhető hatásosnak mindez.

A böngésző sok-sok olyan oldalra is el tud jutni az ilyen cserehirdetések alapján, amelyek létezéséről más módon talán sohasem szerezne tudomást. Feltéve persze, ha van türelme, amíg megjelenik az oldalán a hirdetési csík, ami általában jóval lassabban történik, mint az oldal letöltése. Ezért érdemes megfogadni a Link Exchange üzemeltetők tanácsát, és a kapott kódot a weboldal tetjére beszúrni, annak érdekében, hogy a hirdetés letöltése legyen az első.

Over 1,000,000 small businesses and web site owners have used our solutions to grow online traffic & revenues

<p>promote your website</p>	<p>improve your website</p>	<p>earn revenues from your website</p>
--	--	---

Reklámújságok az elektronikus postaládában

A lépcsőházi postaládánkba begyömöszölt hirdetési újságkötegnek is megvan az internetes megfelelője. Bizonyára mindenki kapott már olyan elektronikus levelet, amelynek feladójáról semmit sem tud, és amelyben valamilyen szolgáltatást vagy terméket reklámoznak. Ezek a levelek sajnos egyre többször töltik meg az elektronikus postaládákat, és nem sokat tehetünk ellenük. Ezeket a leveleket többszázszoros, esetleg milliós

példányszámban küldik szét a hálózaton, legtöbbször a célközönség meghatározása nélkül, azaz mindenkinek, akinek megvan a címe. Márpedig címből van bőven. Kevesebb, mint 100 dollárért több olyan CD-ROM adatbázist árulnak, amelyek több millió elektronikuslevél-címet tartalmaznak. Ezeknek az összesedésében nincsen semmi rendkívüli, hiszen a legtöbbször mi magunk jelentjük be címünket a különböző címjegyzékekbe, vagy adjuk meg egy-egy weboldal kérésére, ftp szerverre való belépéskor vagy hírcsoportok hozzászólásaiban.

Ezeknek a dömpingleveleknek a feladói a nagy számok törvényére alapoznak. *Ha a hatásosság csupán egytized százalék, akkor is ezer érdeklődő jelentkezik a kiküldött egymillió levélre.* Ez bizony nagy szám, főleg ha hozzátesszük, hogy egy-egy ilyen körlevél kiküldésének a költsége minimális.

A kéretlen reklámlevelek ellen egyre nagyobb az internetes társadalom tiltakozása, mivel erősen igénybe veszik a hálózatot, ráadásul a levél címzettjének is pénzbe és időbe kerül, amíg letölti azokat. Aki rendszeresen és sok ilyen levelet kap, annak azt tudjuk tanácsolni, használjon valamilyen *szűrőprogramot*, amely bizonyos címekről érkező leveleket már a mailszerverről törli.

GYARMATI LÁSZLÓ

Ez Amerika

A vezető üzletágak 1997 és 1998 között 87%-kal költöttek többet online hirdetésekre, mint a korábbi években – derült ki az *InterMedia Advertising Solutions* felméréséből. Az internetes hirdetések felét, 321 millió dollár értékben, még mindig a számítástechnikai ipar adja fel. A legdinamikusabban azonban a gyógyszeripari, a kormány által feladott, továbbá a csomagküldő vállalatok és a pénzügyi cégek hirdetéseinek a száma nőtt. A gyógyszercégek például 1997-es kiadásaiak négyszeresét költötték online bemutatkozásra. A felmérés szerint a tavalyi évben a hirdetési költségek másfél százalékát, kétmillió dollárt hagytak a hálózaton Amerikában. A legtöbb pénzt a Microsoft adta ki. A tavalyi év első 9 hónapjában 25 millió dollárt költött internetes hirdetésekre.

Szkennelni sokféle

elképzeléssel lehet. Lehet

csupán szórakozásból, az

otthoni és az irodai munka

során, archiválás, nyomdai

előkészítés céljából.

Tesztünkben az otthoni és

a kiscéges szkennereket

vizsgáltuk, s közülük is

a síkágyas, A4-es

berendezésekre voltunk

kíváncsiak.

A mai átlagos IBM kompatibilis gépek kissé olyanok, mint a süketek és vakok: tapintással, Braille-írással kommunikálunk velük. Az egeret a tenyerünkbe illesztjük, a billentyűket az ujjaink végével nyomkodjuk.

Pedig a „hallás” és a „látás” is fontos lenne számukra. Csak a látásnál maradvan: gondoljuk bele, hogy hányszor van – vagy lehet – szükségünk arra, hogy számítógépünkbe képeket vigyünk. Kiadványszerkesztés, archiválás, weboldalak, családi albumok készítése céljából – mindehhez képek is kellenek. Persze a mai számítógépek akár „olvasni” is tudnának – például könyveket, és nem is rosszul. Csak egy *optikai karakterfelismerő programot* (OCR) kell bevetnünk, amelyből, szerencsére, bőséges a kínálat. Ráadásul a legújabb ilyen programok már a magyar nyelvtől sem jönnek zavarba.

Milyen lehetőségeink vannak számítógépünk eme fogyatékoságainak eltüntetésére? Ha van hangkártyánk, a süketsegen könnyen segíthetünk, csak egy mikrofont kell a géphez illesztenünk. A „látás” megoldására is több lehetőségünk akad: *digitális kamera* és *szkenner*. Mind a kettőnek vannak előnyei és természetesen hátrányai. Csak az elvárásainkon és a feladaton múlik, hogy melyik mellett döntünk.

A szkenner lassabb a kameránál, viszont jobb minőségű képet kapunk végeredményül. A szkennerbe sík felületekről vihető be kép (könyv, fénykép), míg a kamera bármi „útjába kerülővel” elbol-

SZKENNEREK

Jöjj és láss!

dogul, és pillanatok alatt rögzíti a látottakat. Mind a kettő *CCD-elemekkel* dolgozik (apró áramköri elemekkel, amelyek a fény hatására, annak függvényében változtatják bizonyos elektromos tulajdonságaikat), ám míg a kamerák esetében ezek egy sík, téglalap alakú területen rendezetten, addig a szkennereknél sorban, egymás mellett helyezkednek el.

Hogyan működik?

Egy erős fényforrás megvilágítja a bevinni kívánt képet, amelyről a visszavert sugarak egy lencsén keresztül a CCD-elemeket tartalmazó *érzékelőre* esnek. Így a kép egy (apró) sorát lehet digitalizálni. Annak érdekében hogy az egész képet beszkennelessük, végig kell „húzni” az optikai rendszert a kép előtt. Ezt a legjobb egy *léptetőmotorra* bízni.

A szkennereknek többféle típusa létezik. Ez nemcsak konstrukciós, hanem minőségi különbséget is jelent. A legkevésbé jók a *kézi szkennerek*: a lámpát és az érzékelőt kézzel kell elhúzni a szkennelendő kép előtt. A következő minőségi kategóriába a *lapbehúzó szkennerek* családja sorolható. Ezeknél az ábra vagy a fénykép lapját kell a szkennerbe illeszteni, és az, miközben áthúzza a képet, azonnal digitalizálja.

A legelterjedtebbek a *síkágyas szkennerek*. Miután egy üvegfelületre illesztjük a képet, a szkenner beviteli része az üveg túloldalán ellépkedve elvégzi a digitalizálást. Mivel a kép bevitelkor nem mozog, a belső mechanika pedig igen precíz (léptetőmotor), ezek a gépek *minőségi szkennelésre* képesek.

A nyomdáknál *dobszkennereket* is alkalmaznak. Ilyenkor egy dobra kell illeszteni a képet, s miközben az nagy sebességgel forog, egy pásztázó optika letapogatja a „láttnivalót”. Ilyesfajta szkennerekkel a „földi halandók” azonban csak ritkán találkozhatnak, már csak az árak miatt is. A „dobszkennelt” képek minősége kimagaslóan jobb az előbb tárgyaltakénál, és ezzel a módszerrel igen apró képpontokat is rögzíteni lehet (nagy a felbontás). Készülnek belőlük A0-ás, poszterméretű képek szkennelésére is alkalmas változatok.

A *diaszkennerek* olyan speciális beviteli eszközök, amelyekkel diákat, filmeket lehet digitalizálni, mégpedig jó minőségben. Vannak olyan *diafeltétek*, ame-

lyeket a síkágyas szkennerek tetejére helyezhetünk, és így szintén lehet diákat, fóliákat, röntgenképeket vagy bármilyen átvilágítandó felületet a számítógépbe vinni. A jobb és drágább szkennerekhez, hogy a papírlapokat ne kelljen egyenként a készülébe tenni, *lapadagolót* is lehet kapni.

A szkenner és a számítógép

A legelterjedtebb a *nyomtatóportos* csatlakoztatás. Hátránya, hogy a szkenner „összeveszhet” a nyomtatóval, illetve hogy aránylag lassú. A másik lehetőség a *SCSI-portos* kapcsolódás. Ekkor a számítógépünkben SCSI kártyának kell lennie. Sok SCSI-s szkennerhez eleve adnak egy ilyen kártyát is. A harmadik és egyben utolsó lehetőség az *USB portos* szkenner. Az USB port egyre jobban terjed; a Pentium II-es alaplapok „csípőből” tartalmazzák ezt. A korábbi gépekhez olyan USB csatlakozót lehet beszerezni, amelyet a PCI slotba kell helyezni – mi is így teszteltük egy „sima” Pentiumon az USB-s szkennereket (az USB-s kártyát az *Axico Kft.-nek* köszönhetjük). Az USB-portos szkennerek nem olyan gyorsak, mint SCSI-s társaik, viszont könnyebben telepíthetők, és idővel, várhatóan, ki fogják majd szorítani a printerportos egyedeket.

Milyen alkalmazásokat, programokat lehet kapni a szkennerekkel? Meghajtóprogramokat mindenképpen, de gyakorlatilag mindegyikhez kínálnak különböző szoftvereket: például rajzprogramot, kiadványszerkesztőt, optikai karakterfelismerőt és még egy sereg ügyes kis programot. Gépünk ezekkel már nemcsak szkennelni tud, hanem faxot készíthet elő, sőt „fénymásolásra” is befogható (ez utóbbit természetesen nyomtatóra).

Az otthoni és a kiscéges alkalmazásra természetesen különböző paraméterű szkennerek lennének ideálisak. Az előbbieknél fontos az *egyszerűség*, a *könnyű telepíthetőség*, a *használhatóság*, és persze az ár.

A kiscéges szkennereknél is fontos szempont az ár, de legalább ennyire lényeges a minőség. A cégek elvárják, hogy a készülék megfelelő mennyiségű szolgáltatást kínáljon, s cserébe nem nagy baj, ha a telepítés nem gyerekjáték. Ugyanilyen lényeges a *sebesség* is.

A vizsgálatot egy Intel Pentium 200 MHz-es MMX számítógépen végeztük, Windows 98 alatt. A merevlemezünkön 700 Mb-ot szabad terület volt (amit a szkennerekhez adott programok gyorsan tele is írtak, így megfelelő időközönként uninstalláltuk a programokat – már ha hagyták magukat).

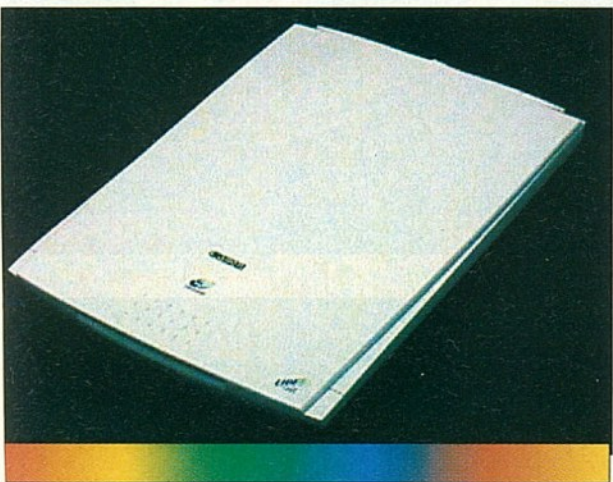
A tesztkép a *Computer Panoráma* 1999 februári számának címlapja volt, illetve annak kromalinja. Ez egy nagyon jó minőségű nyomdai kép. Tesztünkben mértük e kép teljes beszkeneléséhez szükséges időt, különböző felbontások mellett, 24 bites színmélységgel, illetve megvizsgáltuk a beszkenelt kép minőségét és színhűségét.

A színhűségnél néztük az RGB (vörös, zöld, kék) és a CMYK (Pantone színskála) színeit: a beszkenelt képen található RGB és CMYK színeket grafikai programunk „pipettájával” kiemeltük, és a kapott értékeket összehasonlítottuk a várttal.

A kép minőségét *nagyítással* teszteltük. A címlap tartalmaz egyszínűnek látszó területeket, amelyeket közelről (nagyítóval!) vizsgálva észrevehettük, hogy apró színmintákból épül fel (olyan, mint a virágokkal teli zöld rét vagy mint a sakktábla, fekete-fehér apró kockákkal). Mi ezeket tettük láthatóvá. 300 dpi-s felbontásnál 800 százalékos nagyítást alkalmaztunk, 600 dpi-nél 400 százalékosat, 1200 dpi-nél pedig 200 százalékosat. Kíváncsiak voltunk, hogy mennyire marad meg a tesztképeken az eredeti kép geometriája, tehát, hogy a kockák valóban kockák lesznek-e.

Vizsgáltuk még a szkennerek csomagolását, a készülék külsejét, telepíthetőségét, a hozzá adott programokat.

Canon CanoScan FB320P

Az FB320P-t az *Ant Kft.-től* kaptuk (www.ant.hu). Tudását tekintve inkább csak otthonra javasolható, ahol az olcsóság a lényeges, nem pedig a minőségi digitalizálás.

A kis méretű, lapos gép párhuzamos portos (és természetesen síkágyas, mint az összes többi). A telepíthetőségére nem lehet panaszunk, könnyen végeztünk a munka ezen részével, sőt a hozzá adott programokkal is szinte „elkényeztetnek” minket. A saját meghajtóprogramjain kívül olyan szoftverek kerültek fel a CD-jére, mint a *Ulead iPhoto Express 1.1* vagy az *OmniPage LE* (könnyített verzió). Ez utóbbi egy karakterfelismerő program, amely, sajnos, nem tud magyarul. Cserébe, viszont magyar nyelvű leírás is jár a géphez. Ez mindenképp piros pontot érdemel.

A papírlapot „fejjel lefelé” kell a szkennerbe helyezni, de legalábbis fordítva, mint ahogy megszoktuk. A kromalin (amely kissé nagyobb volt egy A4-es lapnál) alig fért a gépbe, mivel az üvegrésznek határozott pereme volt. Ugyanakkor nagyon szépen lehetett vele könyvet szkennelni, a könyv vastagsága nem okozott problémát.

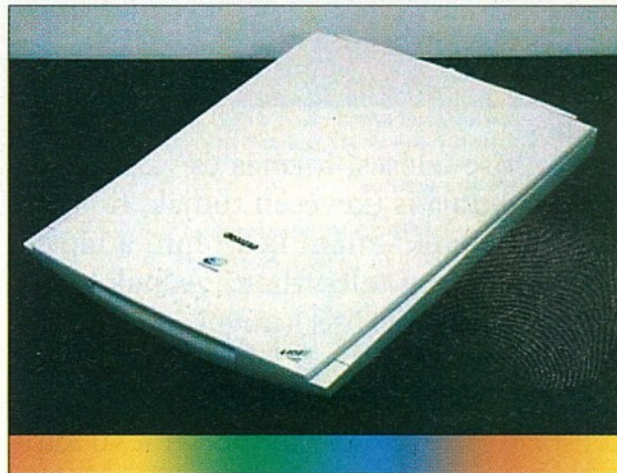
A szkennerek sebessége átlagos. Az előkép (preview) készítése 35 másodpercig, a 300 dpi-s szkennelés 4'02"-ig, a 600 dpi-s 6'48"-ig tartott. Mindehhez hozzájárul a bekapcsolás utáni *egyszeri kalibrálás*, amely körülbelül fél percet vesz igénybe. A szkennerek halkan működnek; a zümmögést csak néha törli meg egy-egy recsegő hang.

A készüléken egy (szállítási) rögzítőkapcsoló van, amelynek a bekapcsolására akkor van szükség, ha a gépünket rázkódásnak, ütődésnek stb. tesszük ki (például visszük valahová). Csak arra kell ügyelnünk, hogy ha működtetjük a gépet, akkor ne felejtsük el kikapcsolni a zárat.

Az elkészült kép minősége, mint ahogy már említettük, nem a legjobb. A kész kép bal oldala barnásan elszíneződött, de ez még a kisebb probléma volt. Még az sem lett volna baj, hogy a készülék csak 300x300 dpi-s felbontást tud. Sokkal nagyobb gondnak bizonyult, hogy a kép homályos lett, ráadásul az eredeti geometria alig volt felismerhető – bár természetesen mindez csak erőteljes nagyításban tűnt fel, szabad szemmel nem láttuk. A színeket azért aránylag jól adta vissza.

Canon CanoScan FB620P

A második Canon szkennert a *Canon Hungary Kft.* küldte. Emlékeztet „öccsére”. Hasonlóan néznek ki (ugyanazok az előnyei és a hibái), s ugyanazokat a programokat kapjuk hozzá. Ez a szkennerek is a párhuzamos portra csatlakozik, és ez is tartalmaz egy zárszerkezetet.

Érdeemes tudni, hogy a szkennerek többségénél egy *tápegységet* kell tenni a hálózat és a készülék közé. Nincs ez másként ennél a gépnél sem. Ez egyszerűen jó, mert a táp így nem a gépet melegíti, viszont rossz, mert ezután a tápegységnek is helyet kell találni, és ezután erre az egységre is ügyelni kell, nehogy egy rossz mozdulattal tönkretessük.

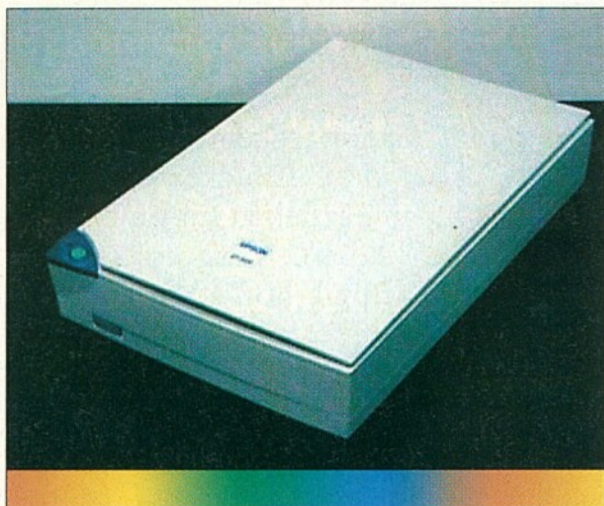

E kis kitérő után térjünk vissza a szkennerekhez. Működés közben igen érdekes a hangja: képes halkan(!) zúgni, kopogni, de akár „suvítani” is. De hát a mondás is azt tartja, hogy *a malom lehet zajos, csak a lisztje legyen finom*, így megvizsgáltuk a minőséget is.

Nos, ez a szkennerek már jobb volt, mint az előző. Talán a kontraszt lehetett volna élesebb, illetve kár, hogy az apró színek összemosódtak. A hardveres felbontás hasonló, mint az előbbié. A színegyezése is lehetett volna jobb is, de panaszra amúgy nem lehet okunk.

Epson GT-7000

Az *Epson GT-7000* az *R.A. Trade Kft.-től* érkezett. Akkor még nem is tudtuk, milyen kincset kaptunk, ugyanis ez a gép lett a legjobb az összes közül.

Külsőre ízléses, formás és van bekapcsoló gombja is (kevesen tudják, hogy ez mekkora érték – nem kell tépni a tápkábelt). Könnyen telepíthető. Adnak hozzá egy SCSI kártyát is (mivel a szkennelünk SCSI-portos). A kártya behelyezése után csak a SCSI ID-t és a terminátort kell beállítanunk a szkenneren lévő kapcsolóval, de alapesetben megfelelőek a gyári beállítások. A szkennerek van olyan (szállítási) zárja is, mint amelyenről

az előző gépeknél már említést tettünk. A telepítés könnyen megy. Három mágneslemezen kapjuk a meghajtóprogramokat, és sajnos éppen ez a szkennerek nagy hibája. Csak három mágneslemez kapunk, semmi más. Nincs CD és így nincsenek plusz programok sem. Persze ezek amúgyis csak üveggyöngyök. A meghajtóprogram könnyen használható, sokoldalú, igazi „kézhez álló” rendszer.

Az első indításkor egy kézi kalibrálás a beugró, és már használhatjuk is a gépünket. Szkenneléskor enyhe süvítő hangot ad, de ez nem zavaró. Az előkép már 8 másodperc(!) alatt megvan, és egyébként is gyors a működése. A 300 dpi-n 34" alatt verekszi át magát, 600 dpi-nél 2'02" a szintidő.

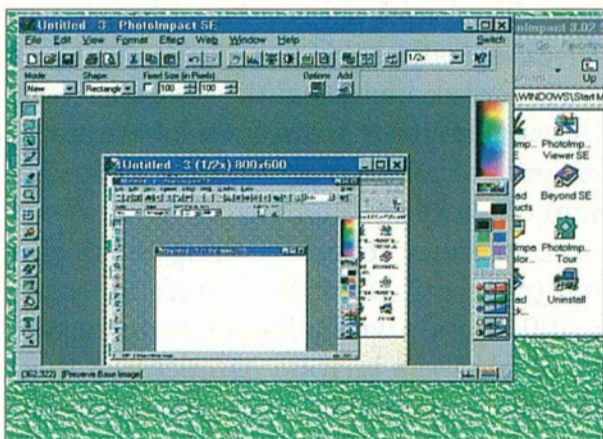
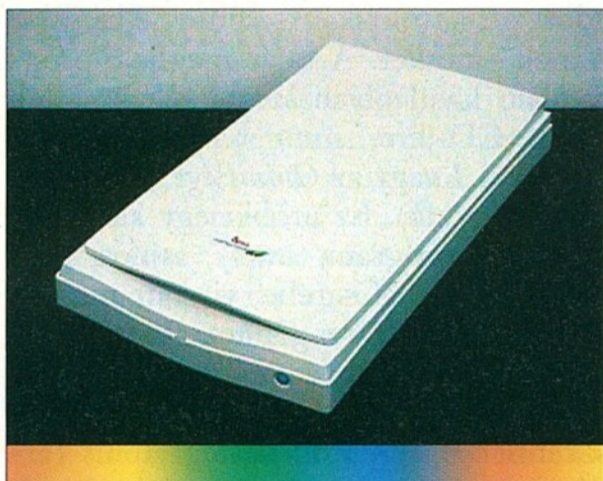
A szkennelt képek színegyezése egy fokkal talán jobb lehetne, a kép minősége viszont igen kimagasló: tiszta és kontrasztos. Kedvező, hogy a valós geometriát is jól adja vissza. Későbbiekben éppen a GT-7000 szkennelte képek lettek az etalonok, amelyekkel a többi szkennerek képeit összehasonlítottuk.

Computer Panoráma TOP!

Genius ColorPage-Vivid Pro II

Kellemes, párhuzamos portos szkennerekkel lepett meg minket a *Fan Elektronika Kft.* Már a készülék paramétereit is figyelemre méltók: 600x1200 dpi, 36 bites színmélység. A szkennerek mellé kapunk két CD-t, valamint egy mágneslemez, amelyen a meghajtóprogram frissítése található (patch).

A CD-ken találjuk például az *Ulead* termékeit, a *PhotoImpact SE-t*, a *Systems WebExtensionst*, az *iPhoto Express*-t, a *GIF Animator 1.5* teljes verzióját, valamint a *Recognita Standard OCR 3.2* karakterfelismerő programot.

A szerkezethez adott párhuzamos kábel lehetett volna hosszabb is. A szkennerek fedele levehető, ez nagyobb tárgyak szkennelésékor (könyv, füzet) lehet hasznos.

Ennél a szkennerekkel találkoztunk először azzal a problémával, hogy mikor egy-egy szkennelés után felnyitottuk a szerkezet tetejét, az szinte felszippantotta a behelyezett tesztábrát. Ez persze valahol érthető is, hiszen a jó szkenneléshez jól kell záródnia a fedélnek.

A szkenneléshez használt program jó minőségű, könnyen kezelhető. A szkennelés sebessége megfelelő: előkép 38", 300 dpi-nél 1'30", 600 dpi-nél pedig 4'12".

A digitalizált kép színhűsége jobb az átlagosnál, a kép minősége megfelelő. Talán csak a geometriával lehet problémánk: függőlegesen nagyon-nagyon enyhén hullámos. A kontraszt egy lehetnyivel jobb is lehetne.

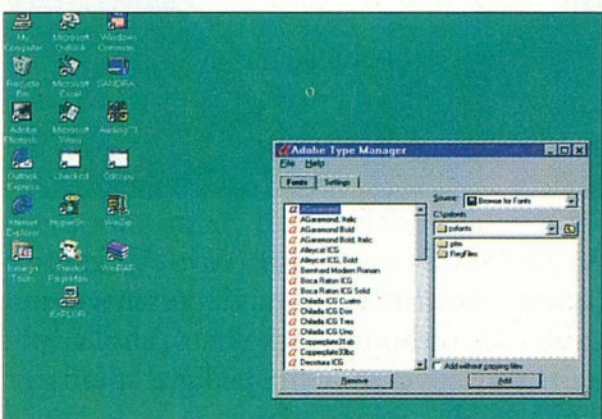
Hewlett-Packard ScanJet 3200C

A 3200C párhuzamos portos szkennerek HP Vectra Kft.-től kaptuk. Külsőre vastagabb dobozú, mint a többi, a tetejét színes ábra, matrica díszíti. Magyar leírással és programmal árulják (piros pont). Kapunk hozzá egy CD-t is, amelyen a meghajtóprogramon kívül az *Adobe* cég *PhotoDelux Image Editorja* is rajta van.

Üzembe helyezés után ért a nem várt kellemetlenség. Minden egyes szkenneléskor egy teljes procedúrán kell átesni, és ez ellen nincs apelláta. Nem lehet csak úgy egymás után kétszer szkennelni, mindent előlről kell kezdeni: 1.) Egy új szkennelés indítása; 2.) Hova menjen a szkennelés (pl. a Photoshopba); 3.) Beállítások; 4.) Szkennelés indítása. Az egyes beállításokat minden új szkenneléskor újra és újra be kell írni. Miután a négyes ponthoz eljutottunk, a meghajtóprogram a merevlemezhez fordul, és percekig „nem hagyja békén”, és ezt a folyamatot még megszakítani sem lehet. Legfeljebb reménykedni – hogy mielőbb vége lesz. Ugyanis még egy kijelző sincs, ami mutatná a hátralévő időt. Igazán nagy kár volt egy ilyen jó minőségű szkennerekhez ilyen kevésbé felhasználóbarát meghajtóprogramot adni.

Mikor 1200 dpi-t állítottunk be, a program közölte, hogy szerinte túl nagy a beállítás, de azért annyiban hagyta a dolgot. Ez mindenképp jó pont, hiszen egy programnak tudnia kell, hogy ki a „főnök”: a felhasználó.

A szkennelés sebessége a leglassabbak közé tartozott. Előkép: 1'04", 300 dpi-

A PRIMAX[®] négy új csillaga.

A PRIMAX szkennereket keresse a számítástechnikai kiegészítőket és irodaszereket forgalmazó boltokban és hipermarketekben.

Primax Colorado USB 19200

Optikai felbontás: 600x1200 dpi
Max. felbontás: 19200x19200 dpi
Csatlakozó felület: USB
Memória puffer: 256 KB
Színmélység: színes 36 bit/pixel
Maximális szkennelhető felület: 21.6x29.6 cm (A4)
Operációs rendszer: PC -Windows 95, Windows 98, Windows NT

Primax Colorado USB 9600

Optikai felbontás: 300x600 dpi
Max. felbontás: 9600x9600 dpi
Csatlakozó felület: USB
Memória puffer: 256 KB
Színmélység: színes 36 bit/pixel
Maximális szkennelhető felület: 21.6x29.6 cm (A4)
Operációs rendszer: PC -Windows 95, Windows 98, Windows NT

Primax Colorado 600p

Optikai felbontás: 600x300 dpi
Max. felbontás: 9600x9600 dpi
Csatlakozó felület: paralell port
Memória puffer: 256 KB
Színmélység max: színes 36 bit/pixel
Maximális szkennelhető felület: 21.6x29.6 cm (A4)
Operációs rendszer: PC -Windows 95, Windows 98, Windows 3.x, Windows NT

Primax Colorado 1200p

Optikai felbontás: 1200x600 dpi
Max. felbontás: 19200x19200 dpi
Csatlakozó felület: paralell port
Memória puffer: 256 KB
Színmélység: színes 36 bit/pixel
Maximális szkennelhető felület: 21.6x29.6 cm (A4)
Operációs rendszer: PC -Windows 95, Windows 98, Windows 3.x, Windows NT

szoftverek a PRIMAX szkennerekhez:

POWER TWAIN driver 32 bit
MGI PhotoSuite 8.06 képkezelő szoftver 32 bit
PRIMAX PrimaPAGE 98 magyar ékezetes karaktereket ismerő OCR

PRIMAX[®]

A PRIMAX termékek kizárólagos magyarországi disztribútora:
CORWELL Kft. 1155 Budapest, Dembinszky u. 1. Tel: 306-9060, Fax: 307-6324 • 1143 Budapest, Utász u. 5. Tel/Fax: 252-4359, 267-6711
Internet: www.corwell.hu E-mail: corwell@corwell.hu

SPRINT Computer Kft. WWW.SPRINT.HU
Telefonszámaink: 342-4707, 342-6724, 210-4835, 210-4836

- Prof. Office 97 5 user magyar és BackOffice SBS 5 user egy csomagban (Akcio a raktárkészlet erejéig!)

- Corel Draw 8 akciós csomag!

Microsoft Sales Specialist

Microsoft Certified Solution Provider

Microsoft termékek

BackOffice SBS 5 user	288 500
Exchange Srv. 5.5 / 5 user	228 600
FrontPage 98	34 000
Office 97 Std. magyar	109 200
Office 97 Std. upg. magyar	45 000
Office 97 Prof. magyar	131 500
Office 97 Prof. upg. magyar	70 700
Windows 98 magyar	46 700
Windows NT 4 Srv. 10 user	149 600
Windows NT 4 WS magyar	72 100
Visual Studio 6 Prof.	246 800
Visual C++ 6 Prof. upg.	61 600
Visual FoxPro 6 Prof.	120 000
Works 4.5 for Win 95	10 800
Word 97 magyar	75 400

Egyéb termékek

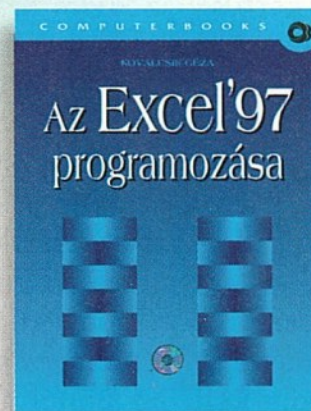
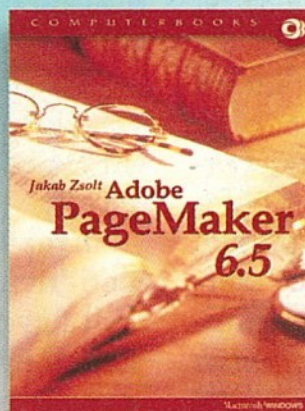
Adobe Photoshop 5.0 magyar	179 900
ARJ / JAR tömörítők	15 800
Corel Draw 8	86 700
Corel Gallery 1 000 000	30 900
Faxserve for NT 5 user	59 400
F-Secure / Personal	43 500/21 400
Logitech Cordless Desktop	24 500
Logitech Mouseman Wheel	9 900
Norton AntiVirus 5	10 900
Norton Utilities 4	9 850
Recognita Plus 4.0 Akció!	69 000
QuarkXpress 4	242 000
VirusBuster 10 user Dos/Win95	96 000
Visio 5 Std./ Prof.	57 000/114 000
WinZip 7.0	12 400
WinFax Pro 9.0 for NT	27 000

A fenti áraink Áfa nélküliek! Aktuális áraink a weben: www.sprint.hu

COMPUTERBOOKS

Ha kéri, elküldjük ingyenes katalógusunkat.

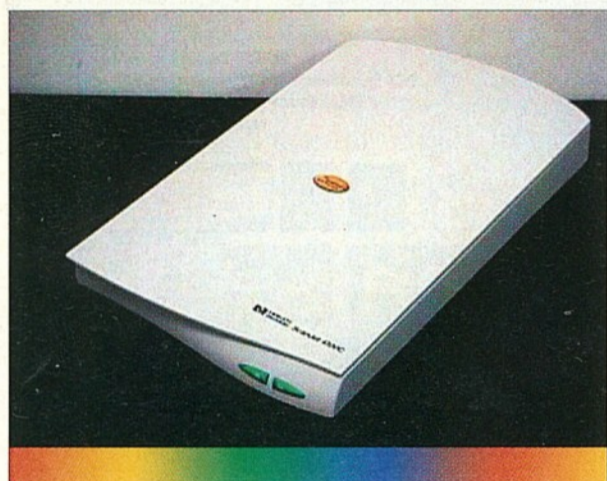

1126 Bp., Tartsay Vilmos u. 12.
Levél cím: 1253 Budapest, Pf. 71.
Telefon/Fax: 3751-564, 3753-591

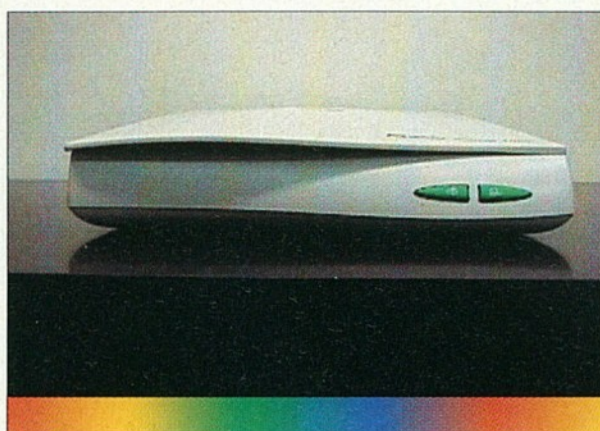
Faxbank: 2333666/1456#
Email: info@computerbooks.hu
Honlap: www.computerbooks.hu

nél 6'30", 600 dpi-nél pedig több mint tíz percig tartott. Felbontása 600x1200 dpi, a színmélység 30 bit. A kép a színeket hűen adta vissza, a kép geometriájára sem lehet panaszunk, talán csak a kontraszt lehetett volna jobb. Tudását tekintve az irodáknak javasolható, csak azt a meghajtóprogramot tudnánk feledni...

Hewlett-Packard ScanJet 4100C

A csinos külsejű szkenneren a két zöld nyomógombon kívül egy USB csatlakozót, egy tápbemenetet és egy rögzítőt

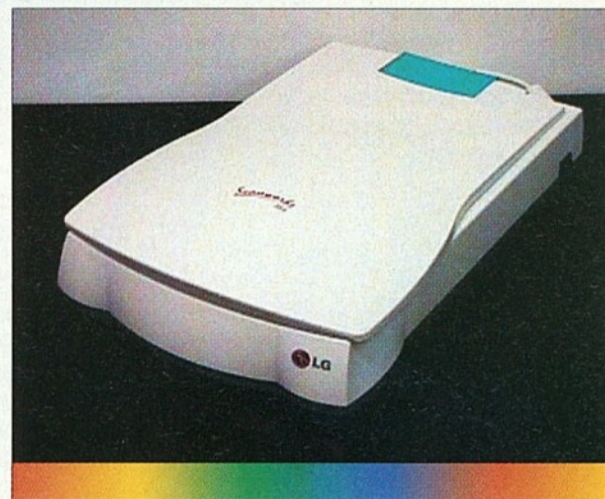
találunk. A rögzítő érdekessége, hogy amíg nem kapcsoljuk ki, be sem helyezhetjük a tápkábelt a készülékbe.

A szkennert mellé egy CD is jár. Ezen ugyanazokat a programokat kapjuk, mint a HP előző berendezésénél (a meghajtóprogramokra gondolva ez nem túl előnyös). Telepítéskor *magyar nyelvet* is választhatunk. A szkenneléshez a következő időtartamokra volt szükség: előkép 46", 300 dpi 55"(!), 600 dpi 22'55"(!). A beszkennelet képek színhűek és jó a geometriájuk is. Minden szkennelés megkezdése előtt néhány másodpercig melegszik a lámpa. Sajnos itt is igazak az előbb leírtak: szkennelés

közben nem kapunk visszajelzést, és nincs megszakítási lehetőség. Működés közben a szkennert enyhén rezonál.

A ScanJet 4100C elsősorban cégeknek ajánlható.

LG Scanworks 36a

Az egyetlen LG szkennert a *Compu-Group Kft.-től* kaptuk. Az LG embléma egy G és egy L betűből álló mosolygó arc. Mi is így mosolyogtunk, mikor megláttuk a szkennert, annyira tetszett. Érdekes, gömbölyű a formája, s megál-

Minolta Dimage Scan Dual Model F-2400

Tesztünk egyetlen diaszkennere egy SCSI-s készülék volt, amely a *Minolta Magyarország Kft.* jóvoltából került hozzánk. Mivel nem mellékeltek hozzá SCSI kártyát, az *Axico Kft.* egyik SCSI kártyájával használtuk a gépet. Az így létrehozott konfiguráció a teszt idején tökéletesen működött.

Milyennek kell lennie egy jó diaszkennernak? Mivel ezeknél aránylag kis felületről, diáról (vagy filmkockáról) kell digitalizált képet készíteni, és azt esetleg poszterméretben kell megjeleníteni, a diaszkennernak *igen nagy felbontást is* tudnia kell. Ez ennél a szkennernél 2336x3504 pixel. Természetesen a színmélységnek is megfelelőnek kell lennie, ez esetünkben 30 bit.

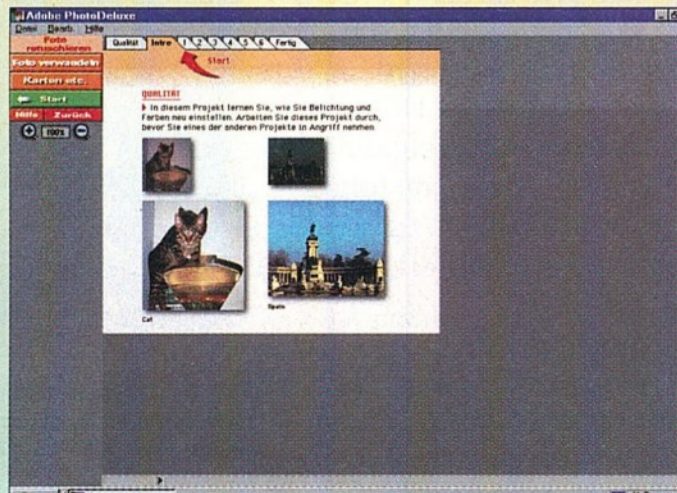
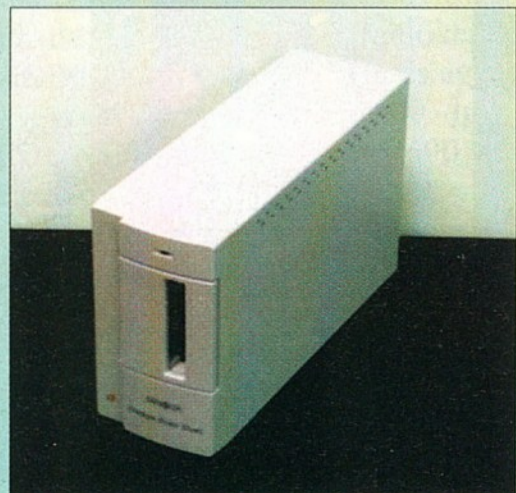
A szkennert alig nagyobb egy vaskos szótárnál, ám jóval könnyebb azoknál. Hátról találjuk rajta a SCSI csatlakozókat, illetve négy pici kapcsolót, melyekkel a SCSI ID-t és a terminátort állíthatjuk be. Elöl középen egy bemeneti nyílás van, fölötte pedig egy LED. A szkennert adnak egy diakeretet, amelybe a diákat rakhatjuk és egy filmtartót.

Ezek mindegyike a szkennert bemeneti nyílásába helyezhető. Csak arra kell ügyelni, hogy a filmtartónál előbb ki kell nyitni a szkennert elejét. Mi csak a diatartóval végeztünk tényleges tesztet. A készülék egyébként 35 mm-es színes vagy fekete-fehér, negatív, vagy pozitív képeket tud hibátlanul beszkenneelni.

A film- és diatartók mellé kapunk még egy SCSI és egy tápkábelt, valamint két CD-t. Az egyik CD-n a meghajtóprogramokat találjuk (Windows-hoz és Mac-hez is), a másikon az *Adobe cég PhotoDelux* programjának 1.0-ás verzióját. Ezek a programok könnyen telepíthetők, és hibátlanul használhatók. A szkennert működés közben csendes volt, csak néha adott ki magából halk kattogó hangot, miközben a diát mozgatta. Sajnos a hozzáadott program minden szkennelés után kikapcsolt.

A felbontás több lépcsőben állítható be, 384x256-től 3504x2336-ig. Köztük olyan „híres” felbontások is vannak, mint a 640x480 vagy a 800x600. Az előbbi felbontással 1'15" alatt végzett, míg az utóbbi esetben 2'14"-ig vártunk az eredményre. Egy előképet viszont mindössze 43" alatt hozott létre. Pozitívumként értékeltük, hogy a szkennert mindig kijelmezte, hol is tart a szkennelésben.

A tesztképeket nézve megállapíthatjuk, hogy azok aránylag színtartók, a minőségük is megfelelő. A képek részletgazdagok, az egyszínű felületek egységesek. A készülék diákkal és filmekkel dolgozó cégeknek ajánlható.

modói még a világoskék színtől sem riadtak vissza. Jól tették. Figyelemre méltó, hogy a szkennert felső része egy könnyed mozdulattal „megmagasítható”, így könyvek rakhatók alá. Viszont néha magától is „könyvformátumba” áll be.

A készülékhez, amely egyébként párhuzamos portos, egy többnyelvű leírást, valamint egy CD-t kapunk, ez utóbbit a meghajtóprogram, a *TextBridge Classic 2.0 OCR by Xerox* és a *Ulead iPhoto Plus 4* van. A *TextBridge Classic*-ről érdemes tudni, hogy meglehetősen elterjedt (sok szkennert adott) és jó minőségű karakterfelismerő-program.

A meghajtóprogram futurisztikus kinézetű és jól használható, sok érdekes funkcióval, kezdő és haladó szinttel. Bátran ajánlható mindenkinek. Az előképre 19 másodpercet kellett várni, 300 dpi-s teljes képernyős szkennelésnél ez az idő 1 perc 27 másodperc volt. 600 dpi-nél 4 perc 52 másodpercig dolgozott a berendezés.

A kész kép színhűsége jó volt. Geometriai, felbontásbeli minősége viszont kissé elmaradt az elvárhatótól. A kép (a mezőny többi gépének a képeit vizsgálva) túlexponálnak és homályosnak tűnt, ezen kívül torzított is. A hardveres tudás viszont imponáló: a felbontása 300x600 dpi és a színmélysége 36 bit. Otthoni használatra javasolható.

Memorex MemScan Plus 30 bit

A Memorex szkennert a Corwell Kft.-től kaptuk. A MemScan Plus párhuzamos portos, tetszetős készülék. Érdekessége, hogy a LED-je hátul, jobb oldalon, felül található, s ugyancsak hátra került egy bekapcsológomb is. Ezért jó pont jár, hiszen sok gépbe azért nem raknak kikapcsolót, mert azt mondják, az automatikusan úgy is kikapcsol, ha nem használják. De vajon mi van, ha mi akarjuk kikapcsolni a készüléket?

A géphez adnak egy CD-t, mely tartalmazza a *Twain-kompatibilis meghajtóprogramot*, a *Ulead iPhoto Plus 4.0-át* és a *Xerox TextBridge OCR-t*. A meghajtóprogram szinte teljesen megegyezik az LG-ével; az ott elmondottak itt is iga-

zak: kényelmes, könnyen kezelhető, nagy tudású programról van szó. A próbaszkenneléskor több apróságra is felfigyeltünk. A géphez adott leírás szerint a szkennert 30 bites színmélységgel, 600x1200-as felbontással dolgozik, ám a tényleges szkenneléskor legfeljebb 600 dpi-t lehetett beállítani. Amikor a szkennert egy-egy szkennelés után visszahúzták a fejet, (tízből) egyszer nem állt meg a végső pozícióban, hanem tovább és tovább akarta húzni. Talán programhiba lehetett az oka, nem tudjuk, mi – jobb híján – kikapcsolással segítettünk a szkennert, amely ezután már jobb belátásra tért.

A szkennert inkább a lassúbb kategóriába tartozik. Előnézet: 1'24", 300 dpi: 4'10", 600 dpi: 16'30". A színek viszont igen élesek és kontúrosak voltak. A színegyezés átlagosnak mondható.

A szkennert otthonra és kisebb cégeknek is javasoljuk. Aránylag könnyen kezelhető, s a kész kép minőségére sem lehet sok panasz.

Memorex SCF 9612P 3D

A „legmosolygósabb arcú” szkennert párhuzamos portos, mint a tesztben szereplő legtöbb gép. Adnak hozzá két CD-t és négy mágneslemezt. Az első CD-n a *Presto!* család több tagját is megtaláljuk: a *PageManagert*, az *OCR 3.0 Standardot*, a *PhotoAlbum LE-t*, a *Bizcaed PrintMAGICet*. A második CD-n vannak a meghajtóprogramok, illetve a *Xerox TextBridge OCR*. A mágneslemezek a géphez tar-

tozó meghajtóprogramokat adják, még hozzá Windows 3.x, 95 és NT alá. Tapasztalatunk szerint a szkennert mind a meghajtóprogramokkal, mind a CD-n lévő programokkal tökéletesen működik. Úgy látszik, gondoltak a CD-vel rendelkezőkre, illetve azokra is, akiknek nincs még ilyenjük. Ez mindenképpen jó pont!

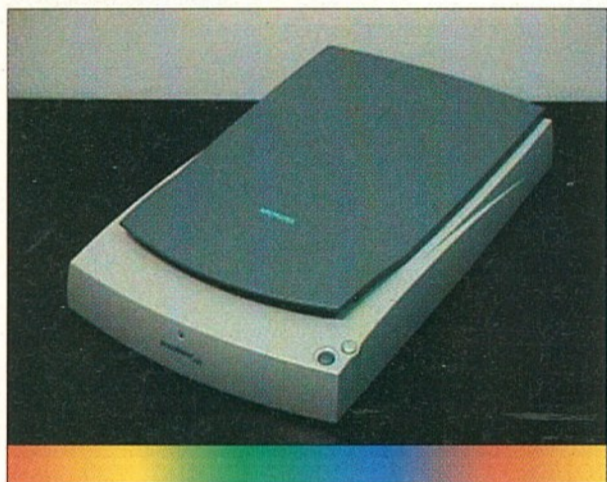
A szkennert dobozán egy matrica hirdeti, hogy a gép 36 bit színmélységgel dolgozik, ám a hozzá adott kézikönyv még csak 30 bitről tud. Egy másik érdekesség a dobozon lévő 3D felirat. A szkennert megérkezése után többen is elképzelték, amint egy tárgyat vagy egy emberi fejet majd „leszkennelnek”, és a gép tárolni fogja a 3D-s adatokat. Ez azonban a mesék vagy még inkább az álmok birodalma. A 3D azt jelenti, hogy háromdimenziós tárgyakról (pl. falevél) is lehet jó minőségben sík képet készíteni.

A szkennert felbontása 600x1200 dpi, és valóban hajlandó például az 1200 dpi-re, nem úgy, mint néhány más szkennert. A sebessége is megfelelő: előkép 45", 300 dpi 1'58", 600 dpi 7'27". A hozzá adott meghajtóprogram nem extra tudású, de kényelmesen kezelhető. Ha akarjuk, akár könyvet is digitalizálhatunk szkennertünkkel.

A színeket átlagosan adja vissza. A kép eredeti geometriáját megtartja. A tesztábrákon sajnos nem igazán látszottak a halvány vonalak. Összességében egy jó minőségű szkennert, de a képe valahogy mégis lehetett volna szebb.

Microtek ScanMaker x6

Elegáns SCSI szkennerral lepett meg minket a Mikropó Kft. Elöl egy zöldeskék LED-et találunk rajta, jobb oldalt felül pedig két nyomógombot. Ezek közül az egyik a bekapcsoló gomb. Dicséretes az alkotók fáradozása, ahogy ragaszkodnak a szkennereken a nyomó- és kapcsológombokhoz, bár ezek szerepe ma már egyre kisebb. Szkennereket hosszú ideig használhatunk úgy, hogy nem is nyúlunk hozzájuk, hanem csak programból vezéreljük a gépünket.

Mivel a szkennerek SCSI-s, elvárható, hogy SCSI kártyát is kapjunk hozzá. Nem is kellett csalódnunk, ott lapult a gép dobozában.

Ha tanulmányozni akarjuk egy szkennerek belsejét, működését, itt könnyen megtehetjük. Az üvegen át nézve tisztán látszik a mechanika és az elektronika jó része. Figyelmet érdemel a szivacsos felső rész, amely puhán, de annál határozottabban szorítja a berendezés üvegére a digitalizálandó képet.

A szkennerek sajátossága, hogy „fejjel lefelé” dolgozik, tehát ha a megszokott módon tesszük be az ábrát, akkor az a szkennelés után fejjel lefelé jelenik meg a monitoron. Ez azonban nem hiba, csak apró furcsaság. Bekapcsolt állapotban, ha épp nem dolgozik a gép, a LED-je folyamatosan világít. Munka közben sötétre vált, majd a szkennelés végén világog. A szkennerek igen halkán dolgozik.

A telepítése nem igényel komolyabb szaktudást. A hozzá adott három(!) CD-n

sokféle kellemes segédprogram található. Az egyik CD-n a Ulead Systems Photo Express V:1.1 programra lettünk, amely egy jó minőségű kiadványszerkesztő program, sok érdekes funkcióval. A másik CD-re a SilverFast program került. A harmadik kompaktlemez a legsokoldalúbb: itt kapott helyet a meghajtóprogram, a SCSI kártya „menedzserprogramja”, a DocuMagix PaperMaster dokumentumszerkesztő, a Recognita OCR 5.0 és a Caere's OmniPage Limited Edition (ez utóbbi kettő karakterfelismerő program), továbbá a Ulead PhotoAssistant és az Image Pals2Go!. Összefoglalva: órákat „játszhatunk” ezekkel a programokkal anélkül, hogy a szkennereket akárcsak be is kapcsolnánk. A készülék színmélysége 36 bit, optikai felbontása: 600x1200 dpi.

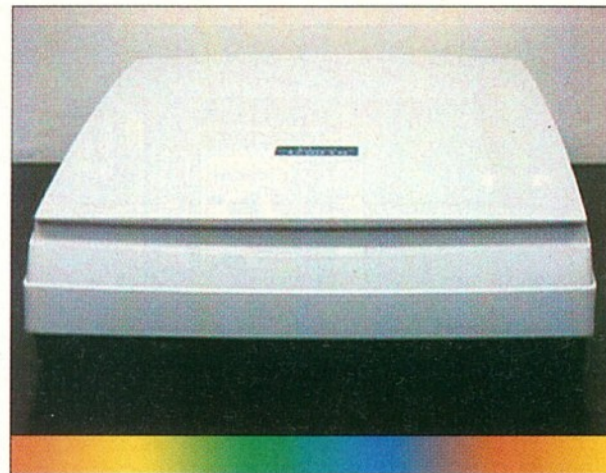
Tesztidők: előkép 30", 300 dpi 1'26", 600 dpi 3'08". Ezekkel az értékeivel kiérdemelte a gyors jelzőt. A színegyezésben nem tudott kiemelkedőt elérni, de tartotta az átlagot. A kép minőségénél a kissé erősebb kontrasztot hiányoltuk, így a vékony vonalak homályosak maradtak.

Mustek Scanexpress 1200 ED

A Mustek Scanexpress szkennereket a CompuGroup szívességéből tesztelhetjük. Közülük az első egy párhuzamos portos készülék volt, amely jó minőségével hívta fel magára a figyelmet.

A szkennerek külseje nem igazán hivalkodó, no persze nem is a külső a döntő. Az egyedüli dísz csak a szkennerek tetején lévő logo jelenti. A berendezés mellé a szokásos párhuzamos és tápkábelen kívül még két CD-t is kapunk. Ezek egyiken a meghajtóprogram, a TextBridge Classic 2.0 és a Ulead iPhoto Plus 4 található. Úgy látszik, ezek a programok jelentik a standardot a szkennerek világában. A másik lemezen a Picture Publisher 6.0-t, az ABC Media Manager 6.0-át és a Micrografix ABC Graphics Suite próbaverzióját kapjuk kézhez.

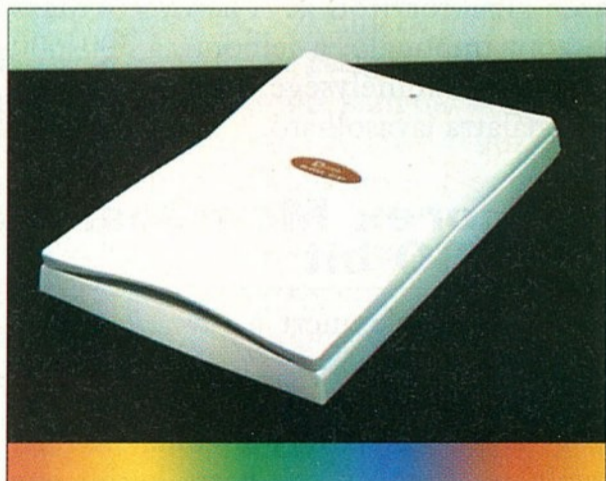
A telepítés, a programok futtatása, a szkennerek működése problémamentes. A hozzá adott meghajtóprogram praktikus, könnyen kezelhető. Sajnos az időeredményekkel kapcsolatban nincs ennyi dicsekednivaló. Az előkép még elfogadható: 37", de a 300 dpi-vel készült teljes kép 13'28" alatt készült el, nem is szólva a 600 dpi-s kép 21'34"-es idejéről.

A szkennerek a színekkel egész jól bánt (30 bit), a színhűség is megfelelő volt. A képek minőségével sincs túl nagy baj. A nagyított képek geometriailag jók (600x1200 dpi), habár egy picit „elkent” az egész. Az apróbb vonalak jobban is látszódnának.

Mustek Scanexpress 600 CP

A 600 CP típusjelű szkennerek szintén párhuzamos portos, ám ehhez csak egyetlen CD jár. Ezen az előbb már említett TextBridge Classic 1.1 karakterfelismerő, az iPhoto Plus 4 és a meghajtóprogram található.

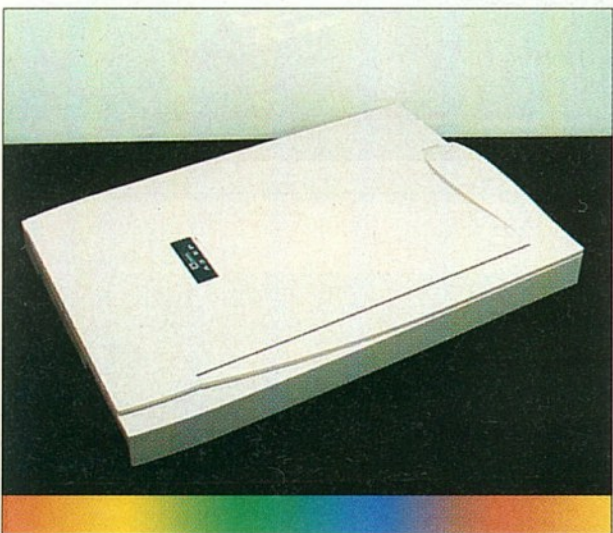
Fizikai paramétereit tekintve a készülék jónak mondható: 30 bites színmélység.

ség, 300x600 dpi-s felbontás. Azonban mi a valós képességekre is kíváncsiak voltunk. Gyorsan összeraktuk a tesztgéppünkkel, majd telepítettük a programokat. Ezután „felélesztettük” a szkennert, elindítottuk, amely ettől kezdve rendszeren, megbízhatóan működött. Szkenelés közben zúgó, már-már recsegő hangot adott ki magából. A teszteredmény vegyes lett. A színeket döbbenetesen jól adta vissza, ilyennek kellene lennie a többinek is, viszont a nagyításkor sok hibára is fény derült. Már a tesztábra geometriáját sem adta vissza igazán. Sajnos a halvány vonalak alig látszódtak, s a kontraszt is lehetett volna jobb. A színek némileg összefolytak (mint amikor a vörös és a zöld pontok távolról sárgának látszanak). A beszkennelet kép fönről lefelé némileg sötétült.

A szkennert a sebességét tekintve átlagosnak mondható. Az előkép 42 másodperc alatt készült el, a 300 dpi-s képre 1'58"-et kellett várni, míg 600 dpi-nél ez az érték 8'50"-re ugrott fel.

Mustek Scanexpress A3 EP

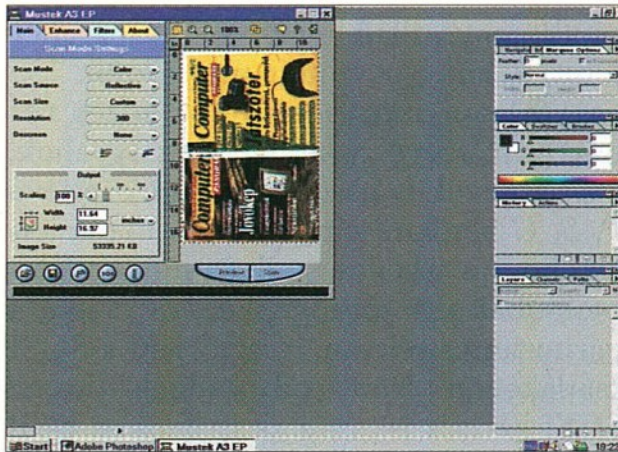

A teszt egyetlen A3-as készüléke – kis túlzással – dupla akkora volt, mint a mezőny többi tagja, de ezen kívül semmi különös nem volt rajta.

A színmélysége 36 bit, ami figyelemre méltó, de nem kirívó, s a felbontásáról (300x600 dpi) is hasonlók lehet elmondani. Mint az előző Mustek szkennereket, ezt is a párhuzamos portra kell csatlakoztatni. Ugyanazokat a CD-eket kapjuk hozzá, mint az 1200 ED-nél.

Érdekes, bár kevésbé hasznos, hogy szkenneléskor, a készüléken lévő „mutatón”, üvegszálon (át)látszott a lámpa fénye, így nyomon követhetjük, hogy éppen hol tart a folyamat. Talán a türelmetlen felhasználókra gondoltak? Bár-hogy is van, érdekes újítás.

A szkennert könnyen telepíthető és használható. Ehhez a géphez is az előzőekben már látott meghajtóprogramot kap-

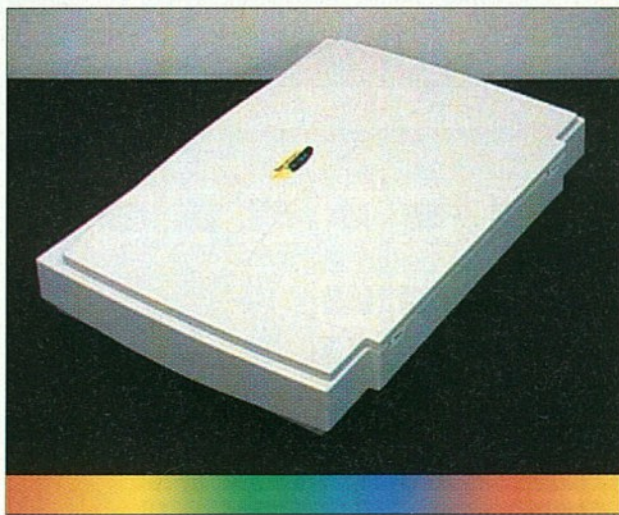

juk, amely könnyen kezelhető. A program igazán barátságos. Szkenneléskor alig hallani a hangját, a tesztidők pedig átlagosra sikerültek. Persze mindezt annak fényében kell nézni, hogy itt kétszer akkora területet kellett beszkenneelni! Előkép 44", 300 dpi-s teljes kép 4'50". A 600 dpi-s tesztél hibajelzéssel leállt, és közölte, hogy nincs elég virtuális memória a gépben.

A színegyezés átlagos. Nagyításkor feltűnt, hogy a létrehozott kép olyan, mintha egy suhanó kocsit fényképeztünk volna le, azaz kissé elmozdult. A felbontása és az élessége is lehetett volna egy hajszálnival jobb. Kisebb cégek nagyobb dokumentumait bátran rá lehet bízni.

Primax Colorado 600p

A két Primax szkennert a Corwell Kft.-től kaptuk. Sok hasonlóságot mutatnak, ezeket egyszerre tárgyaljuk. Mind a két szkennert adnak egy-egy CD-t, amelyen a következő programok találhatóak: *Primax PrimaPAGE '98 OCR*, *Primax Scan and Fun Demos* (csak demó), *Primax*

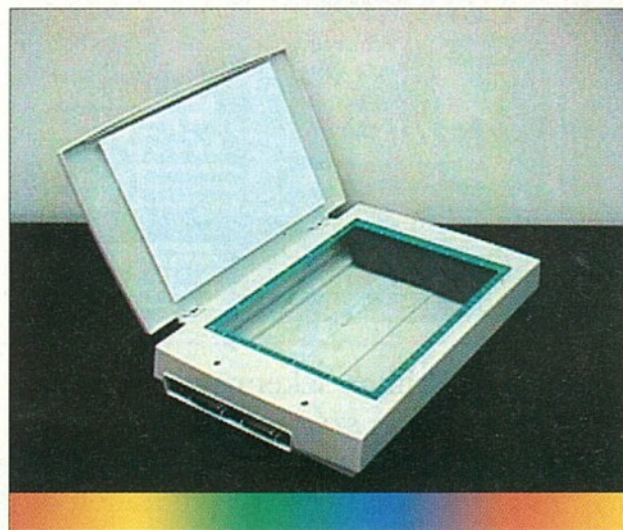

Power Twain meghajtóprogram, *MGI Photo Suite 8.06*.

Mind a két szkennert fordítva kell tenni a képet ahhoz képest, mint ahogy már megszoktuk, s mindkét készülék programjai közül hiányzik a *letelepíthetőség* (uninstall). Fennmaradnak tehát akkor is, amikor már nem akarjuk használni őket, s ezután előszeretettel akadnak össze más szkennerek meghajtóprog-

ramjaival. Ha csak ezeket a szkennereket akarjuk használni, és hosszú időn át, akkor ez nem akkora baj, de a tesztgépen elég nagy galibát okoztak. Még a tálcá azon részébe is szinte kiirthatatlanul beépültek, ahol az óra található. Végül a „nagyágyút” vettük elő (utánzását senkinek sem tanácsoljuk, mert könnyen tönkretelhetjük szeretett Windowsunkat), és a *regedit*hez folyamodtunk. Ez végül sikerhez vezetett. Úgy véljük, a felhasználók megérdemelnének egy profi letelepítőt is. Az összes többi szkennert egyébként uninstall program is „járt”.

A 600p párhuzamos portos szkennert. Érdekessége, hogy a fedele „oldalt” nyílik, nem a rövidebb, hanem a hosszabb oldal felől. Persze ez csak külsőség. Az viszont kicsit furcsa volt, hogy kinyitása-

kor ennek a szkennert a fedele is előszeretettel kapdosta fel a tesztlapot. Ez volna a jól záródás ára?

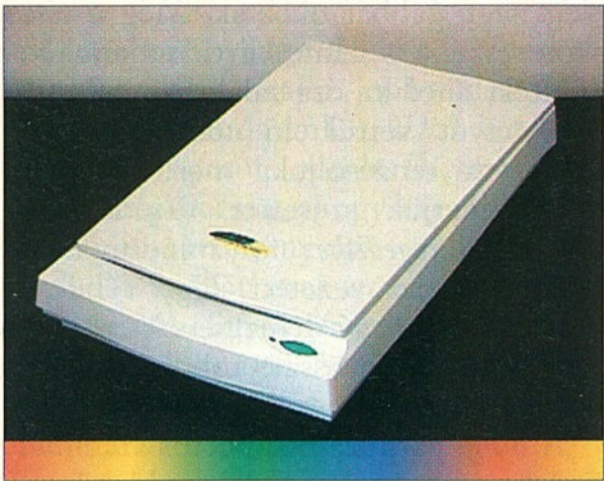
A készülék külseje amúgy puritán, sehol egy LED, egy nyomó- vagy kapcsológomb. Persze ezeknek nem is éreztük szükségét, hiszen a programból bármilyen funkciót kényelmesen elérhetünk.

A szkennert telepítése és használata könnyű volt, a szkennelést halk zümmögés kísérte. A szkennelőprogram kultúrált, jól kezelhető, mintha csak egy asztalon nyomogatnánk a gombokat. Egyedüli negatívuma, hogy a különböző funkciók közötti átvezető animáció, hiába szép, hosszú. Talán nem ártott volna gyorsítani rajta.

A teszt során a következő értékeket mértük: előkép 18", 300 dpi-nél 2'13", 600 dpi-nél 19'50". Jól látható, hogy a 600p az előképnél és a kisebb felbontásnál meglepően gyorsan dolgozott, míg a nagyobb felbontásnál némileg lelassult. Hivatalos hardverjellemzői: 36 bites színmélység, 600x300 dpi-s optikai felbontás.

A beszkennelet tesztképeken átlagosnak találtuk a színhúséget. Sajnos, a kép minősége elég gyenge lett, a kép (erőteljes nagyításkor) homályossá vált. A gép otthoni használatra javasolható.

Primax Colorado USB 19200

Következő Primax szkennert az *USB-sek csapatát* erősíti. A szép, esztétikus külsejű készülék jobb oldalát egy LED és egy nyomógomb „díszíti”. A szkennert fedele, mint az előzőekben, itt is szívesen kapja fel a bent lévő lapokat a fedél nyitáskor.

A szkennert telepítését és üzembe helyezését könnyen végrehajtottuk – csak az az uninstall meg lett volna... A programját az előzőekben ismertettük. Szkenneléskor csöndesen dolgozott. A hozzá adott leírás szerint 36 bites színmélységet, illetve 1200x600 dpi-s felbontást tud kihozni a hardverelemeiből. Nézzük a tényeket: 48" az előnézet, 2'09" a 300 dpi-s teljes képernyős szkennelés, 30'22"(!) a 600 dpi-s. Nagyobb felbontások mellett erőteljesen lelassul a készülék. Persze ha csak kisebb színmélység mellett és alacsonyabb felbontásokkal akarjuk dolgoztatni, akkor ez nem akkora hátrány.

A tényeknél maradva: a színhűség megfelelő volt, csak némi „elkentség” és nem túl jelentős geometriai torzulás rontotta a képek minőségét. A szkennert (statikus használat mellett) otthonra és kiscégeknek is ajánlhatjuk.

Umax Astra 1220P

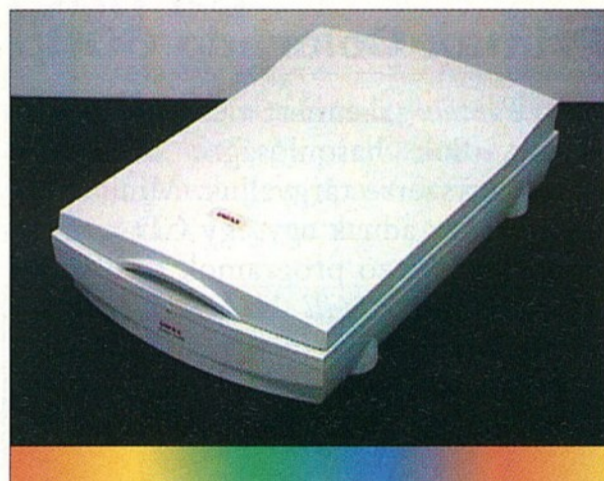
A végére maradt a három nagyágyú, a három *Umax* szkennert, amelyek a *Partners Hungary Kft.-től* érkeztek. Kíváncsian vizsgáltuk őket. Kaptunk hoz-

zájuk egy diafeltétet (Transparency Unit) is, amelyet szintén megnéztük.

A három szkennertnek sok közös vonása van, ezért ezeket együtt tárgyaljuk. Már a nevük is hasonló, a végükön lévő *P*, *S*, *U* betűktől eltekintve. A betűk jelzik, hogy a szkennert milyen módon kapcsolódhat a számítógéphez. A *P* jelű a párhuzamos porton át, az *S* jelű a SCSI csatlakozón keresztül (adnak hozzá SCSI kártyát is), míg az *U* betű az USB portra utal.

A három szkennert külsőre hasonló. Egy-egy LED található az elejükön. Mindháromnak levehető a teteje (egyszerűen kihúzzuk a tartóikból), és odailleszthető a diafeltét, illetve a diafeltét saját csatlakozója minden esetben a szkennert hátoldalán, egy erre a célra fenntartott dugóba helyezhető.

Két-két CD-t kapunk a készülékekhez. Ezek tartalma gyakorlatilag megegyezik. Az első CD-n a *VistaScan* meghajtó különböző verziói vannak, valamint az *OmniPage LE* és a *Recognita OCR* (karakterfelismerő-programok, választani lehet a kettő közül), *Photo Album LE V1.57*, valamint a *Presto!* család *PageManager Suite V4.0* tagja (*PageManager*, *PageType*, *Image Folio*). A második

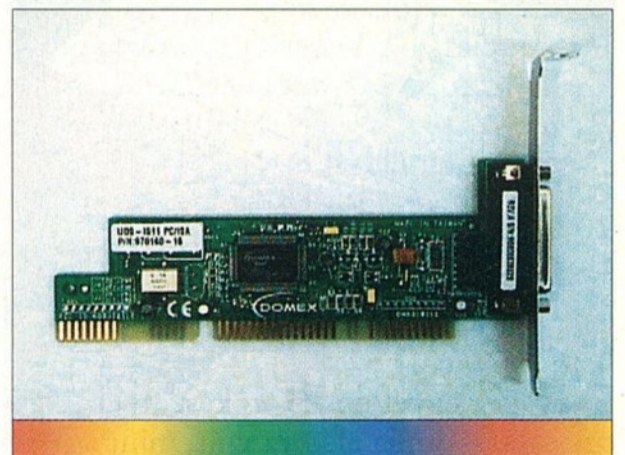
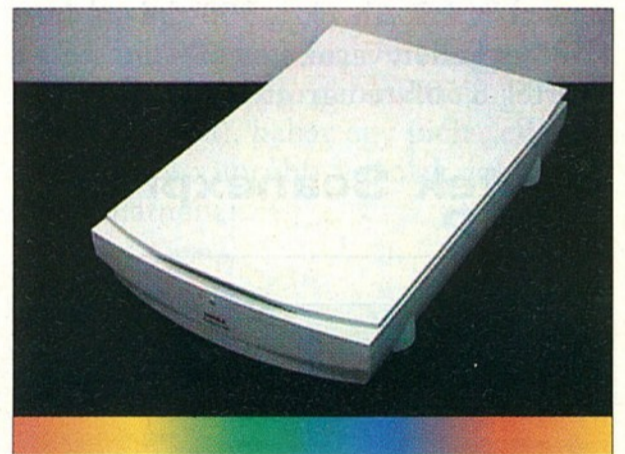
CD-n a méltán híres *Adobe* cég *PhotoDelux V2.0* programja található (*Type Manager*, *PhotoDeluxe 2.0* – otthoni képek professzionális módosítása, *EasyPhoto 2.7*), valamint a *PageMill 2.0* próbaverziója, mely weboldalunk szerkesztésében jelenthet nagy segítséget.

Mindhárom szkennert 36 bit színmélységgel dolgozik, és 600x1200 dpi a fel-

bontásuk. Mindegyikükön található fölül hátul egy zárszerkezet. Ez segít megóvni a berendezést a szállítások közben. A szkennelés előtti melegítési idő mindegyikükénél 30 másodperc volt. A szkennerekhez mágneslemezt is kapunk, amelyen megtaláltuk a szkennert adott program magyar nyelvű verzióját.

Az *1220P* 1'49" alatt szkennelt be egy 300 dpi-s képet, míg a 600 dpi-st 5'05" alatt. Ugyanezek az értékek a diafeltét használata esetén: 2'10" és 5'25". A színhűsége átlagos volt, annál jobb lett viszont a képek minősége. Kár, hogy az erőteljes nagyításkor egy picit homályosak voltak a részletek. A szkennert irodai felhasználásra javasolhatjuk. Kérdemelte a *Computer Panoráma* ajánlását.

Umax Astra 1220S

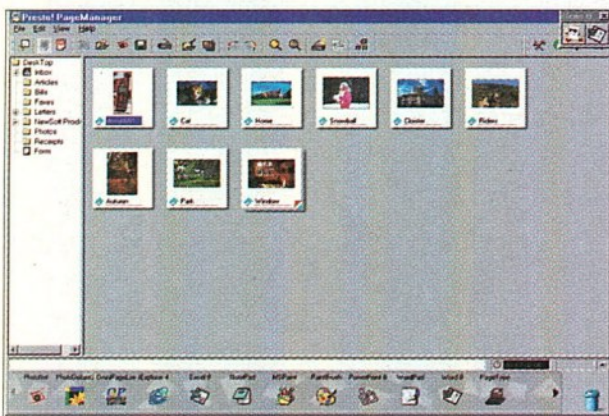

Az előkép 20" alatt készült el, a 300 dpi-s képre 1'06"-et, a 600 dpi-sre 3'35"-et vártunk. Diafeltét esetén 1'17" és 3'35" volt a „szintidő”. A színtartása átlagos volt. A nagyított kép minősége nem a legjobban sikerült: homályos volt. Persze mindez csak az erőteljes nagyításon volt látható, de hát a teszt pont erről szól.

Umax Astra 1220U

Tesztidők: 300 dpi-nél 2'07", 600 dpi-nél 5'30", diafeltét esetén: 2'10" és 5'55".

A színek a tesztábrákon nagyon élénknek tűntek, ennek a szkennertnek is kimagasló volt a színtartása. A nagyítás

itt is kissé homályos volt. A geometriája átlagosra sikerült.

Erdekesség, hogy a három, külsőre szinte teljesen hasonló szkennert eltérő teszteredményeket produkált!

FORGÁCS PÉTER

Kislexikon

Felbontás. Dpi-ben (képpont inchenként) adják meg. Értéke lehet 75, 150, 300, 600, 1200 stb. Meghatározza, hogy hány képpontot tud rögzíteni a szkennert 2,54 centiméterenként. Minél nagyobb ez az érték, annál jobb a gép, illetve a kép.

A felbontást szoftveres úton növelni is lehet (a közbülső képpontokat kiszámítja a meglévőkből), ezt hívják *interpolált felbontásnak*. Az interpolált felbontás nem sokat mond a szkennert hardveres tudásáról.

Színmélység. Megadja, hogy hány bitnyi színinformáció tartozik egy-egy ponthoz. Ha például a színmélység 1, akkor a képpont vagy fekete, vagy fehér lehet. Ha ez az érték 8, akkor a képpont 256-féle szürke árnyalatot vehet fel. A mai síkágyas szkennerek

színmélysége 24 bit, s ez már *több mint 16 millió színt* jelent. Az újabb szkennerek 30, sőt 36 bit színmélységre is képesek. Természetesen az emberi szem már nem képes érzékelni ennyi színt, viszont ha a szkennelendő anyag egyszínű (például szürke), akkor a 36 bit már csak 4096 (szürke) árnyalatot jelent, és ennyire időnként szükség is lehet.

Twain. Szabványos illesztőrendszer. Ezzel tudja kezelni egy alkalmazás (például egy grafikai program) a szkennert (vagy bármilyen más képbeviteli eszközünket).

USB. Universal Serial Bus. A legnagyobb átviteli sebessége 12 Mbit/s, és egyszerre 127 készülék „felfűzésére” alkalmas.

Szkennerek

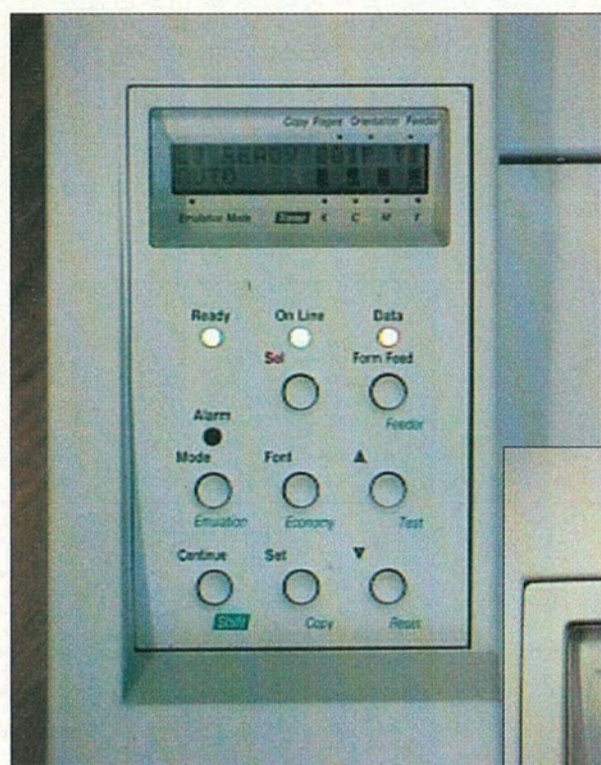
Gyártó, típus	Optikai felbontás [dpi]	Interfész	Szín-mélység	Értékelés (1-5 pont)			Ajánlat
				Sebesség	Kép-minőség	Szín-tartás	
Canon CanoScan FB320P	300x300	párhuzamos port	30	****	***	****	Kedvező ár, otthonra
Canon CanoScan FB620P	600x600	párhuzamos port	30	***	****	****	Profi gép, otthonra
Epson GT-7000	600x1200	SCSI	30	*****	*****	*****	Computer Panoráma Top
Genius ColorPage-Vivid Pro II	600x1200	párhuzamos port	36	****	*****	****	Kedvező ár, irodákba is
Hewlett Packard ScanJet 3200C	600x1200	párhuzamos port	30	***	*****	*****	Jó minőség, viszonylag lassú
Hewlett Packard ScanJet 4100C	n. a.	USB	n. a.	***	*****	*****	Jó minőség, viszonylag lassú
LG Scanworks 36a	300x600	párhuzamos port	36	*****	***	*****	Gyors, profi, otthonra
Memorex MemScan Plus 30 bit	600x1200	párhuzamos port	30	***	*****	****	„Szép” színű, otthonra és irodákba
Memorex SCF 9612P 3D	600x1200	párhuzamos port	30	****	*****	****	Kényelmesen kezelhető, irodákba
Microtek ScanMaker x6	600x1200	SCSI	36	*****	*****	****	Gyors, jó minőség
Minolta Dimage Scan Dual Model F-2400	n. a.	SCSI	30	n. a.	n. a.	n. a.	Dia- és filmszkennert
Mustek Scanexpress 1200 ED	600x1200	párhuzamos port	30	***	****	*****	Jó minőség, cégeknek
Mustek Scanexpress 600 CP	300x600	párhuzamos port	30	****	**	*****	A legjobb szinttartású, otthonra és irodákba
Mustek Scanexpress A3 EP	300x600	párhuzamos port	36	n. a.	****	****	Az egyetlen A3-as szkennert
Primax Colorado 600p	600x300	párhuzamos port	36	***	*****	****	Otthonra javasolható
Primax Colorado USB 19200	600x1200	USB	36	**	*****	****	Bárkinek, letelepítő program nélkül
Umax Astra 1220P	600x1200	párhuzamos port	36	****	*****	*****	Olcsó és jó minőség
Umax Astra 1220S	600x1200	SCSI	36	****	*****	*****	Jó minőségű, SCSI
Umax Astra 1220U	600x1200	USB	36	****	*****	****	Jó minőségű, USB

Szkennerek

Gyártó, típus	Forgalmazó [webcím is]	A készítmény fajtája [síkágyas, lapáthúzó, dia, dob, kézi]	Felbontás: optikai /interpolált [dpi]	Beolvasási méret [A4, A3 stb.]	Interfész [printer portos, SCSI, USB]	Színmélység: színes/szürke [bit/pixel]	Egyéb hozzáadott, esetleg opcionális hardver [diafeltét, lapadagoló]	Hozzáadott programok [képzéltető, OCR, egyéb]	Megjegyzés	Ár [Ft, nettó]
Microtek ScanMaker X6	Mikropo Kft www.mikropo.hu	síkágyas	600x1200	A4	SCSI	36 / 12	diafeltét,	ScanWizard, Recognita, Ulead PhotoImpact 10 lapos adagoló		55 900
Canon CSFB-320	Ant Kft.; www.ant.hu	síkágyas	300x600	A4	printerport	n. a.	n. a.	OCR		28 300
Canon CS-300	Ant Kft.; www.ant.hu	síkágyas	300x600	A4	SCSI, kártyával	24	SCSI IF kártya	OCR	opció filmadapter	64 140
Canon CS-600	Ant Kft.; www.ant.hu	síkágyas	600x600	A4	SCSI, kártyával	30	SCSI IF kártya	OCR	opció: filmadapter, ADF (20 lap)	169 400
Canon Inc. FB 320 P	Canon Hungaria	síkágyas	300x300 / 1200x1200	A4	printerport	30	n. a.	Omni Page		25 990
Canon Inc. FB 620 P	Canon Hungaria	síkágyas	600x600 / 1200x1200	A4	printerport	30	n. a.	Omni Page		39 990
Primax Colorado 600p	Corwell Kft. e-mail: corwel@corwel.hu	síkágyas	600x300 / 19600x9600	A4	printerport	36 / 10	n. a.	Power TWAIN, MGI PhotoSuite 8.06, Primax PrimaPAGE 98 magyar karaktereket felismerő OCR	Oldalra nyíló fedlap. 256 Kbájt buffer memória. Windows 3.x, 95, 98, NT4.0 kompatibilis	2 év garanciával
Primax Colorado 1200p	Corwell Kft. e-mail: corwel@corwel.hu	síkágyas	1200x600 / 19200x19200	A4	printerport	36 / 10	n. a.	Power TWAIN, MGI PhotoSuite 8.06, Primax PrimaPAGE 98 magyar karaktereket felismerő OCR	Oldalra nyíló fedlap. 256 Kbájt buffer memória. Windows 3.x, 95, 98, NT4.0 kompatibilis	Március közepétől lesz kapható 2 év garanciával.
Primax Colorado USB 9600	Corwell Kft. e-mail: corwel@corwel.hu	síkágyas	300x600 / 9600x9600	A4	USB	36 / 10	n. a.	Power TWAIN, MGI PhotoSuite 8.06, Primax PrimaPAGE 98 magyar karaktereket felismerő OCR	256 Kbájt buffer memória. Windows 95, 98, NT4.0 kompatibilis	Március közepétől lesz kapható 2 év garanciával.
Primax Colorado USB 19200	Corwell Kft. e-mail: corwel@corwel.hu	síkágyas	600x1200 / 19200x19200	A4	USB	36 / 10	n. a.	Power TWAIN, MGI PhotoSuite 8.06, Primax PrimaPAGE 98 magyar karaktereket felismerő OCR	256 Kbájt buffer memória. Windows 95, 98, NT4.0 és Apple Macintosh kompatibilis	2 év garanciával
Primax PROFI 19200	Corwell Kft. e-mail: corwel@corwel.hu	síkágyas	600x1200 / 19200x19200	A4	SCSI II	36 / 10	SCSI II interfész kártya és SCSI kábel tartozék PRIMAX diafeltét opcionális	32 bit TWAIN driver, MGI PhotoSuite 8.05, Primax PrimaPAGE 98 magyar karaktereket felismerő OCR	32 Kbájt buffer memória. Windows 95, 98, NT4.0 és Apple Macintosh kompatibilis	1 év garanciával
Memorex MemScan Plus	Corwell Kft. e-mail: corwel@corwel.hu	síkágyas	600x1200 / 9600x9600	A4	printerport	30 / 10	n. a.	TWAIN driver, iPhoto Plus 4.0 Xerox TextBridge Classic OCR	Windows 3.x, 95, NT4.0 kompatibilis.	1 év garanciával
Memorex SCF 9612P 3D	Corwell Kft. e-mail: corwel@corwel.hu	síkágyas	600x1200 / 9600x9600	A4	printerport	30 / 10	n. a.	TWAIN driver iPhoto Plus 4.0, Xerox TextBridge Classic OCR	Windows 3.x, 95, NT4.0 kompatibilis	1 év garanciával
Epson GT 7000	R.A. Trade Kft www.ratrade.hu	síkágyas	600x2400 / 9600"	A4	2 x SCSI	30	opciók: diafeltét, automata lapadagoló	OCR		68 000
Epson GT 7000 Photo	R.A. Trade Kft www.ratrade.hu	síkágyas	600x2400 / 9600	A4	2 x SCSI	30	diafeltét alapképzítés benopció: automata lapadagoló	OCR		89 900
Epson GT 9500	R.A. Trade Kft www.ratrade.hu	síkágyas	600 / 2400	A4	kétrányú párhuzamos, SCSI	36	opciók: diafeltét, automata lapadagoló	OCR		149 000
Epson GT 12000	R.A. Trade Kft www.ratrade.hu	síkágyas	800x1600 / 3200	A3	kétrányú párhuzamos, SCSI	36	opciók: diafeltét, automata lapadagoló	OCR		659 000

Epson FS 200	R.A. Trade Kft www.ratrade.hu	dia	1200 / 4800	negatív filmcsík, vagy dia keretben"	SCSI	30	opciók:APS cartridge	OCR	Diatfeltét:	31 500
Umax Astra 1220 S/U/P	www.partners.hu	sikágyas	600x1200 / 9600x9600	A4	SCSI / USB / EPP	36 / 12	opcionális diatfeltét	VistaScan, Adobe PhotoDelux, Presto PageManager, Recognita Standard magyar, Umax Copy Utility	Diatfeltét: 34 900	59 900 / 29 900
Umax PowerLook II	www.partners.hu	sikágyas	600x1200 / 9600x9600	A4	SCSI	36 / 12	opcionális diatfeltét	MagicScan, Binuscan PhotoPerfect Advanced	Diatfeltét: 50 000	199 000
Umax Mirage Ilse	www.partners.hu	sikágyas	700x1400 / 9800x9800	A3	SCSI	36 / 12	beépített diatfeltét	MagicScan, Binuscan PhotoPerfect Advanced		499 000
Umax Mirage II	www.partners.hu	sikágyas	700x1400 vagy 1400x2800 / 9800x9800	A3	SCSI	36 / 12	beépített diatfeltét	MagicScan, Binuscan PhotoPerfect Master		899 000
Umax PowerLook III	www.partners.hu	sikágyas	1400x2800 / 9600x9600	A4	SCSI	42 / 14	beépített diatfeltét	MagicScan, Binuscan PhotoPerfect Master		649 000
Umax PowerLook 3000	www.partners.hu	sikágyas	1220x3048 vagy 3048x3048 / 12192x12192	A4	SCSI	42 / 14	beépített diatfeltét	MagicScan, Binuscan PhotoPerfect Master		1 599 000
Canon, CanoScan300	HRP Hungary Kft.	sikágyas	300x600	A4	SCSI	n. a.	SCSI kártya és kábel. Opció: filmadapter, lapadagoló	TWAIN, Ulead PhotoImpact 3.0 (Win 95/NT 3.51). Canon másoló software Win 95/3x-hez. Adaptec Conroller Software win 3.x-hez. Támogatás: Win.3.x, Win 95, Win NT 4.0		n. a.
Canon, CanoScan600	HRP Hungary Kft.	sikágyas	600x1200	A4	SCSI	30	SCSI kártya és kábel. Opció: filmadapter, lapadagoló	TWAIN, Ulead PhotoImpact 3.0 (Win 95/NT 3.51). Canon másoló software Win 95/3x-hez. Adaptec Conroller Software win 3.x-hez. Támogatás:Win.3.x, Win 95, Win NT 4.0	szállítása akadozó	n. a.
Canon, FB320P	HRP Hungary Kft.	sikágyas	300x300 / 2400	A4	printerport	n. a.	n. a.	Win 95, Win 98, Win NT 4.0		n. a.
Goldstar, DP36	HRP Hungary Kft.	sikágyas	300x600 / 9600x9600	A4	printerport	36	n. a.	TWAIN, Win 95, Win 98, Win NT. Multi-Language OCR, IPhoto Plus 4.0. Image Editing.		n. a.
Goldstar, DP66	HRP Hungary Kft.	sikágyas	600x1200 / 9600x9600	A4	printerport	36	n. a.	TWAIN, Win 95, Win 98, Win NT. Multi-Language OCR, IPhoto Plus 4.0. Image Editing.		n. a.
Agfa, SnapScan1212p	HRP Hungary Kft.	sikágyas	600x1200 / 9600x9600	A4	printerport	36	n. a.	Win 95, Win 98, Win NT. Agfa FotoLook, FotoSnap, Ulead Iphoto Express		n. a.
Agfa, SnapScan1212u	HRP Hungary Kft.	sikágyas	600x1200 / 9600x9600	A4	USB	36	n. a.	Kompatibilitás: Win 98, Mac OS és az utolsó USB technológiával. Agfa FotoLook, FotoSnap, Ulead Iphoto Express. Micro Frontier Color It(csak Macintosh), OmniPage Limited Edition(csak PC). Visioneer PaperPort		n. a.
Agfa, SnapScan1236s	HRP Hungary Kft.	sikágyas	600x1200 / 9600x9600	A4	SCSI	36	SCSI kártya	Kompatibilis:MAC és PC. Win 95, Win 98, Win NT. Agfa FotoLook, FotoSnap, Ulead Iphoto Express. MicroFrontier Color It (csak Macintosh), OmniPage Limited Edition(csak PC). Visioneer PaperPort.		n. a.
Genius ColorPage Vivid PROII	FAN Elektronika kft. www.genius.hu	sikágyas	600x1200 / 9600x9600	A4	printerport EPP/SPP	36 / 12	n. a.	PhotoImpact SE. iPhotoExpress. WEB Extension. GIF animator 1.5, TWAIN driver. Recognita 3.0 / 3.2		21 900
Genius Recognita 3.0 / 3.2	FAN Elektronika kft. www.genius.hu	sikágyas	600x1200 / 9600x9600	A4	printerport EPP/SPP	36 / 12	n. a.	PhotoImpact SE. iPhotoExpress. WEB Extension. GIF animator 1.5. TWAIN driver. Recognita 3.0 / 3.2		24 800
Genius ColorPage HR5	FAN Elektronika kft. www.genius.hu	sikágyas	600x1200 / 9600x9600	A4	SCSI	30 / 10	SCSI csatoló, SCSI kábel	PhotoImpact SE. WEB Extension. GIF animator 1.5. TWAIN driver. Recognita 3.0 / 3.2		47 900
Genius ColorPage HR5 PRO	FAN Elektronika kft. www.genius.hu	sikágyas	600x1200 / 9600x9600	A4	SCSI	30 / 10	SCSI csatoló, SCSI kábel, A4 diatfeltét	PhotoImpact SE. WEB Extension. GIF animator 1.5. TWAIN driver. Recognita 3.0 / 3.2		79 900

Mindig van új a Nap alatt és persze a nyomtatók piacán. Az elmúlt hónapban több új printer is megfordult tesztlaboratóriumunkban, s alaposan szemügyre vettük őket.

A HL-2400C típusjelű nyomtató akár nyomógombokkal is vezérelhető

Célunk ezúttal nem a nyomtatók összehasonlítása volt. Nem is lehetett, hiszen más kategóriába tartoznak, más tulajdonságokban jeleskednek.

Brother HL-2400C

A Brother HL-2400C típusjelű színes lézernyomtatót a *Digitáltechnika Kft.*-től kaptuk. A printer nyomtatási képei – a CAPT technológiának köszönhetően – meglepően részletgazdagok voltak. Dehát mi is ez a CAPT? Nos, a *Color Advanced Photoscale Technology* kifejezésből képzett betűszó. Az eljárás segítségével a nyomtató kisimítja a kép „egyenetlenségeit”, s a végeredmény olyan lesz, mintha 2400 dpi-vel nyomtatták volna. Amúgy a felbontás 300x300-tól 1200x600 képpontig változtatható.

A nyomtató fogyasztása némileg nagy: 1000 W (maximum), 450 W (tipikus),

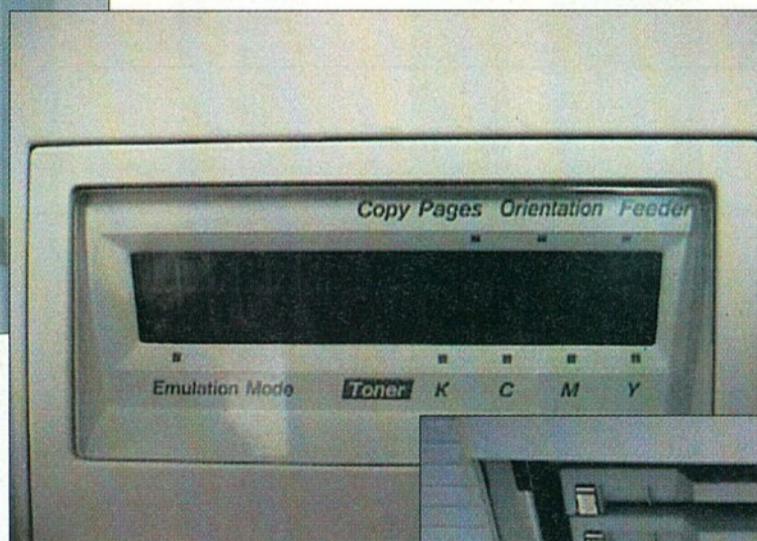
ÚJ NYOMTATÓK

Printerdömping

25 W (takarékos, „alvás” mód). Cserébe viszont a nyomtatáskor keletkező képminőségi. A teszt alatt készült képek részletgazdagok, egyenletesek, színhűek voltak.

A lézerefényt egy diódalézer kelti. A (színes) lézernyomtatók nagy előnye, hogy akár normál papírra is megfelelő képeket varázsolnak. (Ne feledjük: a tintasugaras nyomtatókba szánt fotópapír igen drága – körülbelül száz forint darabja).

A nyomtató négy különálló festéktonerrel dolgozik, s ez újdonságnak számít. Ha mondjuk kifogy a *yellow* (sárga) szín, nem kell a többi (esetleg még hosszú ideig használható) festéket kidobni. Ez pedig fölültébb kedvező, különösen ha a tonerek árát is figyelembe vesszük.

A HL-2400C-n folyadékkristályos kijelzőre bízták a visszajelzést

Nyomtatás esetén több beállítási lehetőség közül választhatunk (szoftveres úton). Nyomtathatunk például *takarékos üzemmódban* (kissé halvány az így keletkező nyomat), kicsinyíthetünk, nagyíthatunk (nyomtatás negyedoldalra vagy egy oldal nyomtatása négy lapra).

A nyomtatás sebességére sem lehet panaszunk, színes nyomtatás esetén négy oldal készül el percenként, fekete-fehérben viszont 16 oldal.

A printer memóriája 16 Mbájtos (112 Mbájtos bővíthető, 3 slot). A hozzáadott

lapadagoló 250 „férőhelyes”. A készülék Windows 3.1x, Windows 95, Windows 98 és Windows NT 4.0 alatt egyaránt jól érzi magát. A 32 kg súlyú készülék 500x388x490 mm-et foglal el az asztalon. Emulációk: HP LaserJet 4+ és 5, Epson FX-850, IBM Proprinter XL, PostScript Level 2 nyelvemuláció és PCL5C.

A HL-2400C ára meglehetősen borsos (699 000 Ft körüli), de a szolgáltatásai bőségesen kárpótolnak ezért.

Hewlett-Packard DeskJet 695C

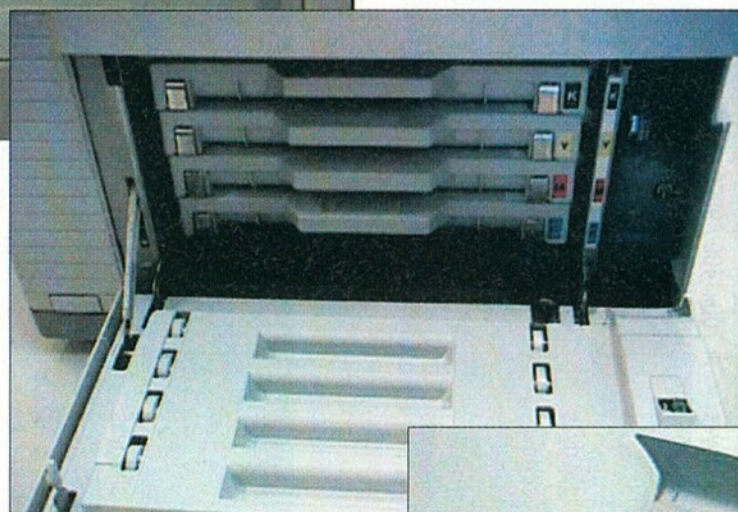
A HP DeskJet családból két típust is vizsgálhattunk. A 695C némileg egyszerűbb, míg a 880C a minőségibb igények kielégítésére készült.

Mind a két nyomtatót a *Hewlett-Packard Magyarországtól* kaptuk tesztelésre.

A HP DeskJet 695C kellemes külsejű, könnyű printer. (Méretük: 436x199x405 mm, súly: 5,3 kg.) A kicsomagolás után csak néhány ragasztószalagot kell eltávolítani, majd a tintapatronok beillesztése és a hálózatra helyezés után a készülék már működőképes, s a hozzávaló

programok telepítése után azonnal használható.

Az új patronok behelyezése után célszerű beállítani azokat. Ha ezt nem tesszük meg,

A négy különálló festéktoner a Brother nyomtatójánál

Kellemes külsejű, csekély súlyú: HP DeskJet 695C

akkor a színek könnyen elcsúsznak egymástól. Igaz, ez a korrigálható csak néhány „pixelnnyi”, ám annál zavaróbb lehet nyomtatásakor.

A patron beállítása egyszerű. Csak el kell indítanunk egy, a nyomtatóvezérlőbe épített segédprogramot, amely azután ki-printel néhány tesztoldalt. A tesztábrák alapján korrigálhatjuk az eltéréseket.

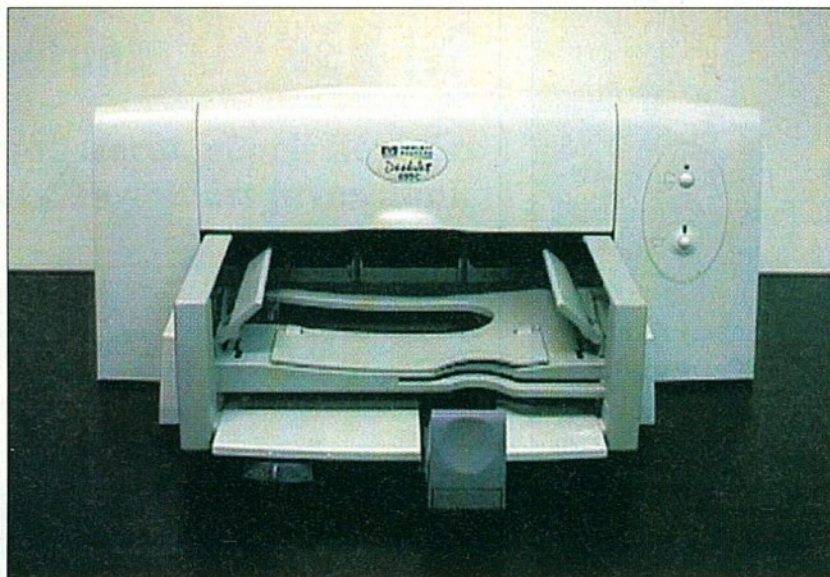
Amint beállítottuk a patronokat, a nyomtatónk készen áll a minőségi nyomtatásra. A kinyomtatott ábrák „hozták” a tintasugaras printereknél megszokott minőséget. A maximális felbontás színes printelés esetén: 600x300 dpi, fekete-fehér nyomtatáskor 600x600 dpi. A nyomtatási sebesség jobb is lehetne (fekete-fehér nyomtatáskor: 1–5 oldal/perc, színes oldal nyomtatásakor: 0,3–1,7 oldal/perc).

A 695C energiafogyasztása csekély (12 W – nyomtatás közben, 4,5 W – készenlétben, 2 W – kikapcsolva). A szokásos operációs rendszerekkel (Windows 3.1x/95/98/NT 4.0) dolgozik, s a parancsnyelve a HP PCL Level 3. A nyomtatóba 512 Kbájtos RAM-ot építettek, a befogadó puffer kapacitása 32 Kbájts.

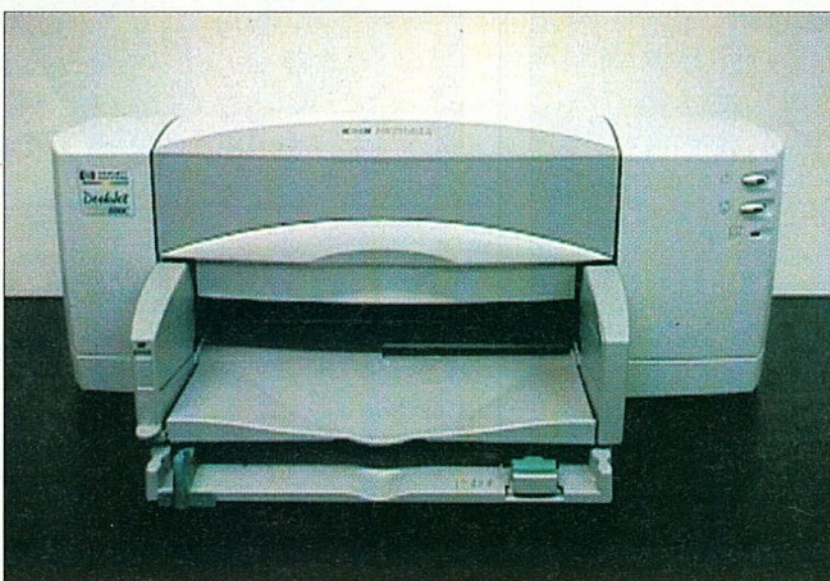
A HP DeskJet 695C bátran ajánlható mindennapi felhasználásra irodáknak, magánszemélyeknek.

HP DeskJet 880C

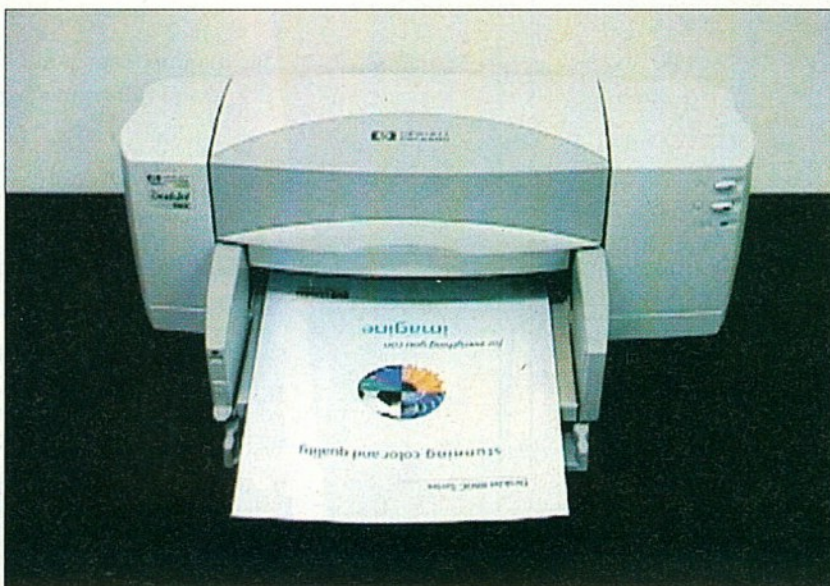
A HP DeskJet 880C üzembe helyezése hasonló, mint a 695C-é, bár a patron beállítását *komolyabb tesztábrák* segítik. A géphez egy CD-n, illetve lemezekon kapjuk a meghajtóprogramot. A festékpatronok itt is tartozékok. A nyomtató „elboldogul” a Windows 3.1x/95/98/NT 4.0-val, valamint a DOS-rendszerrel, a 3.3-as verziótól. Ez utóbbi esetben elég egy 286-os gép is, 4 Mbájts memóriával. De talán nem tévedünk nagyot, ha azt mondjuk, ez a nyomtató már megérdemel egy jobb gépet, korszerűbb operációs rendszerrel.

A DeskJet 695C energiafogyasztása is csekély

A HP DeskJet 880C már megérdemel egy jobb számítógépet

A 880C-nek is van beépített lapadagolója

A DeskJet 880C-nek is van *beépített lapadagolója*, viszont leporellót csak úgy helyezhetünk bele, ha előtte leszedjük a papíron található perforációt.

Speciális papírra úgy is nyomtathatunk, hogy a nyomtatást végül egy pólóra vasalhatjuk. Így akár saját képmásunkat vagy ismerőseink képét, esetleg egy-egy jól elcsípett fotót viselhetünk trikónkon. További lehetőség, hogy nyomtatványaink méretét bármelyik irányban a duplájára növelhetjük. Ekkor természetesen a kép vagy a szöveg csak négy lapra fér rá.

A próbanyomtatás igen jól sikerült. Főleg a *best* (legjobb) minőségű nyomtatással voltunk elégedettek. A színek egyenletesek, élénkek voltak. A sebességre sem lehetett panaszunk: színes nyomtatáskor: 0,3–2 oldal/percenként, fekete-fehér nyomtatáskor: 3,8–8 oldal ugyanennyi idő alatt. A felbontás 300x300 dpi-től 600x600 dpi-ig állítható, illetve a nyomtató programja maga állítja.

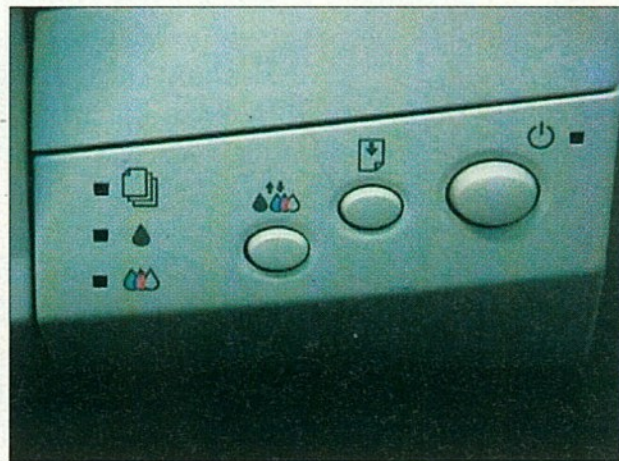
A 880C megfelel a nemzetközileg is elismert, elfogadott *EnergyStar* környezetvédelmi szabályoknak. A printer energiafelhasználása: 20–30 W működés közben, s 5 W használaton kívül – ezek igazán nem nagy értékek.

A nyomtató esztétikus küllemű, s a maga módján – már amennyire egy printer az lehet – divatos is. Elöl, jobb oldalon két gomb van, s ezekhez három LED tartozik. A középen lévő előlap felhajtásával juthatunk a tintapatronokhoz. Hátról kis kivethető részt találunk, ennek használatára akkor lehet szükségünk, ha a papír beszorulna a nyomtatóba.

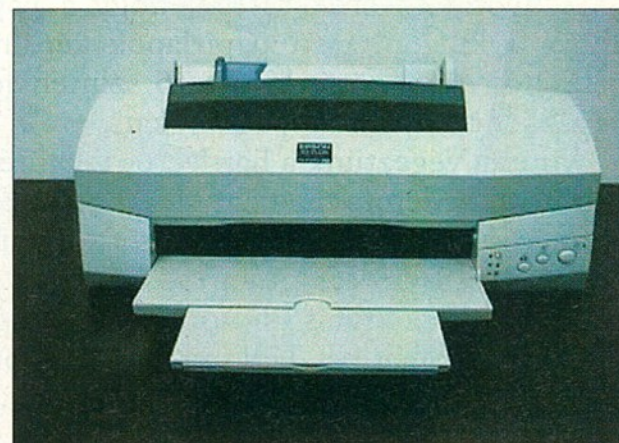
A DeskJet 880C azoknak javasolható, akik a *komolyabb tudású tintasugaras nyomtatók* felé kacsingatnak. A hozzá adott leírás is erről győzött meg minket.

Epson Stylus Photo 750

A nagy havazások idején jutott el szerkesztőségünkbe a *Stylus Photo 750* típusjelű nyomtató. Talán ennek tudható be, hogy a megérkezése és az üzembe helye-

Négy LED ad visszajelzést az Epson nyomtató működéséről

A Stylus Photo 750 remekül beválhat családi vagy kiscéges nyomtatónak

BJC-4400 a Canontól

Megjelent a *Canon BJC-4400-as* színes tintasugaras nyomtató. Kompatibilis a Windows 3.1x-szel, a Windows 95-tel, a Windows 98-cal, valamint a Windows NT 4.0-val (plug and play). A *Drop Modulation Technology*-nek köszönhetően a nyomtatás minősége sokat javult az előző típusokéhoz képest.

Műszaki adatok: maximális nyomtatási szélesség: 203 mm, nyomtatási sebesség: mono – 6,5 oldal/perc, színes – 2,3 oldal/perc, nyomtatási minőség: Drop Modulation Technology, emuláció: Canon Extended Mode, Epson LQ-2550, IBM Proprinter X42E, százlapos lapadagoló, fogyasztás: 30 W (4 W), méret: 383x231,6x203 mm, súly: 3,5 kg, garancia: 1 év.

csak felveszik a versenyt bármilyen más tintasugaras nyomtató hasonló képeivel, hanem, mivel a Stylus Photo 750 hatszínű tintás patronnal dolgozik, jobbak azoknál. Mindez annak köszönhető, hogy a készülék az *Ultra Micro Dots* (rendkívül kis méretű: 3 picoliter/festékpontok) technikát alkalmazza. Az emberi szem felbontóképessége az 5,5 picoliteres pontnagyságig terjed. Vizsgálódásaink során egy minőségi és egy „gazdaságos” képet nyomtattunk. A színes és igen részletgazdag tesztábrán egyszínű területek is voltak, így egyszerre vizsgálhattuk a részletgazdagságot, a színhűséget és az „egyszínűséget”. A nyomtató a gazdaságos képpel 56 másodperc alatt végzett, míg a minőségi kép előállításához 8 perc 30 másodpercre volt szüksége. Azonban, mint ahogy vártuk, a két beállítási mód nem csak ebben különbözött. A minőségi nyomtatáskor valóban gyönyörű képet kaptunk (részletgazdag, színhű), míg a gazdaságos üzemmódnál a színek kissé elnagyoltak voltak, illetve – ha haloványan is – még azt is lehetett látni, hogy a képek „csíkokból” épülnek fel. Ezek a különbségek azonban nemcsak ennél a nyomtatónál, hanem minden tintasugaras printernél érzékelhetők.

A nyomtató üzembe helyezése után a társainál megszokott fogások köszöntek vissza. Hátról, a tápegység bemenete mellett helyezték el a soros kimenetet, illetve az USB csatlakozót (a jövőre, sőt már a jelenre gondolva).

A nyomtató érdekessége, hogy a papír „fogadója”, azaz ahová a kinyomtatott papírlapok kerülnek, szállításkor felhajtható. A mögötte lévő tető szintén felnyitható – ez rejti egyébként a nyomtatópatronokat.

Miután végeztünk a hardveres telepítéssel, a szoftveres kerül sorra. Érdeemes megjegyezni, hogy a felbontás – szoftveresen – 360-tól 720 dpi-ig állítható. A nyomtatóra adott garancia a szokásosnak tekinthető egy év.

Az Epson a Stylus Photo 750, tudása és használata alapján, bátran javasolható családi vagy kiscéges printernek. A teszt lehetőségét az *R.A. Trade Kft.-nek* (www.ratrade.hu) köszönhetjük.

zése után néhány-szor meg kellett tisztítani a nyomtatófejet (a nyomtató jobb oldalán található gombok egyikének a segítségével). A nyomtató használhatósága szempontjából döntő, hogy milyen minőségű a nyomtatvány, illetve milyen más minőségekre képes a printer, mennyire gyors, mennyire könnyen helyezhető üzembe (vásárlás után), és mennyire „barátságosak” a hozzá adott programok.

Nos, a nyomatok minőségére nem lehet panaszunk. A tesztképek nem-

8 lap/perces teljesítmény mindössze

84 990 forintért.*

Xerox DocuPrint P8e lézernyomtató.

*az ajánlott listaár nem tartalmazza az áfát.
Az árváltoztatás jogát fenntartjuk.

Ne a mérete alapján ítélje meg! A Xerox DocuPrint P8e egy nagy munkabírású lézernyomtató kicsiben. Meglepő teljesítménye magáért beszél: percenként 8 kiváló minőségű fekete-fehér oldalt nyomtat, ráadásul egyszerre 150 lapot képes tárolni, így a nagyobb munkát is könnyen és gyorsan végzi el. A legvonzóbb tulajdonsága azonban mindenképpen az ára: mindössze 84 990 Ft. Ha többet szeretne tudni a Xerox DocuPrint P8e nyomtatóról, kérjük, hívjon bennünket a 436-1900-as telefonszámon, látogasson el a www.xerox-emea.com/xcg, www.xerox.hu oldalainkra, vagy keresse fel helyi márkakereskedőinket.

THE
DOCUMENT
COMPANY
XEROX

CHS Hungary Kft. Tel.: 451-3500, Fax: 451-3535
HRP Tel.: 452-4600, Fax: 350-1351
Computer 2000 Tel.: 465-7000, Fax: 267-1901

XEROX NYOMTATÓK

3COM
ACER
ADAPTEC
ALR
APC
AST
ATI
CHEYENNE
CISCO
COMPAQ
DIAMOND
DEC
DIGI
D-LINK
DPT
EICON
EPSON
E-TECH
FISKARS
FUJITSU
HEWLETT
-PACKARD
HITACHI
IBM
INTEL
MATROX
MICRONICS
MICROSOFT
NAKAMICHI
NOKIA
NOVELL
PANASONIC
PHILIPS
PLEXTOR
QUANTUM
SAMSUNG
SEAGATE
SMC
SONY
TOSHIBA
TULIP
U.S. ROBOTICS
YAMAHA
VIEWSONIC
WESTERN
DIGITAL
XIRCOM

1999.12.31. 23.59

MI felkészülten várjuk a 2000. évet...

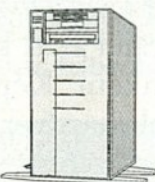
...segíthetünk **ÖNNEK** is?

Meglévő rendszerét, gépeit kérésére átvizsgáljuk, megoldást javasolunk.

MICRONICS

Server konfigurációk és intelligens munkaállomások
3 év garanciával.

Nagykapacitású, hibatűrő
RAID háttértárak, és
archiváló rendszerek
NOVELL és NT hálózatokhoz.

SERVER
COMPUTERS Kft.

1149 Budapest, Egressy út 78. Tel./fax: 220-5606 (több vonal)
Home: <http://www.server-c.hu> Mail: server_c@mail.elender.hu

Kell a hálózatintegrátor!

LIAS-NETWORX
HÁLÓZATINTEGRÁCIÓS KFT.
A KFKI SZÁMITASTECHNIKAI CSOPORT TAGJA

1135 Budapest, Hun u. 2.
Tel.: (1) 452-1400 Fax: (1) 452-1401
<http://www.lnx.hu>

ISO 9001

IMATION
High Density
Haute densité
IBM
Formatted
1.44 MB 3M

Drótposta
Drótposta Kft. 1255 Budapest Pl. 17.

DPG

DPG-vel a világ körül.

Szerezz te is barátokat a Föld legnagyobb számítógépes rendszerén!
Ingyenes Internet levelezés (e-mail) előfizetés nélkül!

Immár helyi hívással a **MATÁV** szolgáltatási körzetéből!

<http://dpg.drotposta.hu/>

tel.: (1) 224-5545

A tavalyi Comdex egyik legnagyobb meglepetésével a 3Dfx Interactive szolgált: kiderült, hogy a cég már dolgozik a Voodoo 3 projektjén. S az új kártya – ha hinni lehet a híresztelésnek – minden eddigi 3D hardvert le fog söpörni a porondról.

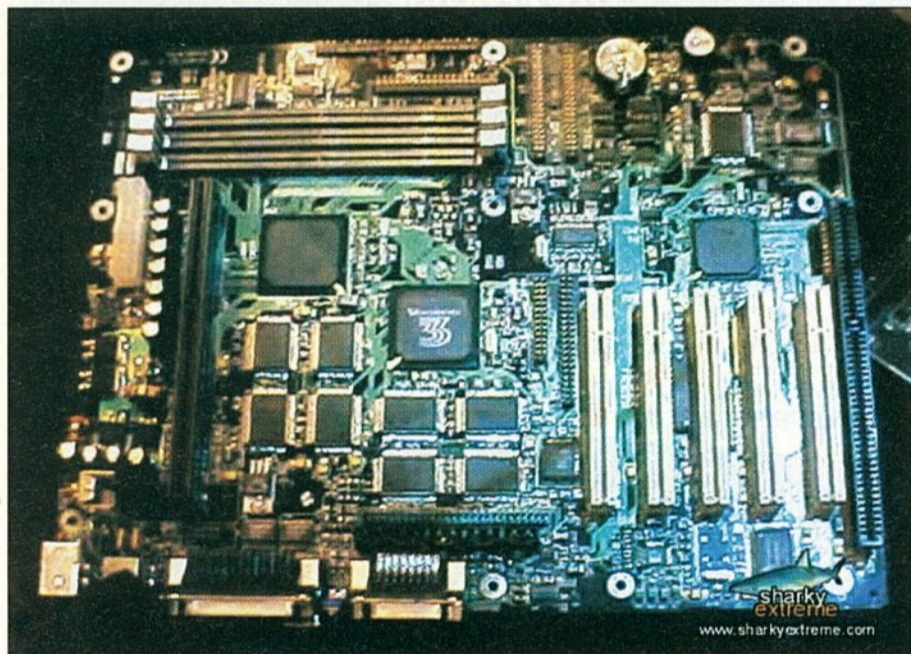
VOODOO 3

Kártyamágia

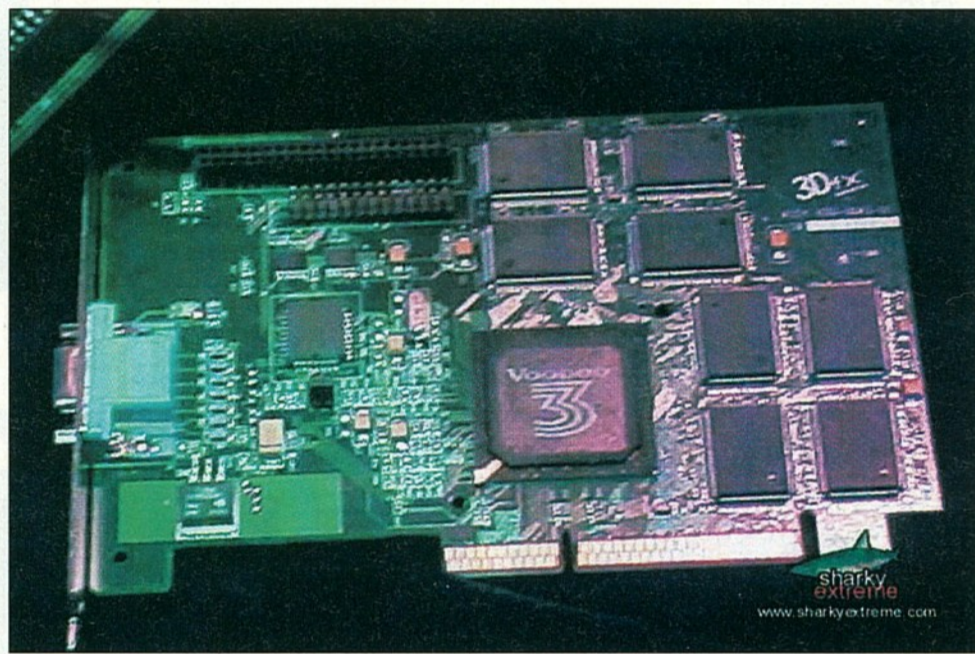
Banshee Pro. Nos, itt is a piac döntött. A Voodoo ugyanis oly nagy elismerést vívott ki a felhasználók körében, hogy érdemes volt erre alapozni a névválasztást.

S hogy mit fog tudni az újdonság? Ebben, mint minden előrejelzésben, megoszlanak a vélemények, bár van, ami már majdnem biztos. Az új Voodoo 3 chipkészlet *duál 32 bites rendering architektúrára* épül, és egy órajel alatt két textúrát jelenít meg pixelenként. Képes lesz tetszőleges háromszögek hardveres számolására, lebegőpontos z-puffert fog

re vonatkozó adatokat! Az előzetes mérések alapján a Voodoo 3 *másodpercenként hétmillió háromszög* megjelenítésére lesz képes, és a kitöltési arány (fill rate) is 366 (!) megatexel körül mozog majd, legalábbis a V3-3000-nél. (A texel egyébként egy textúrázott – azaz hogy egészen pontosak legyünk, bilinear-texturing eljárással textúrázott – pixel.) Hogy mennyire nagy szám ez a 366, azt talán abból lehet lemérni, hogy egy Banshee 100 és egy Voodoo 2 180 megatexeles eredményt produkál. Az

Íme a teszt-kártya

A Voodoo 3 alaplapra integrált változatban is kapható lesz

Hihetünk a híreszteléseknek? Miért is ne! A 3Dfx Interactive már eddig is bizonyított, hiszen mind a Voodoo, mind a Voodoo 2 megfelelt az elvárásoknak. Megjelenése idején mindkét chipset elsőnek számított az otthoni kategóriában, és bizony feladta a leckét a riválisoknak.

A Voodoo 3-ról szóló kósza hírek hasonlóan biztatóak, mint annak idején a Voodoo 2-ről napvilágot látott anyagok, és mivel azok mind – vagy csaknem mind – igaznak bizonyultak, semmi okunk kétkedni az újdonság sikerében. Lássuk tehát, mit lehet tudni az új Voodoooról.

A Voodoo 3 a már piacon lévő Banshee magjára épül, igaz, a 35 mikronos technológiát a 25 mikronos váltja fel, és néhány új lehetőség is kerül bele. A leglátványosabban a *sebességmutatók* terén különbözik majd a Bansheetől.

Joggal merülhet fel a névválasztás kérdése: vajon miért Voodoo 3 lett az új „csoda”, és miért nem Banshee 2 vagy

tartalmazni, ismeri a *tri-linear MIP mapping* eljárást és a *bump-mappinget* is. Tartalmazni fogja a *sub-pixel* és a *sub-texel korrekciót*, a teljes képre kiterjedő *anti-aliasing* eljárást, valamint a zónakezelésre is alkalmas *ködeffektus* megjelenítést. Legalább ilyen izgalmas, hogy *14 különféle textúraformátumot* tud majd kezelni (a maximális textúraméret 256x256), és a YAB-formátumú textúra-tömörítéssel is elboldogul.

A 3D tudás tekintetében a Voodoo 3 tehát majdnem megegyező lesz a Bansheével, persze igazán figyelemre méltó a *sebesség* lesz. Annyira hasonlít a Bansheere, hogy *felülről kompatibilis* azazal. (A rossz nyelvek szerint nem más, mint egy 25 mikronos technológiával előállított és egy „bónusz” Texture Memory Unittal felszerelt, kissé kibővített Banshee).

Az előzetes teszteknel semmiféle összeakadást nem tapasztaltak, a Bansheen futó programok a Voodoo 3-mal is szót értettek. Lássuk most a sebesség-

álmhatár jelenleg csak két Voodoo 2-es együttes használatával (SLI) közelíthető meg (s 360 megatexel körül mozog az eredmény).

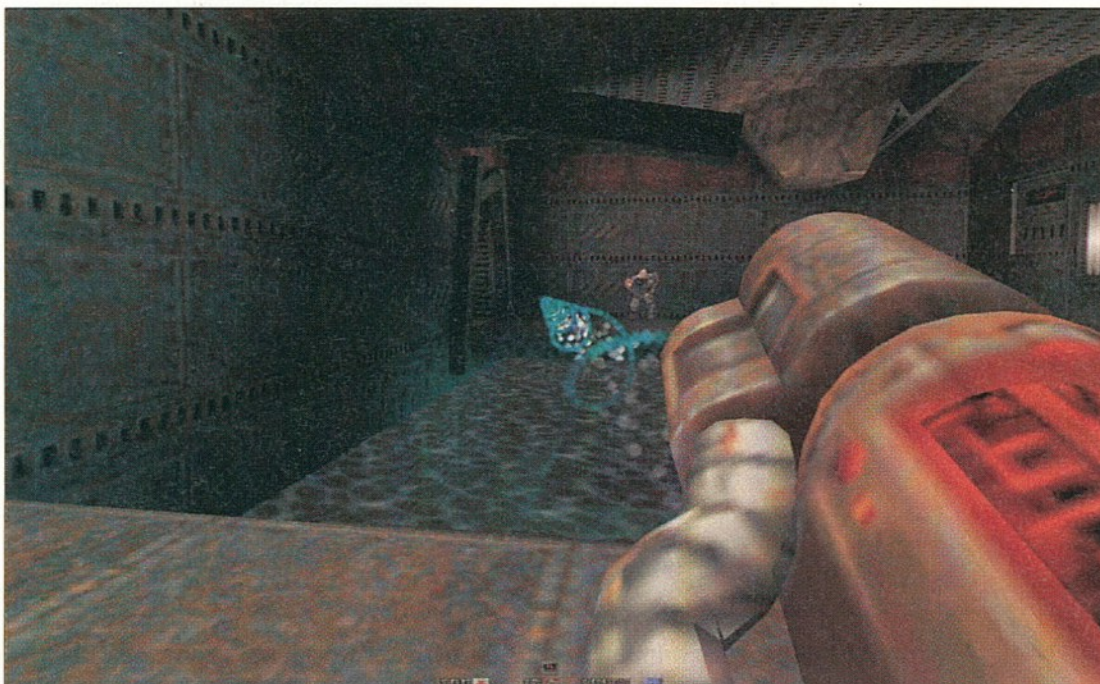
A chipsetet a legkeményebb Quake játékosokkal is teszteltették, mind stabilitás, mind sebesség szempontjából. A Quake-tesztekre az OpenGL támogatás miatt volt szükség, hiszen ebben mind-egyik idáig megjelent Voodoo jeleskedett. A tesztelők *rendkívüli stabilitásról* számoltak be, ami már csak azért is meglepő, mivel mind a kártya, mind a meghajtók meglehetősen korai tesztállapotban voltak, s az ilyen eszközöktől minden elvárható, csak épp a stabilitás nem. A Quake egyébként akár 1600x1200-as felbontásban is játszható volt, és egy PII 450-es gépen (ebben a felbontásban) 32 képkocka/másodperces eredményt produkált. A Riva TNT – ugyanilyen konfiguráción – 18 képkockát tudott másodpercenként felvillantani. A teszt-kártya órajele 160 MHz volt, míg a végleges változat 183 MHz-cel fog „repszteni”. Ez

azt jelenti, hogy a tesztek alatt produkált eredmények – a meghajtóprogramok optimalizálásától függően – akár 15-25 százalékkal is javulhatnak!

Mivel a régebbi Voodoo chipkészletes kártyák *túlhajthatók* voltak (overclocking – a névleges órajelnél magasabb sebességen való futtatás), a Voodoo 3-nál is felvetődik ez a kérdés. Az előzetes tesztek alapján azonban erre sajnos nem lesz lehetőség, nem fogunk tudni egy-két képpel többet „kiprészíteni” a kártyából. Ez a trend – mármint a teljesítménytartalmak hiánya és a túlhajthatóság elmaradása – egyébként nemcsak a 3D hardverek terén figyelhető meg, hanem a processzoroknál is.

A felhasználók körében nagy népszerűségnek örvend a Voodoo 2 kártyák összekapcsolásának a lehetősége (SLI), hiszen ezzel a *sebesség is megduplázható*. Kérdés, hogy vajon alkalmazható lesz-e ez a Voodoo 3-nál? A válasz, hogy egyelőre nem, hiszen a kártyák nagy része az AGP-sínen csatlakozik a géphez, és abból csupán egyetlen van (lesz természetesen PCI változat is, de abból jóval kevesebb fog készülni). Azért a sebességmániában szenvedőknek sem kell elkeseredniük, hiszen a 3Dfx nem zárkózott el teljesen az SLI lehetőségétől. Még az is elképzelhető, hogy *daughterboard jelleggel* kiegészítő kártyák is megjelennek a jövőben, amelyek a másik kártyát hivatottak felváltani.

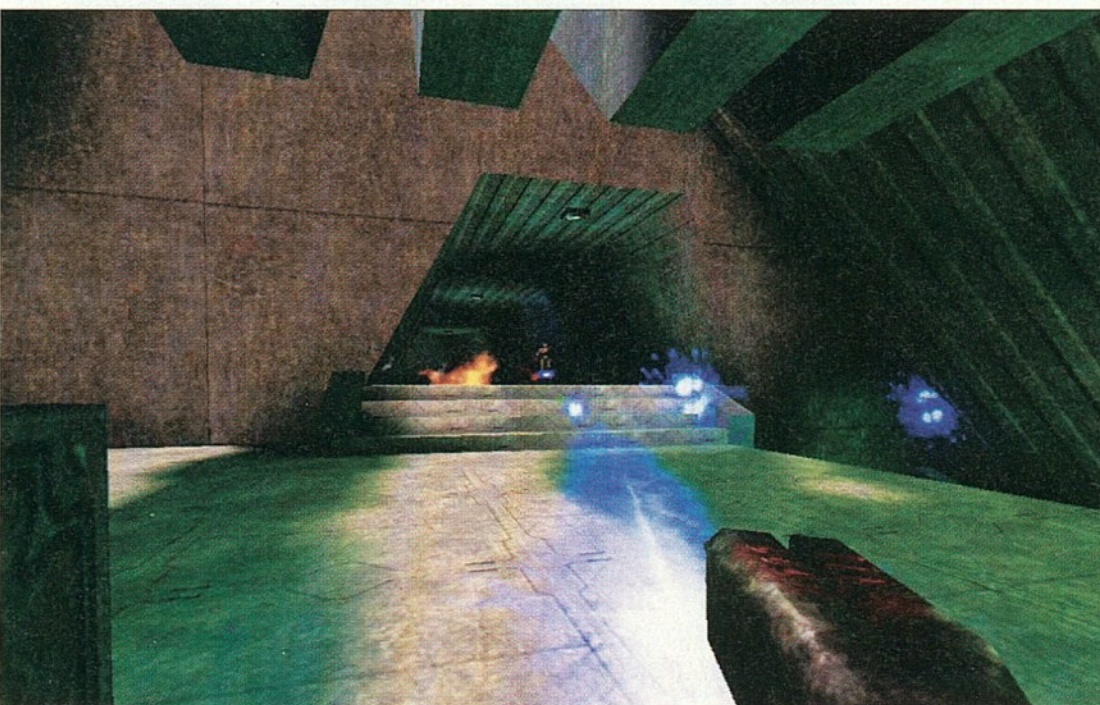
A fejlesztők idáig a sebességet a kimagasló képminőség elé helyezték a Voodoo-knál. Ez azt eredményezte, hogy a 3Dfx kártyák jóval gyorsabbak voltak, mint a többi hasonló hardver, a képminőségük viszont elmaradt a ve-

Így fest Quake 2 1600x1200-as felbontásban

A Tomb Raider 3 a Voodoo 3-mal, 1600x1200-as felbontásban

Sokak álma: az Unreal 1024x768-as felbontásban fut, és nincs gond a sebességével

télytársakétól. Ez a tendencia, úgy tűnik, folytatódik, bár a tervezéskor állítólag ügyeltek a minőségi képre is. Sajnos ezzel a Voodooval sem leszünk képesek 32

bites színmélységen renderelni, mert – legalábbis a tervezők állítása szerint – ez negatívan befolyásolta volna a sebességet. Persze vannak felhasználók, akik szerint a kisebb színmélység nem vehető észre a játékok alatt, míg az élesebb szeműek úgy vélik, ez igenis meglátszik, és elég szégyen, hogy egy 1999-ben debütáló eszköz nem tudja produkálni a 32 bitet. (Szubjektív véleményünk szerint, egy akciódús játékban az ember nem a színmélységre figyel, de még ha figyel is, nem igazán tudja megmondani, hogy mikor 32 bites mikor 16 bites a színmélység.)

Hogy mikor üdvözölhetjük a Voodoo 3-mal szerelt kártyákat Magyarországon is? Talán a nyár elejére megérkeznek az első példányok a boltokba. Kétféle változatban készülnek majd: lesz V3-2000-es és V3-3000-es. Az előbbiből alaplapra integrált változatok is megjelennek, míg az utóbbi csak kártyán lesz kapható. A kártyákon egyébként SGRAM modulok lesznek. Hogy mennyi lesz belőlük, az most még bizonytalan, mivel eredetileg 16 Mbájtossra tervezték a kártyákat, de a felhasználói igények a 32 Mbájt felé mutatnak. A kártyákon lévő RAMDAC sebessége 300, illetve 350 MHz lesz. Olyan hírek is szárnyra kaptak, melyek szerint lesz Voodoo 3-4000 is, mely az új Intel chipset (JX) lehetőségeit és a 4x AGP-t is maximálisan ki fogja használni. A 4000-es széria a nyár közepén fog lekerülni a gyártósorokról.

Úgy tűnik, ismét nagyot kívántak alkotni a 3Dfx-nél, és ha hihetünk az alacsony árakról (45, illetve 35 dollár) szóló híreknek, akkor a Voodoo 3 tényleg nagy dobásnak ígérkezik. Már csak az a kérdés, mit fognak válaszolni a versenytársak a kihívásra. KOVÁCS ENDRE

INTEL-TERVEK

Processzoráradat

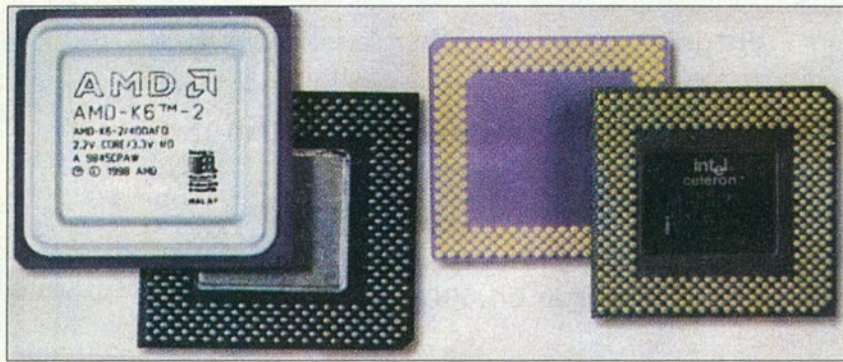
A 2000. év küszöbén az Intel háza táján is nagy a sürgés-forgás. Új processzorok, új koncepciók születnek, s a felhasználóknak legfeljebb a választások majd gondot.

A lig jelenik meg egy szabvány a piacon, a marketingstratégák máris pontosan megmagyarázzák, miért könnyítik meg az új technológiák az életünket, és csodálkoznak, hogyan lehetünk meg ezen újítások nélkül.

Jó példa erre az *Intel* immár több mint egyéves *MMX* technológiája. Az *MMX*-re képes alkalmazások valóban érezhető sebességnövekedést eredményeznek bizonyos területeken. Ám az a nézet, miszerint az *MMX* technológia megreformálja a *PC*-t, egyáltalán nem igaz.

A Celeron és a Basic PC

Persze számos fejlesztés és újítás ésszerűnek bizonyulhat, s különösen lényeges, hogy *betartsák a szabványokat*, és hogy az *újításokhoz a rendszerfejlesztők széles tábora férhessen hozzá*. Hiszen a *PC* egységes szerkezet, amely komponensei zökkenőmentes együttműködésére támaszkodik. A végfelhasználóknak pedig mindegy, hogy ezeket a szabványokat mondjuk az *Intel* vagy egy másik technológiavezető, illet-

Az *Intel* a piac minden szegletén ott szeretne lenni processzoraival

ve egy hivatalos nemzetközi bizottság definiálta-e.

Persze sosem árt az óvatosság, ha egy gyártó szemmel láthatóan nagy áldozattal igyekszik valamilyen újdonságát elterjeszteni. Mert esetleg csak arról van szó, hogy konkurensei visszaszorítására szeretne új szabványt alkotni. Hogy azután ez valóban megéri-e a nagy körítést, az rendszerint a jövő zenéje. Kritikusan meg kell vizsgálni, hogy *az újonnan meghirdetett fejlesztés valóban fontos-e nekiünk és mibe kerül az átállítás*.

Itt van például a *Celeron*, amellyel az *Intel* az olcsó gépek piacára gondolt. A *cache* hiányát vívmányként propagálták, ám ez inkább hátránynak bizonyult.

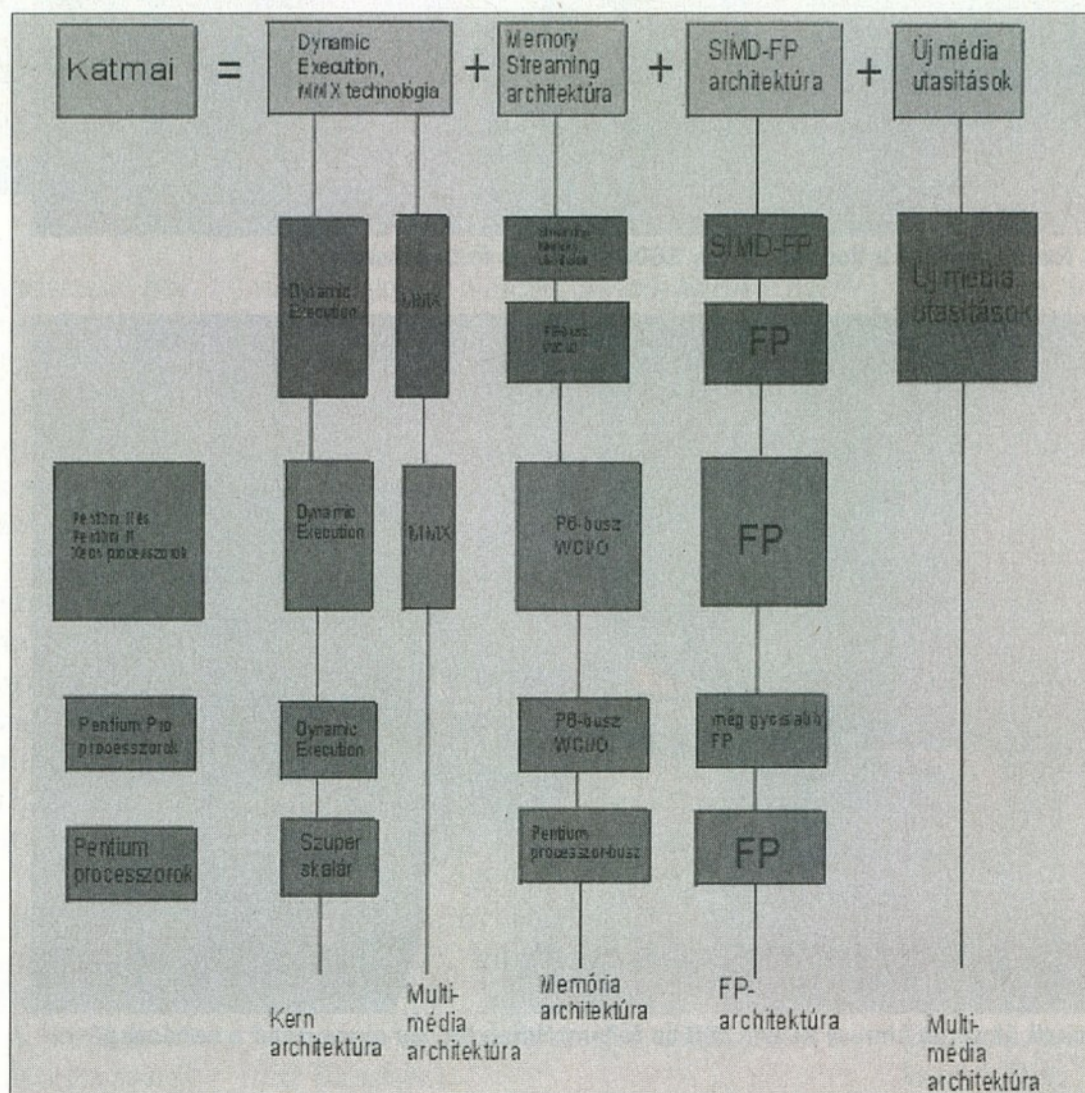
Ennek ellenére a cég megalkotta a *Basic PC*-t, amely – a *Celeron*ra támaszkodva – minimális

követelményeket hivatott kielégíteni. Az ágazat óriásai, mint a *Dell*, a *Gateway* vagy a *Compaq*, inkább eltekintettek a *Celeron* cache nélküli *PC*-ktől.

Azóta persze az *Intel* is továbbfejlesztette a processzorait, s a *Celeron* újabb változatairól is hírt kaptunk.

A *Basic PC* CPU-ját illetően továbbra is a *Celeron* névre fognak támaszkodni, de ez azt a verziót jelenti, amely az *IC*-re integrálva tartalmazza a 128 Kb-átos full-speed-cache-t (kódnév: *Mendocino*). A slot CPU-khoz való s a processzor vezérlésére szolgáló 66 MHz-es front site busz kihalásával az *Intel* már 100 MHz-es külső órajellel hajtja meg a processzorokat (100 MHz-es front site busz).

Hamarosan a 350 és a 400 MHz-es processzorok megjelenésére lehet számítani, valamint a 440EX és a 440LX készleteket felváltani hivatott 440ZX *IC*-készletre.

A *Katmai* funkcionális egységeinek összehasonlítása a régebbi *Intel* CPU-kkal. A változtatások csaknem akkora horderejűek, mint a 386-os processzorok bevezetésénél voltak

Éledő socket technológia

A kevésbé drága rendszerek megvalósítására az *Intel* újra felélesztette a *socket* technológiát, s így az alaplapok és a *PC*-k valamivel olcsóbban gyárthatók. Az *S370* névre hallgató (370 lábú) aljzat egyik eddigi aljzattal sem kompatibilis, és egy klasszikus *PPGA* tokozású (*Plastic Package Grid*

Array) Celeron-fióka befogadására alkalmas. Ezek a processzorok 333 MHz-es órajeltől indulnak.

Szintén a megtakarítást hivatott szolgálni a 440ZX/66 névre keresztelt IC-készlet. Amint az a nevéből is következik, a már eltemetett 66 MHz-es front site buszt hivatott egy ideig még életben tartani a socket-CPU-k számára. Kár, hogy ezekbe továbbra is az Intel által szabadalmazott *GTL+ buszprotokoll* kerül. Így a többi gyártó, például az AMD vagy a Cyrix, a Socket 8-hoz (Pentium Pro) és a Slot1-hez (Pentium II, Celeron) hasonlóan nem kínálhat ilyen processzorokat.

Még nagyobb megtakarítási lehetőséget kínál a *Whitney* kódnevű alatt ismertté vált 810-es IC-készlet. Ebben a klasszikus kontroller- és I/O-egységeken kívül egy 3D-s grafikus IC is helyet kapott, amely az operatív tártól csípi le a videome-

móriát. A grafikus kártyáról a PC-gyártók lemondhatnak, s egy keveset az alaplapkészítő is profitál, mivel megtakaríthat egy AGP-aljzatot. Ezzel azonban a PC összes alapfunkciója egy kézbe kerül, az Intelébe.

Az Intel persze az igényesebb felhasználókra is gondol, akik a sebesség és a technológia vonatkozásában mindig az élmezőnyben kívánnak maradni. Ma ezt a piacot a 400-450 MHz-es *Pentium II rendszerek* uralják. Persze a *Pentium II* utódja, az új utasításkészlettel beoltott *Katmai* is megjelent már a láthatáron. Mivel a Slot1 számára készült, nem kell hozzá új alaplapot tervezni.

Mit tud a Katmai?

A Katmai – az AMD K6-2-jéhez hasonlóan – speciális optimalizált regisztereket használ a lebegőpontos műveletekhez. Az új egység neve *SIMD-FP* (Single Instruction Multiple Data Floating Point) és nyolc, 128 bites regiszterből áll

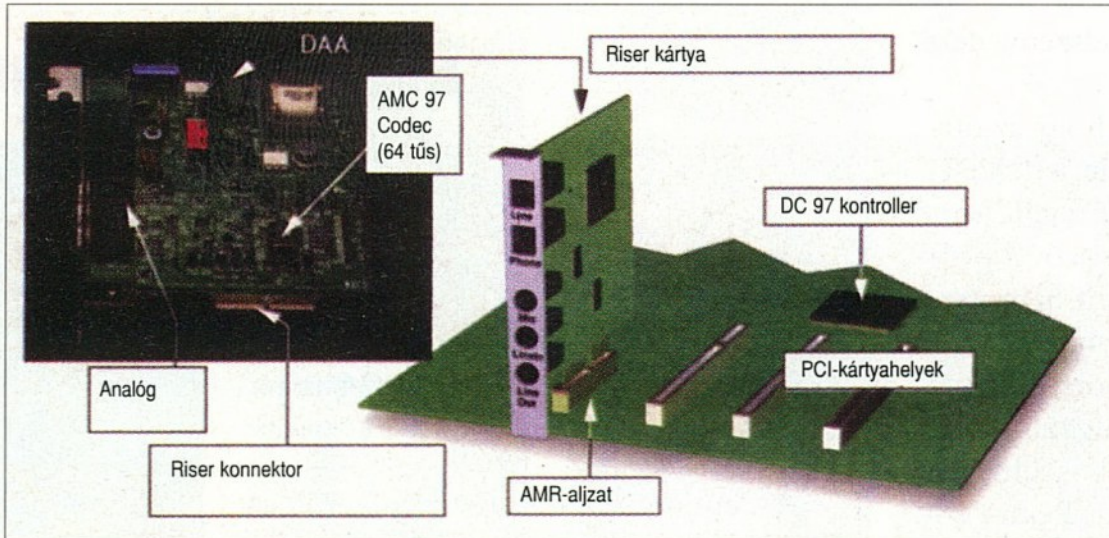
(4x32 bit), s így a Katmai négy, egyszeres pontosságú lebegőpontos műveletet képes végrehajtani egyszerre.

Az MMX-től vagy a 3DNow!-től eltérően a *SIMD-FP saját üzemiállapotot* használ, tehát *speciális operációs rendszeri támogatásra* van szükség, például egy Windows 98 patchsel. Az MMX-szel ellentétben a *SIMD-FP az MMX-, FP- vagy lebegőpontos egységgel párhuzamosan is működhet.*

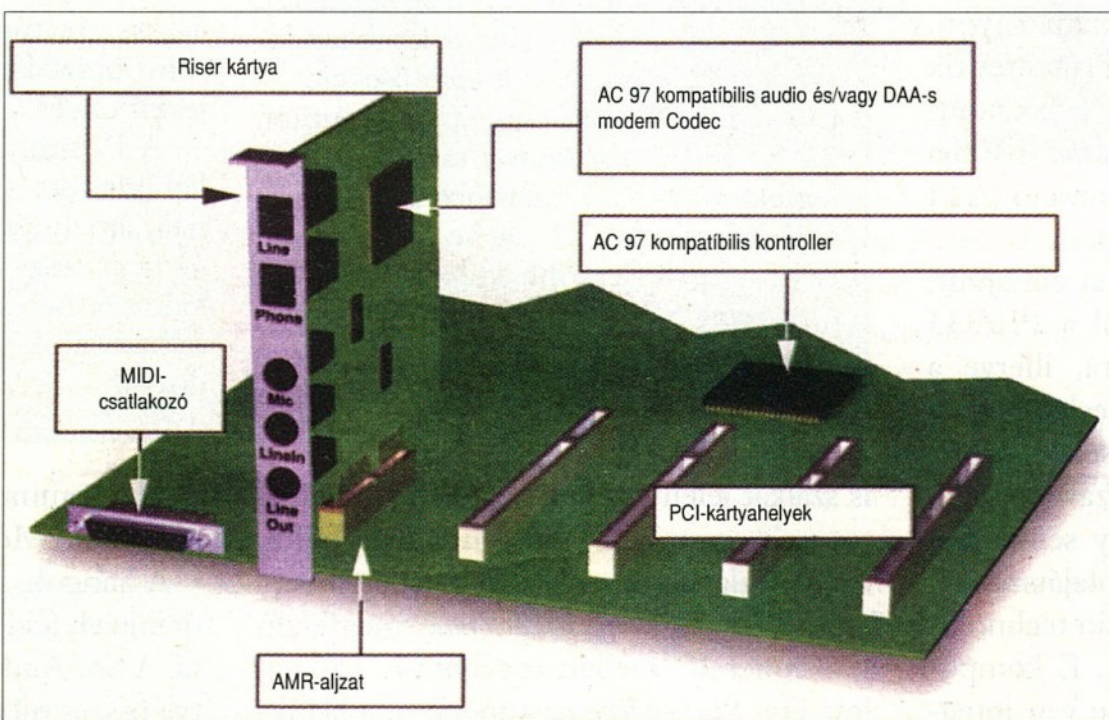
A *SIMD-FP a kondicionált utasításokat is ismeri*, illetve lebegőpontos vagy MMX-átalakításra is képes. A Katmai 500 MHz-es órajellel és hetven új utasítással indít.

Hogy a 3D-s játékoknál megjelenő nagyobb textúrák gyorsabban kerülhessenek az operatív tárból a processzoron keresztül a grafikus memóriába, az Intel az *AGP interfészt is tovább akarja fejleszteni.* A 2.0-s AGP-specifikáció már az *AGP-4X* üzemi módot is ismeri, ami *1 Gbájt/s feletti adatátviteli sebességeket* is lehetővé tesz.

Ezt a hatalmas adatforgalmat azonban

A SoftModem Riser kártya célja, hogy az olcsó PC-kben feleslegessé tegye a modemet és a hangkártyát

Az ISA halott, éljen az AMR konnektor! Ezzel a bővítőaljzattal szeretné az Intel bevezetni a SoftModem és a SoftAudio technológiát

nem győzik az átlagos SDRAM-ok, s csak a 133 MHz-es SDRAM-ok képesek 1,1 Gbájt/s-mal „tekerni” a memóriabuszon.

Még gyorsabb memóriát lehet elérni a *Rambus technológiával.* Ez ugyancsak 16 bites memóriabusz-szélességet használ, de a 800 MHz-es órajel (Direct Rambus) 1,6 Gbájtos adatátviteli sebességet engedélyez. Ez már mindenképpen kellő tartalékkal szolgál az AGP-4X-nek.

Az IC-készlet szempontjából az év közepére beharangozott *820-as (Camino* kódnevű alatt ismert) készlet lesz az erősítés. Ez ugyanis – a 133 MHz-es SDRAM-ok kezelése, egy 133 MHz-es front-site-bus, Direct Rambus DRAM-ok és az AGP 4X mellett – az Ultra-DMA/66-tal is elboldogul majd. S ugyancsak a 820-as IC-készlet szolgál a várhatóan a nyár elején megjelenő, 600 MHz-nél

kezdődő *Coppermine* processzorok alapjául is.

A kérdés az AGP 4X-szel kapcsolatban az, hogy egy, a grafikus kártyán elhelyezkedő lokális memória nem kerül-e kevesebbe és nincs-e nagyobb sebességtartaléka. A memóriamodulok drasztikus áresésének köszönhetően ugyanis a 16 Mbájtos grafikus kártyák mind olcsóbbak, s ha a gyártó a kártyája videomemóriáját egy lokális cache-sel is bővíti, akkor a jövőben is kellő memóriasebesség-tartalékkal számolhatunk.

SoftModem és SoftAudio

Az Intel a jövőben olyan feladatokra szeretné felhasználni a számolási teljesítményt, amelyeket eddig a bővítőkártyáknak tartottak fenn. Így a jövő processzora *modemeket és hangkártyákat is emulálni fog.* A fejlesztő *SoftModem* és *SoftAudio* névvel illeti ezt a stratégiát. De elsősorban az a

cél, hogy az olcsó gépeknél elszendvedett veszteségeket pótolják.

Az Intel, annak érdekében, hogy az otthoni felhasználók érdeklődését is felkeltse a gyors, 333 MHz feletti órajelű processzorok iránt, a *SoftDVD* jelszóval próbálta multimédiás tehetségként bemutatni a Pentium II-t. A CPU-nak csak a szoftverrel, azaz további gyorsítókártya nélkül kellett volna elvégeznie az MPEG2 videók kódolásához szükséges igényes számolási műveleteket. Persze erre a Pentium II/333 nem alkalmas. Még ennél az órajelnél is szükség van egy grafikus kártya segítségével a film zökkenőmentesen futtatásához a képernyőn. Eközben olyan technikák tehermentesítik – legfeljebb 30 százalékkal – a központi egységet, mint a *színtérkonvertálás* (nVidia Riva 128) és a mozgáskompensáció (ATI Rage Pro/LT, S3 Savage 3D).

A *SoftDVD* várt sikere tehát elmaradt, amit az elmondottakon kívül a PII/333 akkoriban nagyon magas ára, illetve a DVD-technológia iránti kereslet hiánya indokolt. Utóbbi viszont a csekély szoftver- és filmkínálatra volt visszavezethető, és persze arra a tényre, hogy senki sem vesz egy PC-t kizárólag videolejátszásra.

A *SoftModem* és a *SoftAudio* technológiánál már jobb az esélyek. E komponensek működése a szoftverbe van integrálva, így a jövőben csökkenhet az igény az ISA-bővítőaljzatok iránti, amelyek nemcsak az Intel, hanem a *Microsoft* szemében

A válasz: AMD K7

Az *AMD K7* mechanikailag a Pentium II-re hasonlít, de mivel a *Digital-féle EV6 buszprotokollt* használja, nem kompatibilis az Intel Slot 1-gyel. Az AMD egyébként maga fejleszt ki IC-készletet a Slot A-nak nevezett CPU-aljzathoz. A K7 500 MHz feletti órajelhez készült, és 128 Kbájtos L1 gyorsítómemóriája van. A Pentium II-re hasonlító NYÁK-lemezen még – 512 Kbájts és 8 Mbájts közötti – L2 gyorsítómemória is helyet kapott. A beépített *gyorsítómemória-kontroller* amúgy is roppant rugalmas, mivel az ütemjel harmadától a teljes ütemjelig terjedő sebességgel képes meghajtani a cache-t.

Az AMD egy 200 MHz-es *front site buszt* is bejelentett (a Pentium II és a Super 7 eddig csak 100 MHz-cel működtek). A processzorgyártó a jövőben a gyors *Direct Rambus memóriákat* kívánja használni. A K7-tel az

is szálkát jelentettek. Persze a bővítőaljzatot azért nem lehet teljesen kiküszöbölni. Egy, az alaplapon található és az úgynevezett *AC97-2.1 specifikációnak* megfelelő kontroller-IC mellett továbbra is szükség lesz egy *Riser-kártyára* a modemfunkciókhoz. Ezen egy egyszerű digitális-analóg átalakító, valamint a csatlakozóaljzatok fognak helyet kapni. Az alaplappal folyta-

AMD első alkalommal kínál *multiprocesszoros CPU-t*, amellyel mindenekelőtt a munkaállomások piacát gazdagítja.

Persze a cég a Super 7 processzor-aljzattal szerelt alaplappokról sem feledkezett meg: elsőként a K6-2 fog 366/66, 380/95 és 400/100 MHz-es ütemjellel piacra kerülni. A Super 7 jövője pedig – a K6-3 megjelenésével – biztosnak tűnik. Az új processzor *Sharptooth* kódnevre hallgat, várhatóan az év második negyedében fog bemutatkozni, s az Intel Katmai CPU-jával kíván konkurálni. A *Sharptooth* elvileg az AMD K6-2-re épül, amelyet azonban egy teljes CPU ütemjellel működő on-chip L2 gyorsítómemóriával egészítettek ki. Módosítottak még néhány regisztert, és a layoutot a gyártási termelékenység szempontjából optimalizálták.

Intel Pentium III

Február közepén San Joséban látható először a világ a legújabb Intel processzort, a *Pentium III-at*. Rá egy hétre, február 26-án már a kereskedelmi forgalomban is megjelent az új chip, vele együtt pedig a hardver- és szoftvertermékek következő generációja. (Március elején pedig az itteni bemutatkozás is megtörtént.)

A Pentium III-at – egyelőre – 450 és 500 MHz-es változatban szállítják, az 550 MHz-es változat a második negyedévben jelenik meg. A Intel márciusban létrehozta a *Web Outfitter* nevű szolgáltatást, amely segít a felhasználóknak jobban kiaknázni az új processzor lehetőségeit.

A P6 architektúrára épülő Pentium III 9,5 millió tranzisztort tartalmaz, és a legfejlettebb 0,25 mikronos technológiával készül. Az L2 cache mérete 512 Kbájts. Egyik legfőbb különlegessége a *Streaming SIMD Extensions* néven emlegetett 70 új utasítás, amelyek rendkívüli mértékben megnövelik a képfeldolgozó,

A Pentium III multimédiás képességei révén új távlatokat nyit az internetes kommunikációban és szórakozásban

3D-s, streaming audio- és video-, valamint beszédfelismerő alkalmazások teljesítményét.

A Pentium III processzorok egy sokat vitatott szériaszámot is tartalmaznak, amely új biztonsági funkciók megvalósítását teszi lehetővé az internetes alkalmazásokban, bár ellenzői szerint a felhasználók „szemmel tartására” is módot ad.

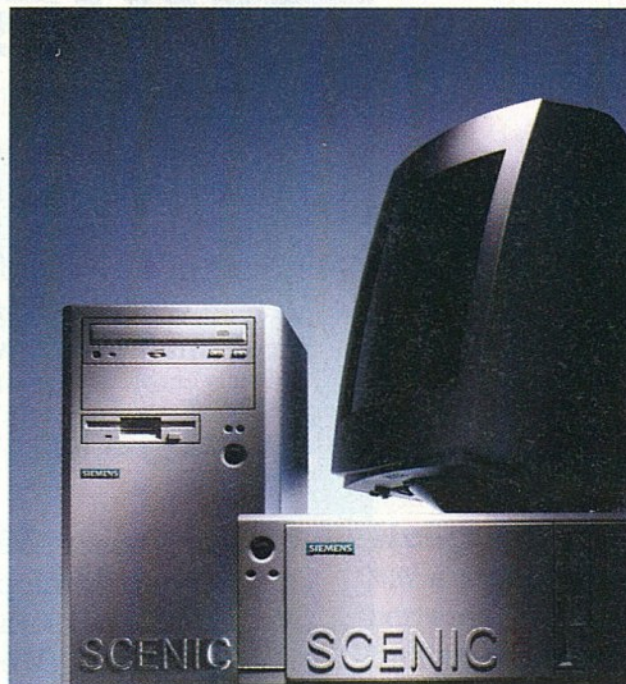
tandó kommunikációról az *AMR-konnektor* (Audio Modem Riser) gondoskodik.

A hangok, a kiegészítő hatások és a modemjelek feldolgozása a processzor feladata. A *SoftAudio*nak egy egyszerű hangkártya összes tulajdonságát meg kell testesítenie. Az audio-CD-k lejátszásától a mikrofonos felvételeken át egészen a régi MS-DOS játékok hangemulációjáig, mindennek működnie kell. Az Intel mindehhez azt ígéri, hogy még a nagy számolási igényű 3D-s játékoknál is elég lesz a CPU-teljesítmény. Állítása szerint egy 300 MHz-es PC99 rendszernél (Celeron A, 300 MHz, 128 Kbájts on chip cache) PCI hangkártyával, kereken 266 MHz számolási teljesítmény marad a DirectX-3D játékok számára. A *SoftAudio*nál is még mindig 233 MHz marad a teljesítmény, s a régi MS-DOS játékok is megfelelő sebességgel futnak a Windows 98 DOS-ablakában.

Ami a kompatibilitást illeti, az Intel azt ígéri, hogy nem lesznek említésre méltó gondok. Az 1991 óta tesztelt 408 MS-DOS játék közül 314 elboldogul a *SoftAudio*val, az 1994–1997 közötti évek húsz bestseller játékanál az eredmény 90 százalék. Problémák azokkal a programokkal adódhatnak, amelyeknek hangja az *FM-szintézisen* alapul. Miután így a hangkártyán lévő game- és midi-portok is feleslegessé válnak, végre az USB is széles körben elterjedhet.

SIEMENS

**ÖRÖMHÍR
ÜZLETEMBEREKNEK.**

The Intel Inside Logo and Pentium are registered trademarks of Intel Corporation.

SCENIC 300 SCENIC 500. Örömhír mostanában? Szerencsére van!
Itt a SCENIC 300 és a SCENIC 500 – az új Siemens PC család tagjai.
Vezető technológia, innovatív megoldások, nagy kapacitás – mindez kedvező áron.

A SCENIC támogatja bővülő üzleti lehetőségeit, számára a legkeményebb kihívások sem jelentenek problémát. Találkozunk a szaküzletekben és az INFO kiállításon az A pavilon 206/C standján. További információ: www.siemens.com/computer

Siemens Computer Systems
Információ és Kommunikáció - együtt

**Számítógépek tetszőleges kiépítésben
három év garanciával**

Üzleteink

Qwerty Computer szaküzlet:
1111 Budapest, Bartók B. út 14.
Tel.: 466-9377 Fax: 385-2687
E-mail: qwerty@qwerty.hu
Nyitva: hétköznap 10-18 óráig

Epson - Olympus szaküzlet:
1111 Budapest, Bartók B. út 9.
Tel.: 466-5419
E-mail: epson@qwerty.hu
Nyitva: hétköznap 10-18 óráig

Qwerty Mammut szaküzlet:
1022 Budapest, Lövőház u. 2-4 L026
Tel./Fax: 345-8255
E-mail: mammut@qwerty.h
Nyitva: hétköznap 10-21 óráig,
hétvégén 10-18 óráig

**Nyomtatók, szkennerek,
digitális kamerák
Epson - Olympus**

**Alkatrészek
kiegészítők
kellékanyagok
szerviz, gépbővítés
Internet-szolgáltatás
tizenöt éve Önökért**

MAGYAR SAROK

Túlélés és programajánlatok

PSZICHONET

Internetes ismerkedéseink

GYÖNGYHALÁSZAT

Ezredfordulós óra és európai kalauz

NETKANDALLÓ

Vendégünk Pálfy Roland

INTERNETTELEFON

MediaRing Talk 99

Magyar sarok

Gödöllői Szolgálat: a Gödöllőn történő események, újdonságok, érdekességek a nyomtatott változat mellett online formában is elérhetők hétről hétre a hálózaton – nem csak gödöllőiek számára. <http://mail.prem.hu/~szolg/>

Budenz József Általános Iskola és Gimnázium honlapja: az iskola fontos információi, névsorai, pedagógiai programja. Érdekességek és aktualitások. <http://www.budenz-altisk.sulinet.hu/>

Programajánló: Sopronba készül, és nem tudja még, hogy mit fog csinálni? Ha szeretne távolból is tájékozódni a soproni eseményekről, színházi és moziműsorokról, valamint egyéb aktuális programokról, akkor keresse fel Sopron első virtuális programajánlóját. <http://www.sopron.hu/program/>

Imrei polgárőr csoport: a Budapest XVIII. kerületében, Pestszentimrén működő, bűnmegelőzéssel foglalkozó társadalmi szervezet honlapja. <http://www.c3.hu/~polgaror/>

Hurrá Nyaralunk Alapítvány Ifjúsági Tábora: a Hurrá Nyaralunk Alapítvány Ifjúsági táborának honlapja, amely osz-

tálykirándulások, erdei iskolák, nyári táborok s más kikapcsolódni vágyó csoportok részére nyújt szálláslehetőséget Győrtől 25 km-re, Rábászentmihályon. <http://www.nexus.hu/hunya>

SK8central – a gördeszkás oldal: az 1997 júliusa óta működő honlap már az indulásakor is rengeteg gördeszkás klipet, képet és érdekes linket tartalmazott. A SK8central elsősorban a hazai közönségnek szól, információkkal szolgálva a hazai gördeszkás eseményekről. Készítői ezen az oldalon szeretnék összegyűjteni a Magyarországon található gördeszkás boltok, skateparkok listáját. Ezenkívül várják a hazai deszkások fotóit, klipjeit és persze leveleit is. <http://sk8.relax-magazin.com/>

Túlélő eleven: A Babits Mihály Gimnázium Diáksport Egyesülete és a Pizolit Barlangkutató Sportegyesület által rendezett 11. Túlélő verseny kiírását találhatjuk ezen az oldalon. <http://ludens.elte.hu/~pizolit/tulelo11.htm>

BME Gépjárművek tanszék: a tanszék és az autómérnök-képzés története, oktatói (fénykép, életrajz). Tanterv, tantárgyak. Autós sajtótájékoztatók anyagai, gyönyörű fotókkal. <http://www.gjt.bme.hu/>

Mit-hol? Szakmai címtár: az ország több nagyvárosában az elmúlt néhány évben megjelent Szolgáltató Címtár kiad-

ványban található termelők, kereskedők, szolgáltatók tematikus címjegyzéke. A keresett termék, szolgáltatás vagy vállalkozás könnyen megtalálható a tárgymutató, a névmutató, illetve a szövegkereső segítségével. <http://www.cimtar.hu/>

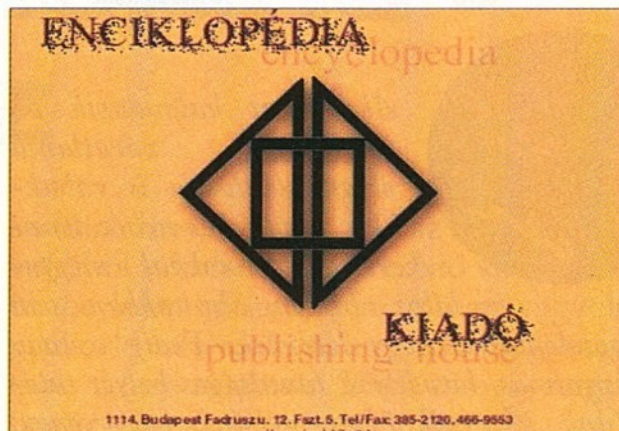

Fővárosi Képtár/Kiscelli Múzeum: a múzeum története, gyűjteményei, kiállítási programjainak ismertetője. <http://www.btmfk.iif.hu/>

A szegedi Fodor József Középiskola honlapja: az iskola rövid bemutatása, képzési profiljának ismertetése található ezen az oldalon. <http://www.fodorj-szeged.sulinet.hu/>

Enciklopédia Kiadó: a művészeti és tudományos könyvek kiadójának honlapja. <http://www.c3.hu/~encipubl/>

Hungária Kupa: Az idei év legnagyobb hazai tájfutóversenyének honlapja. A versenyről minden érdekességet megtudhatunk. <http://ourworld.compuserve.com/homepages/hegedus/hfront.htm>

PSZICHONET

Internetes ismerkedéseink

Az internetszerelm lélektani sajátosságairól szóló sorozatunk előző része, de nem érintette azt, *hogyan célszerű ismerkedni az Interneten*, egyáltalán mire érdemes vigyázni, figyelni?

Egy kapcsolatnak csak úgy van esélye, s nemcsak az interneten, hanem bárhol a való életben, ha a résztvevő felek önmagukat adják, nem félnek az őszinteségtől, a kitérüléstől, önmaguk hiteles megmutatásától. Mindehhez természetesen belső biztonság és meglehetősen alapos önismeret kell.

Lényeges, hogy a ránk zúduló információáradatban, az új kapcsolatok sűrűjében *szelektálni* tudjunk. Az internet sajátosságainál fogva a racionalitáson túl még fontosabb figyelni a *megérzéseinkre*. A kevés beszéd nem rossz módszer, ha kellően titokzatosá akarjuk tenni magunkat. Nem véletlenül volt a *Cassano-*

vák, a *Don Juanok* jól bevált ősi fegyvere, hogy kiválóan meg tudtak hallgatni másokat... Ennek azonban óriási a csapdája, mert a cél érdekében mindenhez és mindenkor elvtelenül is alkalmazkodni kész ember igazi arcát aligha ismerjük fel.

Minden kapcsolatban fontos a *szimmetrikusság* és az *arányok* felismerése. Ne csak saját magunkról írjunk tehát, érdeklődjünk is. Ami a partnerünket érdekli, arra válaszoljunk részletesen: mélyen, több szempontból körüljárva a témát. Érdekes figyelni arra is, hogy az érkező válaszok mélységei megegyeznek-e azzal, ahogyan mi írunk magunkról vagy a témáról.

Ha eleve társat keresünk, akkor se ringassuk magunkat olyan illúziókba, hogy *Brad Pitt*, *Mel Gibson*, *Sharon Stone* vagy *Kim Basinger* az interneten ismerkedik. Magunkhoz hasonló, hétköznapi emberekre számítsunk, akik ugyanolyan jó tulajdonságokkal és gyarlóságokkal rendelkeznek, mint mi. A naponta váltott e-mailek sokasága lerövidíti a randevúzás szakaszát, aminek elején azonban jó, ha kételkedéssel fogadjuk a *freemail*, *hotmail*, *usa.net* címről, azaz az ingyenes szolgáltató helyekről érkező e-mailben jelentkezőket. Célszerű rákérdezni, miért akar valaki névtelenségbe burkolózni. Ha elfogadható a magyarázat, kérjünk telefonszámot.

Az egymással váltott leveleink tartalma ne legyen felületese. Próbáljunk meg minél mélyebben körbejárni egy-egy témát, és törekedjünk arra, hogy minél több derüljön ki számunkra a másik fél értékrendjéről, világlátásáról, hiszen eközben megismerhetjük vitakultúráját,

netán még probléma- és konfliktuskezelését is. Törekedjünk az előzőekben már említett szimmetrikusságra.

Érdekes megvizsgálni, mennyire

hiteles és reális amit a másik fél ír, és mindenképpen tartsuk vissza magunkat attól, hogy reális vagy irreális, igényeinket be-

levetítsük a másikba csak azért, mert még sosem találkoztunk.

Az első személyes találkozásnál el tudjuk dönteni, van-e konfliktus az addigi elképzeléseink és a valóság között. Ha van, akkor vagy mi vetítettünk a partnerünkbe nem létező tulajdonságokat, vagy ő mutatta magát másnak mint amilyen. Ha nincs, semmi akadály a kapcsolat elmélyítésének, ellenkező esetben viszont jobb, ha minél előbb kijózanodunk.

CSAPÓ IDA
kikelet@elender.hu

Gyöngyhalászat

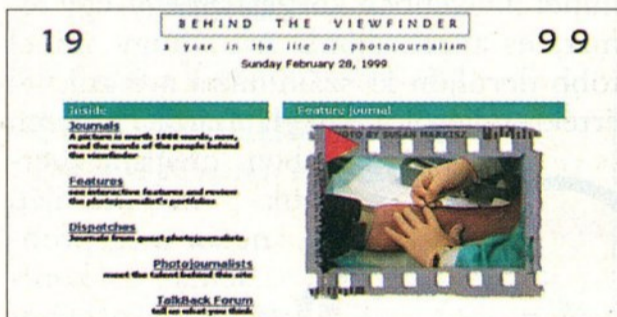

Aki sokat kalandozik az interneten, váratlanul olyan oldalakra is rábukkan, amelyeket nehéz lenne keresőprogramokkal megtalálni, hiszen álmunkban sem gondolnánk, hogy léteznek. Pedig számos izgalmas, látványos, tanulságos helyet találunk közöttük. Íme néhány igazgyöngy, amely fennakadt böngészőnk hálóján.

Ami a fotók mögött áll

Ezen az oldalon azokat a történeteket olvashatjuk, amelyeket a fotósok mellékelnek képeik mellé. A rövid leírásokból sok érdekességet megtudhatunk foglalkozásukról és képeikről. Csak néhány, de kiváló fotóval találkozhatunk ezeken az oldalakon. Talán észre sem vesszük, hogy néha a képsorozatok is egy-egy történetet mesélnek el, természetesen vizuálisan. Olvashatunk a fényképezés és a kompozíciókészítés technikájáról, az árakról és a fizetségekről is.

<http://www.digitalstoryteller.com/YTTL>

Szeretné megtalálni kedvenc filmjeinek listáját?

Hollywood tele van a legjobb tízes és százasként listákkal. Ezek a listák a leggyorsabb és talán a legjobb módjai annak, hogy a mozizás történelméből is ízelítőt kapjunk. A listák különböző szempontok szerint készülnek: minőség, jegyeladás, híres részletek, szereplők, publikációk, tévésorozatok, bemutatók... Sokan szeretik a

rövid tartalmi összefoglalókat, a készítés történetét, a kommentárokat is. Vetélkedők kérdéseit is össze lehetne állítani az itt található hatalmas ismeretanyagból.

<http://www.filmsite.org/>

MP3, sokak kedvence

A következő három szó: olcsó, gyors és ellenőrizhetetlen, az MP3 hálózati történetének rövid összefoglalása lehetne. A szerzők jogosan várják el, hogy munkájukat megfizessék. Ezen az oldalon olyan szerzemények MP3-as formátumát találhatjuk meg, amelyek szerzői jóváhagyással tölthetők le a hálózatról.

<http://www.narcopop.com/eselector.html>

Milyen régi az angol sütemény, a „muffin”?

A szénatomok vizsgálata lehetővé teszi, hogy az archeológusok pontosan megtudják határozni a szerves összetevők

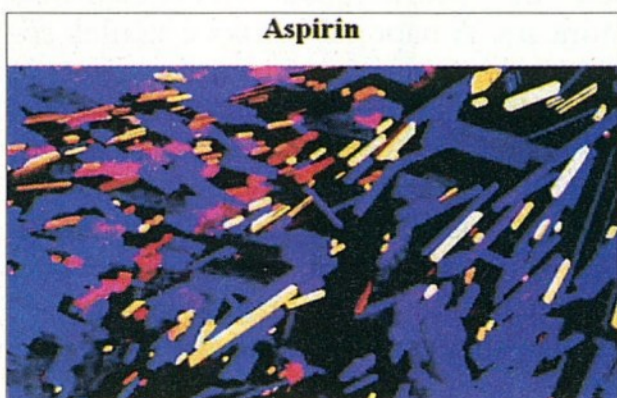

korát, és eszerint legalább 23 ezer éves a híres sütemény. Ezek az oldalakon pontos magyarázatot, tudományos leírást kaphatunk arról, hogyan működik a kormeghatározás. Rövid összefoglalást és diagramokat is találhatunk a vizsgálatok eredményeiről.

<http://www.teleport.com/~swc/carbon/radiocar.htm>

Mikroszkópkiallítás

Ha sokszor ábrándozik a csillagokról, akkor bizonyára érzékeli tudja a molekuláris kifejezést, és nem lepődik meg

azon, mi mindent rejtenek a mindennapos anyagok mikroszkopikus képei. Ezen a felvételeken kolibrít, vicces rajzfilmszereplőket is találhatunk, akiket a visszaverődő differenciális interferencián alapuló mikroszkóp segítségével fényképeztek le. A felvételek között olyan is van, amely a chip alkotóinak nevéből álló keresztretjvényt tartalmaz.

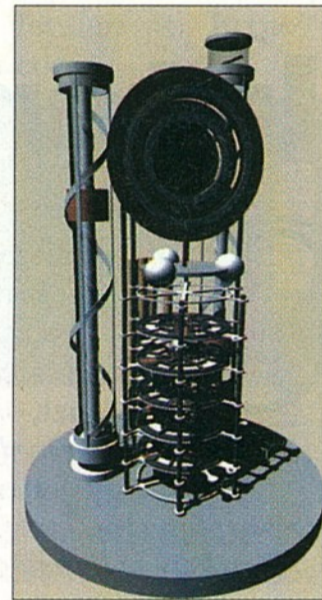
<http://microscopy.fsu.edu/creatures/index.html>

Mechanikus ezredforduló óra

Ez az oldal egy különleges helyre vezet el a látogatókat. 1993-ban Daniel Hillis ötleteként merült fel az ezredfordulós mechanikus óra, amit az évszakok hőmérsékletváltozásai működtetnek.

Egyet ketyeg évente, egyszer üt egy században és a kakukk az ezredfordulón jön elő. Sajnos, ezt az órát még meg kell építeni, de az elképzelést egy olyan metafórának tekinthetjük, amely átvezet bennünket a jövőbe. Az oldal információs központként is működik, ahol anyagi segítőket is keresnek.

<http://www.longnow.org/>

Európai találkozó

A kontinens programjaiból kaphatunk ízelítőt. Kiderül, mi a helyzet a borraválóval és az egészségüggyel az egyes országokban, s tanácsot kaphatunk azzal kapcsolatban is, hogyan csomagoljuk be biztonságosan a táskáinkat.

<http://www.eurotrip.com/>

NAGY EMESE
mese@cdromline.com

NETKANDALLÓ

Vendégünk Pálfy Roland orvos, festőművész

Ausztráliából hívtunk vendéget Pálfy Roland (P. R.) tüdőgyógyászt, nyugalmazott kórházigazgató főorvost (81 éves). Közel két év-

tizede él korábban kivándorolt családja körében a távoli földrészen. A doktor úr, akit az édesapa aggódó mondata 1936-ban eltérített ugyan a festőművészi pályától, mindvégig megtartotta szenvedélyes kapcsolatát a vászonnal, palettával, ecsettel. Amikor Ausztráliában unokája ma már *múzeumi tárgynak* számító számítógépét megismerte, majd mind jobb és jobb komputerre tett szert, szinte természetes módon kezdte művelni a képernyőgrafikát, onnan pedig már csak egy ugrás volt az internet.

Szilágyi Szabolcs (Sz. Sz.): Szakorvossal, nyugalmazott kórházigazgató főorvossal beszélgetünk, mégis a festészetben keressük gondolataink kiindulópontját. Mert volt egy ifjúkori pillanat, amely majdnem más életutat jelölt ki...

P. R.: Igen... Gimnazista koromban hét éven át tanultam festeni Ocsvár Géza rajztanárom különóráin. Az érettségi vizsga előtt megnyertem egy tanulmányi versenyt, ami automatikus felvételt jelentett akkor a képzőművészeti főiskolára. Büszkén mentem haza, és közöltem édesapámmal: „Festőművész leszek”. Ő pedig ennyit válaszolt: „Jó. Legyél, ha mindenáron éhen akarsz halni”. Mindez 1936-ban történt. Így lettem orvos. A festést nem hagytam abba, műkedvelő módon tovább folytattam. Több nyíregyházi és országos kiállításon vettem részt, és akadtak, akiknek tetszettek a képeim. Itt Ausztráliában 1989-ben két

munkámat fogadta el a *Waverly College Art Exhibition* zsűrije.

Csapó Ida (Cs. I.): *Vannak, akik úgy tartják, végül is minden ugyanarról szól. Ennek apropóján az érdekelne, milyen közös vonások, összekötő kapcsok vannak – ha vannak – a festészet, a gyógyítás és a számítástechnika között? Mennyire művészet a gyógyító munka, és mennyire gyógyíthat a művészet?*

P. R.: Ismert tény, hogy orvosok között sokan vannak, akik a művészetek valamelyik ágát, ha nem is a legmagasabb, de mindenesetre elismert szinten művelik. Emlékezzünk csak *Németh László* életművére! A zene, a festészet, a szobrászat, a költészet, s úgy általában az irodalom az, ami az orvosok egy részének a kikapcsolódást, a pihenést jelentik. Megfigyelésem szerint a művészetekkel való kapcsolat azoknak nyújt szellemi feltöltődést, akik az orvosi hivatást is művészként üzik, akik nem képesek közömbösen elmenni az emberi szenvedés mellett. A művészetek gyógyító hatásáról sokan és sokat írtak. De talán önmagam példájával is szolgálhatok. A nyugdíjazás, különösen egy vezető beosztású ember esetében, aki tegnap még valaki volt és másnap már senki, általában traumatizáló hatá-

sú. Különösen akkor, ha a váltás nem is a legfinomabb formában történik. Én ebben az időben nagyon sokat festettem. Jót, rosszat, de az ilyen elfoglaltságom segített abban, hogy egészen rövid idő alatt pszichésen rendeződtem.

A gyógyítás és a számítástechnika... Orvos koromban igen nehéz, olykor lehetetlen volt hozzáférni a tudományos

szakmai irodalomhoz. Ma az internet jóvoltából minden valamire való könyvtárba be lehet jutni. Én már nem vagyok gyakorló orvos, de az ausztráliai egyetemek könyvtárainak URL-címei mind benne vannak a böngészőmben.

Sz. Sz.: *Mi az orvos véleménye a számítógép és az ember viszonyáról?*

P. R.: A komputer mint a világ nyolcadik csodája, megváltoztatta, és naponta újabb és újabb technikákkal folyamatosan alakítja életünket. Ezzel együtt számos hátránya is van. Mint orvos látom, hogy minden korosztály egészségére kedvezőtlenül hathat. A 4-5 éves gyermeket még csak a játék lehetősége ejti rabul, de a kamaszt már a komputer „esze” fogja meg. A meglett embernek „kenyeret ad”, az öregeknek szellemi kalandot, szórakozást kínál. A vele kapcsolatba kerülőket bizony csapdába ejti. Lényegesen több időt töltünk vele, mint amennyi egészségileg kívánatos volna. Főképpen a gyermekekre nézve káros, akik a nap és a szabadidejük tekintélyes részét görnyedten ülve töltik, ahelyett, hogy a fejlődő szervezetük igényelte sportokat is üznék. Munkája után, úgymond pihenésként, a felnőtt is odaül a számítógéphez, az idős ember pedig feladja amúgy is kevés mozgásigényét. Mint mindenben, a mértéktartás itt is követendő lenne.

Sz. Sz.: *Egyik barátunk a muzsika színgeteinél köt ki, jómagam néha a lélektani lelőhelyek felé evezek, de vajon merre szörfözik az orvos-festőművész?*

P. R.: Az interneten leggyakrabban az elektronikus levelezés lehetőségét használom. Természetesen akadnak kedvenc helyeim, így a *Louvre*: <http://mistral.culture/louvre.htm>, amelynek termetét még nem sikerült végigjárnom, és a <http://www.moma.org/exhibitions/current/index.html> cím alatt a *National Museum of American Art* egyik kiállítóterme, ahol a kortársak és a modern festők jó műveit láthatom. Ezekon kívül valamelyik keresőprogram ajánlata szerint látogatom a különböző nemzetek képzőművészeti múzeumainak kiállítótermeit is.

SZILÁGYI SZABOLCS

MediaRing Talk 99

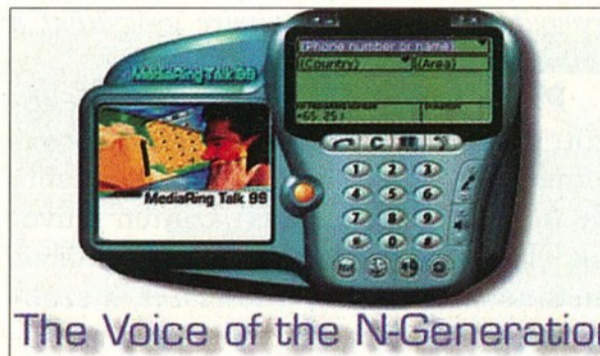

Az *internettelefon* egy olyan technológia, amely a világhálót használja a hangkommunikációhoz.

Az internet a hívás kezdetekor adatsomagokba alakítja át, majd tömöríti a hangunkat. Ezt azután internetvonalon keresztül küldi át a másik oldalra. Amikor az adatsomagok eléri a végállomást, azokat visszaalakítja az eredeti hangjelekké. Az internetes telefonhívásnak két alaptípusa van, a *számítógép-számítógép* és a *számítógép-telefon* kapcsolat. Miben különbözik ez egy hagyományos telefonhívástól? Az utóbbi esetében a kapcsolatot telefonközpontok hozzák létre. A hangunkat fix telefonvonalakon továbbítják oda és vissza. Az internetes hívásnál viszont a tömörített adatsomagok az internetre kerülnek a célállomás címével. *Mindegyik adatköteg a saját útját járja, különböző utakon jutnak el a végállomáshoz*, ahol visszaalakulnak hangjelekké. Az internettelefon azért olcsóbb a hagyományos társánál, mert ez utóbbiakhoz kiterjesztett hálózatokra és központokra, rögzített vonalakra, tenger alatti optikai kábelekre és telekommunikációs műholdakra van szükség. A központoknak sok kihasználatlan ideje van az egyes hívások alatt, s ezt nekünk kell megfizetni egy-egy távolsági hívás esetén. Az internettelefon részben a már létező,

fix telefonvonalakat használja. A legújabb hangtömörítő eljárásokat alkalmazza, hogy teljesen kihasználhassa a telefonvonalak befogadóképességét. *Különböző hívások, sőt adatok haladhatnak ugyanazon a vonalon, ugyanazon idő alatt.*

Az internettelefon egyik legújabb megvalósítása a *MediaRing Talk 99*. Ez egy díjnyertes szoftvercsomag, amely a számítógép-számítógép közötti internet-

The Voice of the N-Generation

telefonos megoldáson alapul. A most megjelent változat egyedülálló hangminőséget, könnyű használhatóságot és felhasználóbarát kezelőfelületet kínál. Ha már installáltuk, csendben dolgozik a háttérben, amikor a számítógép be van kapcsolva. Mindegyik számítógéppel lehet hívást kezdeményezni, ahova ezt a szoftvert már telepítették, és ahol létezik normál telefonmodemen keresztüli internet-hozzáférés. S hogy mik az előnyei más internettelefonos-rendszerekkel szem-

ben? Nem kell az internethez kapcsolódni, hogy hívást tudjunk fogadni. A szabadalmaztatott *hálózatán kívüli technológia* állandóan figyeli a bejövő hívásokat, még akkor is, ha a gépünk nincs bekapcsolva. Automatikusan elindítja az internetkapcsolatot számítógépünk számára, ha beérkező hívásunk van, és megszakítja azt, amikor a hívás véget ért. Így internetkapcsolat-tartási időt és díjat takaríthatunk meg. A szoftvernek köszönhetően a telefonszámunk nem nyilvános, nem zavarnak kéretlen hívásokkal bennünket. Hálózatfüggetlen, mindenhol működik, ahol internet-hozzáférésünk van, ezért az utazásaink alatt is használhatjuk.

A MediaRing Talk rendszer minimális követelményei: Windows 95/98 operációs rendszer, 75 MHz-es Pentium processzor (133 MHz ajánlott), 16 Mbájt RAM (32 Mbájt ajánlott), 7 Mbájt szabad merevlemez-terület, félduplex hangkártya (full-duplex ajánlott), mikrofon és hangszóró, internet-hozzáférés 14400 bps-es modemen keresztül (28800 bps az ajánlott).

A szoftver jelenleg a végső bétafázisban van, díjtalanul használható, érdemes kipróbálni. A 3,5 Mbájtos telepítőprogram letölthető a gyártó weboldaláról www.mediarings.com vagy az ftp.cdromline.com ftp szerverről.

NAGY EMESE

A hálózat mélyén: szerveroldali alkalmazásfejlesztés (3.)

A Perl program

A webszerveren futó *Perl* nyelvű program fogja kiértékelni és feldolgozni a látogató által kért adatokat, és ugyancsak ez fogja a végeredményt html oldal formájában eljuttatni a kliens gépre. Nyilvánvaló, hogy mindezek előtt elemezni kell a kért adatokat, így többek között ki kell olvasni a html oldalban kért szót, valamint a lista és a rádiógombok állapotát, és össze kell hasonlítani az adatbázisban lévő mezőkkel, valamint meg kell keresni azokat a rekordokat, amelyekben egyezés található. A Perl nyelvű *scriptet* a szokásos sorokkal kezdjük, majd definiáljunk egy `$utvonal`

nevű karakteres változót, azért hogy a lokális gépen tesztelt programot könnyedén át tudjuk helyezni a webszerverre. Ügyeljünk arra, hogy amikor windowsos gépen tesztelünk, akkor *ne legyen „#” karakter* a felső sor előtt, amikor élesben működünk, akkor pedig az alsó sor előtt, mivel megjegyzéssé változtatja az utasítást:

```
#!/usr/local/bin/perl5
push (@INC, '/cgi-bin');
# $utvonal = "/internet/mywww";
$utvonal = "/home/lezli/public_html";
```

A továbbiakban kezdjük el kiírni a html oldalt, ahol majd az eredmény fog megjelenni:

```
print "Content-type:
text/html\n\n";
print
"<html><Head><Title>Dictionary
result page</Title> </Head>
\n\n";
print '<body background="../
backgrounds/dict.gif">';
print "<h2>Eredmény / Result:</
h2>\n\n";
```

Értékeljük ki a látogató kiválasztotta opciókat, olvassuk ki az űrlap mezőinek tartalmát és értékét, majd szeleteljük fel az adatokat, amelyek az űrlapból származnak:

```
read(STDIN, $buffer, $ENV{'
```

```
CONTENT_LENGTH' });
@pairsx = split(/&/, $buffer);
@pairs = split(/&/, $buffer);
foreach $pair (@pairs) {
    ($name, $value) =
    split(/=/, $pair);
    $value =~ tr/+//;
    $value =~ s/%([a-fA-F0-9][a-fA-F0-9])/pack("C",
    hex($1))/eg;
    $value =~ s/~!// ~!/g;
    $in{$name} = $value;
}
```

Vizsgáljuk meg hogy a látogató kéri-e az eredmény elküldését a saját címére. Ha igen, nyissuk meg a **Sendmail** programot, a címzett pedig legyen a **\$sender** változóban található e-mail cím. Erre a címre írassuk ki az űrlap tartalmát, hogy maga a kérés, azaz a kitöltött űrlap állapota utólag is ellenőrizhető legyen. A Sendmail program elérési útvonalát a **whereis sendmail** paranccsal lehet lekérni:

```
$mailprog =
'/usr/lib/sendmail';
if (index($in{'E-mail'}, '@') >
0 && index($in{'E-mail'}, '.')
> 2) {
    $sender = "$in{'E-
mail'}";
    open (VISITOR,
    "|$mailprog $sender") || die;
    print VISITOR "Subject:
Dictionary request:
$in{'TheWord'}\n";
    print VISITOR "\n\n";
    @pairsx = split(/&/,
$buffer);
    foreach $pairx (@pairsx)
    {
        ($name, $value) =
        split(/=/, $pairx);
        $value =~ tr/+//
        /;
        $value =~ s/%([a-
fA-F0-9][a-fA-F0-9])/pack("C",
hex($1))/eg;
        $value =~ s/~!//
```

```
~!/g;
print VISITOR
"$name: $value\n";
}
}
```

Definiáljuk néhány változó alapértékét, valamint a html oldalon, a szövegmezőbe beírt fordítandó szót, és a rádiógombokkal kiválasztott nyelvezetet tegyük egy új változóba. Amennyiben a látogató nem kívánja figyelembe venni a kis- és nagybetűk között különbséget, a keresendő adatot alakítsuk csupa kisbetűssé:

```
$szo = $in{'TheWord'};
$source = $in{'Language'};
if ($in{'case'} ne "Sensitive")
{
    $szo =~ tr/A-ZÁÉÍÚŰÖŐÓŃ/a-
záéíúűőőóń/;
}
```

PERJÉS LÁSZLÓ
leslie@best.com

(Folytatjuk)

Tölcsér

Másodpercenként több ezer program kerül fel az internetre. Képzeltbeli tölcsérünkön csak a legjobbak jutnak át.

Most induló sorozatunkban olyan, a legtöbbször shareware vagy freeware programokat mutatunk be, amelyek a legjobbak az interneten található sok-sok milliányi közül, és amelyek megkönnyítik a hálózatot használók mindennapjait.

MP3toEXE 2.0

Az MP3 zenei állományok nagy karriert futottak és futnak be az interneten. Viszonylag csekély méretük és CD-hangminőségük miatt egyre több hivatalos és kalóz weboldalon található jobbnál jobb felvételeket, de mi magunk is készíthetünk magánzósalagról, kompaktlemezeinkről ilyen állományokat. Az MP3 fájlok lejátszásához számos ingyenes programot használhatunk (*Winamp*, *Soniq*). Ezek megtalálhatók a legtöbb zeneszerető internetező merevlemezén. Ha valakinek el akarjuk küldeni a legújabb slágerlistás dalt, de kezdővel van dol-

gunk, és nincs semmiféle MP3-lejátszója, akkor bizony bajban vagyunk.

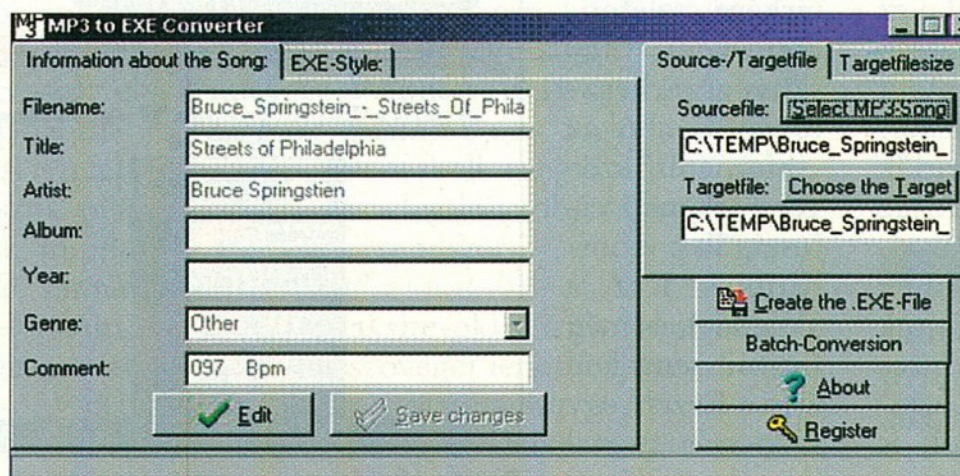
Ilyenkor segíthet az *MP3toEXE* program, amely egy tetszőleges MP3 állományból készít végrehajtható, *exe* fájlt. Ezt azután csak el kell indítani, és minden külső lejátszó nélkül meghallgathatjuk a zeneszámot.

A program shareware változata teljes értékű, csupán egy figyelmeztető feliratot jelenít meg induláskor, amíg nem regisztráltatjuk. Eszerint a létrehozott *exe* fájlokat csak saját magunk használhatjuk, nem adhatjuk tovább.

A program indítása után egy grafikus ablakban kell kiválasztani az átalakítandó MP3 fájlt. A kiválasztás után azonnal láthatjuk az állomány adatait, és beírhatjuk vagy szerkeszthetjük az MP3 mezőket (cím, előadó, album, műfaj). A prog-

ram egy olyan futtatható állományt hoz létre, amelyik tartalmaz egy lejátszót is. Amikor az átalakított MP3-as dalt elindítjuk, egy kis lejátszófelület jelenik meg, amelyen rajta lesznek az alapvető kezelőgombok: megállítás, elindítás, szünet, hangerő-szabályozás, ismételt lejátszás. Külön ikonokkal tudjuk elérni az MP3 állomány adatait. Az *exe* fájl létrehozásakor meghatározhatjuk, hogyan nézzen ki a kezelőprogram. Az MP3toEXE készítői arra is gondoltak, hogy ezeket az átalakított zenei állományokat esetleg floppylemezen küldjük el valakinek, így azt is meg lehet szabni, hogy mekkorák legyenek az eredményül kapott állományok: 720, 1440 Kbájtosak, vagy tetszőleges méretű részekre lehet feldaraboltatni őket. A beállítások elvégzése után rövid idő alatt elkészül a futtatható állomány. A program *batch üzemmódjában* egyszerre több MP3-as bemeneti fájlt is megadhatunk. Az elkészült futtatható fájlok mindössze 120-130 Kbájttal lesznek nagyobbak, mint az eredeti MP3-as állomány.

A bemutatott program letölthető a www.cdromline.com/ best oldalról. Fájlnév: MP3EXE20.ZIP, mérete: 1303802 bájt.

Virtuális Internet

Ezzel a CD-ROM-mal telefonvonal és modem nélkül lehet megtanulni és kipróbálni az internet valamennyi fontos szolgáltatását. A program tökéletesen szimulálja a hálózat működését. A CD átfogóan foglalkozik a legegyszerűbb eszközök használatával, de a bonyolultabb szolgáltatásokat is bemutatja, így egyaránt hasznos lehet kezdőknek és haladóknak.

A legfontosabb témakörök a következők.

Levelezés: megismerhetjük az e-mail alapfogalmait, a levelek részeit, a levélküldés és -fogadás fortélyait az *Eudora* és a *Microsoft Mail* programok segítségével.

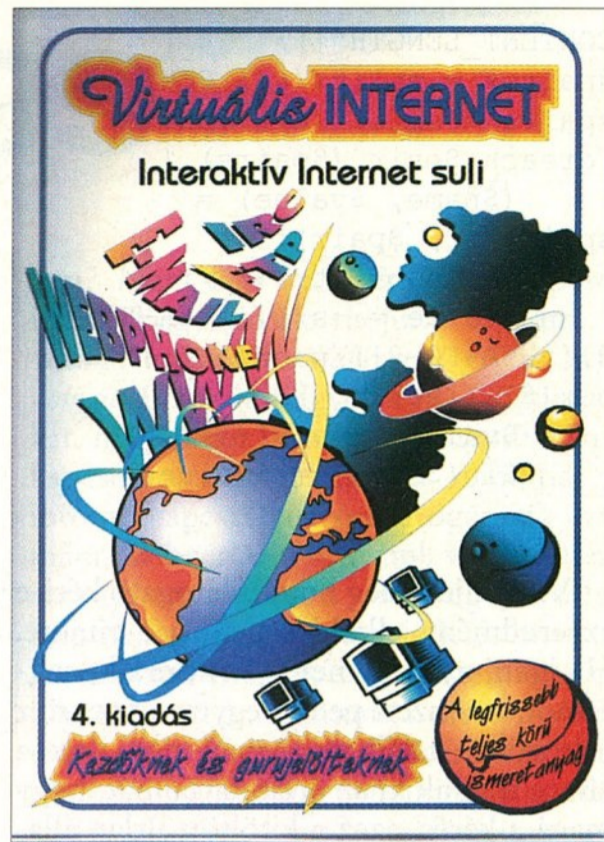
World Wide Web: megtanulhatjuk és kipróbálhatjuk a böngészés alapjait a Microsoft Internet Explorerrel, a keresőprogramok használatát pedig az *AltaVista* példáján ismerhetjük meg. Aki saját weboldalt szeretne gyártani, az egy

mintaoldal elkészítése közben tanulhat bele a *HTML* és a *JavaScript* rejtelmibe.

Kommunikáció: a levelezésen kívül még sokféle kommunikációs forma található a világhálón. Az *IRC* csatornáin hasonló érdeklődésű emberekkel cseveghetünk. A *WebPhone* szolgáltatás a telefon internetes változata, míg a *CuSeeMe* segítségével láthatjuk is beszélgető partnereinket. A CD-ROM-mal ezeket ki is próbálhatjuk.

Gurujelölteknek: aki már mindent tud, de a részletek is érdeklik, azok elolvashatják az internet alapját képező TCP/IP protokoll működését és felépítését. A lemez bemutatja az állományok letöltését az *FTP* klienssel, bináris állományok keresését az *FTP Search* segítségével, illetve megismerkedhetünk a nyilvános kulcsú kódolás alapelveivel, az *SSH* program használata közben.

A Virtuális Internet CD-ROM-ot a *Panem Kiadó* jelentette meg, és aki már

kitanulta a hálózat minden csínját-bínját, természetesen off-line módon, az végül beválthatja a lemez dobozában található egy hónapos díjtalan DataNet előfizetést, és azután irány az on-line világ!

PORTAL SITE-OK

Búcsú a szoftvercsomagoktól?

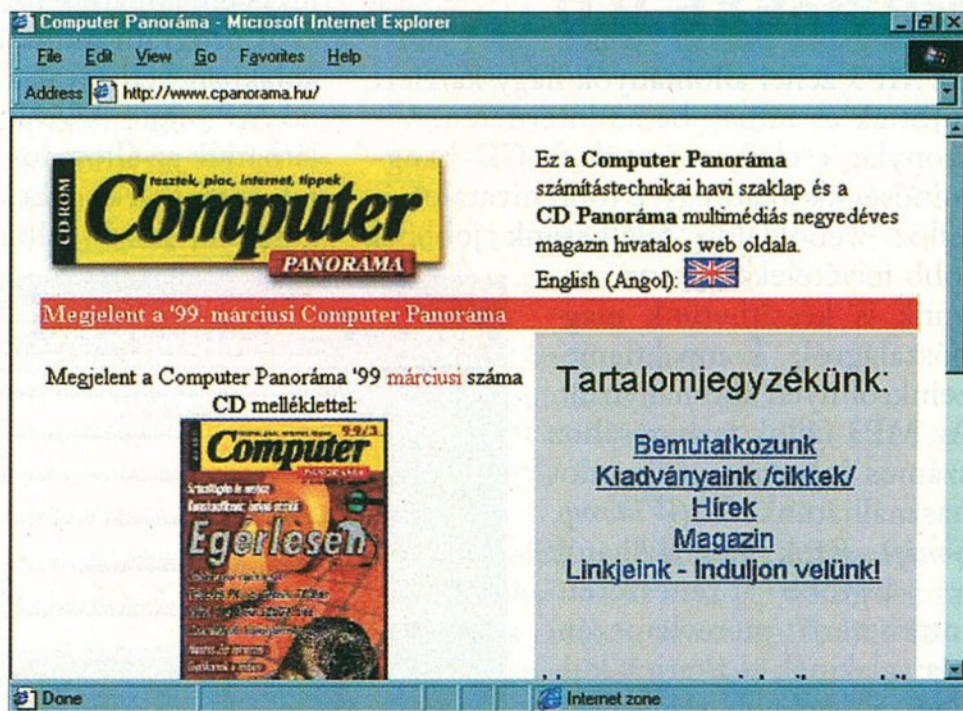
Portal site: internetes információs, kommunikációs és szórakoztató központ. Egyszerűbben fogalmazva, olyan internetes helyek, ahonnan a szörfözők elindulnak, illetve ahová sokszor visszatérnek. A legelső portal site-ok a nagy keresőkből fejlődtek ki. Jelenlegi portal site-ok például a *yahoo.com*, az *altavista.com*, a *go.com*, a *msn.com*, az *excite.com*, a *lycos.com*, az *infoseek.com*, a hazaiak közül az *origo.hu*, az *internetto.hu*, valamint a *kincs.hu*.

Mire képesek a portal site-ok? A legelső, mint említettük, „csupán” keresők voltak. Hamarosan – hogy az internetezőket magukhoz csábítsák – újabb és újabb funkciók jelentek meg bennük. Idővel már találhattunk rajtuk híreket (időjárást, gazdasági, napi híreket), majd (némi adminisztráció, bejelentkezés után) akár levelezhattünk is velük (*mail.yahoo.com*). Később játsz-

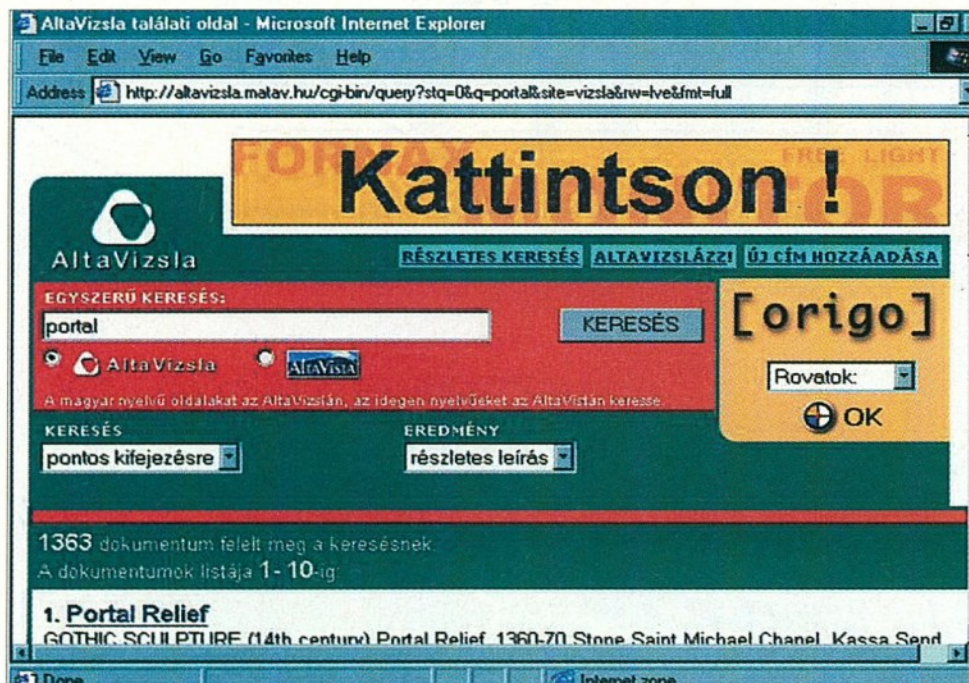
ni is lehetett e weboldalak segítségével (*play.yahoo.com*), s újabban a vendégkönyv és a chat („beszélgetés”, csati) is megszokott lehetőség (*chat.yahoo.com*).

És a jövő? Hamarosan nemcsak levelezésre, keresésre fogjuk használni a portal site-okat, hanem akár nap-tárként, telefonkönyvként vagy szövegszerkesztőként is, ahol az „internetes” szövegszerkesztő valószínűleg kompatibilis lesz a Worddel, és még fizetni sem kell érte. Ezzel egy időben a portal site-ok valószí-

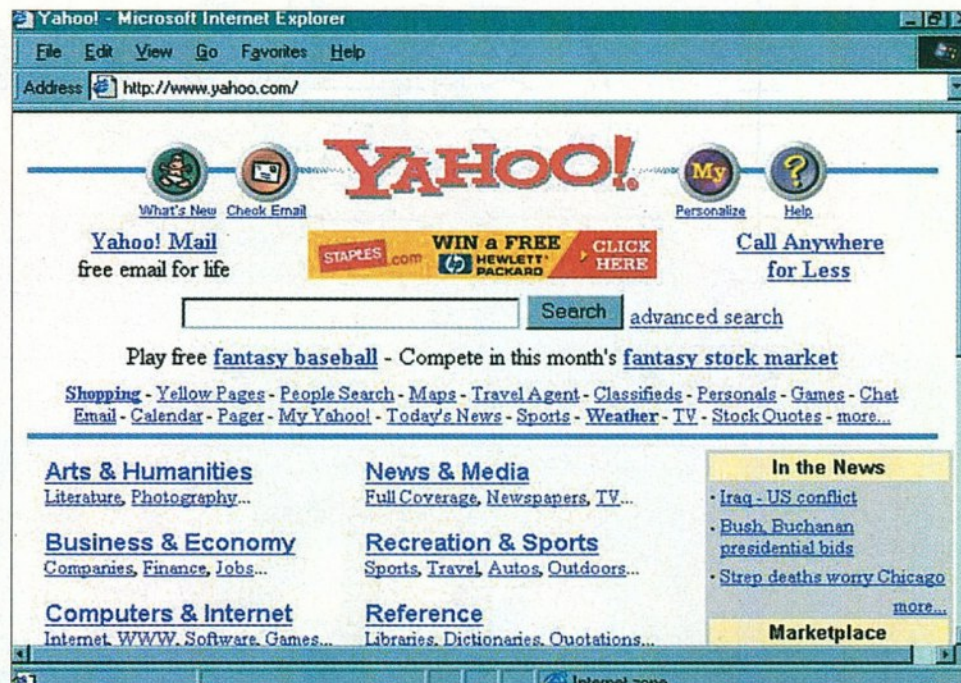
nűleg táblázatkezelésre is (Excel) alkalmasak lesznek. Gondoljuk el ennek anyagi (mennyibe kerül például az Office?) és jogi vonatát (ingyenes, jogtisztta szoftver!).

Saját weboldalunk, a *www.cpanorama.hu* is szeretne portállá válni...

Az AltaVista Magyarország egyik legnépszerűbb portálja. Címe: altavista.matav.hu

A világ egyik vezető portálja, a yahoo!. Ha kíváncsiak vagyunk rá, írjuk be a keresőnkbe: yahoo.com

Előrejelzés: néhány éven belül a portal site-ok az internet összfor-galmának legalább az egyötödét birtokolják, és dollármilliárdokat (!) fognak keresni a reklámbevételekből.

Nem véletlen, hogy a túlélés és győzelem reményében a különböző internetes cégek egyre-másra szövetséget kötnek, fuzionálnak egymással. (Microsoft – Hotmail – Altavista; Disney – Infoseek – Go; Lycos – Hot Bot; American Online – Netscape; @Home – Excite)

S hogy kapcsolódik mindez a Microsofthoz?

A válasz nagyon egyszerű. A Microsoft azért keres horribilis összegeket, azért lehet a világ legnagyobb cége (a most megelőzött General Electric előtt), azért Bill Gates a világ egyik leggazdagabb embere, mert a felhasználók nagy többsége (jószántából vagy kényszerből) a Windows operációs rendszert választotta, amely így kváziszabvánnyá vált. Konkurencia híján az árak stabilak, míg például a processzorok piacán erősen esnek.

Úgy tűnik azonban, a Microsoft elaludt, amikor az internet a diadalútjára indult, és így a Netscape óriási szeletet hasított ki magának a böngészők piaci tortájából. S mivel böngészők minden nagyobb operációs rendszerre vannak, emiatt nem kell Windowst telepíteni a gépre. Az internet sokszínűsége gyorsan megteremtette a közös, gép- és platformfüggetlen nyelvet, a Javát. Ám aztán a Microsoft sem volt rest, és a késői in-

Az Internetto „kapuja” (internetto.hu)

dulást remek marketinggel pótolta, és mára már bizonyíthatóan az Internet Explorer vezet a Netscape előtt.

A Microsoft és a hagyományos számítástechnika újabb kihívásait jelentik a portal site-ok. Ha a jövőben ezeken lehet majd szöveget szerkeszteni, táblázatot kezelni és egyéb munkát végezni, akkor a cégeknek, felhasználóknak elég lesz egy internetezésre kifejlesztett „net-computer” vagy egy „buta” 386-os számítógép Windows 3.1x operációs rendszerrel, valamint egy ingyenes böngészővel. Nem kell megvásárolni a legújabb (és legrágább) számítógépet, operációs rendszert, „irodai program-csomagot”.

A portal site-okkal a jövőben azonban nemcsak szöveget lehet majd szerkeszteni, hanem programokat is lehet futtatni: játékokat, egyéb alkalmazásokat. Az internet egyik végén lévő felhasználói

oldal elküldi az egér-, botkormány- és billentyűzetkódokat a portal site-nak, az pedig a megjelenítendő képeket és hangokat küldi vissza. Ennél persze a mai internet még nagyságrendekkel lassúbb, de mivel a számítástechnikában másfél évenként megduplázódik a teljesítmény, így talán erre sem kell sokat várni. Már ma is vannak erre ígéretes próbálkozások, mint amilyen például a Citrix MetaFrame vállalati információs rendszer (citrix.com, megatrend.hu): a program a szerveren fut, és csak a képernyőváltozást küldi

el a kliensnek, amely viszont a billentyű- és egérkódokat adja vissza.

A jövőben tehát lehetőségünk lesz arra, hogy egy programot futtassunk a portal site-on, amely így végül szerverre válik. Számunkra ekkor teljesen mellékes lesz, hogy milyen operációs rendszer alatt fut a játékprogram (a portal site-on).

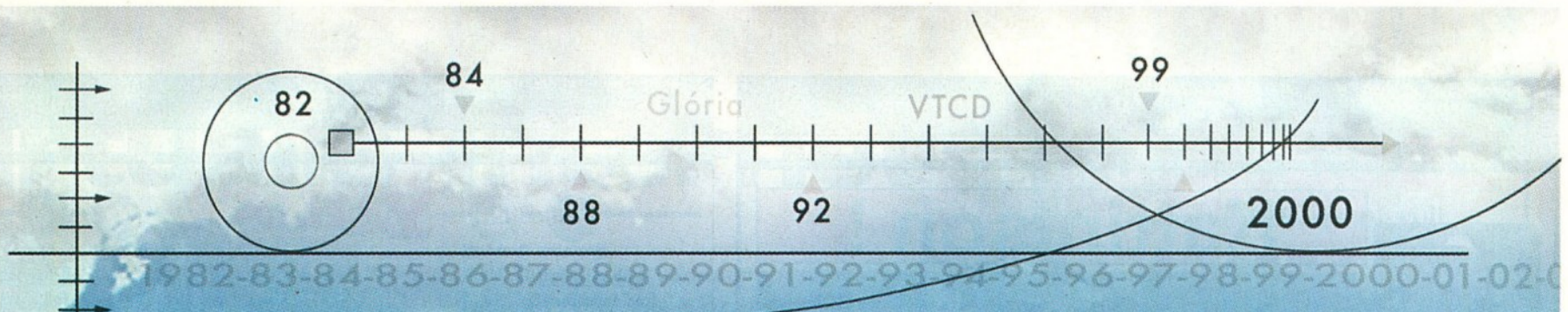
No persze az igazsághoz tartozik, hogy a látogatók számát tekintve jelenleg a Microsoft portáljai a második helyezettek az American Online után. S nem kell túl nagy jóstehetségnek lenni ahhoz, hogy sejtjük, nemsokára a Microsoft lesz az első. FORGÁCS PÉTER

IBM Internet Connection Services

Az Internet rovat elkészítését az IBM Internet Connections Services segítette, összeállította:

GYARMATI LÁSZLÓ
gyarmati@writeme.com

VTCD VIDEOTON

Kompaktlemez-gyártó Kft.

- CD-AUDIO ●
- CD-EXTRA ●
- CD-TEXT ●
- CD-ROM ●
- CD-ROM/XA ●
- CD-I ●
- PHOTO-CD ●
- VIDEO-CD ●
- Ø 80mm ●
- Ø 120mm ●

Kompakt technológia

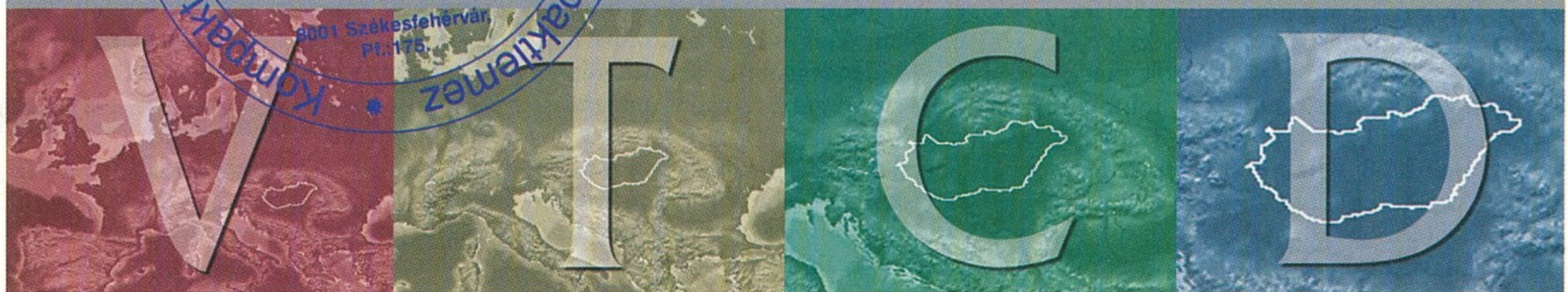
Email: vtcd@datanet.hu Internet: www.vtcd.hu

Tel.: (06-22) 329-132
Fax: (06-22) 329-133

VTCD VIDEOTON
Kompaktlemez-gyártó Kft.
a Videoton csoport tagja

6001 Székesfehérvár
Pf. 175.

Kompaktszolgáltatás

Számítástechnika haladóknak

Computer

PANORÁMA

Az előfizetőink között megtartott sorsoláson
az LG Phenom palmtopot
Richter Péter tatai olvasónk nyerte.

STAROFFICE 5.0 (3.)

Integrált irodaszer

Sorozatunk harmadik, egyben befejező részében a StarOffice eddig „ismeretlen” komponenseit – a prezentációkészítőt, az adatbázis-kezelőt stb. – vesszük szemügyre. S most már csak egyetlen kérdés marad: vajon mikor vehetjük kézbe a program magyar változatát?

A slide-ok (diák) szerkesztése lényegében abból áll, hogy rákattintunk a feliratokra, és aktualizáljuk azokat. Némi leegyszerűsítve akár azt is mondhatnánk, hogy a szerkesztés nem egyéb, mint egymás után következő űrlapok kitöltése. A slide-okat képek, grafikonok, clipartok beszúrásával tehetjük teljessé.

Prezentációt az *AutoPilot* nevű varázsló segítségével is alkothatunk. Ezt a

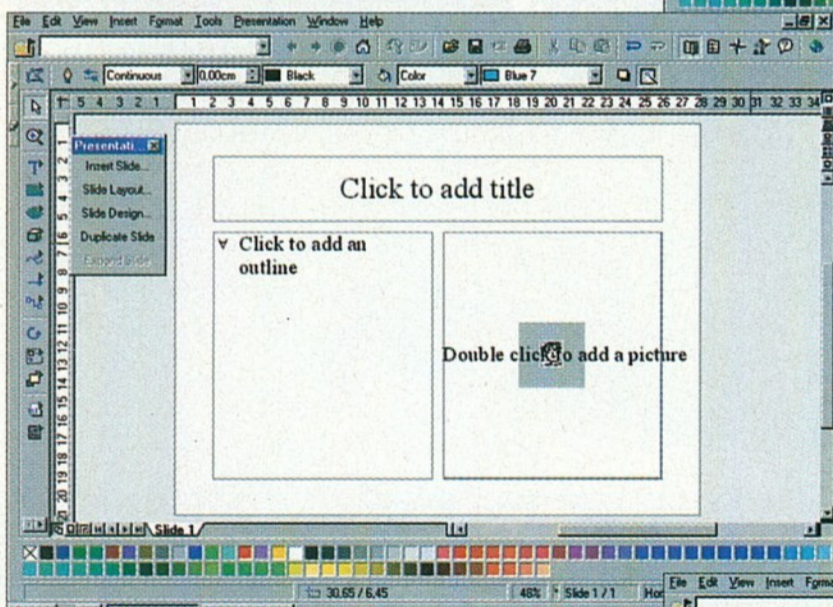
ciókat. Az első lépésben megadhatjuk cégünk nevét, az előadás témáját, főbb pontjait stb.

A második ablakban a *prezentáció típusát* választhatjuk ki egy listából. Itt olyan lehetőségek sorakoznak, mint az üzleti eredmények bemutatása, a stratégiai elképzelések ismertetése stb., sőt a programnak még a rossz hírek tállalására is van ötlete. Az egyik ablakból a másikba a *Next* gombra kattintva lépünk tovább.

A továbbiakban megadhatjuk a design jellegét (normál, korszerű, professzionális), valamint a prezentáció várható időtartamát. Bejelölhetjük, hogy mi lesz a prezentáció hordozóanyaga: papír, vetítőfólia vagy dia. Ha minden szükséges adatot megadtunk, a *Create* gombra kattintva koronázhatjuk meg ténykedésünket.

A bemutatót, a hatás kedvéért, különféle effektekkel fűszerezhetjük. Lapozáskor például többféle áttűnés közül választhatunk (feltekeredés, letekeredés, csavarodás stb.), és hangokat is társíthatunk az eseményhez. A következő diára manuálisan vagy automatikusan válthatunk át,

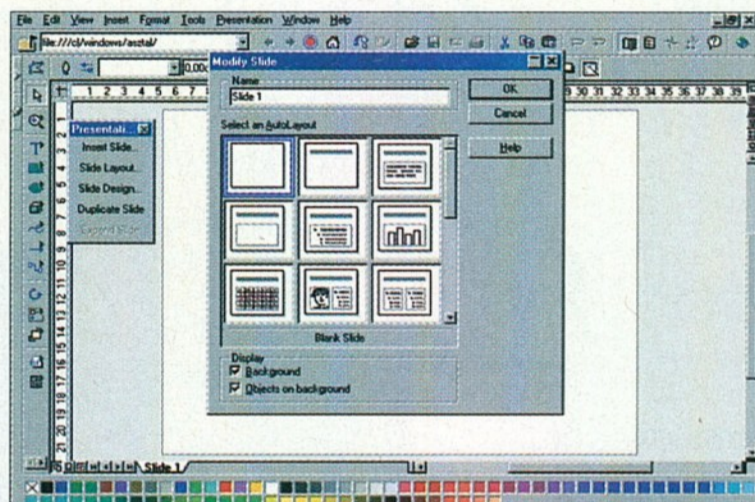
mégpedig tetszőleges időzítéssel. A StarImpress kellektárában több hasznos funkciót találunk még, ám ezekre felesleges külön is kitérni, hiszen nagyrészt ismertek lehetnek például a *PowerPoint*-ből vagy más hasonló programból.

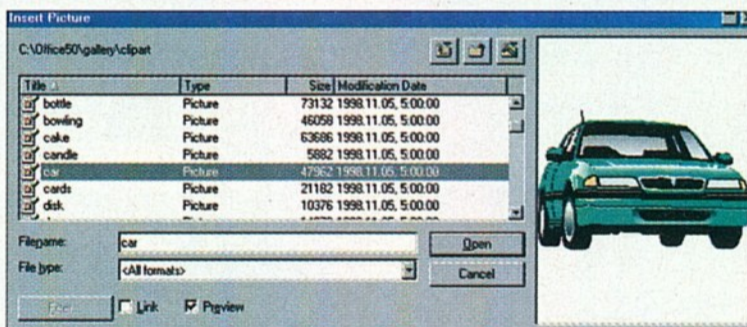
Az ideiglenes feliratok pontosan közlik a felhasználó teendőit

A StarOffice szövegszerkesztőjével és táblázatkezelőjével az előző részben találkoztunk. Ismerkedjünk most meg a program többi összetevőjével, mindenekelőtt a *StarImpress* prezentációkészítővel.

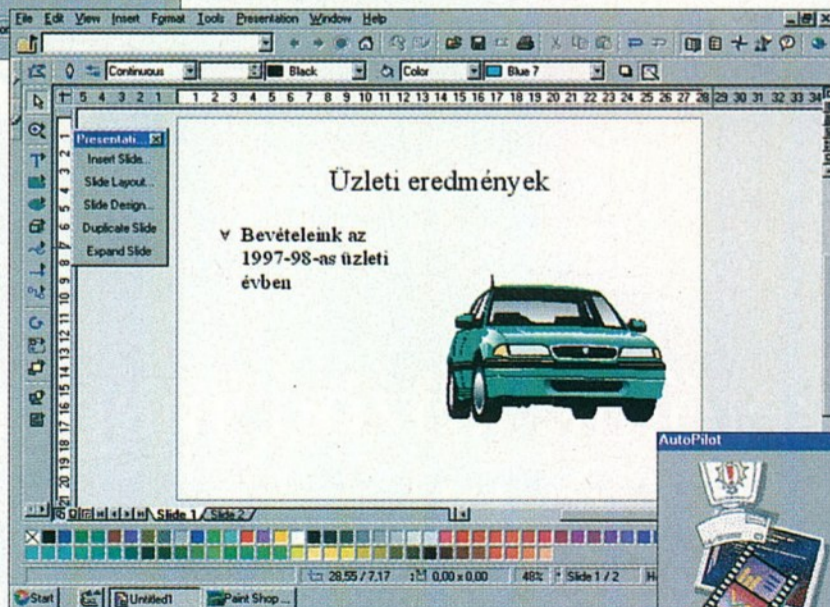
Új prezentációt a *File/New/Presentation* menüparanccsal hozhatunk létre. A következő lépésben válogathatunk a program előre elkészített layoutjaiból, de indulhatunk üres lappal is. Gyorsan haladhatunk a munkában, ha tudjuk, melyik oldalon milyen feliratok és más objektumok (szövegek, clipartok, diagramok stb.) szerepelnek.

A prezentációkészítést jelentősen megkönnyítik az előre gyártott slide-ok

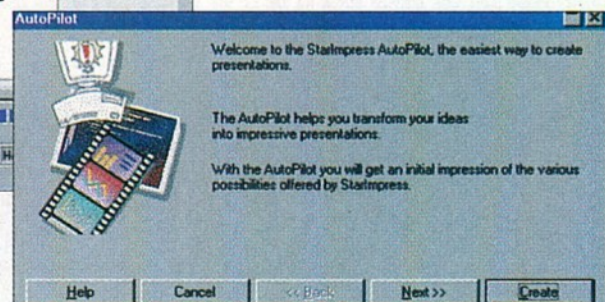

A prezentációba különféle objektumokat – például képeket – szűrhetünk

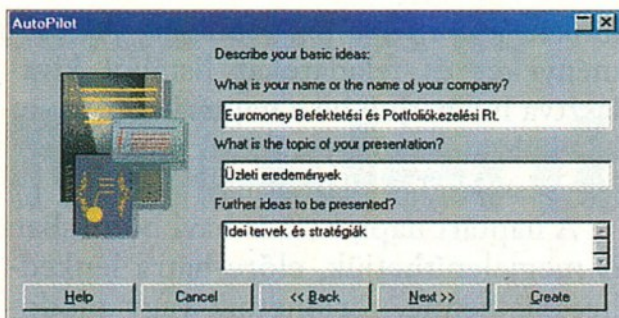

A feliratok és az objektumok bármikor módosíthatók

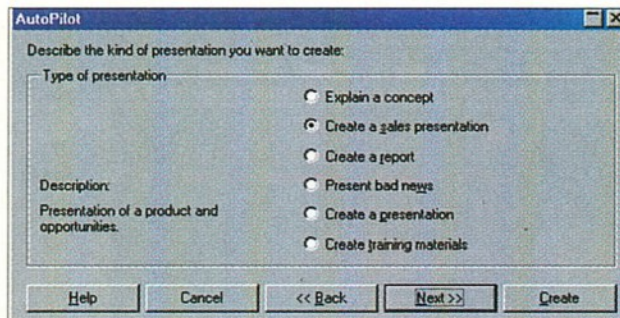
File menüből érhetjük el, néhány egérkattintással. Az *AutoPilot* vezetésével lépésről lépésre alakíthatjuk ki prezentá-

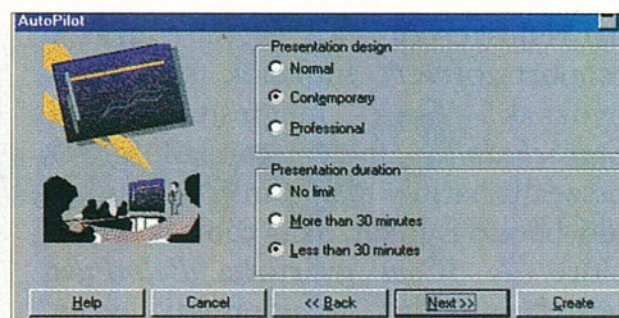
Egyszerűbb bemutatókat készíthetünk az *AutoPilot* segítségével

A slide-on szereplő feliratokat és adatokat beírjuk a megfelelő mezőkbe

A prezentáció típusa attól függ, hogy miről akarunk előadást tartani

Néhány alapdesign közül választhatunk

A StarOffice lényeges komponensei közé tartozik a *StarBase* nevű adatbázis-kezelő, amely hosszú pályát futott be, amíg elnyerte mai formáját. Kezeléséhez tisztában kell lennünk néhány alapfogalommal.

A StarBase nem más, mint egy *relációs adatbázis-kezelő* program, amely az *ODBC*-n keresztül képes kommunikálni a külvilággal. Az adatbázis – a StarBase értelmezésében – egy *mappa*, amely közös táblázatokat tartalmaz. Ezekből a táblázatokból különféle elemzéseket készíthetünk, amelyeket azután riportok formájában nyomtathatunk ki.

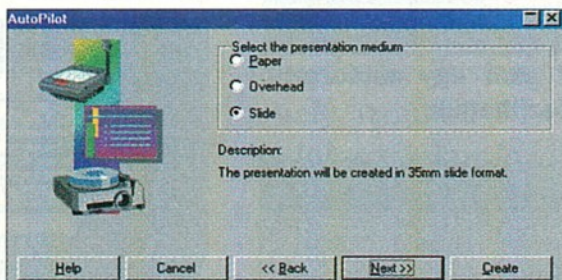
A StarOffice egy kész adatbázist is tartalmaz, amelynek segítségével megismerhetjük a StarBase működését. Ez az adatbázis az *Address Book* (azaz címjegyzék), amelyet az *Edit* menüben nyithatunk meg szerkesztésre.

Természetesen új adatbázist is létrehozhatunk, mégpedig úgy, hogy megadjuk az alapjául szolgáló adatforrás helyét.

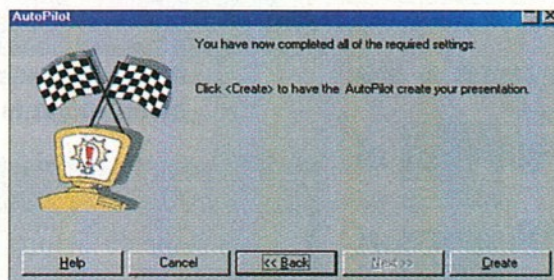
Az adatbázisban az *Explorer* (Intéző) segítségével igazodhatunk el, ezzel nyithatjuk meg például az egyes táblázatokat, formákat és riportokat. Az adatbázisokkal kapcsolatos munkát hatékonyan segítik az *AutoPilot* varázslók, amelyek automatikusan létrehozzák a felhasználó számára az adatbázis táblázatait, a formákat, a riportokat és a lekérdezéseket. Új táblázat létrehozásánál az *AutoPilot* segít például kiválasztani a megfelelő mezőket, nevet ad a táblázatnak stb.

A StarOffice nem lenne teljes *grafikai és képszerkesztő funkciók* nélkül. A *StarDraw* modul segítségével *vektoros rajzokat* állíthatunk elő, amelyeket azután felhasználhatunk a dokumentumok vagy a prezentációk készítésénél.

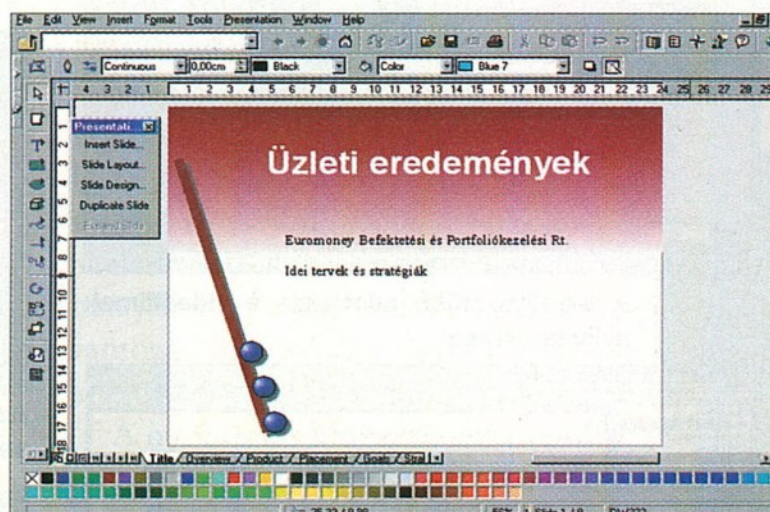
A *StarDraw* a *File/New/Drawing* paranccsal indítható el a legegyszerűbben, de akkor is betöltődik, ha beszúrásakor a rajzobjektumot választjuk. A rajzeszközök között – az alapfunkciókon (négyzetek, ellipszisek, mindenféle görbék) kívül – néhány különlegesség is akad.

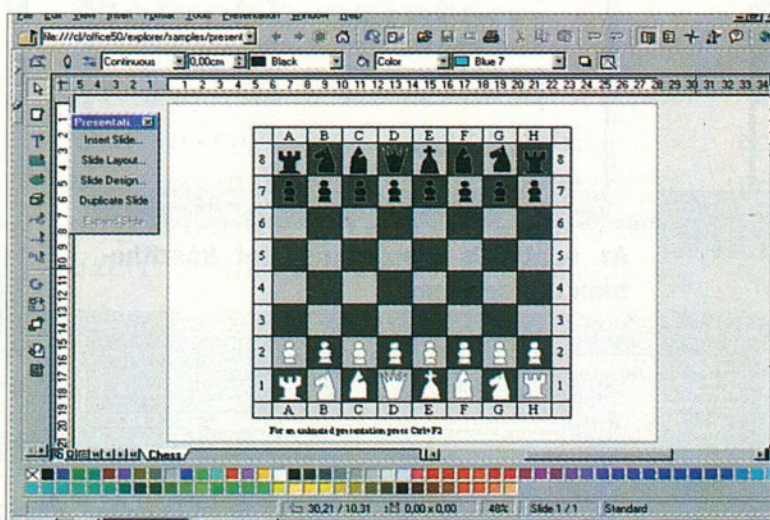
Prezentációt tervezhetünk papírra, fóliára, sőt diára is

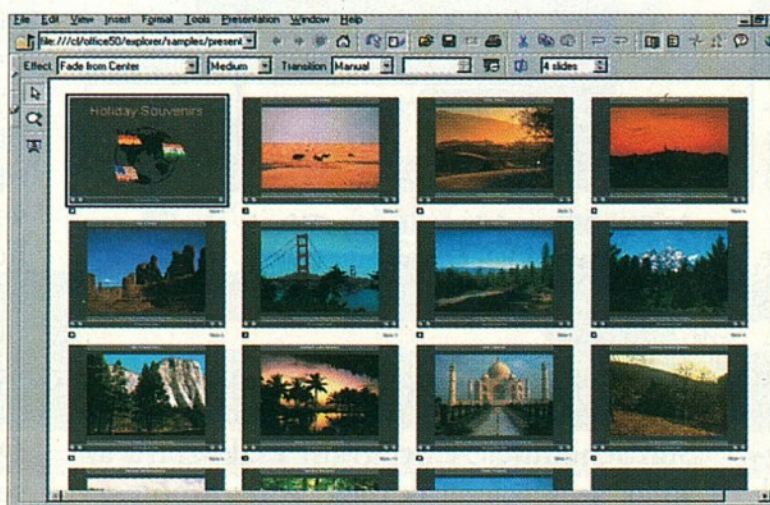
Ha minden adatot megadtunk, a többit a StarOffice-ra bízhatjuk

Az AutoPilot segítségével elfogadható színvonalú prezentációt készíthetünk

A prezentációkészítő akár egy sakkjátszma megjelenítésére is megfelelő eszköz lehet

A StarImpress rendezője a slide-ok adminisztrálására szolgál

Ilyen például a *3D-s eszköztár*, amellyel gömböt, gúlát, hengert stb. állíthatunk elő. A különleges eszközök között említhetők még a szövegboxok, a nyilak és a konnektorok, amelyek elsősorban a műszaki dokumentációk elkészítésében hasznosak.

A rajzeszközöket tekintve, a *StarDraw* jóval sokoldalúbbnak, használhatóbbnak tűnik, mint mondjuk a *Paintbrush*, a *CorelDraw*-val azonban nem mérhető, még akkor sem, ha némely programfunkció a Corelre emlékeztet.

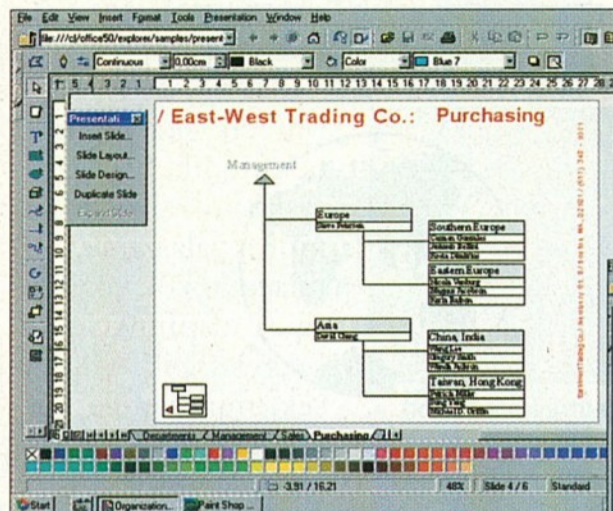
A rajzi objektumokat a fogópontok segítségével lehet átméretezni vagy áthelyezni, és – főként bonyolultabb ábrák esetében – jó hasznát vehetjük a rétegeknek (layereknek) is.

A pixeles képek feldolgozásában a *StarImage* szolgáltatásaihoz folyamodhatunk. Képességeit tekintve ez a program leginkább a *Paint Shop Pro* valamelyik korábbi kiadására emlékeztet. Az itt fellelhető funkciók is nagyjából azonosak: van szemcseppentő (a retusáláshoz) és persze számos effekt.

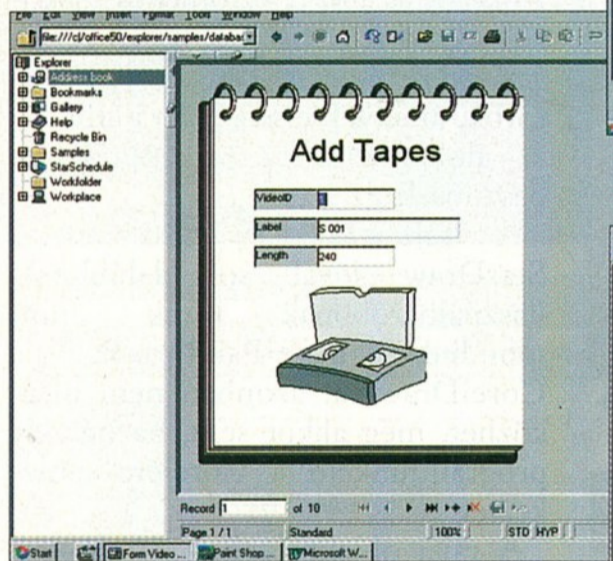
A *StarImage* segítségével minden további nélkül megváltoztathatjuk a színösszetevők arányát, a kép kontrasztját és fényességét, beállíthatjuk a gammakorrekciót, valamint szürkefokozatokra konvertálhatjuk a színeket.

A program javára írható a seregnyi jobbnál jobb effekt, amelyekkel művészi képeket állíthatunk elő. Az effektek között olyanokat találunk, mint a krétavázlat, a mozaik, a relief, a poszter, a pop-art és hasonlók. A StarOffice-ból – mint integrált iro-

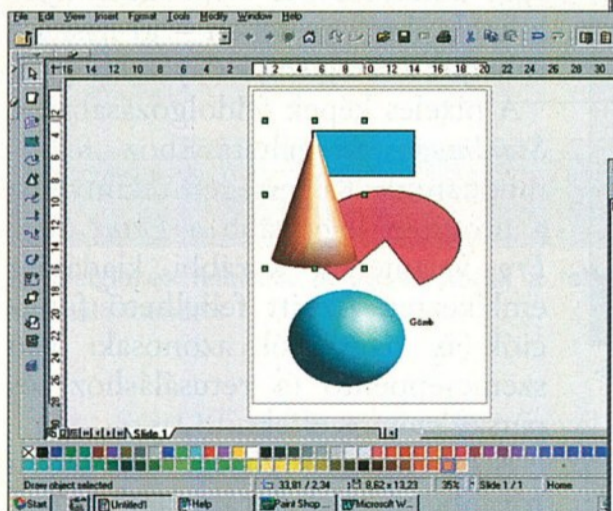
dai rendszerből – a *groupware* (azaz a csoportszoftver) funkciók sem hiányoznak. Ezek megtestesítője a *StarSchedule*, amelynek segítségével összeállíthatjuk teendőinket, munkaidő-beosztásunkat, akár több hónapra előre. A *3Com* gyártotta *PalmPilot* kézisámítógép tulajdonosai ezen

A prezentációba szervezeti diagramot is illeszthetünk

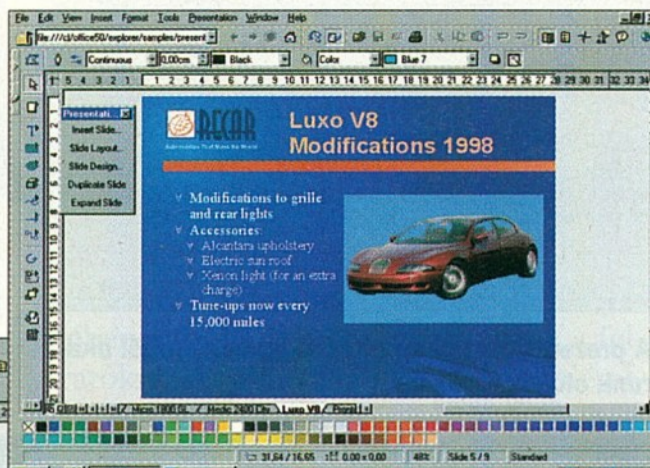
Az adatbázis rekordjai meghatározott mezőket tartalmaznak

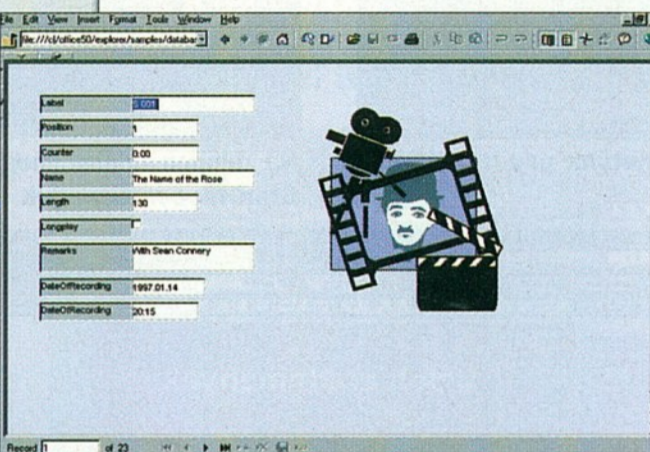
A StarDraw rajzolóprogram térhatású alakzatok szerkesztésére is képes

felül „zsebre” is vágthatják az adatokat, hiszen a *PalmPilot* és a *StarSchedule* tartalmát bármikor szinkronizálni lehet.

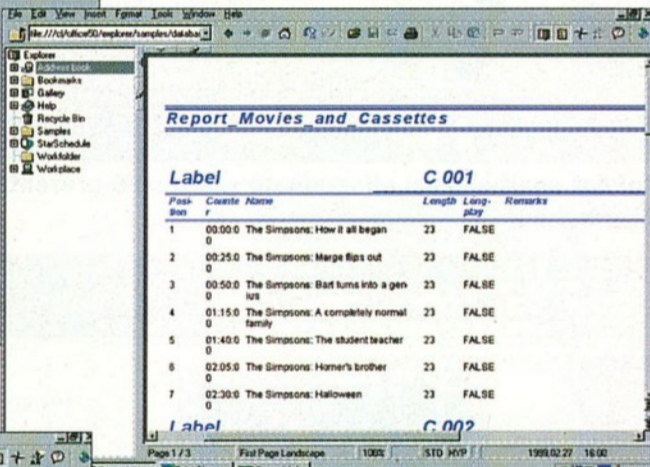
A *StarSchedule* a *StarOffice* program Explorerejéből érhető el. Ebben a program mappaként jelenik meg, s ha megnyitjuk, további almappákat találunk benne.

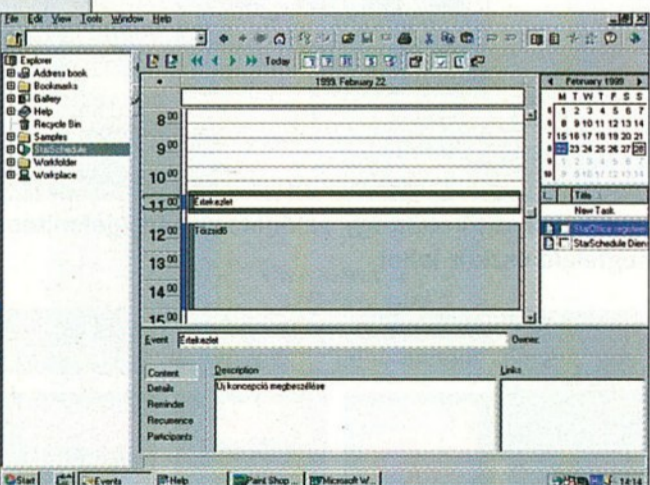
A StarImpress-szel akár egy autósalon bemutatóját is elkészíthetjük

A legegyszerűbb adatbázis a videofilmeik nyilvántartása

Az adatbázis alapján riportot készíthetünk a programmal

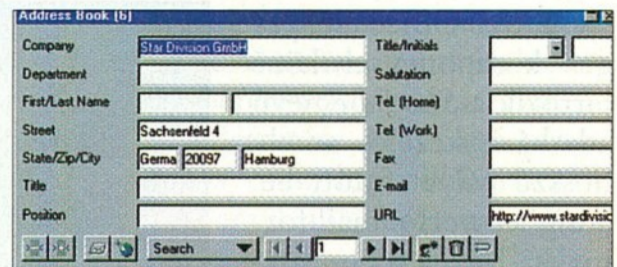

A StarOffice feladatütemezőjével részletesen nyilvántarthatjuk teendőinket

Nyissuk meg az *Events* almappát (kettős kattintással), s ennek tartalma maga a *StarSchedule*. A program eszköztára az ablak szélén jelenik meg. A legfőbb eszköz, amellyel feltölthetjük határidőnap-

lónkat, a *drag and drop* funkció. Az eseményeket és feladatokat listából kiválasztva húzhatjuk be a naptárba, sőt azokat különféle magyarázatokkal és megjegyzésekkel is elláthatjuk.

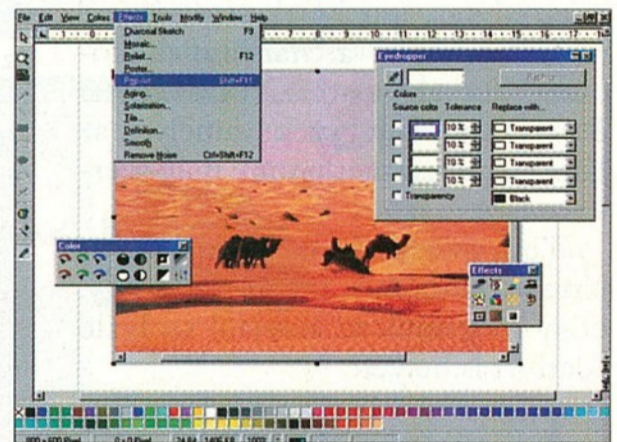
A naptárt napi, heti és havi bontásban is megjeleníthetjük, előre-hátra lépkedhetünk benne, törölhetjük vagy módosíthatjuk a bejegyzéseket. A program – ha szépen megkérjük – előre figyelmeztet a tennivalóinkra.

A program címjegyzéke nem más, mint egy relációs adatbázis

Az adatbázist alkotó táblázatokat az AutoPilot segítségével is elkészíthetjük

A StarImage különlegessége a számtalan effekt, amelyekkel művészi hatást érhetünk el

A *StarSchedule* grafikusán ábrázolja az adatokat, ami jelentősen megkönnyíti a tájékozódást. A *StarOffice* sok más eszközt és segédprogramot tartalmaz még, amelyek hasznosak lehetnek az irodai munkában. A program itthoni elterjedését nagy mértékben elősegítene, ha lefordítanák magyarra. Erre minden remény megvan, mégpedig a nem is távoli jövőben – legalábbis a *StarDivision* honlapjának beharangozása szerint. Sőt, ha az említett honlapnak hinni lehet, még egy magyarországi képviselő felállítása is szerepel a tervekben. Akkor pedig könnyen lehet, hogy a *Microsoft Office* Magyarországon is komoly versenytársra talál.

BÁNYAI FERENC

LOTUS NOTES R5

Mindent egy csapásra?

Manapság a világ számítógépet használó népessége két nagy csoportra osztható: akik szeretik a *Lotus Notes*-ot és akik nem. Utóbbiak között szép számmal akadnak, akik felhasználói felületének, úgymond, a hagyományostól (értsd: a Windowstól) eltérő tulajdonságai miatt orroltak meg rá. Számukra az új verzió kellemes meglepetéseket tartogat, mivel a felhasználói felülete az Outlookéra hasonlít (de persze a régi munkalaphoz is vissza lehet térni).

Újdonságok a felhasználó szemével

Az új felület számottevően megkönnyíti a navigációt és az általános használatot. A képernyő bal szélén látható ikonsor egyfelől a levelezőrendszer azonnali elérését teszi lehetővé, másfelől testre szabható, azaz az összetartozó alkalmazásokat, fastruktúraszerűen, egy-egy *nézetbe* gyűjthetjük.

Az egyes adatbázisokat itt egy *könyvjelző* mutatja. Az új kliens, a 4.6 változatban már megismert *portfolió* adatbázist használja (*bookmark.nsf*). Ennek megfelelően a képernyő közepén látható navigátor személyre tervezhető és állítható. A 4.x verzióról való áttéréskor az ottani munkalapok egy-egy *gyűjtővé* (*Folder*) alakulnak, és a rajtuk levő adatbázisokhoz automatikusan létrejönnek a könyvjelzők.

A Lotus Notes R5 kliens a tervezők szándéka szerint most már nemcsak Lotus kliensként használható, hanem *teljes értékű böngésző is*, illetve más levelezőrendszerekhez kapcsolható levelezőkliensként is üzemelhet (teljes értékű POP3, IMAP4 kliens, beépített LDAP, X.509, MIME- és S/MIME-támogatás). A program

használatakor nincs éles különbség a webböngészés és a Lotus dokumentumainak megtekintése között. A kezelés könnyítésére a jobb felső sarokba egy böngésző stílusú nyomógombsor került, amely azonban a Lotus dokumentumok feldolgozásakor is jól használható.

Szintén a windowsos kinézetet erősíti, hogy a régi *Window* menü helyett a nyitott ablakok egy *tálcán* jelennek meg. Az eddigi rendszertől eltérően a megnyitott ablakok száma elvben *korlátlan*. A Notes adatbázisok kinézete alapjaiban nem változott, a rendszer alulról teljesen kompatibilis. Megjelentek viszont új fejlesztőeszközök, amelyekkel akár az eddiektől eltérő külalakú és funkcionalitású adatbázis is létrehozható. Általánosságban jellemző ezekre, hogy a Notes programozás részévé vált egy sor webes eszköz (frame-ek, animált képek).

A nyomtatás kinézetének ellenőrzésére a *Print Preview* parancs is megjelent a menüben.

Mélyebb szinten

A Domino R5 fejlesztésekor kiemelt célként szerepelt egy nagyobb teljesítményű, ugyanakkor skálázhatóbb és még megbízhatóbb szerver kifejlesztése. Ezért optimalizálták és átterveztek az

A kliensoldali Lotus Notes és a szerveroldali Domino is komoly lépéseket tesz, hogy a lehetséges összes felhasználói igényt egyszerre kielégítse. A

nemsokára megjelenő 5-ös verzióba annyi

újdonság került, hogy mire mindet megismerjük,

valószínűleg a 6-os verzió

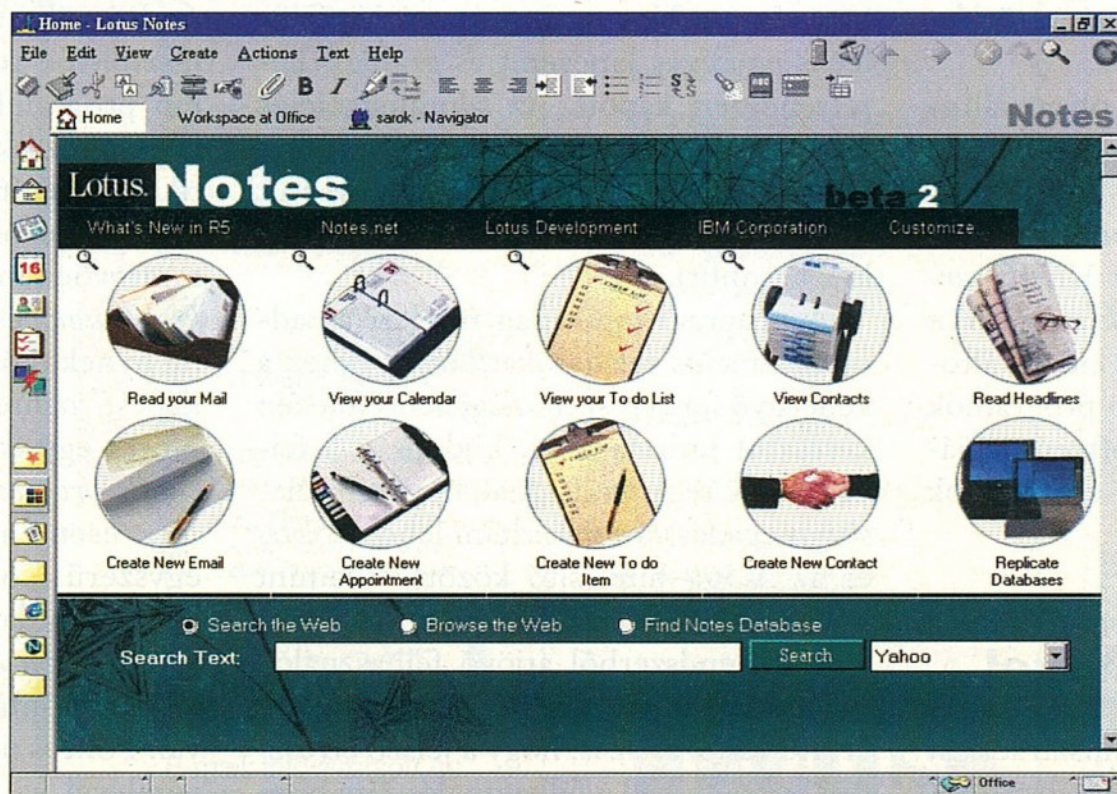
is kikerül a

fejlesztőműhelyből.

egy-egy alap-szerverfunkciókat, amelynek részeként megújult az input-output kezelés is. Ez a felhasználónak gyorsabb szerverhozzáférést, kisebb memóriafelhasználást, illetve kevesebb processzorteljesítmény-igényt jelent.

Az adatbázisok fizikai tárolási struktúrája is megváltozott. Az új módszer neve *On Disk Structure (ODS)*. Következménye, hogy a használt adatbázisokat ritkábban menti, az adatbázis-tömörítés (*Compact*) nem igényel szerverleállítást, ritkábban van rá szükség, és a művelethez nem kell kiegészítő háttértár.

Az adatbázisok lehetséges mérete *4 Gb*-ról *32 Gb*-ra növekedett. A

A felhasználói felület számottevő átalakításon esett át

nagyobb szerverek kialakításának egyik akadálya eddig a levelezés volt. A túl sok egyidejű levélnél torlódás lehetett. Ennek kiküszöbölésére az R5 szerver levelezésében közreműködő valamennyi eszközből megengedhető több példány készítése. Így létre lehet hozni több postládát (*Mail.box*), levelesládát, levéltovábbító (*transfer*) és levélkézbesítő (*delivery*) szálát. Meggyorsult a címjegyzékben a név keresése, illetve a szerver nagyobb belső *cache*-t használ.

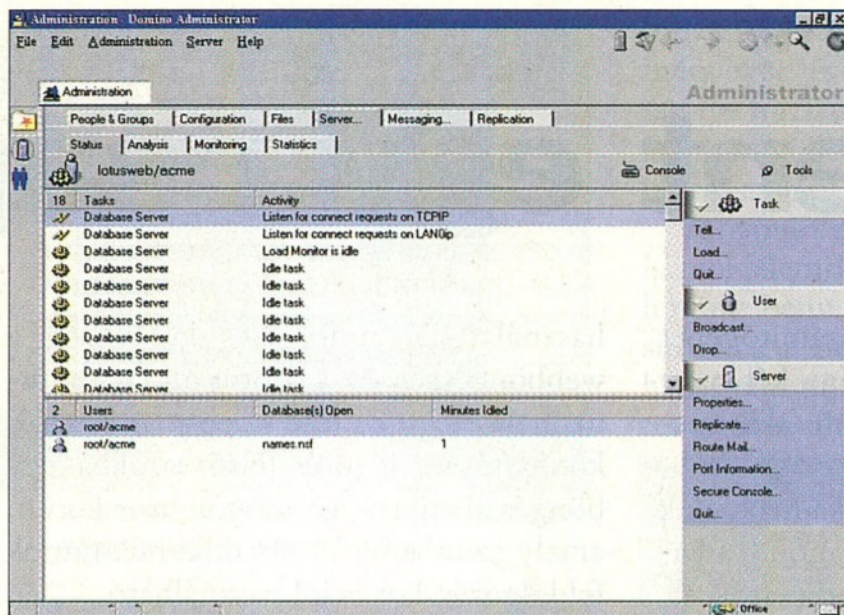
Mindezek hatására a Domino szerver kiszolgálóképessége is jelentősen megnőtt. A 4.x-ről való áttéréskor nemcsak nem kell bővíteni a szerveret, hanem az addig telített szerverekre is újabb felhasználók regisztrálhatók (persze csak akkor, ha a funkciókban nem használunk fel többet az áttérés után). Számszerűsítve: a Notes kliensekből ugyanazon hardver és funkciók esetén az R5 kétszer annyi felhasználót tud kiszolgálni. Egyéb klienseknél ez az arány csak javul, például az IMAP4 és a POP3 kliensek kiszolgálásánál *négyszeres teljesítménynövekedés* tapasztalható.

A felhasználók életére minden bizonnyal nagy hatással lesz az eseménynaplózás (*Transaction Logging*): az adatbázisokon végzett műveleteket egy szekvenciális fájlban rögzítik, amelyet az adatbázis meghibásodásakor egyszerűen visszaolvasnak. Így a régebbi állapotok helyreállíthatók. Ezen újdonság következménye, hogy nincs szükség a sérült adatbázisokat kijavító *Fixup* műveletre. Az eseménynaplózás a felhasználóknak új és nagyon hasznos műveletet ad: a dokumentum *Undelete-et*, azaz a törlés-visszaállítást.

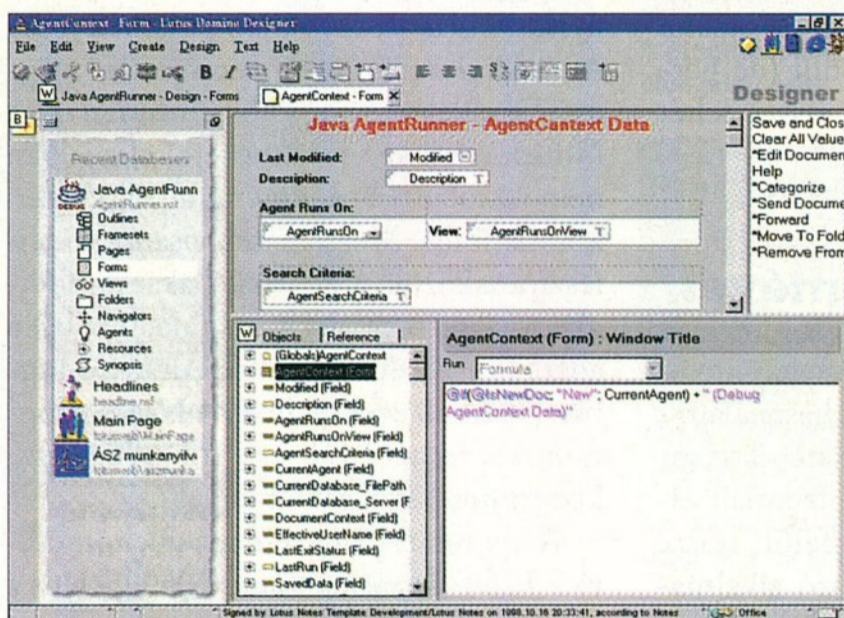
A szerveroldalon egy sor olyan változás történt, amelyek közvetlenül nem láthatók, de a megbízható működésre nagy hatással lehetnek. Ilyenek: a *natív internetcímzés*, a *címkezelés*, a *MIME-tartalom kezelése*, az *SMTP kezelés*, és a *HTTP motor*. Mindezeket az előző változat is tudta, de akkor még e programok nem tartoztak a Domino szoftver magjához, így használatuk külön erőforrások igénybevételét jelentette.

Újdonságok az adminisztrátor szemével

A Lotus rendszerek adminisztrációját kezdetben kizárólag Notes kliensről lehetett elvégezni. Az adminisztráció jel-

Az adminisztráció egy helyről elvégezhető

A programfejlesztők is új eszközökkel gazdagodtak

lemzően szövegorientált volt, és nem egységes. A 4.6 változat kiadásakor megjelent egy webes adminisztrációs program (*webadmin.ntf*), amely a teljes Notes adminisztrációt webről elvégezhetővé tette, egy jól átgondolt és kidolgozott grafikus felületen keresztül. Az R5 verzióban végre a Notes adminisztrációs felület is egységes kinézetet és grafikus keretrendszert kapott. Az adminisztrációs rendszer önállóan is elindítható, a Notes klientsől eltérő felületű programmá vált (inkább egy NT adminisztrációs felülethez hasonlít).

A program logikailag rendezi az adminisztrációs feladatokat, amelyekhez a képernyő felső részén megjelenő füleken keresztül juthatunk el. Újdonság a felhasználók regisztrálásánál, hogy a hitelesítő megadásakor választani lehet a *Notes* és az *X.509* hitelesítő között, valamint külön eszköz került a rendszerbe a más levelezőrendszerből átjövő felhasználók *upgrade-jének* kezelésére. A felhasználót érintő változás az is, hogy a jelszó elvesztésekor nem kell a felhasználót újra hitelesíteni, hanem az adminisztrátor fel-

tudja törni a felhasználó azonosítófájlját.

Az új felületű kliensszoftverhez kapcsolódóan az adminisztrátor számára lehetőség van a kliensek központi setup-jára, konfigurációjára, alapbeállítások, könyvjelzők beállítására, valamint a kliensszoftver központi verzióváltására. Az adminisztrációs eljárást igénylő feladatoknál (felhasználói név változása stb.) a művelet több *Notes domainen* is végbemeget, így egyetlen helyről adminisztrálhatunk egy teljes szervezetet. Unix szervereknél a szerverkonzol a Telnet segítségével is elérhető. A szerverkonzolon lehetőség van a parancsok beolvasására fájlból (*batch*).

Újdonságok a fejlesztő szemével

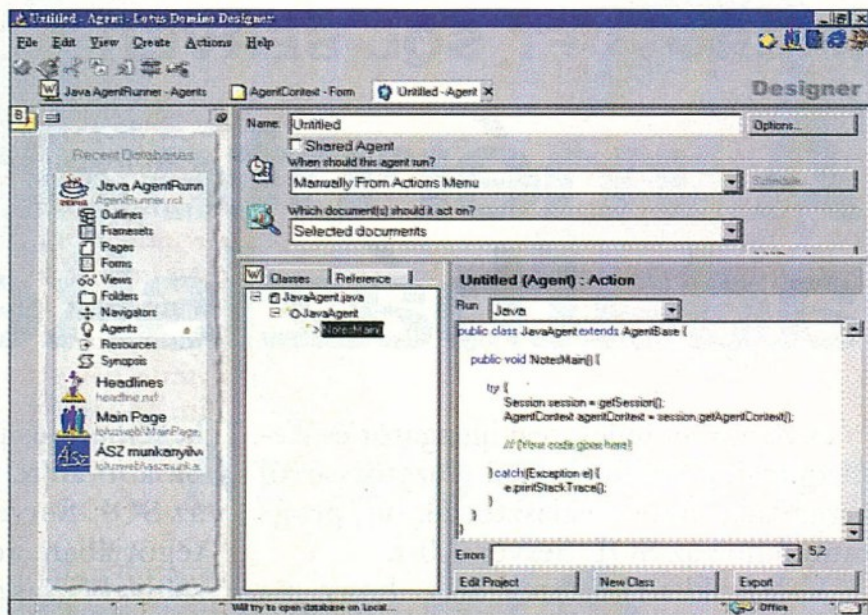
A Lotus Notes 4.6 rendszerben a felhasználó kliensprogramjának típusát egy mező tartalma határozza meg a személyi dokumentumán. Ennek a módosítása gyakorlatilag a felhasználói licenc megváltozásával is jár, azaz a felhasználó megkapja a tervezői jogot és eszközöket. Az R5-nél a tervezői rendszer, az adminisztrációs rendszerhez hasonlóan, külön programban helyezkedik el, így licencváltáskor a kliensprogramot is újra kell telepíteni.

A tervezői rendszer felülete, a számottevően megnövekedett tervezői *eszköztárnak* és a programozható eseménynek köszönhetően, az eddigihez képest szintén megváltozott. A Lotus Notes egy *eseményvezérelt, objektumorientált programozói környezet*. A fejlesztés, eseménytől függően, történhet egyszerű Lotus Notes-tevékenységekkel, formulanyelv segítségével, *Lotus-Script*, *Java applet*, *html*, *JavaScript*, illetve különböző *API-k* programozásával. Fontos újdonság, hogy az API-k kivételével az összes fejlesztést el lehet Notesban végezni. Minden tervezői

objektumnak megvan az összes webeseménye, ahova a megfelelő eseménykezelő programokat meg lehet írni. A fejlesztőrendszer támogatja a többklienses, többnyelvű fejlesztéseket.

A Lotus Notes lehetővé teszi a Domino-szolgáltatások távoli elérését *Corba/IOP* segítségével. Ez egyfelől felhasználható különböző webes vagy notesos felületbe ágyazott Java appletekből, valamint önálló Java alkalmazások írásakor is. A Notes környezet megjelenítéséhez a Domino komplett objektumtárat nyújt a fejlesztőknek.

Kedvező, hogy a JavaScript és a HTML-programozáshoz szükséges események is a fejlesztői rendszerbe kerültek. A Lotus Notes a HTML 4.0 verziót támogatja.

Java alkalmazások írásakor sem kell elhagyni a Notes rendszert

A LotusScriptnek is új verziója került az R5-be. A *LotusScript 4*-be egyfelől újabb objektumok (*NotesViewEntry*, *NotesViewEntryCollection*, *ViewNavigator*, *Outline*, *OutlineEntry*, *Replication*), másfelől új nyelvi eszközök jelentek meg (*Sleep*, *Lock*). Ezekkel a programozás olyan területekre is kiterjeszthető, amelyeket eddig csak Javából lehetett kezelni.

A Notes rendszer eddigi fejlesztői elemein kívül a webes megjelenést segítő új elemek is megjelentek.

Ilyen új elem az *Outline*, amely a navigáció vizuális, grafikus tervezését hivatott segíteni az alkalmazásban. Új elem a *FrameSet* is. Külön meg kell említeni, hogy e grafikus tervezői rendszer eredményét a Notes kliensek is megértik.

Nagy hiányt pótol a *Page*. Elvben ez valahol az űrlap (form) és a navigátor között van, azaz viselkedés alapján űrlap, de nem lehet létrehozni vele dokumentumot. Végül egy régi igényt elégtettek ki azzal, hogy a Notes kliensen is lehetővé vált animált grafikák megjelenítése.

Az ismerkedés az új Notesszal igen kellemes élmény volt. A kérdés csupán az, hogy mi marad meg a mostani Beta2-ből a végleges verzióban – mivel a Beta1–Beta2 váltás is jelentős különbségeket hozott.

HORVÁTH ANDRÁS

ScanDer Kft.

1146 Bp., Thököly út 59/a.
Tel./Fax: 251-2960
309-242-397, 309-620-207
<http://w3.datanet.hu/~scander>
scander@mail.datanet.hu

SCANNER? 150 típus!

35 mm/6x9 cm diascannerek:
1200-3000 dpi között,
A/4-A/3 síkgyasok:
66-5000 dpi között
dobscannerek:
3000-11000 dpi között
A/0 scannerek:
300-1800 dpi között
dokumentumscannerek:
napi 5000-30000 oldalra

**Részletes táblázat
és árlista a CD-n!**

**Nálunk biztos,
hogymindenki
megkapja a magáét!**

Hívjon minket,
velünk nyer!

Info'99 - A/110/c

WIBU-KEY

Szoftver Másolásvédelem

- Licenc kezelés, Hálózatkezelés, Internetes Disztribúció
- WIBU-KEY minden platformra és operációs rendszerre: PC, Mac, UNIX, AS/400

Program Files
 D: CD-ROM
 Új programok telepítése
 Vezérlő panel

PC Védelmi Rendszer

- Megvédi a PC beállításait, fájljait a használójától!
- Iskolák, önkormányzatok, könyvtárak, közintézmények védelmi programja.

Win 3.x help HTML
Win 95 help HTML help
RTF manual

Help és Kézikönyv készítő

- WYSIWYG help készítő eszköz
- Win help fájl, a HTMLHelp vagy a nyomtatott kézikönyv elkészítése egy lépésben

MrSoft Kft
www.mrsoft.hu

E-mail: info@mrsoft.hu
Tel: (1) 322-0465, (20) 943-4676
1061 Budapest, Andrásy út 43./318

SZÜV®

Vezetők és az
informatika 2000-ben

Rendezvénysorozat a
korszerű
vállalati/intézményi
informatikai környezetről

Debrecen márc. 30
Nyíregyháza márc. 31
Miskolc ápr. 1.
Szombathely ápr. 13.
Zalaegerszeg ápr. 14.
Kaposvár ápr. 15.
Pécs ápr. 20.

További információ:

- ◆ a SZÜV Rt. helyi Igazgatóságain
- ◆ www.szuv.hu
- ◆ marketing@bp.szuv.hu

Lotus

COMPAQ

TOSHIBA

IBM

HEWLETT
PACKARD

Acer

digital

Notebook akció!!!

EPSON, Hewlett-Packard,
Kyocera, IBM, Lexmark, OKI, NEC,
Fujitsu, Seikosha, Brother, nyomtatók
eseti és átalánydíjas javítása kedvező
feltételekkel!

R+R PERIFÉRIA
1071 Budapest, Peterdy u. 35
Tel.: 3213-588, 3223-034 Fax: 3423-308
www.periferia.hu, e-mail: 2rperi@mail.mata.vu

Az SQL Server 7.0 olyan átfogó platform, amely megkönnyíti az adatbázis-kezelési megoldások tervezését, elkészítését és használatát. Lehetővé teszi, hogy a vállalatok friss és pontos információk alapján hatékony üzleti döntéseket hozzanak.

Hogy miként hasznosíthatjuk mindennapjainkban az *SQL Server* teljesítményét? Nos, az *Office 2000* (amelyről külön cikkben is beszámolunk) lehetővé teszi az *SQL Server 7.0* adatainak elérését, segíti a többdimenziós elemzések készítését az asztali számítógépeken.

Az *Access 2000* tartalmazza az új *adatmotort* (Microsoft Data Engine, MSDE), amely a már meglévő *Jet* adatmotor alternatívája.

Az MSDE kódja teljesen kompatibilis az *SQL Server 7.0*-val, így problémamentes lesz az együttműködés.

Az *Excel 2000* tartalmaz egy új *Pivot Table* szolgáltatást, amelynek segítségével a felhasználók könnyen elemezhetik és ábrázolhatják a Microsoft OLAP Server adatait. Ugyancsak ez a szolgáltatás teszi lehetővé az adatkockák helyi tárolását és offline elemzését is.

Az *SQL Server 7.0* a Windows 95-öt vagy Windows 98-at futtató laptopoktól egészen a *Windows NT Server Enterprise Edition* futtató *többprocesszoros fiirtökig méretezhető*. Kedvező, hogy a hordozható számítógépen való használathoz folyamatosan szinkronizálhatjuk az adatokat.

A program segítségével kereskedelmi webhelyeket készíthetünk, használhatunk teljesszövegű keresést, internetes adatbázisokat és adatbázis-kezelő alkalmazásokat.

A népszerű adatbáziskezelő rendszer új verziójának bejelentésekor – a béta-verziók segítségével – már javában készen álltak a Microsoft partnercégei az *SQL 7.0* alapokon nyugvó megoldásaikkal, programjaikkal.

A *Megatrend* B.Könyv névre keresztelt kettős könyviteli programja például már teljesen *SQL 7.0* alapokra épül.

MICROSOFT SQL SERVER 7.0

A méretezhető adatbáziskezelő

Szűcs János fejlesztési igazgatót és *Kerekgyártó Péter* technikai vezetőt arról faggattuk, miért választották új programjukhoz az *SQL Server 7.0*-t.

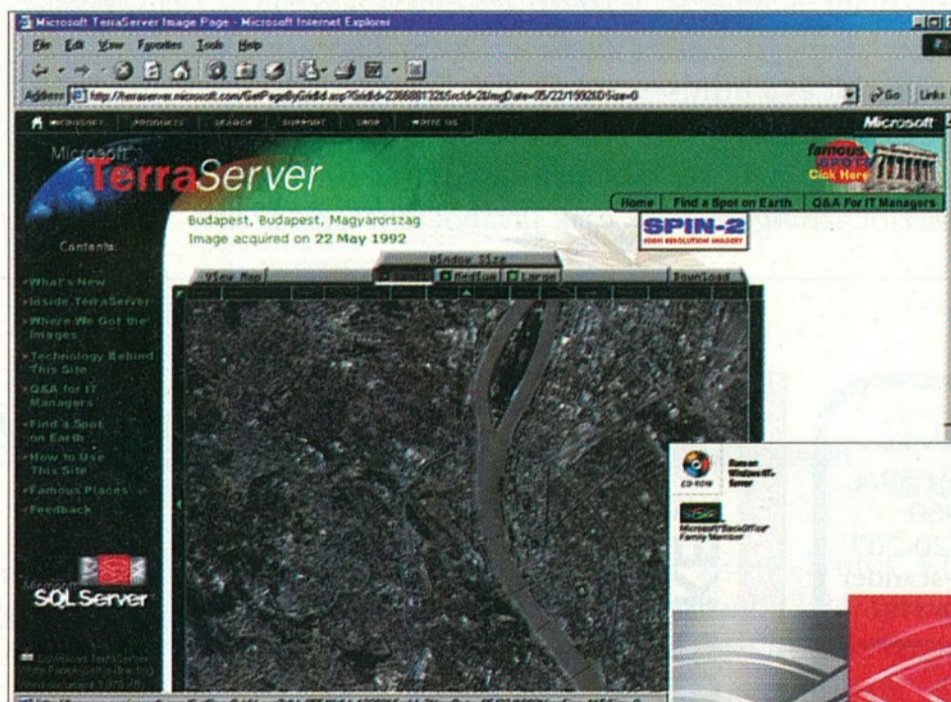
Válaszukban kitértek arra, hogy ma Magyarországon sok az olyan vállalkozás, ahol van egy holding központ, van több közepes méretű cég és vannak kisebb, 50-100 millió forintos árbevételi kategóriába eső kisvállalkozások, amelyek számára a *Megatrend* meglévő,

kezelhető és jól menedzselhető. A másikon a jó ár/teljesítmény viszony, amelyet az *SQL Server* nyújt, hiszen abban a kategóriában, amelyben ez a szoftver is készült, borzasztóan fontosak a költségek. Az is lényeges, hogy ne legyen szükség erőműre a program futtatásához.

Persze nem csak a *Megatrend*nél döntöttek az új rendszer használata mellett. A *Montana*, az *IQSoft*, a *Vector*, az *Exact Software*, a *Scala* mind-mind olyan

nevek, amelyek méltán emelik az *SQL 7.0* fényét.

Sokkal kézzelfoghatóbb azonban az átlagfelhasználók számára, ha megnézzük a *Microsoft TerraServer*t, amelyen 1992-ben készült

nagy, integrált rendszere, az *Infosys* túl bonyolult és drága.

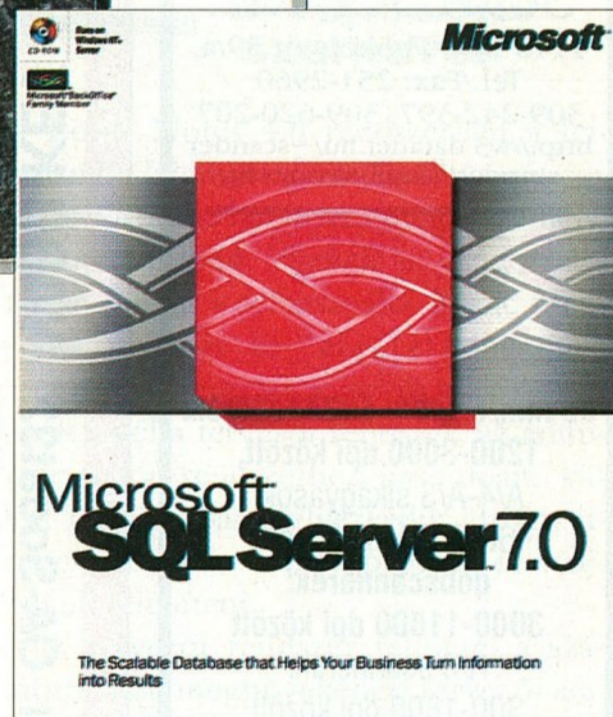
Tavaly ősszel született meg az a döntés, hogy a *Megatrend*nek ki kell fejlesztenie egy olyan ügyviteli rendszert, amelyet elsősorban a kisvállalkozások használhatnak hatékonyan.

Ezt nem úgy tették meg, hogy lebutították az *Infosys*t, hanem inkább készítettek egy *igen egyszerű könyvelési programot*, amelyet integráltak az *Infosys*-szel.

Ezáltal a holdingszerű cégeknél lehetőség nyílik arra, hogy a holdingközponban az *Infosys*t használják, míg kisebb tagvállalataiknál a B. Könyvvel is könyvelhetnek. Az integrált kapcsolat révén, a konszolidációt már az *Infosys* készíti, a lekönyvelt adatok alapján.

A B.Könyv bevezetése, betanítása, használatba vétele nem vesz többet igénybe néhány napnál.

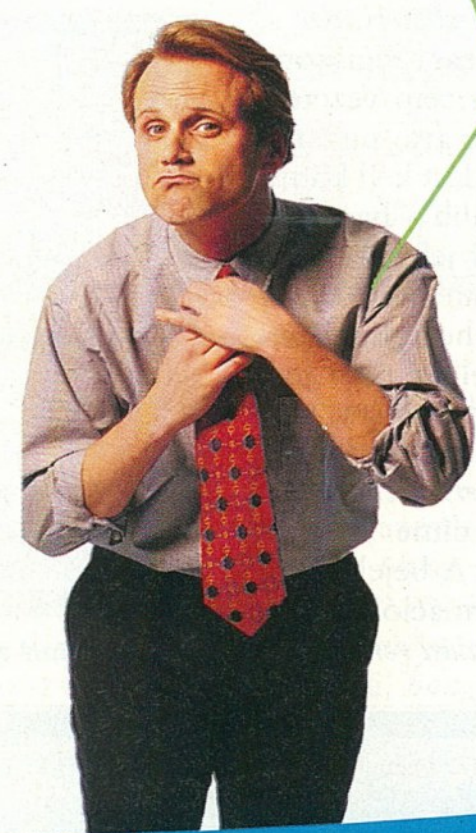
A kérdésre, hogy a B.Könyv esetében miért pont a *Microsoft SQL Server 7.0*-ra esett a választás, a fejlesztési igazgató elmondta, hogy a program könnyen

műholdfelvételeket láthatunk a Földről, s természetesen rákereshetünk városokra, ránagyíthatunk a felvételekre stb. A *Digital AlphaServer*en (*Compaq* és *StorageWorks*) található adatbázis mérete 1,01 Tbájt, a tömörítetlen képek mérete 4,1 Tbájt, s körülbelül 2000 darab 500 oldalas könyv jönne össze, ha mindezen adatmennyiséget kinyomtatnánk.

S ezt a rengeteg adatot valóban dicséretes sebességgel kezeli az *SQL Server 7.0*, még akkor is, ha vonalas eléréssel csatlakozunk az internethez.

NÁKOVICS LÁSZLÓ

Lapos Panel Sorozat
TFT LCD technológiával
BRILLIANCE

Professionális Sorozat
CrystalClear technológiával
BRILLIANCE

Üzleti Sorozat
Továbbfejlesztett üzleti
audióval

Sztenderd Sorozat
Kis irodai és otthoni
alkalmazásokhoz

Az álmokép nem álom

A PHILIPS MEGMUTATJA. Széles skáláját nyújtjuk a csúcsminőségű monitoroknak, hogy Ön a legmagasabb szinten elégítse ki igényeit. Kimagasló megjelenésű termékeink a legújabb technológiával készülnek, ami pengeéles, kristálytisztá képeket és gazdag, élénk színeket biztosít. Bármilyen célt is tűz ki önmaga elé, a Philips segít elérni. További információért látogasson el Web-oldalunkra: www.cee.be.philips.com

PHILIPS

Let's make things better.

Kiemelt partnerek:
Philips Monitorok

HDS
Bokor u. 10.
1035 Budapest
Tel.: 250 3260
Fax: 388 8387
mds.hun@apple.hu
<http://www.apple.hu>

Computer 2000
Váci út 110.
1133 Budapest
Tel: 236 1100
Fax: 239 1901
Inagy@c2000.hu
<http://www.c2000.hu>

Macroda
Attila út 63.
1013 Budapest
Tel: 214 2392
Fax: 355 5173
sales@macroda.hu
<http://www.macroda.hu>

Albacomp
Mártírok útja 9.
8000 Székesfehérvár
Tel: 06 22 315 414
Fax: 06 22 327 532
info@albacomp.hu
<http://www.albacomp.hu>

A múlt év vége óta már az internetre is felkéredz-kedhetnek a szerencsevá-dászok: az elektronikus fogadási rendszer immár a világhálón is elérhető.

Indulása idején, pár esztendővel ezelőtt, már beszámoltunk a Szerencsejáték Rt. elektronikus fogadási rendszeréről. Már akkor is felvetődött: az interneten is meg kellene jelenniük a közvetlen játéklehetőségeknek. Nos, erre éveket kellett várni. Az ok a bizalom hiánya az új médiával szemben. Az elmúlt év végén azonban fordult a kocka, s december óta már a világhálón is kergethető a szerencse. S mivel a rendszer az egész világról elérhető, külföldről sem mulaszthatjuk el kedvenc játékunkat.

A rendszert, elvben, hitelkártyával is használhatnánk, de a hosszas regisztrációs eljárás nálunk kétszer sem vezetett eredményre. A hitelkártyára ugyanis először – papíron – szerződést kell kötni, majd az internetnél rosszabb – hangtárcsázós – telefonon be kell jelentkezni a fogadási rendszerbe. Ezután az itt kapott azonosítóval és jelszóval lehet a hitelkártya terhére játszani. Mivel ez nem jött össze, maradt a másik alternatíva, ami egyszerűen és jól működik: a fogadó irodákban megvásárolható szerencsekártya.

A rendszer internet címe <http://www.szerencsejatek.hu>. A bejelentkezés során szokványos információkat kaphatunk; az újdonság a fogadási rendszer.

FOGADÁS A VILÁGHÁLÓN

Bitnyi szerencse

Először be kell lépünk a megfelelő – Fogadás – menüponttal a rendszerbe, amely megkérdezi az azonosítónkat. Ha szerencsekártyát használunk, akkor – belépési kódként – annak számát kell megadni a vételkor letakart résszel együtt, és

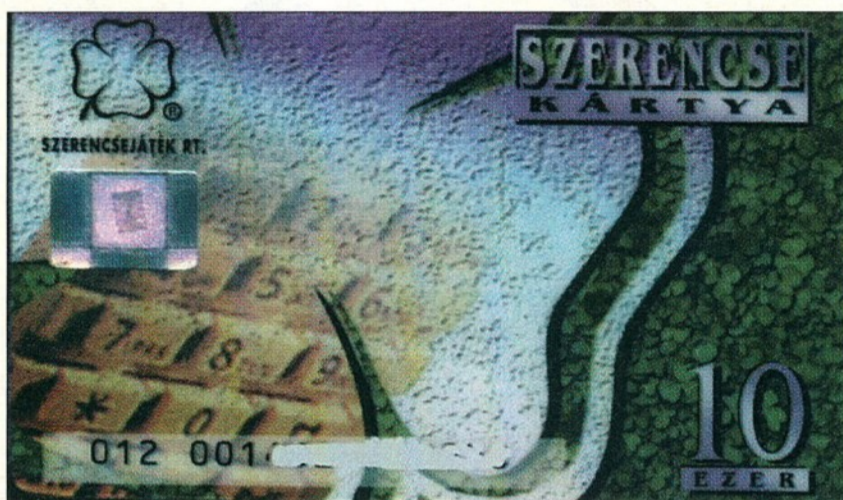
a password (jelszó) mezőt üresen kell hagyni.

Ha minden rendben van, akkor bekerülünk a belső információs oldalakra. Itt megnézhetjük korábbi fogadásainkat, esetleges nyereményünket. Ez utóbbit,

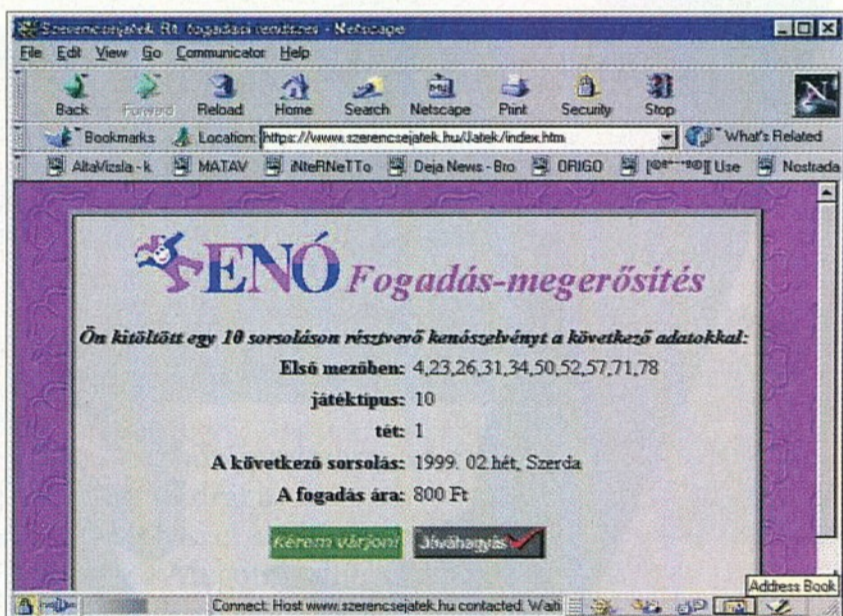
ha van, a hagyományos módon kell felvennünk: az igazolásunk itt a szerencsekártya. Ugyancsak itt lehet megtoldani a lejártban lévő szerencsekártyánkat egy újjal.

A rendszer csak a Java értő nézetűben tud teljesen kibontakozni, hiszen a legtöbb funkció vagy Java applet, vagy Java scripttel valósították meg. A fogadási rendszer előnye az egyszerűség. A használata nem igényel előképzettséget. Amikor fogadunk, pontosan ugyanazt kell tennünk, mint a hagyományos esetben: kiválasztjuk a megfelelő szelvényt, beikszeljük a számokat, a jókért, majd elküldjük.

Amikor a Java működik, igénybe vehetjük az automatikus tipp lehetőséget, ami véletlenszerűen jelöli be a játékmezőben a számokat. Ezeket, természetesen, módosíthatjuk.

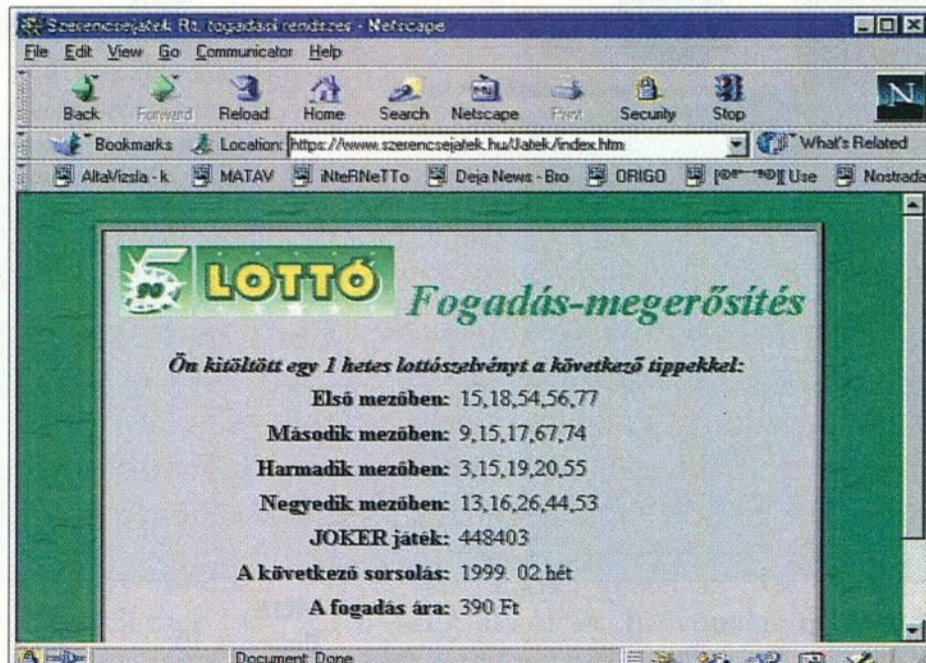
A belépéshez használható egyedüli eszköz: a szerencsekártya

Meg kell várni a megerősítést az elfogadott fogadásról

A fogadási képek – itt például a Kenoé – azonosak a megszokottakkal

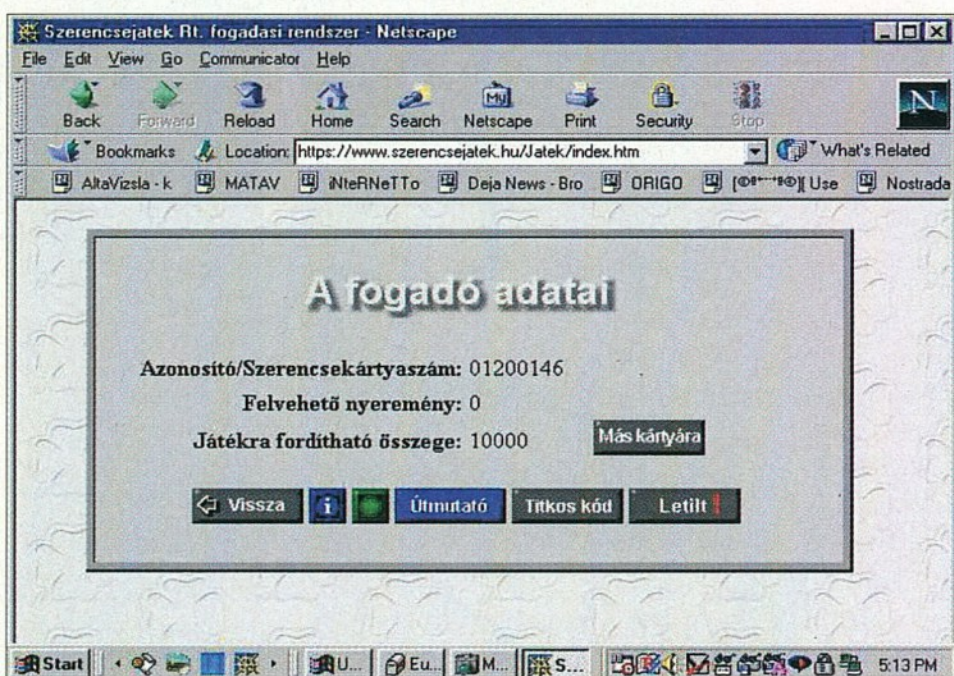
Az ötös lottó fogadásának visszaigazolása az elektronikus rendszerben

A gyors Tipp a Java képességű böngészőkben jól működik. A számok a fogadás elküldéséig módosíthatók

A nyerőszámokról jól tervezett oldalakon informálódhatunk

Számlánk egyenlegét a fogadó adatainál láthatjuk

A szerencsejáték-rendszer fogadóoldala

A rendszer akkor és csakis akkor tekintendő érvényesnek a fogadást, ha látjuk a megerősítő képernyőt. Ezt mindenképpen érdemes megvárni. Mert ha a korábbi állapotban leszakad a vonalunk, akkor a rendszer automatikusan kiléptet a védett részből, de az elektronikus sorsjegyünket nem rögzíti. Ha kétséges a helyzet, *mindenképpen nézzük meg az összesített tippjeinket*. Ha ott nem szerepel a sorsjegyünk, akkor a rendszer az összeget sem vonta le, a tippet sem küldte el, tehát meg kell ismételnünk a fogadást.

Valószínű, hogy a rendszer tervezői sosem találkoztak a szűkös hardverlehetőségek gondjával. Legalábbis erre utal, hogy a szelvény teljes képe sohasem fér el a hagyományos, 14"-os monitorokon, a böngészőkben általánosan használt, 640x480-as képernyőüzemmódnál. Ez kissé zavaró, igaz, inkább esztétikailag, semmint funkcionálisan.

A fogadási rendszer egyenértékű más nyugati társaságok hasonló hálózataival. A regisztrációs részt kissé túlbiztosítottak és a gyakorlatban használhatatlan-

nak ítélik. Ugyanakkor a szerencsekártyás ág kellemesen egyszerű és kényelmes. Hátránya a *megelőlegezett fizetés*, azaz a kártyát mindenképpen meg kell vásárolnunk – *a legkisebb címlet tízezer forint* –, míg a hitelkártyás fizetésnél a nyeremény felvétele automatikus, és fizetni is csak a fogyasztás, azaz a fogadás arányában kell.

A hitelkártyás megoldás ugyanakkor lehetőséget kínál a létrejött *account rendszeren* keresztül *letiltásra* is.

A rendszer biztonságtechnikája a felhasználók felé azonos a banki rendszerekével. A kommunikációt, amennyiben a megfelelő ikonra kattintunk, a nézegetőkben szokásos biztonsági üzemmódra (https) kapcsolja. Már csak az a kérdés, vajon miért nem csinálja ezt automatikusan.... A fogadó rendszer mind az amerikai, mind az exportkorlátozott verziót érti és használja.

A számla egyenlegének megállapítása után a rendszer pontosan ugyanazon az úton tárolja és értékeli a fogadásokat, mint a műholdas szisztémán keresztül

érkezetteket. Így a telefonos, a műholdas és az internetes rendszer egy helyre fut össze.

Van azonban egy cseppnyi gond. Léteznek olyan akciók, amelyekre telefonon, az internetes kódoláshoz képest meglehetősen megkérdőjelezhető biztonságú, *hangtárcsázós üzemmódban* kell jelentkezni.

Érthetően vetődik fel tehát a kérdés: vajon miért nem lehet ezekre az interneten keresztül, a megfelelő űrlapok kitöltésével jelentkezni? A biztonság valószínűleg nem lehet gond, hiszen az internetes host is több, egymástól jól elkülöníthető rendszerből áll.

Mindent összevetve azért elmondható, hogy itthon mérföldkőnek számító megoldással van dolgunk, annak minden túlbiztosításával és gyermekbetegségével együtt. Mindenképpen az elektronikus bankkorszak nyitányának tekinthetjük, s kár, hogy a többi résztvevő csak meglehetősen lassan barátkozik meg az internet nyújtotta lehetőségekkel.

KIS JÁNOS

Az informatika információs bázisa: prim - online és off line

Olvassa az általunk gondozott lapokat, és/vagy látogasson meg a Világhálón!

IV. EGYFOLYAM 2. SZÁM 1998. FEBRUÁR ÁRÁK: 269 FT (Egyesületek 240 Ft)

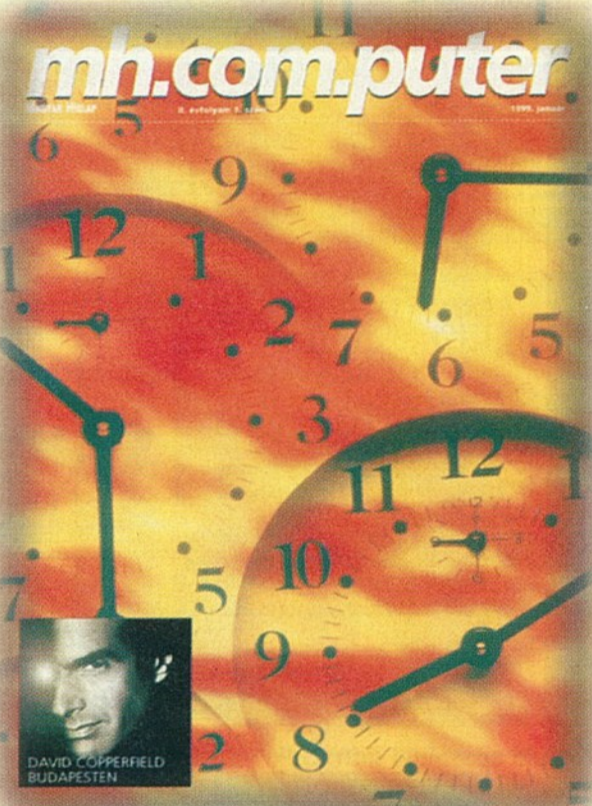

- ◆ Telefónia az Interneten
- ◆ Mikor ünnepeljünk, és miért?
- ◆ Célbepihívás és társai
- ◆ Több, mint csirkefogók

business online

- 99/1 JANUÁR
- Szívhez szóló szép ízenet
 - Csak időnyereség!
 - Euro-start
 - Űlőnk a bombán
 - VSAT-piaci panoráma
 - Tényszerűség a térségben

1116 Budapest, Hunyadi Mátyás u. 32. 111/1.
Tel./fax: 228-3372, 228-3373, 424-0014, 424-0015

Mi a PRÍM online?

- a skálázható ismeret?
- kikötő az infócéánon?
- a tudás fájlja?
- az informatika információs bázisa?
- real time informatéka?

TALÁLJON NEKÜNK SZLOGENT – SZÁZEZERÉRT!

A Prím-online egy hálózsem (a www.prim-online.com, a www.hirek.com és a www.prim.hu címek bármelyikén megtalálja), ahová folyamatosan, az eseményekkel szinte azonos időben kiakaszti a friss informatikai híreket. Az információszerzés mélysége „skálázható”, vagyis a tömör, tömör címszó alkalmas az érdeklődés felkeltésére, a főoldalon elhelyezett egy-két mondatnyi bevezető elárulja a lényegét, a címre klikkelve előjön a cikk, s mivel a napi hírek és a kiadó informatikai lapjainak írásai egy adatbázisba kerülnek, a téma alaposabb megismeréséhez el lehet jutni a kapcsolódó cikkeken

keresztül szinte bármeddig. Ezen túlmenően a Prím-online kínál egy sor szolgáltatást is: jelenleg a Magyar Címtár, informatikai szaklapokat, rendezvénynaptárt, üzleti címtárt, később virtuális informatikai kiállítást, számítástechnikai múzeumot stb.
Ha valaki mindezt meg tudja fogalmazni 2-3 szóban, feltétlenül írja meg a prim@prim.hu címre, a győztes tippet százezer forintos utazási utalvánnyal honoráljuk, legkésőbb a Comptairen!
(De ha holnap születik meg a nagy ötlet, akkor azonnal!)

100
éve

a számítástechnikában!

COMPUTER PANORÁMA

Előfizethető a kiadónál és a postahivatalokban.
Az előfizetés díja egy évre 8500 Ft
(12 szám plusz 2 vásári különszám).

Computer Panoráma Kiadói Kft.
1091 Budapest, Üllői út 25.
Tel.: 218-3011, fax: 217-2646
E-mail: cpanorama@mail.datanet.hu

Computer
PANORÁMA

Megjelent a Microsoft Visual Basic 6.0 magyar verziója (pontosabban a magyar kézikönyvvel kiegészített verzió), így mi is újraindítjuk Visual Basic sorozatunkat. Ezentúl azonban jelentősen kibővítjük, s nemcsak asztali gépre, hanem Windows CE alá is fejleszteni fogunk.

kesztőben beírhatjuk, milyen utasításokat hajtson végre a program, ha a felhasználó majd erre a gombra kattint.

A kódablakban láthatjuk, hogy egy-egy legördülő listából több jellemzőt is figyelhetünk az adott parancsgomb használatakor.

Külön eljárásokat rendelhetünk az egyszerű kattintáshoz, a billentyűlenyomáshoz, az egérmozgáshoz és mindenhez, ami csak kapcsolatba hozható egy parancsgombbal.

Az elkészült programot az F5 billentyű lenyomásával vagy a *Run* menü *Play* parancsával futtathatjuk.

Nézzünk is meg rögtön egy egyszerű feladatot!

Helyezzünk el az űrlapunkon egy parancsgombot (*Command1*) és egy szövegdobozt (*Text1*).

A parancsgomb feliratát úgy adhatjuk meg, hogy kijelöljük, majd átírjuk a *Properties* ablakban található *Caption* tulajdonság értékét. Ez legyen mondjuk a *Szöveg kiírása*.

sünk, adott esetben a görgetősávval. Ehhez nem is kell mást tennünk, mint kicsit megnagyítani a szövegmezőt, és a *Properties* ablakban *True* értékre állítanunk a *Multiline* tulajdonságot.

Ettől kezdve a hosszabb szövegeket sortörve láthatjuk a szövegmezőben.

Ha görgetősávot is szeretnénk, akkor a *Properties* ablakban kell a megfelelő értékre állítani a *Scrollbars* tulajdonságot, attól függően, hogy vízszintes, függőleges vagy mindkét irányba használhatóra van-e szükségünk.

Ha szeretnénk színesebbé tenni programunkat, mégpedig úgy, hogy a gombunkon ne pusztán szöveg, hanem kép is megjelenjen, a *Properties* ablak *Pictures* tulajdonságában kell megadnunk a megjelenítendő kép nevét és elérési útvonalát.

Programunk ablakának *fejlécszövegét* is megváltoztathatjuk, ha a *Properties* ablakban az általunk kívánt szövegre írjuk át a *Caption* tulajdonság értékét. Ugyancsak a *Properties* ablakban adhatjuk meg

MICROSOFT VISUAL BASIC 6.0

A Windows égisze alatt

A program elindítása után rögtön a fejlesztőkörnyezetben találjuk magunkat, ahol – alapállapotban – a munkához szükséges parancsokat tartalmazó *menüsört*, a parancsok gyorsabb elérésére szolgáló *eszköztárat*, a felhasználható elemeket tartalmazó *eszköz-készletablakot* és a projectben való gyors navigáláshoz szükséges *Project Explorer*t, illetve a kijelölt elem tulajdonságait tartalmazó *Properties* ablakot láthatjuk.

Megtaláljuk még készülő programunk első ablakát, űrlapként (*form*); ide helyezhetjük el a program készítése során a szükséges vezérlőket.

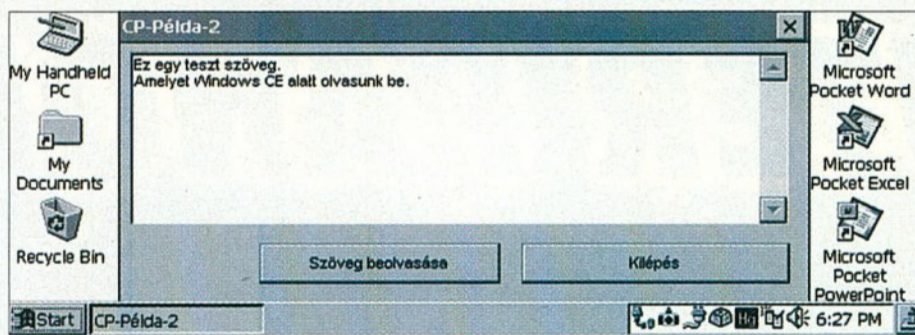
Egy projectben természetesen *több űrlapot* is használhatunk, ezek általában programunk ablakaiként funkcionálnak, de ettől eltérő felhasználásokra is van lehetőség.

Az űrlapokat a *Form Designer*ben tervezhetjük, a különböző utasításokat, kódokat pedig a *Code Editor*ban írhatjuk be.

Ha például űrlapunkra a *fogd és vidd* módszerrel rádobunk az eszközkészletből egy parancsgombot, majd arra kétszer rákattintunk, a megjelenő kódszer-

A szövegdoz tartalma alapértelmezésben a szövegdoz neve. Ha ezt a szövegdozot kijelöljük a *Properties* ablakban, akkor a *Text* jellemző értékének a megváltoztatásával akár módosíthatjuk is. Változtassuk most üresre.

Ezután, a gombra kétszer kattintva, írjuk be a kódszerkesztőbe a *Forráskód 1.* kódot (lásd keretben).

Íme első Windows CE-s programunk, mely a *File System Control* segítségével szövegállományokat képes beolvasni

Indítsuk el a programunkat! Amikor a *Szöveg kiírása* feliratú gombra kattintunk, a szövegdozban megjelenik a *Computer Panoráma*, *fejlesztőeszközök* szöveg.

Ha hosszabb szöveget írunk be, mint a szövegmező, a „kilógó” részt nem láthatjuk. Lehetőségünk van azonban arra, hogy a szövegmező tartalmát megtörjük, és többsoros szöveget is megjeleníthes-

alkalmazásunk ikonját is, az *Icon* jellemzőben.

Az ablak típusáról is dönthetünk a *Properties/BorderStyles* tulajdonság változtatásával, amely lehet *Sizable* (méretezhető), *Fixed Single* (nem méretezhető), *Fixed Dialog* (nem méretezhető dialógusablak), *Fixed ToolWindow* (nem méretezhető eszköztábla, vékony fejléccel), *Sizable ToolWindow* (méretezhető eszköztábla, vékony fejléccel).

Amennyiben nem akarjuk, hogy programunk fejlécében megjelenjenek a Windows szokásos parancsgombjai (*minimized*, *maximized*, *close*) a *ControlBox* jellemző *False* értékre állításával eltüntethetjük azokat. Ez esetben azonban legalább egy *kilépés* gombról gondoskodnunk kell. Helyezzünk is el készülő programunkon gyorsan egy második parancsgombot

(*Command2*), és a kódszerkesztőbe írjuk be az *Unload Me* vagy az *End* utasítást. Ezzel máris kaptunk egy, a program futásának leállításáról gondoskodó gombot. A kódablakban, az éppen aktuális eljárásán kívül, megjeleníthetjük az összes többi eljárást is, feltéve, hogy a kódszerkesztőablak bal alsó sarkában lévő *Full Module View* gombra kattintunk.

Ha mégis úgy döntünk, hogy elég az éppen aktuális eljárást látnunk, csak kattintsunk ugyanitt a *Procedure View* gombra.

Szövegállomány beolvasása

A haladóbbak máris továbbfejlesztették programjukat, és átala-kíthatják úgy, hogy egy *Command3* parancsgomb segítségével egy szövegállomány tartalmával töltsék fel a szövegmezőt.

A megfelelő forráskódot – a megjegyzésekkel együtt – a *Forráskód 2-ben* találják.

Az *Open* parancsot használjuk, a segítségével nyitjuk meg olvasásra (input) az állományt.

A *Line Input* paranccsal soronként olvassuk be a szöveget, egészen addig, amíg el nem érjük az állomány végét. Beolvasáskor a *szoveg* változó tartalmát folyamatosan kiegészítjük az éppen beolvasott sorral (*sor* változó), az *új sor* és *kocsivissza* karaktereket használva a sorok végén.

Még egyszerűbben olvashatjuk be egy szövegállomány tartalmát a *Forráskód 3-ban* látható megoldással.

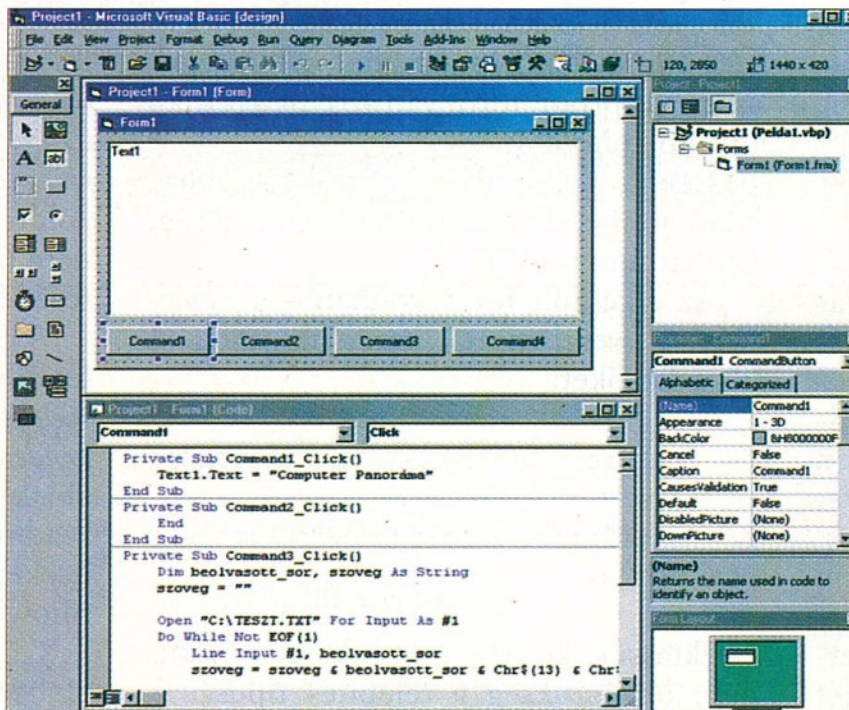
A Visual Basic 6.0 és a Windows CE

Elkészült végre a Visual Basic 6.0-hoz használható *Windows CE Toolkit for Visual Basic 6.0*. Bár egyelőre még a bétaváltozatot használjuk, elmondhatjuk, hogy nagyszerűen alkalmazható a Windows CE-s programok létrehozására mind Windows NT, mind Windows 9x környezetben. Kedvező, hogy az új verzió a H/PC Pro platformon sem jön zavarba.

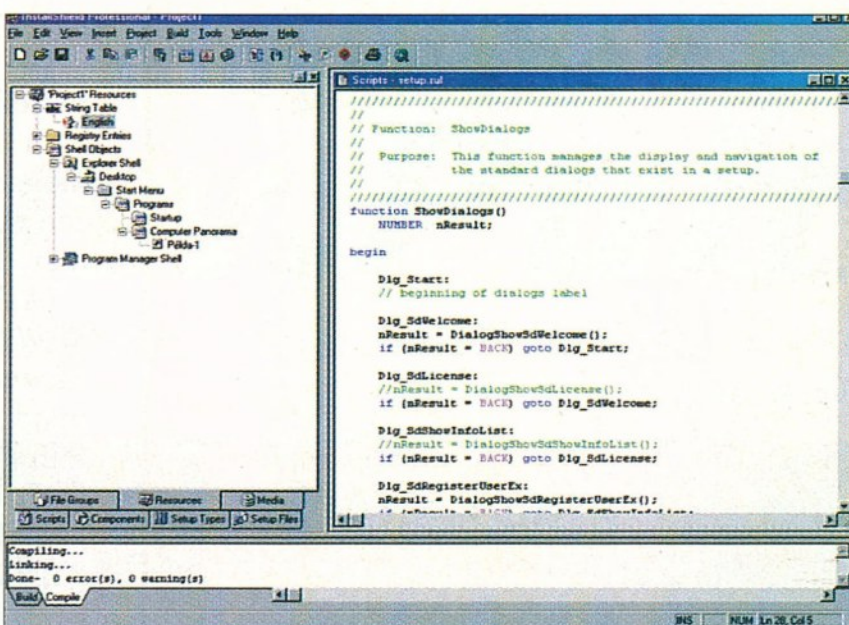
Ha NT alatt futtatjuk, akár palmtopra sincs szükség, hiszen használhatjuk az emulátort, ha azonban Windows 9x környezetben dolgozunk, akkor az emulátort nem telepíthetjük, viszont ha csatlakozik gépünkhöz egy palmtop, máris használhatjuk a programok futtatására, tesztelésére.

Ha a készülő programot a *Play* paranccsal elindítjuk, a Visual Basic átmásolja a szükséges állományokat a palmtopra, és onnan futtatja a programot.

A Visual Basic nem *exe*, hanem *vb* kiterjesztésű programokat fordít Windows CE alá, amelyeknek használatához szükség van a runtime részre is. Persze ha nagyobb kör számára készítünk

A Visual Basic 6.0 rengeteg új funkciót tartalmaz

Az InstallShield Professional 5.5 a legnépszerűbb telepítőprogram – talán nem véletlenül

programot, a felhasználónak ebből mit sem kell észrevennie, hiszen az *Application Install Wizard* segítségével telepítőprogramot is generálhatunk, amely minden szükséges másolást elvégez.

MIPS és SH3 processzorra egyaránt lefordíthatjuk a forráskódot.

Szövegbeolvasás Windows CE alatt

Míg a parancsgombok és a szövegmezők kezelése megegyezik az asztali gépes megoldással, addig a szövegállományok beolvasását kicsit másképpen kell elvégezni a Windows CE-nél.

A Microsoft *CE File System Control* vezérlőt kell használnunk, amelyet a *Toolkit* telepítésével kapunk, többedmagával, azaz további CE-s vezérlőkkel.

Az *Open* utasítást ezen a vezérlőn keresztül használhatjuk, hiszen a Windows CE rendszer fájlrendszere kicsit másképpen épül fel, mint a hagyományos nagygépes rendszereké. Aprócska programunk tehát beolvassa a *TESZT.TXT*

állomány tartalmát, feltéve, hogy az állomány ugyanabban a könyvtárban található, mint a program.

A forráskód a *Forráskód 4-ben* látható.

InstallShield Professional 5.5

Az elkészült programokat illik úgy terjeszteni, hogy azt az „egyszerű halandó” is használhassa a számítógépén, ne kelljen a program felépítését, részeit ismernie, és tudnia, mit hova kell másolni ahhoz, hogy az működjön.

Erre valók a különböző *telepítőprogramok*, amelyeket akár mi is elkészíthetünk, persze ha biztosra akarunk menni (és le szeretnénk rövidíteni a fejlesztés idejét), nem árt mások segítségét kérni.

Az egyik legelterjedtebb telepítőprogram-készítő az *InstallShield Professional*, amelynek legutóbbi, 5.5-ös verziójával, s annak használatával kezdünk ismerkedni.

Az InstallShield – scriptnyelvnek köszönhetően – teljesen testreszabható, használatával akár *multimédiás telepítőprogramokat* is készíthetünk, ezzel is érdekesebbé téve a telepítést, és felkeltve a felhasználó figyelmét, hogy elgondolkodjon: „ha már a telepítés ilyen, milyen lehet a program?”.

Persze akinek az egyszerűség is megteszi, és elsősorban kisméretű telepítőkészletet keres, az is megtalálja számítását e programban.

Az InstallShield több programozási nyelvvel használható, de – Visual Basic szempontból nézve – az 5.5-ös verzió egy nagyon lényeges újítást tartalmaz elődeihez képest: beépítették a programba a *Visual Basic fortran* fordítót. A *Visual Basic Project Wizard*ot használva, csak a *vbp* állományt kell megadni, és az *InstallShield* automatikusan összeszedi a szükséges futtatómodulokat, ActiveX és DLL állományokat stb. Nekünk már csak az esetleges dokumentumokról, képekről és hangállományokról kell gondoskodnunk.

Megadhatjuk a létrehozandó programcsoportok és ikonok nevét, útvonalát, módosíthatjuk a rendszerleíró adatbázis (Registry) bejegyzéseit, *ini* állományokat kezelhetünk, elindíthatunk más programokat.

Az *InstallScript* segítségével (amely leginkább egy C++ és VB keverékre emlékeztet) rengeteg olyan funkcióhoz juthatunk, amelyek használatára más, kötött funkciókkal ellátott telepítő-készítők

esetében nem lenne módunk. Ilyenek például a különböző multimédia szolgáltatások és az egyéni párbeszédpanelek.

Egyszerű telepítő-készlet készítése

Az InstallShield elindítása után válasszuk a *Visual Basic Application Wizard*-ot. Adjuk meg projectállományunk nevét. A varázsló első ablakában megadhatjuk a program nevét, cégünk nevét, programunk verziószámát. Mindezeket az InstallShield automatikusan kiolvassa, legfeljebb módosítanunk kell, ha valami nem tetszik.

A következő ablakban ellenőrizhetjük, hogy a megfelelő alkotóelemeket

válogatta-e ki a program, de mivel ritkán szokott tévedni, esetünkben pedig egyszerű kis programról van szó, nyugodtan továbbléphetünk.

Ezután az adatbázis-támogatás megadása jönne, de erre most nincs szükség, így hát újra tovább.

Az elkészült forráskódban – a *ShowDialogs* részben – keressük meg a következőket:

```
nResult = DialogShowSdSetupType();

nResult = DialogShowSdComponentDialog();
```

és iktassuk ki (//), esetünkben ugyanis nem lesz szükség a telepítés típusának

kiválasztására (full, compact, custom, network stb.).

A különböző utasítások kiiktatásához egy // jelet kell eléjük tennünk. Ilyenkor látható megjegyzéssé válnak (a színük zöldre vált), amelyeket a fordítóprogram nem használ fel a telepítőprogram készítésénél.

A *Setup Files* fülre kattintva, a megjelenő faszervezetből válasszuk a *Language Independent* rész *Operating System independent* ágát. A jobb oldalon megjelenő ablakban megadhatjuk a licence és a readme.txt állományok tartalmát. Ha ezeket sem tartjuk szükségesnek, a *ShowDialogs* részből iktassuk ki a:

```
nResult = DialogShowSdLicense();
```

```
nResult = DialogShowSdShowInfoList();
```

részeket.

A fa *Advanced Files/Disk 1* részében megadhatjuk a telepítőkészlet első lemezén található readme.txt állomány tartalmát.

A *Resources* fülre kattintva, válasszuk a *Shell Objects/Explorer Shell/Desktop/Start Menu/Programs/Sample Company* ágat, majd kattintsunk a *Sample Company* feliratra és írjuk be: *Computer Panorama*.

Ezután nyissuk le ezt az ágat, és a *Sample Shortcut* feliratot írjuk át *Példa-1-re*.

A jobb oldalon látható ablakban kattintsunk kétszer a *Targetre*, s adjuk meg <TARGETDIR>\PELDA1.EXE, ahol a PELDA1.EXE a telepítendő program exe állományának a neve.

Ezzel gyakorlatilag a végére is értünk a munkának, már csak a telepítőkészlet legyártása van hátra. Szerencsére ez sem ördögösség, elég egy kattintás a *Media Build Wizard* gombra az InstallShield eszköztárán, és máris a gyártósoron vagyunk.

Itt megadhatjuk, hogy milyen formátumban kívánjuk elkészíteni a telepítőkészletet (1,44-es lemez, CD-ROM, internetes csomag, stb.), azután azt is, hogy milyen platformokon legyen telepíthető a program és még számos, a jelen esetben azonban lényegtelen jellemzőt.

Az elkészült telepítőkészletet a *My Installations\Project1\Media\New Media\Disk Images* könyvtárban találjuk meg, de természetesen másra is beállíthatjuk a célkönyvtárat.

Legközelebb tovább finomítjuk telepítőprogramunkat, addig is eredményes munkát kívánunk minden programozó kedvű olvasónknak.

NÁKOVICS LÁSZLÓ

Forráskód 1.

```
Private Sub Command1_Click()
    Text1.Text = "Computer Panoráma"
End Sub
```

Forráskód 2.

```
Private Sub Command3_Click()
    Dim beolvasott_sor, szoveg As String
    szoveg = ""

    Open "C:\TESZT.TXT" For Input As #1
    Do While Not EOF(1)
        Line Input #1, beolvasott_sor
        szoveg = szoveg & beolvasott_sor & Chr$(13) & Chr$(10)
    Loop

    Close #1
    Text1.Text = szoveg
End Sub
```

Forráskód 3.

```
Private Sub Command4_Click()
    Open "C:\TESZT.TXT" For Input As #1
    Text1.Text = Input(LOF(1), 1)
    Close #1
End Sub
```

Forráskód 4.

```
Option Explicit
Private Sub Command1_Click()
    Dim strBuffer As String

    File1.Open "TESZT.TXT", fsModeInput, _
    fsAccessRead, fsLockRead
    If Not File1.EOF Then
        strBuffer = File1.Input(File1.LOF)
    End If
    Text1.Text = strBuffer
    File1.Close
End Sub

Private Sub Command2_Click()
    App.End
End Sub
```

(A forráskódokat lemez mellékletünk CIKKEK\WINDEV könyvtárában is megtalálják.)

**Pannon
Networking Kft**

Tel.: 382-0313; 382-0314
Fax: 204-9292
Faxbank: 233-3666/1625
Budapest 1119. Etele út 10. Fsz. 1.

Kereskedelem:
Microsoft,
Corel,
Symantech,
Novell,
Compaq,
Hp,
Szolgáltatás:
Hálózatok-
Tervezése
Telepitése
Lic.tanácsadás,
Auditálás.

www.pannonnetworking.hu e-mail: pannoninfo@annonnetworking.hu

Ha most frissíti Ms Office programját,
ingyen megkapja az Ms Office 2000-et!*

Ár: **52.900,-**

*Ajánlatunk kizárólag Molp
konstrukcióra vonatkozik!

Compaq 1575D 329.900,-
Compaq 1573D 317.900,-

Hp DeskJet 695C 31.800,-
Hp Laser Jet 1100 90.800,-
Hp Laser Jet 4000 297.980,-

Áraink kedvezőbbek mint máshol, nézzen körül és hívjon! **ALKUDJUNK!**

Microsoft

WOODSTONE INTERACTIVE
CD-ROM FEJLESZTŐ ÉS KIADÓ KFT
1066 Budapest, Teréz krt. 36. Tel.: 302-4420, Fax: 302-2102,
Mobil: 06 (209) 666-000, E-mail: ws_i@hotmail.com

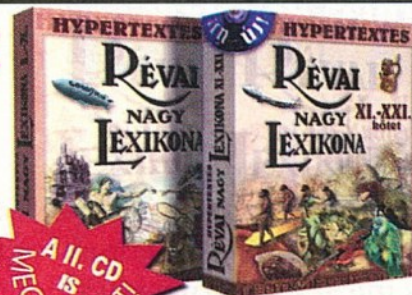
Mire figyeljen a vásárlásnál, avagy miért jó a HYPERTEXT?

A Hypertextes kiadás legfontosabb eleme az, hogy az oldalakat nem scannelve (fotózva), hanem GÉPELVE tartalmazza. Gondolom Ön is tudja, hogy csak gépelt oldalak esetében lehetséges a szöveganyag nyomtatása vagy a szövegszerkesztőbe illesztés. Kereshet akár a teljes szöveganyagban egyetlen szótörédekre is. A gépelt szövegrész számos kereszthivatkozást is tartalmaz, így láthatóvá válnak a szócikkek közötti összefüggések is.

CSAK EZ A KIADÁS TARTALMAZZA GÉPELVE A LEXIKON TELJES ANYAGÁT !!!

Rendszerigénye: WIN 3.x / 95 / 98 / NT. ♦ A II. CD csak az első CD-vel együtt működtethető.
A II. CD kezelőprogramjába számos új funkció lett beépítve, keresési rendszere fejlettebb lett.

Hypertextes Révai Nagy Lexikona I-X. 6500,- ~~2990,-~~
Hypertextes Révai Nagy Lexikona XI-XXI. 6500,- ~~3390,-~~

bruttó **3390,-**

Számítástechnikai
Szakkiállítás és Vásár
a BNV területén
április 27-30.

EXTRA ÁRAK
a **ID / 204**-ben
Friss információk a

TEXT 696. oldalán

Új virtuális könyvesbolt a láthatáron!

www.Pult.hu

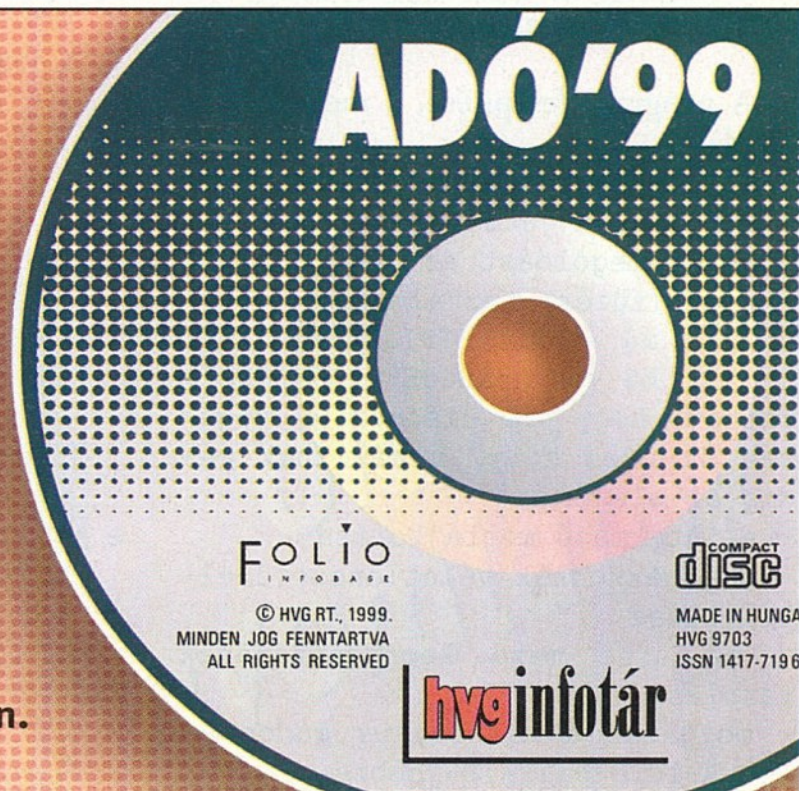
Több, mint kilencezer cím, több, mint ötszáz hazai kiadótól!

**HVG-KÜLÖNSZÁM
CD-VÁLTOZATBAN IS!**

A HVG-Infotár sorozat következő kiadványa
az Adó '99 különszám CD-változata.

Egyszerű ablakok segítik a keresést a törvényekben
és magyarázataikban.

Az ingyenes demováltozatot megrendelheti kiadónknál
vagy letöltheti, illetve használhatja az Interneten
a <http://www.hvg.hu/adodemo> címen.

M E G R E N D E L Ő

- Igen, utánvétellel megrendelem az 1999-es adótörvényeket és magyarázatukat CD-n, 6900 Ft-ért (+áfa és szállítási költség).
Várható megjelenés: 1998. december.
- Kérem, küldjék el ingyenesen az Adó '99 CD demováltozatát.

Név: _____ Ügyintéző neve: _____
Cégnév: _____ Cím: _____
Telefonszám: _____ E-mail-cím: _____
HVG-klubtagoknak 5% kedvezmény. HVG-klubkártya sorszáma: _____ Aláírás: _____

Ezt a kupont küldje vissza a HVG Rt. 1300 Budapest 3., Pf. 20 címre vagy a 436-2010-es faxszámra. A visszaküldött adatokat további akcióinkhoz is fel kívánjuk használni. Ha adatai felhasználásához nem járul hozzá, kérjük ezt jelezze.

Ezúttal a közismert „15-ös tologató” logikai játék számítógépes változatának leírását és listáját közöljük.

Az eredeti játékban 4x4-es mezőben 15 játékkockát helyeznek el, amelyek 1-15-ig vannak számozva. Az üres mező felhasználásával addig kell tologatni, átrendezni a kockákat, amíg növekvő sorrendbe nem állnak. A játék számítógépes változatánál a 16 játékkockából 15-re az abécé betűi kerülnek, így a feladat a *játékmező abécébe rendezése*. Minden matematikai magyarázat nélkül fogadjuk el azt az állítást, hogy e problémát, az elrendezéstől függetlenül, két végállással lehet megoldani. Az esetek felében a bal felső mezőnek kell üresen maradnia, az esetek többi részében pedig a jobb alsónak. És éppen ez adja a játék nehézséget, azaz hogy ránézéssel nem lehet előre megállapítani, melyik megoldás lesz a célravezető. Azt viszont kiszámoltuk, hogy 200-nál több lépés kell bármelyik megoldáshoz.

A program felépítése, a megoldandó feladatok.

- a játékkockák elkészítése
- a főmenü, a játék irányítása
- a két megoldást az 'a\$' és 'b\$' string (füzér) tartalmazza:


```
a$ = 'ABCDEFGHIJKLMNO'
b$ = ' ABCDEFGHIJKLMNO'
```

 látható, hogy az elsőnek a végén van az üres hely, a másikkal pedig az elején.
- a játékmező megrajzolása
- a játékkockák véletlenszerű elhelyezése
- az üres mező koordinátájának tárolása
- mozgatás a klasszikus módon Q-fel, A-le, O-balra, P-jobbra
- a lépések végrehajtása
- az iránytól függően más és más hangjelzés
- a lépésszám állandó kijelzése, számolása
- a 'V' gombbal félbeszakítható, új játék indítása
- a játék mentése

Saját készítésű ékezetes betűk.

```
10 REM NYITRAI BASIC 1998'
20 REM POKE 23606,150
30 REM POKE 23607,162
40 REM ÉKEZETES BETUK
```

SPECTRUM BASIC

Tili-toli játék

```
50 REM Á É Ü Ó Ú O Ú
60 REM BETUKOD 41852,768
70 REM UDG CODE USR "A",168
```

A játékmező kockáinak 'c\$', valamint az üres hely 'y\$' számtömbje. Itt tárolja a lépéseket.

```
80 REM TILI-TOLI ABC-s játék
90 DIM c$(16): DIM y$(1)
100 PAPER 6: INK 2: CLS
```

A főmenü.

```
110 PRINT AT 6,8: INK 3: BRIGHT
1: "ABC-s TILI-TOLI"
```

a kétféle megoldás, a 130-as sor értelme: legyen a b\$ string egyenlő az a\$ string második helyétől, tehát az A-tól (az első helyen egy üres hely van), és a végén adj hozzá egy üres helyet.

```
120 LET a$=" ABCDEFGHIJKLMNO"
130 LET b$=a$(2 TO )+" "
```

A négyszögek.

```
140 LET d$=" ": LET e$=" "
": LET f$=" "
150 PRINT AT 8,10: INK 1: "RENDEZD ABC"""" SORRENDBE A BETUKET!!!"
```

A minimális lépésszám.

```
160 LET min=200
170 PRINT AT 20,8: "KEZDHETJÜK ?"
": PAUSE 0
```

e = lépésszám

```
180 LET e=0
190 BORDER 2: INK 6: PAPER 2: CLS
```

A játék irányítása.

```
200 PRINT AT 3,0: "TILI-TOLI: ";E;AT 19,1: "LEGKEVESEBB TILI-TOLI=";min;" "
210 PRINT AT 7,24: "A BETUK";AT 8,23: "MOZGATÁSA";AT 11,24: "FEL :Q";AT 12,24: "LE :A";AT 13,24: "BAL :O";AT 14,24: "JOBBA:P";AT 16,23: "GOMB-BAL"
```

```
220 PRINT AT 7,0: "TILI-TOLI";AT 8,1: "JÁTÉK";AT 11,1: "NYITRAI";AT 12,1: "LÁSZLÓ";AT 13,2: "1998"
```

A játéktér megrajzolása.

```
230 INK 0: PLOT 79,39: DRAW 0,97: DRAW 97,0: DRAW 0,-97: DRAW -97,0
240 PLOT 81,41: DRAW 0,97: DRAW 97,0: DRAW 0,-97: DRAW -97,0
250 INK 7: PLOT 83,43: DRAW 0,97: DRAW 97,0: DRAW 0,-97: DRAW -97,0
```

A kockák is a helyükre kerülnek.

```
260 FOR i=0 TO 3
270 PRINT AT 3*i+5,10:d$;d$;d$;d$
280 PRINT AT 3*i+6,10:e$;e$;e$;e$
290 PRINT AT 3*i+7,10:f$;f$;f$;f$
300 NEXT i
310 LET c$=b$
320 FOR i=6 TO 15 STEP 3: FOR j=11 TO 20 STEP 3
```

A kockák véletlenszerű elhelyezése.

```
330 LET k=1+INT (16*RND): IF c$(k)="x" THEN GOTO 330
```

Ez a sor az aktuális „üres hely”.

```
340 PRINT AT i,j;c$(k)
```

Minden kockatolásnál letörli a megváltozott mezőt.

```
350 IF c$(k)=" " THEN LET s1=i: LET o1=j: PRINT AT i-1,j-1: " ";AT i,j-1: " ";AT i+1,j-1: " "
```

A legutolsó lépés (tologatás) megőrzése.

```
360 LET c$(k)="x"
370 NEXT j: NEXT i
380 BEEP .1,30: BEEP .1,30: BEEP .1,30
390 LET s=s1: LET o=o1
```

Itt várakozik addig, amíg nem tolunk meg egy kockát.

```
400 LET y$=INKEY$: IF y$=" " THEN GOTO 400
```

Fel-le és balra-jobbra lépünk, illetve a 'V'-vel kilépünk.

```
410 LET o1=o+3*(y$="O" AND o1<21)-3*(y$="P" AND o1>10)
420 LET s1=s+3*(y$="Q" AND
```



```
s1<16)-3*(y$="A" AND s1>5): IF
y$="V" THEN LET c$=a$: GOTO
590
```

```
430 LET y$=SCREEN$ (s1,o1)
440 IF y$=" " THEN GOTO 400
450 PRINT AT s1-1,o1-1;"
";AT s1,o1-1;" ";AT s1+1,o1-1;"
"
```

Újra és újra kirajzolja a kockákat.
Felső mezőrés: d\$, középső mező-
rész: e\$, alsó mezőrés: f\$.

```
460 PRINT AT s-1,o-1;d$;AT s,o-
1;e$;AT s+1,o-1;f$
470 PRINT AT s,o;y$
480 BEEP .1,(4 AND s>s1)+(7 AND
o<o1)+(12 AND o>o1)
```

Nem engedi ki a kockát a játék-
mezőből.

```
490 LET k=1: FOR i=6 TO 15 STEP
3: FOR j=11 TO 20 STEP 3: LET
c$(k)=SCREEN$ (i,j)
500 LET k=k+1: NEXT j: NEXT i
```

Újabb és újabb lépések, a lépésszám
kiírása.

```
510 LET e=e+1: PRINT AT
3,15;e
```

Amíg nincs megoldás, kezd újra és
újra.

```
520 IF b$ <> c$ AND a$ <> c$
THEN GOTO 390
```

Ez a legritkább eset, sikerült ábécé
rendbe rakni a kockákat.

```
530 PRINT AT 1,10; FLASH
1;"!!!SIKER!!!"
540 FOR i=11 TO 1 STEP -1: BEEP
.1,i: NEXT i: BEEP .3,i
```

Mivel megőrzi az előző lépésszámot,
összehasonlítja az új eredménnyel.

```
550 IF e<min THEN LET min=e:
PRINT AT 3,1; FLASH 1;" ÚJ
REKORD! ";e
560 PRINT #0;"NYOMJ EGY GOMBOT
AZ ÚJ ABC-hez"
570 IF INKEY$="" THEN GOTO 570
```

Új játék kérése.

```
580 GOTO 170
```

Ha kilépünk, üzenet és új játék.

```
590 BEEP .1,10: BEEP .02,20:
BEEP .03,30: PRINT AT 1,10;"NEM
SIKERÜLT"
600 PAUSE 500
```

```
610 GOTO 180
```

Beolvassuk a kockakészítő UDG-ket.

```
620 RESTORE
```

```
630 FOR i=USR "a" TO USR "a"+2:
READ b: POKE i,b: NEXT i
```

```
640 FOR i=i TO i+17: POKE i,32:
NEXT i
```

```
650 FOR i=i TO i+5: READ b:
POKE i,b: NEXT i
```

```
660 FOR i=i TO i+17: POKE i,4:
NEXT i
```

```
670 FOR i=i TO i+5: READ b:
POKE i,b: NEXT i
```

```
680 FOR i=i TO i+9: POKE i,0:
NEXT i
```

```
690 FOR i=i TO i+2: READ b:
POKE i,b: NEXT i
```

```
700 RUN
```

```
710 DATA 0,0,63,63,0,0,0,0,252,
252,0,0,0,0,255,255,0,0
```

A játék mentése.

```
720 SAVE "tili-toli" LINE 620
```

(A lista CD-mellékletünkön is megta-
lálható a CIKKEK/SFTUJSAG könyv-
tárban.)

NYITRAI LÁSZLÓ

OKI
oldal-
nyomtatók

OKIPAGE 4w Plus
4 lap/perc
600 dpi

OKIPAGE 6e/6ex
6 lap/perc
600 dpi

OKIPAGE 8c
8 lap/perc
600x600 dpi, színes

OKIPAGE 10i
10 lap/perc
600x1200 dpi

OKIPAGE 16n/20n
16/20 lap/perc
600x1200 dpi
duplex opció

OKI

People to People Technology

Oki Systems (Magyarország) Kft.

1051 Budapest, Bajcsy-Zsilinszky út 12.

Telefon: 327-4070, 266-6225

Fax: 327-4076, 266-0152

Internet: OKI_H@MAIL.DATANET.HU

MÁTRIXNYOMTATÓK · OLDALNYOMTATÓK · HŐPAPÍROS FAX · NORMÁLPAPÍROS FAX

AZ OKI-forgalmazókról, árakról, akciókról kérjen további információt az OKI InfoFax számán: 436-2222/1881

Magyar számítástechnikai folyóirat CD-melléklettel

Ár: 648 Ft

XVII. évfolyam 4. szám

1999. április

ÚJ ALAPLAP

A hónap témája:
LEXIKONVÖLGY

Digitális rozsdá
és a Windows 2000
Visszacsatolás

CD-írók tesztje
Nyúzópróba

Kis vágólaptan
Fogódzó

Happy99
Vírusőrző

A CD-MELLÉKLETEN:

StarOffice 5.0 Windowsra

StarOffice 5.0 csak az Új Alaplap CD-mellékletén!

Márciusban: Linuxra
Áprilisban: Windowsra
Májusban: OS/2-re

Az Új Alaplap ára 648 forint,
egy éves előfizetése 6480 forint,
vagyis 10 szám árértékben kap 12 számot!

Előfizethető a kiadónál:
Új Alaplap Kiadói Kft
1539 Budapest VI., Dózsa György út 84/b
Telefon: 322-4417 Fax: 351-8015
E-mail: alaplap@mail.datanet.hu

A FOGYASZTÓK MAGAZINJA

TESZT és tipp

EGÉSZSÉGES SZÉPSÉG

TÁPLÁLKOZÁS

VITAMINOK, ROSTOK,
MÜZLIK

ERŐNLÉT, ALLÓKÉPESSÉG
SPORTVÁLASZTÓ
A HÁTFÁJÁS ELLEN

SZÉPESZET NŐKNEK,
FÉRFIAKNAK
TINIKOSMETIKA
SZÖRTELENÍTÉS

TESZTEK

ÉJSZAKAI KRÉMEK
PÓRUSTISZTÍTÓ TAPASZOK

ÁRKÖRKÉPEK

RÚZSOK, AJAKÁPOLÓK
SZAKÁLLVÁGÓK
SZÁJZUHANYOK,
ELEKTROMOS FOGKEFÉK
MASSZÍROZÓESZKÖZÖK

ISSN 1417-1171
9 771417 117001 01

Már kapható a TESZT és Tipp

Egészséges szépség

száma

A tartalomból:

Támogatott szépítkezés • Ehető szépség •
Ásványvizek, ivóvizek • Bőrünk állapota • Amit
a szemünk megkíván • Hajápolás • A kéz és a
láb kényeztetése • Komlós Juci és Zenthe Ferenc
a szépségről • A kikapcsolódás művészete

Keresse a hírlapárusoknál!

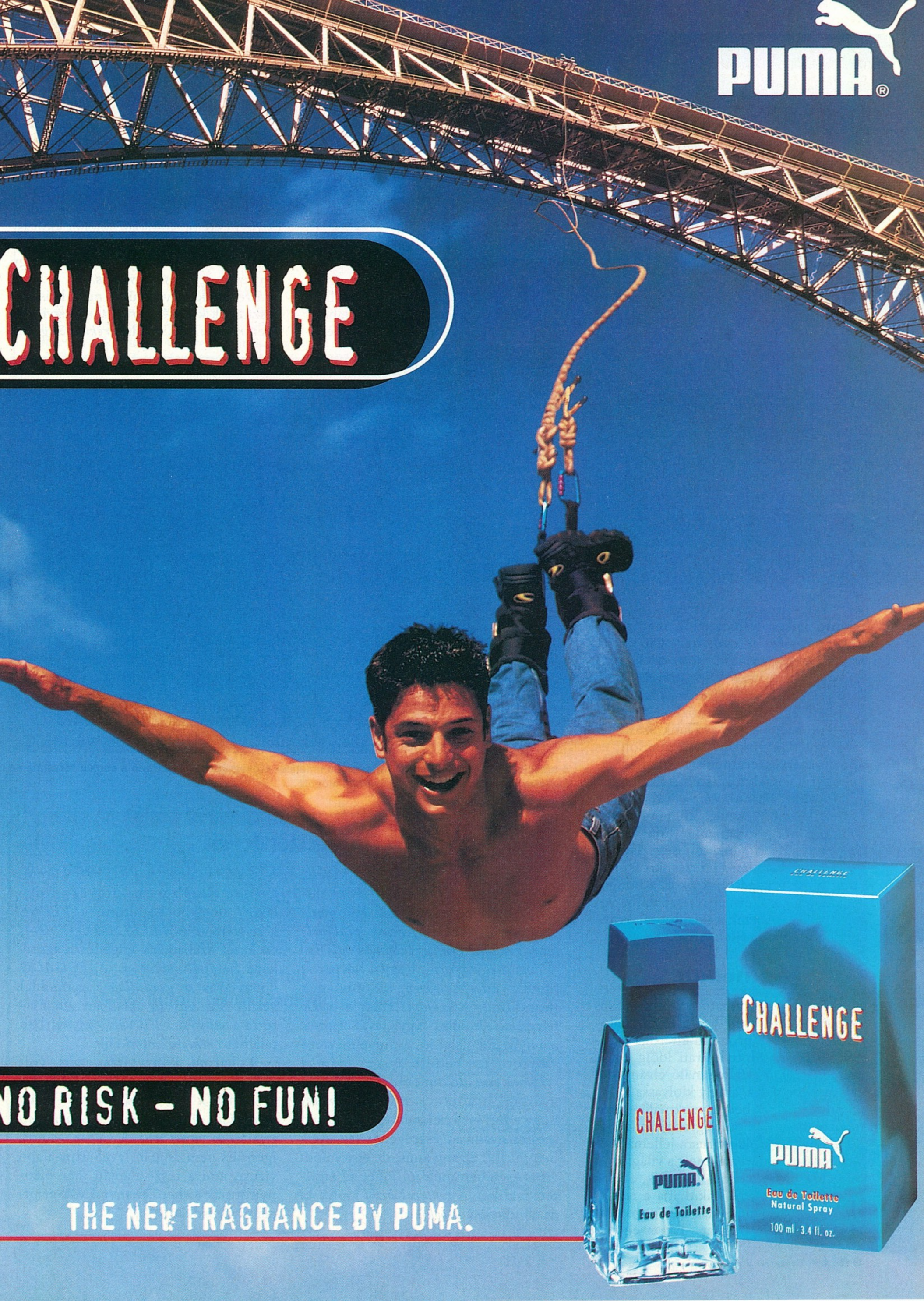
TESZT és Tipp. Tanácsok, információk, tesztek

PUMA

CHALLENGE

NO RISK - NO FUN!

THE NEW FRAGRANCE BY PUMA.

VÍRUSOK A COOKIE-KBAN?

Rés a pajzson

A jámbor kis sütikben (cookie-kban) gonosz szörnyek is megtelepedhetnek. Jelenleg még egyetlen ellenőrzött és bizonyított esetről sem tudunk, de ki tudja mi lesz holnap...

A vírusírók egyik legnagyobb problémája a kártevő elrejtése. A programozást varázslatnak tekintő laikus felhasználók már a VB script vírusokat is csak nehezen veszik észre. Még szerencse, hogy ezek html fájlokban megbújó változatai csak az Internet Explorer alatt működnek. Van azonban egy olyan rejtőzködési hely, amelyre eddig – tudomásunk szerint – még egyetlen vírusíró sem gondolt, és éppen azért szeretnénk felhívni a figyelmet e veszélyforrásra.

Nos, ez a hely a cookie-ké. És bizony remek kis hely, annak ellenére, hogy sohasem fut le, soha nem indítja el semmi, és a felhasználók többsége is csak azért tud egyáltalán a létezésükről, mert amíg ki nem kapcsolják őket, a böngészők engedélyt kérnek a használatba vételükre. Éppen ezek a tulajdonságok teszik őket kiváló rejtékhelyé.

Feltűnés nélkül

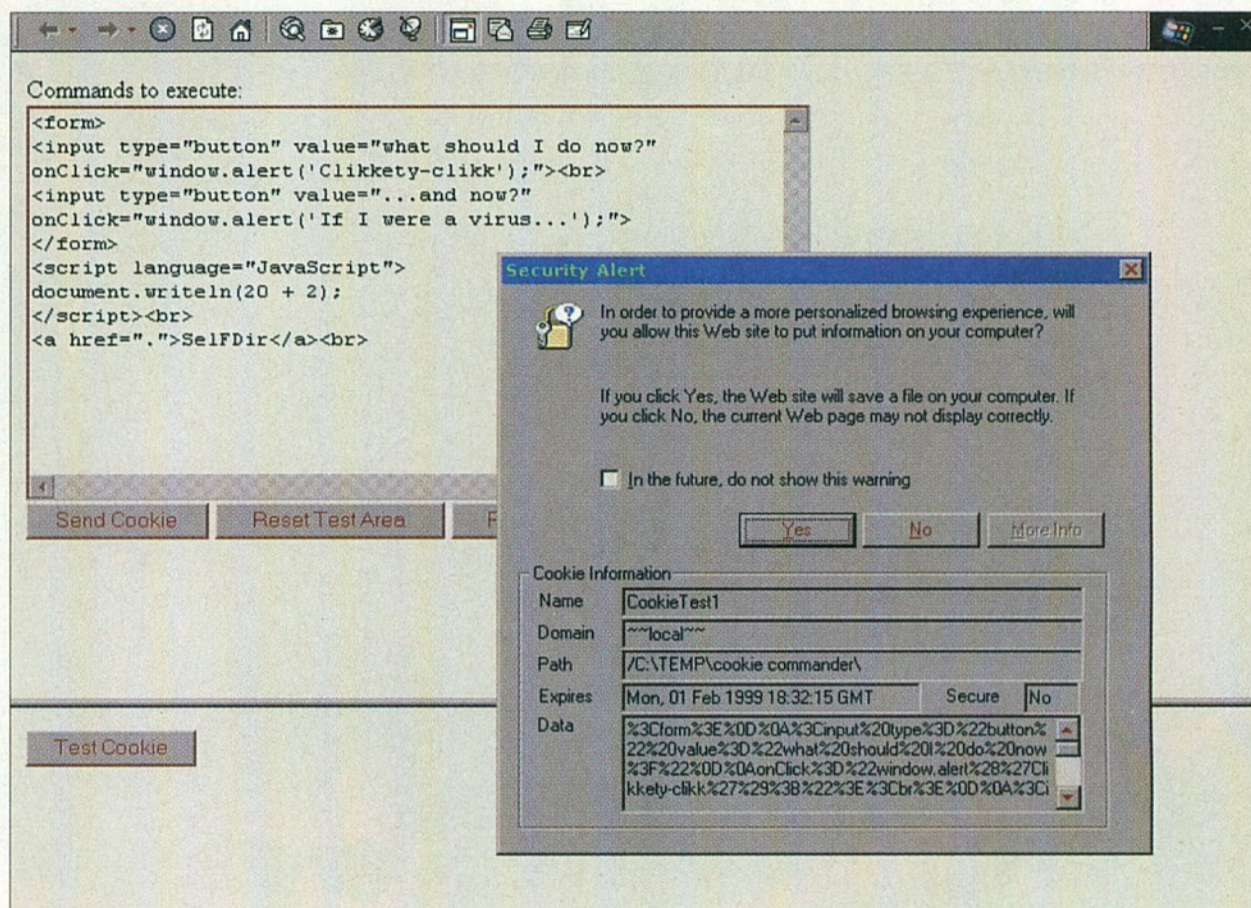
Vegyünk egy futtatható scriptkódot, és küldjük el egy cookie-ban a felhasználónak. A böngészőprogram eltárolja a gépen, és a megadott lejáratú időig ott is marad. Ezután a felhasználó elvándorol egy másik oldalra, amely kiolvassa az elementett cookie-t, beírja az aktuális dokumentumba, és az ott végrehajtódik. Ezt nem lehet kizárólag vírusra jellemző tevékenységnek nevezni, mert a világhálón rengeteg olyan weboldal létezik, ahol a felhasználó kedvére alakíthatja a felületet. Az említett megoldás akár egy kialakított felületet is beírhat – bár ez egy ki-

csit brutális módszer –; nem kell feltétlenül vírusnak lennie.

Persze ha csak ennyi lenne az egész, könnyen meg lehetne találni vírust. De a rejtőzködéshez az is hozzá tartozik, hogy úgy kell a cookie-t elhelyezni, hogy ne le-

gyen feltűnő. Ez sem gond, hiszen *oldalbeállítás* címszó alatt nyugodtan el lehet küldeni. A nehezebb feladat az, hogy a cookie-t ki is kell olvasni, lehetőleg úgy, hogy *ne az az oldal olvassa ki, amelyik elküldte*. Ez azért is nehéz, mivel egy adott cookie-t csak olyan oldalról lehet kiolvasni, amelyik ugyanabban a könyvtárban van, mint a küldő. Ezért léteznie kell egy úgynevezett *virusbázisnak* is.

Erre a legegyszerűbb megoldás, ha készítünk két CGI scriptet. Az egyik legyen *reklam1.cgi*, a másik *reklam2.cgi*. Az

A háttérben lévő saját készítésű Cookie Commander szöveglapjában látható a cookie tartalma az Explorer általános figyelmeztető üzenete mögött

Tesztünkről

Létrehoztunk három könyvtárat, VBASE, FELADO és FOGADO néven. Az elsőbe négy html dokumentum került: *reklam1.html*, *reklam1.htm*, *reklam2.html*, *reklam2.htm*. Érdemes megjegyezni, hogy a névpárok csak a kiterjesztésben különböznek (htm/html). A *reklam1.html*, a cookie feladója elküldött egy JavaScriptet, amelyik megjeleníti a figyelmeztető ablakot, és betölti maga után a *reklam2.htm* dokumentumot. Ezután gyorsan átváltott a *reklam1.htm*-re, hogy a forrásba belenézve ne lehessen semmi gyanúsat észrevenni (ez esetben inkább ez a gyanús, de egy valódi vírus esetében még jól jöhet az említett taktika). A *reklam2.html* kiolvasva és elindította a cookie-t.

A feladóoldalt a FELADO könyvtárba tettük. Ez megnyitott egy új ablakot, amelybe betöltötte a VBASE könyvtárban lévő REKLAM1.HTML-t, és ezzel szabadjára engedte a tesztként használt scriptet. A FOGADO könyvtárba a gyanútlan fogadóoldal került. Ez, egy új ablakban megnyitotta a szintén a VBASE könyvtárban található *reklam2.html* fájlt.

A három könyvtárra azért volt szükség, hogy teszteljük, lehetséges-e egyáltalán a fent vázolt módon – tehát *virusbázis létrehozásával* – cookie-ban rejtőzködő vírust írni. A válasz, sajnos, igen. És nem csupán JavaScript-alapú vírust, ami a teszt alapján már bizonyítottan vehető, hanem VBScript-alapú vírusokat is.

DELTA: időt álló megoldás

Ügyviteli szoftverek:

Időt álló, teljes körű megoldások az ügyvitelben, integráltan is. Számlázás, könyvelés, raktár és készletkezelés, bérszámfejtés stb. 2000-es évnél is megfelelő rendszerek, kis cégtől a nagyvállalatig, DOS-tól az NT-ig, részletre is! 11 900-300 000 Ft-ig + áfa.

Internet tartalomszolgáltatás:

Legyen saját néven web oldala! Nagyvállalati, akár virtuálisbolt megoldások is. Ön által karbantartható oldalak (pl.: árjegyzékek, akciók azonnali cseréje stb.)

Új! Saját web szerver
www.önneve.hu + 10 db E-mail cím
5 417,- Ft* + áfa /hó.

*:virtuális web szerver, 20(!) MB tár, xy@önneve.hu E-mail címek

DELTA Rendszerház Kft. 1026 Budapest, Torockó köz 2.
 Tel./fax: (06-1) 214-16-55 Tel.: (06-1) 355-98-28
 E-mail: inf@deltha.hu Információ, letöltés: www.deltha.hu

NEXT Software Kft. Budapest, XI. Andor u. 60.
 Tel.: 208-46-43 e-mail:nextsw@hungary.net

2000 év problémája FlexCertify 2000-zel nem probléma

Forráskód nélkül képes *DataFlex 2.3b*-ről átállni *DataFlex 3.1d*-re és emellett a Y2K problémáját tökéletesen megoldja. Két legyet üt egy csapásra, mert a **DF 3.1d gyorsasági** előnyeit kapja a **2000 év helyes használatával** együtt. A DF3.1d utility-jei is az Ön rendelkezésére fognak állni. DOS, UNIX alapú rendszerek átállítására alkalmas.

A DF 3.1d-hez kapcsolódó driver-eket, *Btrieve*, *OraFlex*, *SQL Server*, *DB2* és *ODBC*-hez, használhatja.

FlexCertify 2000

P
H
A
S
S
E
4
R
O

1 OLDAL = 1 FORINT

Tektronix®

FOLDER TRADE
Kft.

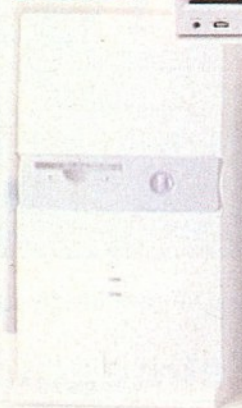
1132 Budapest, Victor Hugo u. 18-22.
T/F: 349 0140, 349 7189
e-mail: folder@foldertrade.hu

FEFO Computer

FEFO Dexter DD otthon

játékhoz, munkához, tanuláshoz, internethez, "home"bankinghoz
 Intel® Celeron™ 333MHz processzorral
 64MB SDRAM / 3.2GB UDMA33 HDD

6x Pioneer DVD ROM
 16MB 3Dfx Banshee VGA
 Monster MX300 hang
 Abit BX6 2.0 tuning alaplap
 56k, V90 PCI modem
 230W ATX ergo ház
 Y2000 kompatibilis
 3 év FEFO PC garancia

A FEFO Dexter DD típusú számítógépünket kifejezetten otthoni felhasználóink számára fejlesztettük ki. Professzionális multimédiás elemei alkalmassá teszik, a legújabb 3D-s játékok lejátszására. Hangrendszerével valódi térbeli hangzás éllítható elő 4 hangszórón keresztül. A Dexter DD Igazi házimozzi rendszer alapját képezi DVD film lejátszóképeségének köszönhetően. 56K-s modemje a leggyorsabb Internet kapcsolatot biztosítja.

- 333 MHz/128k Intel® Celeron™ CPU, max.: 500MHz
- Abit BX6 2.0 alaplap, IntelBX AGP chipset
- Pentium III CPU kompatibilis, max. 600MHz
- 64 MB SDRAM PC100 DIMM, max. 1GB RAM
- 3.2 GB EIDE HDD, UltraDMA
- 6xDVD+32xCD DVDROM Pioneer, UATA Mode4
- 1.44 MB FDD
- 16MB 2D/3D Banshee 3Dfx chip VGA vezérlő
- Diamond Monster MX300 PCI hangkártya 4 kimenet
- A3D Aurel Vortex-2 chip
- 56K belső V90. PCI modem
- 2s/1p/2PS2/2USB port
- PS2 Win95 billentyűzet és egér
- ATX ergo monitoron ház
- Year2000 kompatibilis

199.990,-

+ÁFA

Hívja most a 352-8870 telefonszámot!

Nyitva H-P. 9-17 óráig. www.fefo.hu

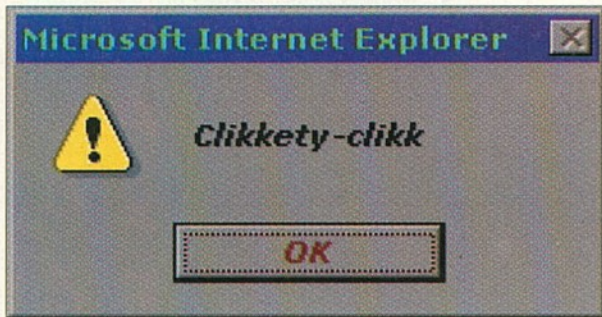
1073 Budapest, Barcsay u. 6.
 T.:352-8870, F.:352-1620
 barcsay@fefo.hu

1122 Budapest, Krisztina krt.
 11.
 T.:202-6002, F.:155-0047
 krisztina@fefo.hu

7621 Pécs, Munkácsy u. 9.
 T.:(72)326-318, F.:(72)326-186
 peccs@fefo.hu

6722 Szeged, Gogol u. 2.
 T.+F.:(62)422-386
 szeged@fefo.hu

9022 Győr, Stelczer u. 3.
 T.+F.:(96)311-725
 gyor@fefo.hu

és itt az előző cookie eredménye...

Kislexikon

Cookie. Adott domainen belül egy fix könyvtárhoz tartozó, legfeljebb 4 Kbájtos információcsomag.

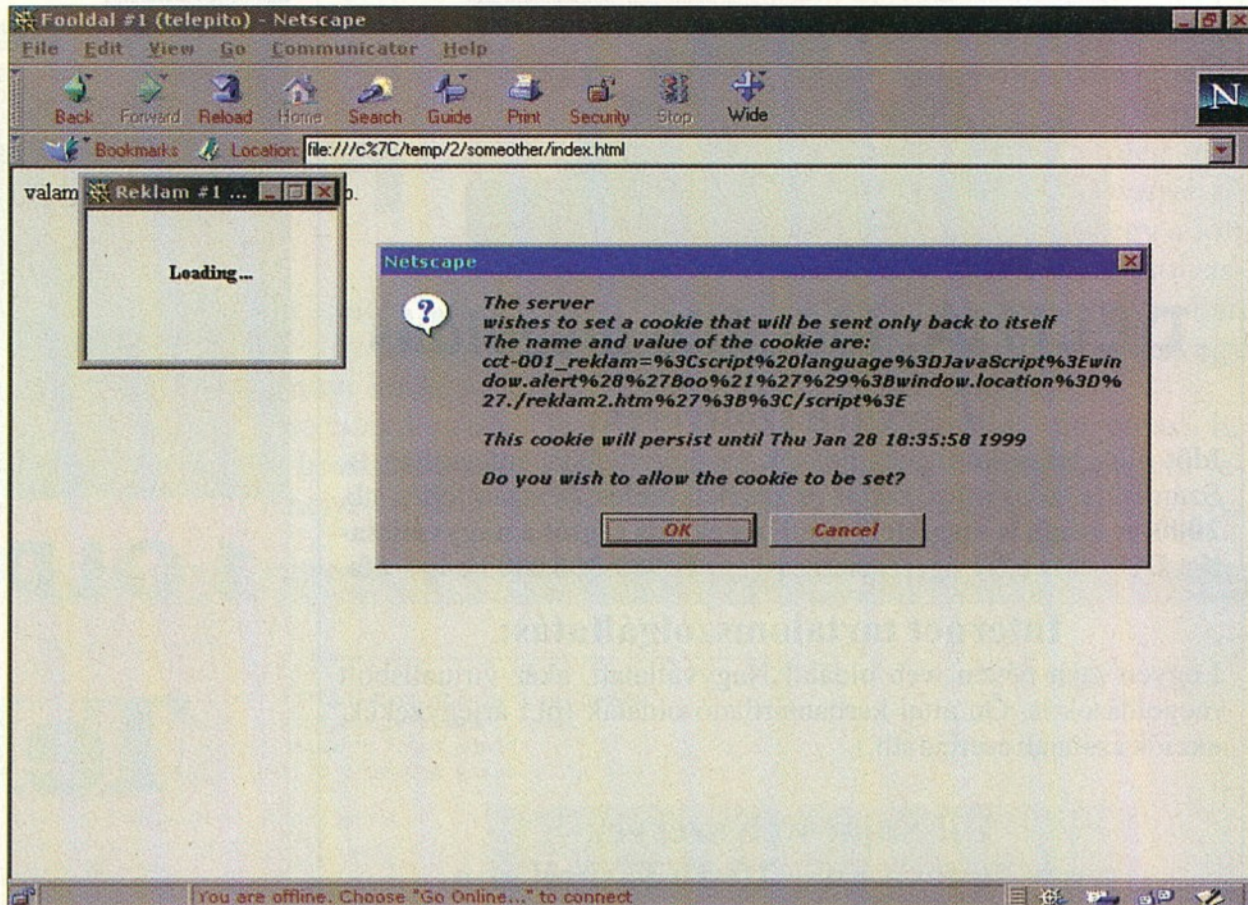
JavaScript. A html dokumentumokban elhelyezhető script nyelv. A Sun nevével fémjelzett *Java könnyített* változata, amelyet a Netscape Navigatorral vezettek be széles körben, és azóta több böngészőprogram is használja.

VBScript. A Microsoft „válasza” a JavaScript-re. Része a híres-hírhedt *FileSystemObject*, amely lehetővé teszi a fejlettebb VBScript vírusok létrehozását.

CGI Script. Szerveroldali script nyelv. Általában űrlapokra való választásra használják, de könnyen lehet a segítségével számlálót is vagy vendégkönyvet írni, de vírusok terjesztésére is be lehet vetni.

elsőnek két paramétert adnak: a *cookie* nevét és a víruskódot tartalmazó fájl URL-jét. A CGI script legyárt egy *html dokumentumot*, ami megjelenít egy kis reklámszöveget, s elküldi a víruskódot tartalmazó *cookie-t* a megadott néven. A *reklam2.cgi* nevű script szintén megjelenít egy reklámot, kiolvassa a paraméterként megadott *cookie-t*, az aktív dokumentumba illeszti, tehát elindítja.

Az igazi veszély nem abban rejlik, hogy megjelennek a *cookie vírusok*, mert ilyenek nincsenek, hanem abban, hogy az *online script vírusok találhatnak egy olyan rejtkehelyet, ahol szinte lehetetlen felfedezni őket.* Sőt! A *cookie*-ban való tárolás azt is eredményezheti, ami már a makrovírusoknál is előfordult: ugyanarról a vírusbázisról ugyanolyan nevű *cookie-t* küldenek. Ez kiolvassa egy másikat, és elindítja azt. Viszont ezt a másikat bármikor felül lehet írni. Egyszóval: *mutációk* jöhetnek létre, és ezekből új, „életképes” egyedek is kialakulhatnak, sőt, akár több bázist összekapcsoló *óriás-cookie* is elszabadulhat.

Az említett Netscape alatt először így jelenik meg...

és a végeredmény ugyanaz...

Félmegoldás helyett

A probléma megoldására két lehetőséget látunk: az egyik, hogy egyszerűen *ki-kapcsoljuk a cookie-kat.* A másik, hogy *szigorítani kell a cookie-k adás-vétel rendszertét.*

Az első igazából csak félmegoldás, mert egy egyszerű VBScript vírus is képes arra, hogy megállapítsa, hol tárolja a *cookie-kat* a rendszer, és egyszerűen elhelyez abban a könyvtárban egyet-kettőt. A *cookie* letiltása ugyanis csak azt nem engedélyezi, hogy *cookie-t* kapjunk. Mivel a kiolvasás továbbra sem tilos, így

a gépünk ki van téve a vírusveszélynek. Amíg tehát a fejlesztők nem módosítják a szabályokat, érdemes kikapcsolni mind a *cookie*-kat, mind a script nyelveket.

A teszteléshez egyébként három böngészőt is használtunk: az *Internet Explorer 4-et*, a *Netscape Navigator 4-et* és az *Opera 3.51-et.* Az első kettő alatt tökéletesen lefutottak a tesztek, az *Opera* alatt viszont már egészen más volt a helyzet. Nem tudtunk rájönni, hogy miért. A *cookie*-ban elküldött JavaScript kód ugyanis megjelenít egy figyelmeztető ablakot, és a saját helyére betölt egy másik html dokumentumot, illetve be

kellett volna töltenie azt, de nem tette meg, sőt a figyelmeztető ablak sem jelent meg. Nem volt hajlandó visszaadni a *cookie* tartalmát.

Amíg tehát más megoldás nincsen, netböngészésre az *Operát* ajánljuk, mivel ez alatt egyelőre nem működik a *cookie*-ba rejtőzés, ráadásul gyors és számtalan hasznos lehetőséget nyújtó webböngésző programról van szó.

NAGY GERGELY

(<http://www.extra.hu/deeperlands/>)

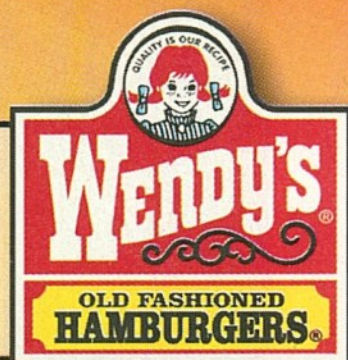
BIG CLASSIC MENÜ

399,-

Csak korlátozott ideig.

Megérdemled a minőséget!

Bp. Oktogon tér 3. • Duna Plaza Bp. Váci út 178.

A **Polaroid** körpolarizációs monitorszűrők
nem olcsók. De mennyit ér **az Ön egészsége?**

A **technológia** jelenti a különbséget.

Melyek a számítógép-használók legjellemzőbb panaszai? **Szemfáradás, fejfájás, a monitor csillogó fénye okozta fáradtság.** Mi a megoldás? Polaroid körpolarizációs (CP) szűrők, a csillogó fényt szűrő legtükrösebb technológia.

A körpolarizációs technológia a Polaroid CP Gold szűrő termékcsalád kiemelkedő teljesítményének kulcsfontosságú eleme. A monitor által kisugárzott fény útját a szűrő elzárja és csak a hasznos, információt tartalmazó részt engedi át.

Nem kevesebb, mint **12-szer hatékonyabbak más típusú szűrőknél a monitor vakító fénye elleni védelemben, és 14-szer hatékonyabbak a kontraszt javításában.**

◆ **Polaroid CP-Contour Gold**

◆ **Polaroid CP-Universal Gold**

ajándék
fényképezőgép és film

AKCIÓ! Aki legalább 5 darab Polaroid CP Gold monitorszűrőt vásárol, az ajándékba kap egy Polaroid 600cl fényképezőgépet! Ha már kapott fényképezőgépet, minden egyes Polaroid CP Gold monitorszűrő vásárlásakor a fényképezőgéphez való filmet kap ajándékba! Az akció 1998. december 31-ig vagy a készlet erejéig tart.

Jelentősebb forgalmazók: • COMPOFFICE Kft. Duna Plaza: 465-1063 Lurdy Ház: 456-1163 • D2000 Kft. 1062 Budapest, Andrásy út 6. 269-3215 • DELLA PRINT BT. 1095 Budapest, Soroksári út 6. 218-6171 • JÁSZ Irodaszer Futárszolgálat 1046 Budapest, Mátyás tér 6. 379-1961 • Klein Trade 1086 Budapest, Dankó u. 4-8. 314-6602 • Pergamon Iroda- és Számítástechnika Kft. 1134 Budapest, Dózsa Gy. Út 140. 350-6353 - 1032 Budapest, Szőlő u. 76. 367-8197 • Alku Kereskedelmi Kft. 8000 Székesfehérvár, József Attila u. 25. (22)310-399 • Bábolna Computer Kft. Irodacentrum Tatabánya 2800 Tatabánya, Győri út 28. (34)331-725 • Bábolna Computer Kft. Irodacentrum Győr 9024 Győr, Bartók B. út 5. (96)318-053 • BONUS Irodaszer Nagyker. 6000 Kecskemét, Katona J. út 1. (76)487-014 • CEO Kft Computer City 9700 Szombathely Széchenyi u. 4-6. (94)330-900 • Go-Max Irodatechnika Kereskedelmi és Szolgáltató Kft. 4400 Nyíregyháza, Kossuth út 38. (42)407-870 • Klick Computer Kft. 3531 Miskolc, Győri kapu 57. (46)428-114 • M&M Computer Számítás és Irodatechnikai Kereskedelmi Kft. 7621 Pécs, Teréz u. 15. (72)227-080 • Nap-Szám Computer 5600 Békéscsaba, Andrásy út 79-81. (66)451-822 • PGM Trade Kft. 6724 Szeged, Csongrádi sugárút 22. (62)498-445 • ProComp Számítástechnikai Kft. 8907 Zalaegerszeg, Biró M. út 8. (92)318-064

Disztribútor: CORWELL Kft., 1155 Budapest, Dembinszky u. 1. Tel.: 306-9060, Fax: 307-6324. Értékesítés csak viszonteladók részére.

YEAR2000 - Tegye fel a jövőjét egy lapra!

Gondolt már a jövőre?

Gondolt már arra, mi lesz jövőre? Mi lesz, ha a számítógépe 2000-ben teljesen lenullázza magát?

Vegye elejét a világvége hangulatnak!

A Juventus Team termékeire az ezred-

forduló után is számíthat. Mert

a cégünk által forgalmazott

összes Shuttle Spacewalker

alaplap - beleértve a 486-os

alaplapokat is - rendelkezik a Year2000 certifikációval.

Ennek köszönhetően a 2000-es év fordulója nem leállást, hanem

csak egy felhőtlen hangulatú évváltást fog jelenteni.

 Shuttle[®]
Best for Bytes

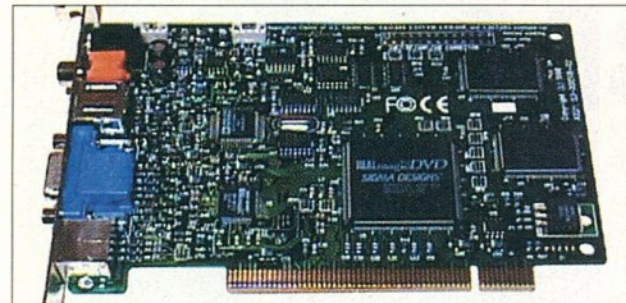
Juventus Team

Számítógép alkatrész
nagykereskedelem

A MŰKÖDŐ GÉPES KAPCSOLAT

Információk viszonteladók részére : 221-5453

Hollywood Plus MPEG2 kártya

A DVD-videók és az MPEG2 tömörítéssel állományok lejátszásához erős számítógépre van szükség. Aki most vesz új gépet, annak ez nem jelenthet gondot, mivel egy Pentium II processzorral szerelt komputert már alkalmas az MPEG2 fájlformátum dekódolására. Ezzel a megoldással csupán az a baj, hogy ilyenkor a filmeket csak a monitoron nézhetjük, ami általában jóval kisebb méretű, mint egy televízió. Ha van a videokártyának tévékimenete, a rajta megjelenő kép minősége nem lesz tökéletes.

Egyszerűen minden számítógépes DVD filmrajongónak nélkülözhetetlen egy *hardveres MPEG2 lejátszó* kártya. A széles választékból az egyik legjobb, legtöbb szolgáltatást nyújtó, a *RealMagic Hollywood Plus* mutatjuk be.

Ez a kártya *analóg overlay* technikát használ a kép megjelenítésére, ezért kompatibilis az összes szabványos monitorral és videokártyával. Beépítése nem igényel nagy szaktudást: csak be kell helyezni egy szabad PCI csatlakozó helyre. Lehetőleg a videokártya mellé tegyünk, mert külső kábellel össze kell őket kötni. A monitort pedig a Hollywood Plus-hoz kell csatlakoztatni.

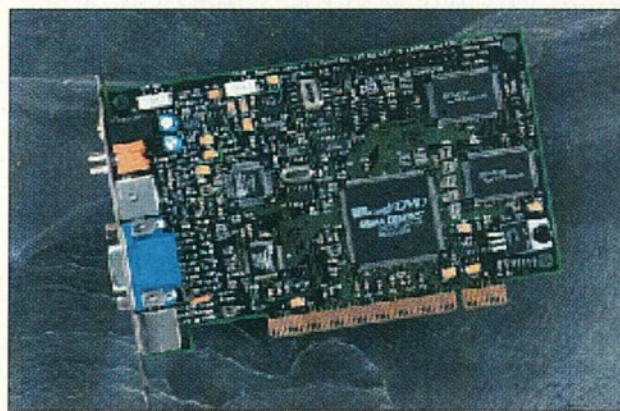
A gép újraindítása után a Windows 9x automatikusan felismeri az új hardvert, és a mellékelt lemezekről telepíti a meghajtót és a lejátszóprogramot. Fon-

tos lépés a *területi kód beállítása*. Egy színes világtérkép segít abban, hogy megadjuk, milyen kódú lemezeket szeretnénk a kártyával lejátszani. Ezt a beállítást *elvileg* ötször módosíthatjuk, ezután már csak az utoljára beállított területi kódoknak megfelelő DVD-videókat lehet a kártyával lejátszani. Azért csak elvileg, mert egy kis keresgélés után találhatunk az interneten olyan programokat, amelyek kikerülik ezt a korlátozást.

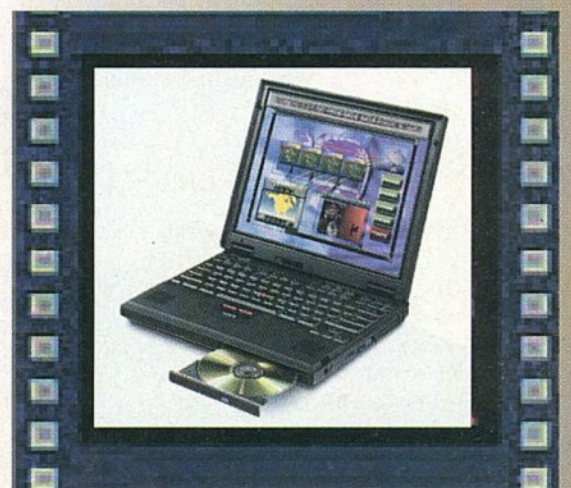
A kártya és lejátszószoftver mindent tud, amit egy asztali DVD-lejátszó. A kártyának van S-video kimenete, így tévére is kapcsolhatjuk a képet. Azokra is gondoltak, akiknek csak kompozit videó csatlakozás található a televíziójukon, ők a mellékelt átalakítót használhatják. A filmek hangját kivezethetjük a sztereó analóg csatlakozón, de akinek van házi-mozi hangrendszere, az a Dolby Digital 5.1 csatornás S/P-DIF csatlakozást is választhatja.

A filmeket ablakban is és teljes képernyős változatban is képes lejátszani a kártya. Szoftveresen lehet beállítani a kép világosságát, kontrasztját, színhőmérsékletét. Gyakori gond, hogy az NTSC filmek a hazai televíziók nagy részén csak fekete-fehéren jelennek meg. Nos, ez a kártya PAL rendszerű tévéken is le tudja játszani színesben az NTSC DVD-ket.

A lejátszóprogrammal kényelmesen vezérelhetjük a filmet. Megállíthatjuk, előre- és hátratekerhetjük, gyorsíthatjuk, lassíthatjuk. A filmek elején található *interaktív menükben* az egérrel vagy a kurzorgombokkal mozoghatunk. Lejátszás közben is akadálytalanul változtatunk a feliratok, a szinkronhangok és a kameraállások között, ha a film tartalmazza ezeket a lehetőségeket. A kártya ismeri a különböző képarányokat: wide screen, letter box, pan and scan.

Hollywood Plus MPEG2 kártya

Bemutatjuk a Thinkpad 600-at

Filmajánló

Túl az Óperencián: Mozart Requiem

A kártya dobozában található egy CD-ROM-ot, amelyen a *Star Track* legjobb részei vannak, MPEG2-es változatban. Ezek lejátszásához még DVD-olvasóra sincs szükség, és akár képernyővédőnek is használhatjuk a klipeket.

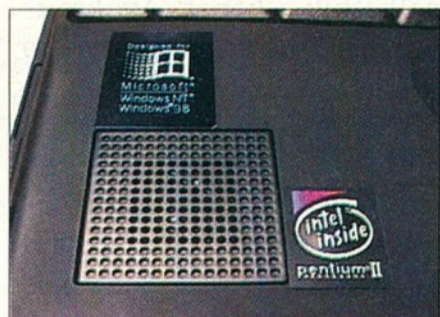
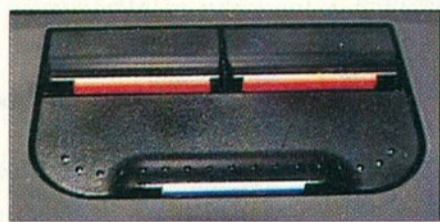
Véleményünk szerint a Hollywood

Plus MPEG2 kártya ideális megoldás a DVD-videók számítógépes lejátszásához. Alkalmazásával már egy nem túl erős 133 MHz-es Pentium processzorral szerelt gépen is *kiváló minőségű mozi* láthatunk és hallhatunk. Ha ehhez még azt is hozzá tesszük, hogy a kártya az asztali

lejátszók árának tizedébe sem kerül, akkor talán nem túlzás azt mondanunk, hogy komoly vetélytárs jelent meg a piacon.

(A Hollywood Plus MPEG2 kártyát a Sowab Magyarországtól kaptunk kölcsön a teszteléshez.)

Bemutatjuk az IBM ThinkPad 600-at

kártya, hangszóró, mikrofon, PCMCIA kártyahely, infraport, TrackPoint, tévékimenet, USB port, 56K modem. Mindehhez alig több, mint két kilós súly és 35 milliméteres vastagság tartozik.

A DVD-videók lejátszásához a múlt havi számunkban bemutatott *Mediamatics* lejátszóprogramot mellékelik, ami mindazt tudja, amire a DVD-lemez képes.

A ThinkPad 600-ba mindent beleszerelték, amit a mai számítástechnika kínál, felkészítették a legújabb csatlakozási módokra, s aki pihenni is szeretne a munka után, az kiváló minőségben gyönyörködhet kedvenc DVD-filmjében.

A számítógépek CD-ROM-egységeit lassan felváltja a DVD-ROM. Ez a hordozható gépeknél sincs másképp. Az új *IBM ThinkPad 600* DVD-s változata *hordozható házi-mozi eszköznek* is kiváló. A Pentium II processzor teljesítménye elegendő ahhoz, hogy külön dekóderkártya nélkül is

le lehessen játszani a DVD-videófilmeket. A ThinkPad 600 felszereltsége, teljesítménye megközelíti, sőt, sok esetben lekörözi az asztali gépeket. Jellemzők: 6,4 Gbájtos merevlemez, UltralimBay csatlakozás CD-ROM, DVD-ROM vagy SuperDisk számára, 13,3"-os TFT display, beépített hang-

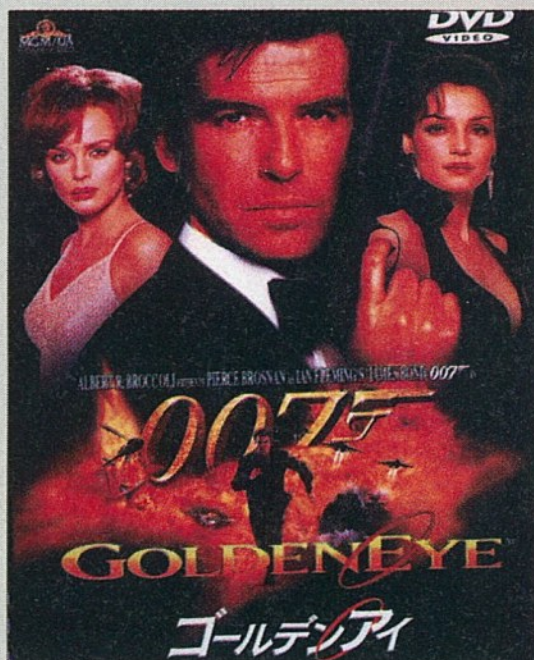
Filmajánló: bőséges választék

Úgy tűnik, megmozdult valami a hazai DVD-piacon. Egyre-másra jelennek meg a magyar felirattal ellátott filmek, amelyek közül többen a videokiadással egy időben kerülnek a boltok polcra. Persze, ha egyáltalán van idejük oda kerülni, ugyanis az első negyedévben akkora volt a kereslet a DVD-videók iránt, amilyenre még a legmerészebb forgalmazók sem számítottak. Így a legjobb filmeket bizony sokan hiába keresték, keresik, meg kell várni, amíg megérkezik az utánnyomás. Szerencsére, az angol nyelvet ismerőknek több cég is

kínál japánban gyártott, 2-es területi kódú filmeket, s ezek között olyan különlegességeket is találhatunk, amelyet még az Egyesült Államokban sem adtak ki DVD-n.

A gazdag kínálat a *Filmajánlót* is szerkesztváltásra kényszeríti. Ezentúl igyekszünk minél több filmet, minél rövidebben bemutatni. Csupán a DVD fontosabb adatait és értékelésünket, valamint a beszerzési forrást jelöljük meg, nem ismertetjük a film történetét. Reméljük, hogy így is mindenki megtalálja közöttük a kedvére valót.

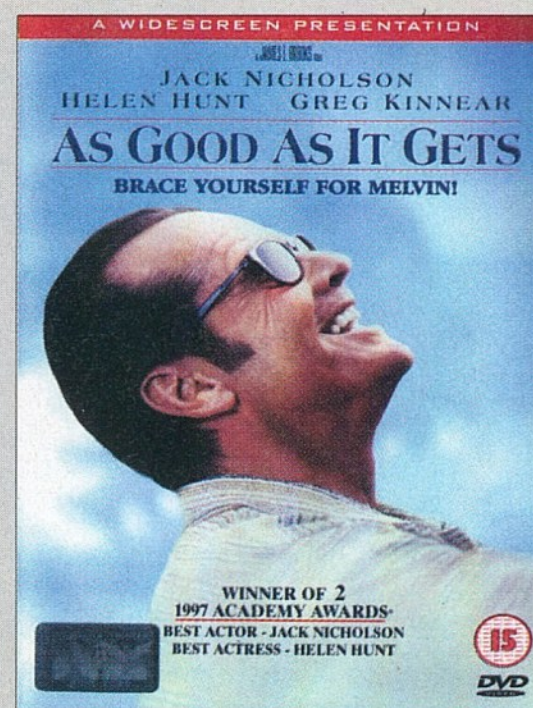
A bemutatókban és ajánlókban szereplő DVD-videófilmeket a következő szempontok szerint értékeltük: 1-től 5-ig pontoztuk a DVD-videó *hangját* (hanghatások, hangzás, szinkronsávok) és *képét* (élesség, képméret, a tömörítés minősége, a menü szolgáltatásai). A *filmérték* alatt a művészi hatás, izgalom és egyéb, gyakran szubjektív benyomások jelennek meg. Bár az *összérték* nagyrészt az előbbiekből áll össze, az ott szereplő pontszámok jelentése: 5 – minden filmrajongó gyűjteményébe ajánljuk, 4 – kellemes időtöltés, kimagaslik a hasonló jellegű filmek közül, 3 – egy a sok közül, csak ha kölcsön kapjuk, akkor érdemes megnézni, 2 – ha a gyorstekerés funkciót választjuk, akkor sem maradunk le semmiről, 1 – hagyjuk felbontatlanul!

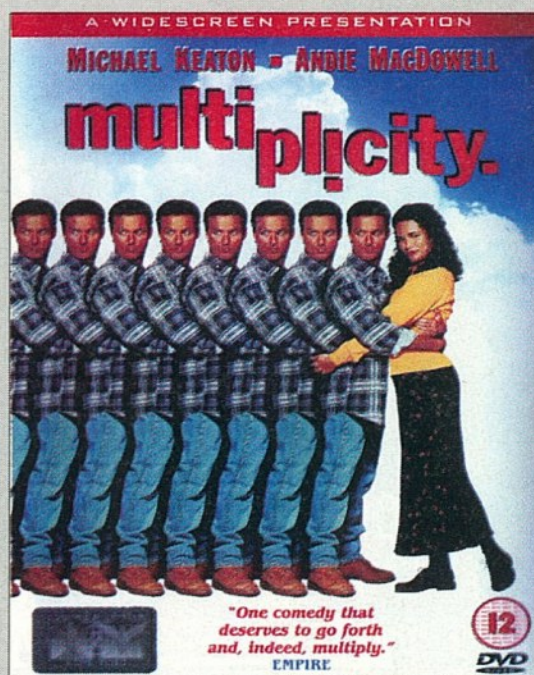
Eredeti cím: **GoldenEye**
 Magyar cím:
 Főszereplő(k): Pierce Brosnan, Sean Bean, Izabella Scorupco
 Rendező: Martin Campbell
 Képméret: 16:9
 Szinkron: angol, japán
 Felirat: angol, japán
 Hangrendszer: Dolby Digital
 Színrendszer: NTSC
 Időtartam: 130 perc
 Forrás: Serco Kft. www.serco.hu
 Értékelés
 Hang: 4, kép: 4, film: 3, összérték: 4

Eredeti cím: **White Squall**
 Magyar cím:
 Főszereplő(k): Jeff Bridges
 Rendező: Ridley Scott
 Képméret: WideScreen
 Szinkron: angol, japán
 Felirat: angol, japán
 Hangrendszer: sztereó Dolby Digital
 Színrendszer: NTSC
 Időtartam: 129 perc
 Forrás: Serco Kft. www.serco.hu
 Értékelés
 Hang: 5, kép: 5, film: 5, összérték: 5

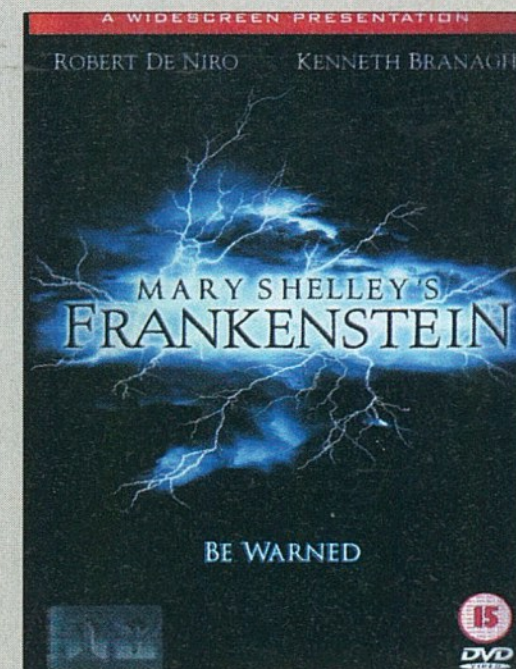
Eredeti cím: **As Good As It Gets**
 Magyar cím: **Lesz ez még így se**
 Főszereplő(k): Jack Nicholson, Helen Hunt, Greg Kinnear
 Rendező: James L. Brooks
 Képméret: 1:1.85
 Szinkron: angol, német
 Felirat: magyar, angol, német
 Hangrendszer: Dolby Digital Surround, 5.1
 Színrendszer: PAL
 Időtartam: 133 perc
 Forrás: InterCom
 Értékelés
 Hang: 4, kép: 5, film: 5, összérték: 5

Eredeti cím: **Multiplicity**
 Magyar cím: **Közös többszörös**
 Főszereplő(k): Michael Keaton, Andie MacDowell
 Rendező: Harold Ramis
 Képméret: 1:2.35
 Szinkron: angol
 Felirat: magyar, angol
 Hangrendszer: Dolby Digital Surround, 5.1
 Színrendszer: PAL
 Időtartam: 113 perc
 Forrás: InterCom
 Értékelés
 Hang: 4, kép: 4, film: 4, összérték: 4

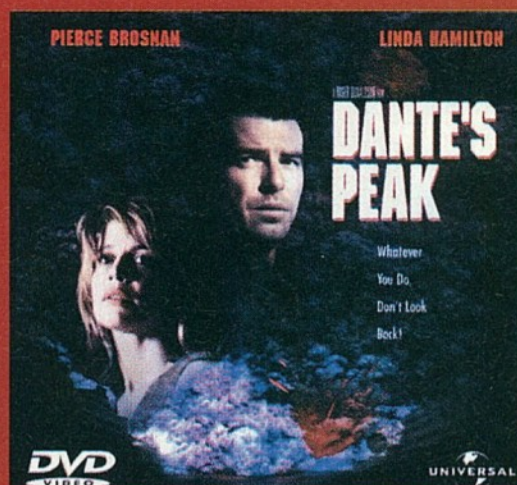
Eredeti cím: **Carreras, Domingo, Pavarotti in concert**
 Magyar cím:
 Főszereplő(k): Jose Carreras, Placido Domingo, Luciano Pavarotti, Zubin Mehta
 Rendező:
 Képméret: 4:3
 Szinkron: angol
 Felirat:
 Hangrendszer: Dolby Digital sztereó, 5.1
 Színrendszer: NTSC
 Időtartam: 86 perc
 Forrás: Serco Kft.
 Értékelés
 Hang: 5, kép: 4, film: 4, összérték: 5

Eredeti cím: **Frankenstein**
 Magyar cím: **Frankenstein**
 Főszereplő(k): Robert de Niro, Kenneth Branagh, Helena Bonham Carter
 Rendező: Kenneth Branagh
 Képméret: 1:1.85
 Szinkron: angol
 Felirat: magyar, angol
 Hangrendszer: Dolby Digital Surround, 5.1
 Színrendszer: PAL
 Időtartam: 118 perc
 Forrás: InterCom
 Értékelés
 Hang: 5, kép: 4, film: 5, összérték: 4

Eredeti cím: **Beauty and beast**
 Magyar cím: **A szépség és a szörnyeteg**
 Főszereplő(k):
 Rendező:
 Képméret: 4:3
 Szinkron: angol, japán, koreai
 Felirat: angol, japán
 Hangrendszer: Dolby Digital Surround
 Színrendszer: NTSC
 Időtartam: 71 perc
 Forrás: Juventus Team
 Értékelés
 Hang: 4, kép: 5, film: 4, összérték: 4

Eredeti cím: **Dante's peak**
 Magyar cím: **Dante pokla**
 Főszereplő(k): Pierce Brosnan, Linda Hamilton
 Rendező: Roger Donaldson
 Képméret: 16:9
 Szinkron: angol, japán
 Felirat: angol, japán
 Hangrendszer: Dolby Digital Surround, 5,1
 Színrendszer: NTSC
 Időtartam: 109 perc
 Forrás: Serco Kft.
 Értékelés
 Hang: 5, kép: 4, film: 4, összérték: 4

Eredeti cím: **Under Siege 2**
 Magyar cím:
 Főszereplő(k): Steven Seagal
 Rendező: Geoff Murphy
 Képméret: 16:9
 Szinkron: angol, japán
 Felirat: angol, japán
 Hangrendszer: Dolby Digital Surround
 Színrendszer: NTSC
 Időtartam: 100 perc
 Forrás: Juventus Team
 Értékelés
 Hang: 4, kép: 4, film: 3, összérték: 3

Eredeti cím: **Flubber**
 Magyar cím: **A szórakozott professzor**
 Főszereplő(k): Robin Williams
 Rendező: Les Mayfield
 Képméret: 16:9
 Szinkron: angol, japán, koreai
 Felirat: angol, japán
 Hangrendszer: Dolby Digital 5.1, sztereó
 Színrendszer: NTSC
 Időtartam: 95 perc
 Forrás: Serco Kft.
 Értékelés
 Hang: 5, kép: 5, film: 4, összérték: 4

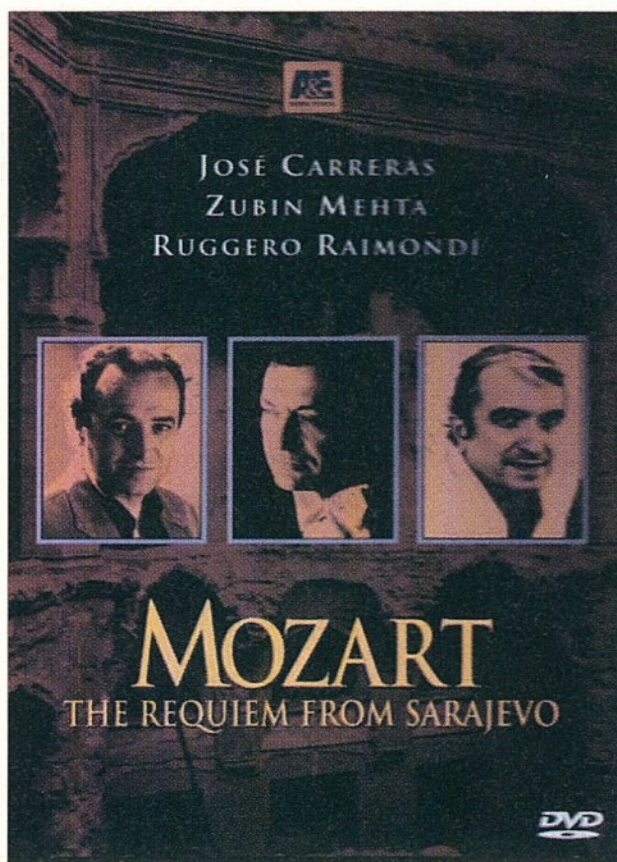
Eredeti cím: **Speed 2**
 Magyar cím: **Féktelenül 2**
 Főszereplő(k): Sandra Bullock, Jason Patrick
 Rendező: Jan de Bont
 Képméret: 16:9
 Szinkron: angol, japán
 Felirat: angol, japán
 Hangrendszer: Dolby Digital Surround, 5.1
 Színrendszer: NTSC
 Időtartam: 125 perc
 Forrás: Serco Kft.
 Értékelés
 Hang: 5, kép: 4, film: 3, összérték: 4

Eredeti cím: **My best friend's wedding**
 Magyar cím: **Álljon meg a nászmenet**
 Főszereplő(k): Julia Roberts, Cameron Diaz, Rupert Everett
 Rendező: P. J. Hogan
 Képméret: 1:2.35
 Szinkron: angol
 Felirat: magyar, angol
 Hangrendszer: Dolby Digital Surround, 5.1
 Színrendszer: PAL
 Időtartam: 101 perc
 Forrás: InterCom
 Értékelés
 Hang: 4, kép: 4, film: 5, összérték: 4

Túl az Óperencián: Mozart Requiem Szarajevóért

Egy film legtöbbször a zenéje miatt marad meg évekig vagy akár örökre az emlékezetünkben. Egy jó filmzenének legalább akkora szerepe van a sikerben, mint a szép képeknek. Bizonyára sikeres filmzeneszerző lett volna Mozart, ha már az ő korában feltalálták volna a mozit. Persze az igazi nagy művek a szerző halála után is élnek a saját életüket. Így van ez Mozart alkotásaival is. Sok-sok film emlékezetes pillanatai közben hallhatjuk Mozart muzsikáját. A Szarajevóban felvett Requiem DVD-n fordított a helyzet. A csodálatos zeneművet festik alá képekkel, még hozzá döbbenetekkel. A szarajevói városi könyvtár lebombázott romjai között a világ leghíresebb művészei gyűltek össze erre a jótékony koncertre. A szólisták: Jose Carreras, Ruggero Raimondi, Cecilia Gasdia és Komlósi Ildikó. A szarajevói filharmonikusokat és a katedrális kórusát Zubin Mehta vezényli.

Az előadást időnként dokumentumfilm-részletek festik alá. Láthatjuk, hogyan ég porrá az a könyvtár, amelynek romjai között tartják az előadást, hogyan menekítik a háború elől a csecsemőket és a kisgyerekeket, és hogyan szaladnak a város lakosai az életükért a golyózáporban, amikor az utca egyik oldaláról át akarnak jutni a másikra. A nagyobb hatás kedvéért nem vágják meg sem a zenét, sem a dokumentumfelvételeket. Mégis úgy érezzük, ugyanezeket a képsorokat láthatta Mozart is, amikor a Requiemet komponálta.

Az 52 perces DVD sztereó hanggal jelent meg, 4:3 képaránnyal. Szerencsére a lemez nem tartalmaz területi kódot, így nem csak az Óperencián túli gyűjtők polcainak lehet a dísz.

(A DVD-t a CDRonline-tól kaptuk kölcsön.)

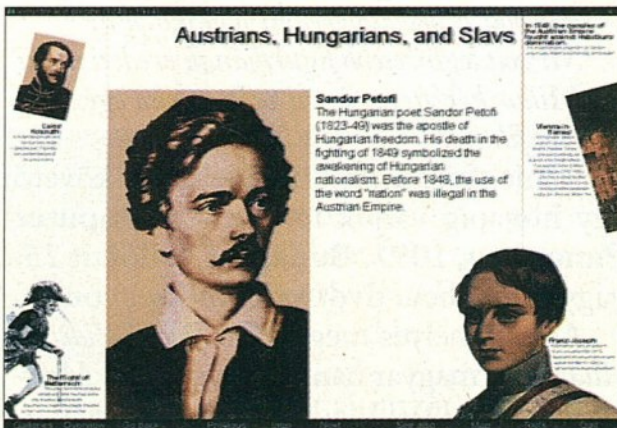
Értékelés: hang: 5, kép: 5, film: 5, összérték: 5

Az első fecske: IBM Discoveries DVD-ROM

ADVD-videóknál lényegesen lassabban kerülnek Magyarországra (Európába) a DVD-ROM szoftverek. Az első, amelyiket szerkesztőségünk megnézhetett, magasra tette a mércét a következő programoknak.

Az IBM World Book Discoveries nem kevesebbre vállalkozik, mint bemutatni a világ történetét az ősröbannástól napjainkig. Ezek után talán már érthető, miért választották a készítő a DVD-ROM formátumot. (A program öt hagyományos CD-ROM-ból álló változatban is kapható.)

A Discoveries egy időgép, pontosabban egy időalagút. Ebbe belépve sétálhatunk végig az évmilliókon. A folyosó két oldalán, mint egy múzeumban, színes tárlókat láthatunk, amelyek egy-egy kor nevezetes eseményét ábrázolják. A háromdimenziós hangzás különleges élményt nyújt séta közben. Hol jobbról halljuk, amint Kolumbusz hajója hasítja a hullámokat, hol

balról csattognak a kardok egy középkori várostrom közben.

A képernyő alján folyamatosan láthatjuk, hol tartunk az időutazásban. Ha valamelyik kor, esemény megtetszik, csak oda kell fordulni, és már az egész képernyőt betölti a tabló. Egy általános korleírás után részletesen megismerhetjük az adott időszak minden részletét, történelmi eseményeket, irodalmi, képzőművészeti aktualitásokat. Tanulságos lehet az a megközelítés is, amikor egy kort kiválasztva megnézzük, hogy mi történt ugyanabban az időben a világ különböző pontjain.

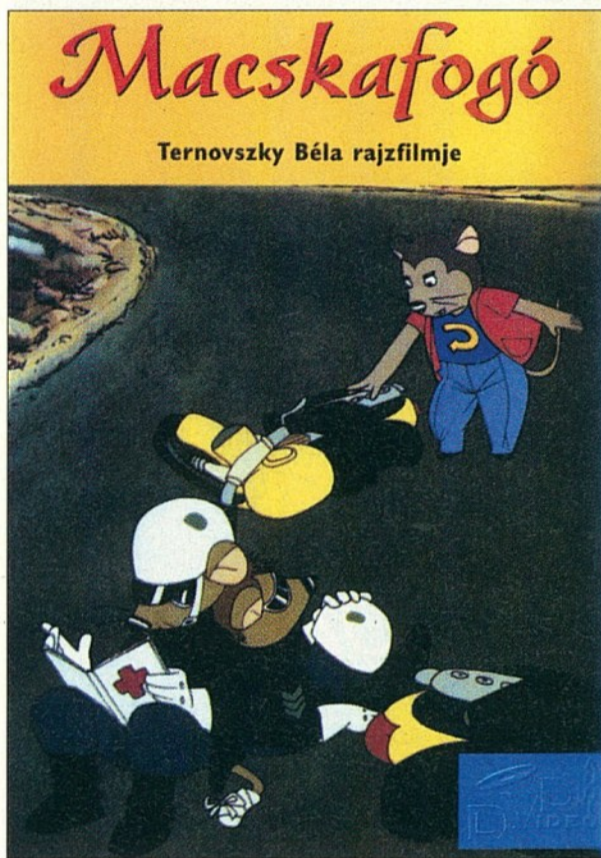
A rendkívül igényesen elkészített DVD-ROM több mint 3 Gb-nyi adata között 5500 teljes képernyős képet, ötórányi digitális hangot és ezernél is több animációt találhatunk. A lemez nem tartalmaz MPEG2 videofájlokat, így használatához elegendő egy DVD-olvasó.

(A Discoveries DVD-ROM-ot az IBM Magyarországi Kft.-től kaptuk kölcsön.)

Az első magyar DVD-rajzfilmek

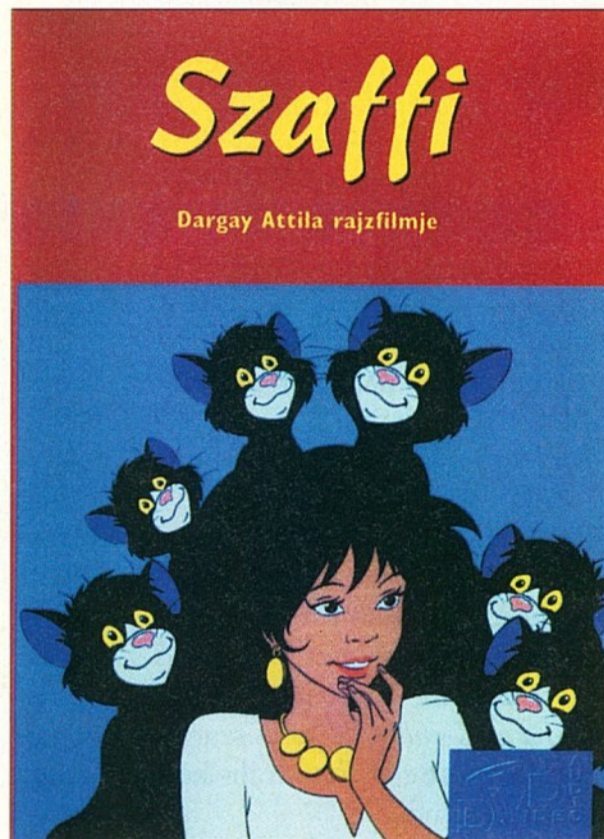
Hosszas várakozás után, sajtótájékoztatón mutatta be a *DVD Video* és *Audio Kft.* első DVD-videóit. A cég már korábban megvásárolta számos nagyszerű, egész estés magyar rajzfilm DVD kiadási jogát. Ezek közül kettő jelent meg: a *Szaffi* és a *Macskafogó*. A választásnál azt tartották fő szempontnak, hogy mind a kisebbeknek, mind a nagyobbaknak, esetleg a felnőtteknek is a kedvébe járjanak. *Dargay Attila* *Szaffija* a régmúltba, a török időkbe vezeti a nézőt. *Ternovszky Béla* *Macskafogója* pedig a jövőbe repíti a rajzfilmkedvelőket.

Mindkét DVD-filmet a *Sony* ausztriai DVD-gyárában készítették, a MPEG2 kódolástól a mesterlemez készítésén és a sorozatgyártáson át, egészen a csomagolásig. Az igényes munka külsőre is, belsőre is meglátszik a filmekben. A lemezek menüjében nincs sok beállítási lehetőség, hiszen az eredeti alkotások mono hanggal, 4:3 képmérettel készültek. A filmekben nincs felirat, és csak a magyar szinkront hallhatjuk. Az egyetlen választható lehetőség az egyes fejezetekre ugrás, amit kis képkockák segítenek.

A filmek kettes területi kóddal, PAL rendszerben készültek. A *Szaffi* játékidője 80, a *Macskafogó*é 90 perc.

A cég anyagi lehetőségeinek és a hazai vásárlóerő függvényében terve-

zik további rajzfilmek megjelentetését is. Előreláthatóan még az év első felében megjelenik a következő a lemez, a *Vuk*.

(www.dvd.hu)

Nyereményjáték filmrajongóknak

Folytatjuk nyereményjátékunkat, amelyben minden hónapban feladunk egy filmművészettel kapcsolatos rejtvényt, amelynek első megfejtője hónapról-hónapra egy-egy különleges DVD-t nyer. A játékosok dolgát azzal könnyítjük meg, hogy a *Computer Panoráma* megjelenését követő első, második és har-

madik hétfőn, újabb és újabb segítséget adunk az interneten, a <http://www.cdromline.com/rejtveny.htm> oldalon.

Mostani rejtvényünk kérdései:

Melyik rajzfilmből való a képen látható részlet?

Ki készítette a filmet?

Mi volt a készítő eredeti foglalkozása?

Mi volt leghíresebb figurájának eredeti neve?

Mikor készítette és mi volt az első egész estés rajzfilmje?

A megfejtéseket a megjelenést követő egy hónapig várjuk levélben: **Computer Panoráma, 1091. Budapest, Üllői út 25.** vagy e-mailben: dvd@cdromline.com

Az első helyes megfejtő a *DVD Video* és *Audio Kft.* magyar hanggal megjelent *Macskafogó* című DVD-videolemezét nyeri.

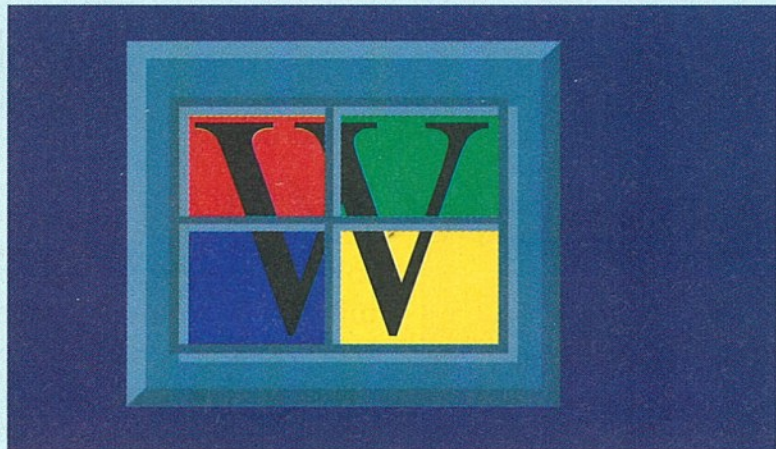
A következő havi DVD-rovat tartalmából:

Hírek, újdonságok
Bemutatjuk a PowerCube DVD Surround Sound hangrendszert
Filmajánló
Túl az Operencián: West Side Story
Nyereményjáték filmrajongóknak

Összeállította: GYARMATI LÁSZLÓ

A *Computer Panoráma* eddigi DVD-rovatainak teljes anyaga megtalálható az interneten, a <http://www.cdromline.com/> címen.

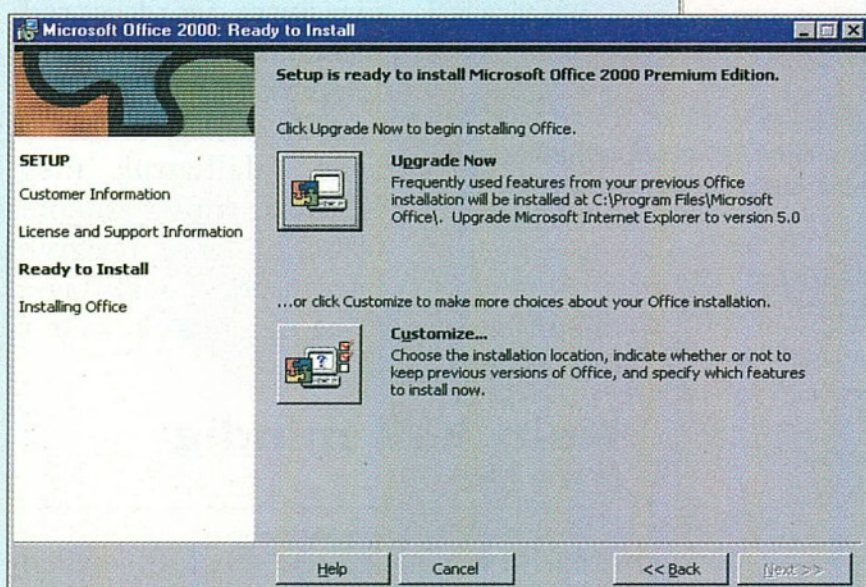
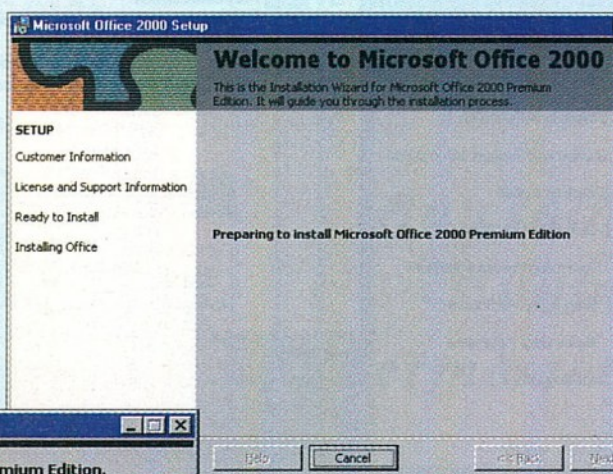
WINDOWS

PANORÁMA

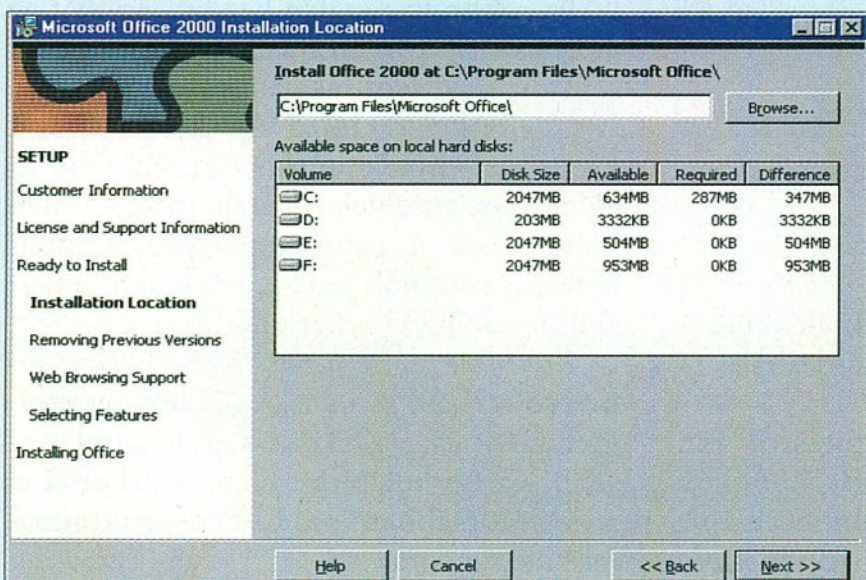
OFFICE 2000

Lehet pár megával több?

Kezdjük talán azzal a hírrel, hogy ismét jelentősen megnövekedett az MS Office mérete. Míg a korábbi változatok telepítőkészlete – köztük az Office 97-é is – elfért egyetlen CD-n, addig az Office 2000 Béta 2 hozánk eljutott változata négy (!) csillogó CD-korongon terpeszkedett, a help-szövegekben pedig olyan utalásokat találtunk, amelyek az Office 2000 hatodik

A telepítő számos lehetőséget kínál a korábbi Office-csomag beállításainak megtartására és az új szolgáltatások közötti válogatásra

Több merevlemez és/vagy partíció esetén bármelyikre telepíthető a programcsomag

A korábbiakhoz képest alaposan megváltozott az Office 2000 telepítő indulóképernyője

telepítő CD-jére hivatkoztak. Ennek ellenére körültekintően végrehajtott telepítéssel, a felesleges sallangok kiiktatása után, a terebélyes programcsomag könnyedén elfér egy átlagosnak tekinthető számítógép 1-2-3 Gbájtos merevlemezén.

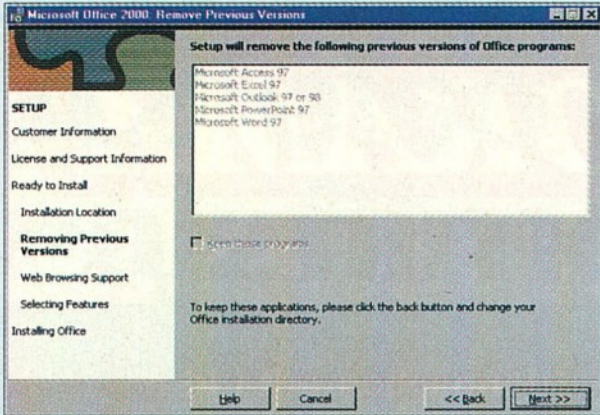
Ahogy a Windows 98 minimális hardverigénye is megnövekedett a Windows 95-höz képest, úgy az Office 2000 sem elégzik meg a szegényes kiépítésű számítógépekkel. Mivel az új programváltozatok a korábinál is intenzíven használják a grafikus felületet és természetesen a háttértárakat is, mindenkinek melegen ajánljuk, hogy fontolja meg, milyen kapacitásbővítésekre lehet szük-

Januárban adta ki a Microsoft az Office 2000 második bétaváltozatát. Vajon milyen állapotban van az irodai programcsomag legfrissebb kiadása? Erőgépek kellenek-e a futtatásához vagy megelégszik viszonylag szolidabb hardverrel is? Ezeket a kérdéseket szeretnénk volna tisztázni.

sége számítógépén, amikor meglévő programcsomagja bővítését tervezi.

Az újságok hirdetéseit nézve látható, hogy a hazai számítógép-forgalmazók még nem igazán mérték fel a valós helyzetnek megfelelő vásárlói igényeket. Bár csábító az ára egy 16 Mbájts RAM-mal, 1 Mbájts videomemóriával szerelt olcsó videokártyával és 1 Gbájts merevlemezrel felruházott számítógépnek, amihez egér, billentyűzet és 14"-os SVGA-monitor csatlakozik, ez messze nem ideális konfiguráció az Office 2000 futtatásához. Aki a szoftvercsomaggal járó szolgáltatásokat valóban ki akarja használni, jobban teszi, ha gépe memóriáját mihamarabb 64 vagy 128 Mbájtra bővíti, és legalább 3-4 Gbájts vagy nagyobb merevlemez szerzi be.

Ami a képernyős megjelenítést illeti, a tesztet – az átlagfelhasználókra gondolva – egy régebbi, 2 Mbájts videomemóriájú PCI-csatoló VGA-kártyával és egy hatéves 14"-os monitorral végeztük. Használható, működik, de folyamatosan tapasztaltuk a képmegjelenítés lassúságát. Főleg olyankor, amikor beágyazott képeket tartalmazó dokumentumokat kellett olvasni vagy szerkeszteni. Szövegbeírásra megfelel, de gazdagabban formázott vagy nagyobb terjedelmű szö-

A telepítőcsomag felkínálja a korábbi Office-rendszer eltávolítását, de szükség esetén egyes elemei vagy akár az egész megtartható az Office 2000 mellett

vegeknél kevés lehet a képernyőfelület. Sokkal jobban járunk, ha a kiemelkedő tudású programhoz egy legalább 15"-os, nagy felbontású (1024x768 vagy nagyobb) monitort használunk, ami úgy jeleníti meg a képet, hogy nem rongálja a szemünket.

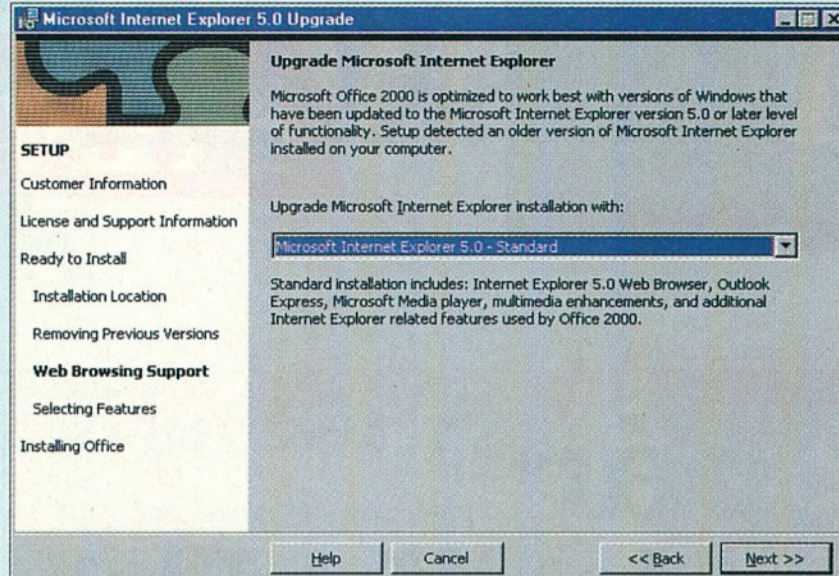
Térjünk vissza azonban a telepítésre. Maga az Office 2000 központi programcsomagja simán elfért az első lemezen, a többi helyet a PhotoDraw 2000 (két CD), az Internet Explorer 5 aktuális bétája, a további clipartok és egyéb kiegészítők foglalták el.

Telepítsünk!

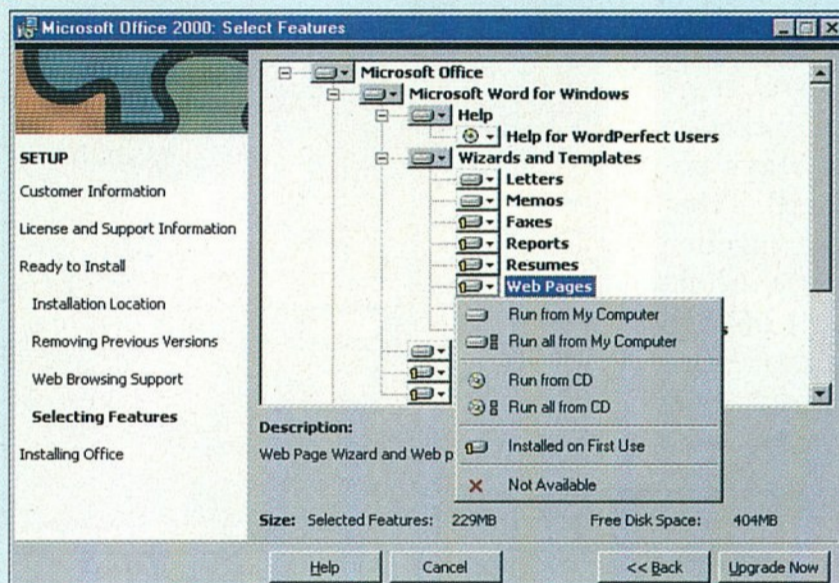
Jöjjön tehát a telepítés. Az első CD setup-programját indítva, az Office 2000 Premium Edition indulóképernyője tűnik fel. A telepítés megkezdése előtt célszerű minden egyéb futó programot leállítani. Az installáláskor először a telepítés paramétereit kell beállítanunk, majd nekikezdhethetünk a munkának.

A következő képernyőn választhatunk, hogy a gyors utat kívánjuk-e bejárni, vagy magunk akarjuk összeválogatni, milyen komponensekre és milyen beállításokra van szükségünk a későbbiekben. Az Upgrade Now gombra kattintva a fejlesztők által javasolt gyári beállítási paraméterekkel telepédnek a programok, ami nem feltétlenül felel meg mindenkinek. De semmi vész, ahogy a korábbi változatoknál, úgy az Office 2000-nél is egyszerűen pótolhatók a hiányzó elemek, és eltávolíthatók a feleslegesek.

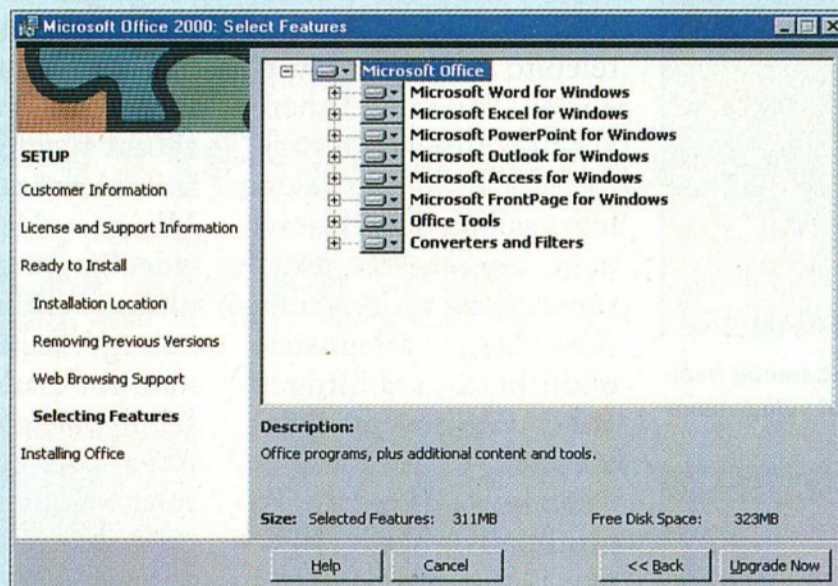
A telepítés testreszabásához a Customize gombra kell kattintanunk. Ekkor a program először megvizsgálja, milyen

Az Internet Explorer 5 is része az Office 2000-nek, de nem kötelező a telepítése

A programegyüttes ritkán használt elemei úgy is telepíthetők, hogy a CD-ről fussanak, vagy csak az első használatkor kerüljenek fel a merevlemezünkre

A telepített szoftvermennyiség könnyen meghaladhatja a 300 Mb-ot

és mekkora háttértárolók állnak rendelkezésre az Office 2000 fájljainak és foldereinek az elhelyezésére.

Ha nem szűzgépes telepítésről van szó, jó eséllyel megtalálható gépünkön az Office valamelyik korábbi csomagja vagy azok elemei. Ezekről is gondoskodni kell, el kell dönteni, mit is akarunk kezdeni velük. A Microsoft alapkoncepciója – teljesen érthetően – az, hogy a ré-

gebbi programváltozatok feleslegesek. Hisz minden bizonnyal azért szerezzük be az Office 2000-et, hogy az abban található új programokat használjuk. Gondolva azonban azokra, akiknek szüksége van arra, hogy a régebbi Office-programok közül egy vagy néhány továbbra is megmaradjon, lehetőséget adtak azok megtartására. Mindenki eldöntheti, mit tart meg az egyes programok közül, a többi az eltávolítandók listájára kerül.

A hagyományos Office-alkalmazásokon kívül néhány további, korábban külön programként forgalmazott alkalmazással is kiegészült az Office 2000 csomag. Ezek között található az Internet Explorer 5. Mivel a végleges változatot márciusra ígérik a redmondiai, az Office 2000 telepítő CD-lemezein is csak az aktuális bétaváltozatot találhattuk meg. Egyelőre annyit érdemes tudni, hogy a program háromféle beállítással

telepíthető, vagy, ha úgy tetszik, akár ki is hagyható.

Nem kell mindig kaviár

A soron következő lépés az Office alkalmazások telepítési beállításainak ellenőrzése. Az alapbeállítás mintegy 229 Mb-ot terhel meg a merevlemezre, de ez többnyire csak a kezdet. Azokat az elemeket, szolgáltatásokat, amelyeket semmiképp sem akarunk telepíteni, a Not Available jelzővel kell ellátni. Ugyanezt kapják automatikusan azok az elemek is, amelyek — érthetően — még hiányoznak a programcsomag aktuális bétaváltozatából. Az egyes elemeket az alábbi jelzőkkel lehet ellátni.

Run from My Computer: a merevlemezre telepíti a választott elemet, szolgáltatást. Ez a választás a legáltalánosabb. Az így telepített elemek érhetőek el a leggyorsabban az Office-programok használata során.

Run from CD: az Office 2000 CD-ről futtatja a választott elemet, szolgáltatást. Elsősorban olyan esetekben érdemes al-

Nagy formátumú HP nyomtatók

Pontosan az, amire éppen szüksége van!

Elsőrangú teljesítményű
munkacsoportos nyomtatók.

Út a kiaknázatlan lehetőségek felé!

AKCIÓ!
AKCIÓ!

HIVATALOS
NAGYKERESKEDŐ

RCE Kft. • 1118 Budapest, Szurdok u. 1. • Tel.: 246-4050 • Fax: 246-4101 • www.rce.hu

Olivetti notebookok extrém igényekhez.

**PENTIUM II ALAPU
NOTEBOOK-OK
499 000Ft + ÁFA-tól**

- 14 éves kultúra az európai hordozható számítógép gyártásban
- élenjáró gyártástechnológia
- több mint tízféle modell
- időtálló befektetés
- 3 éves világgarancia
- hazai szakszerviz

*Ha csalódott a Távol-Keletben
és unja Amerikát, válassza
természetes európai partnerét a
megbízható Olivettit.*

Processzor*
Intel Pentium® MMX™
233 MHz - 266 MHz
Intel Pentium® II
233 MHz - 266 MHz - 300 MHz

Képernyő*
12,1" TFT SVGA,
13,3" TFT XGA

Memória*
32/64 MB
max. 128 MB

Merevlemez*
2 - 3 - 4 - 6 GB

CD-ROM* 20x

SB™ kompatibilis hangkártya

PointPad™

*modelltől függően

Forgalmazza: **TRADE**
R.A. Trade Kft. 2040 Budaörs, Petőfi Sándor u. 64.

Mintaboltok:
Notebook Computer 1067 Bp., Teréz Krt. 11. Tel.: 352-1434
1126 Bp., Márvány u. 24/B. Tel.: 212-9780
Axico Kft. 1074 Bp., Dohány u. 67. Tel.: 352-8932
és a minőségi termékeket forgalmazó kereskedőknél.

További információkért hívjon, a 06 30 933 4016-os telefonszámon
vagy küldjön faxot a 06 23 416 378-as faxszámra.

www.ocwi.com
olivetti
COMPUTERS
WORLDWIDE

Az Intel Inside logo az Intel Co. Bejegyzett védjegye

MICROTEK
The Digital Vision

LAP- és FILMSZKENNEREK

- 300x600-tól 2000x1000 optikai felbontás lapszkennereknél
- 1950x1950 optikai felbontás filmszkennernél
- A4 és A3 szkennelési méret,
- 30/36 bit egyeneses gyors CCD
- SCSI-2 vagy párhuzamos port
- lapadagoló és diafeltét opciók
- ScanWizard szkennelő szoftver

WACOM

DIGITALIZÁLÓ TÁBLÁK

- PenPartner és Intuos:
- nyomásérzékeny digitalizáló táblák (256 vagy 1024 fokozaton)
 - 2540 lpi felbontás, A6-A2 méret
 - széles, vezeték nélküli tollválaszték
 - grafikusoknak, iskoláknak, tervezőknek, térképészeknek...
 - ...és OTTHONRA is!

Kodak ds
digital science™

DIGITÁLIS FÉNYKÉPEZŐGÉPEK

- KODAK DC 220, DC260 típusok
1152x864 pixel CCD felb. (DC220)
2x optikai, 2x digitális ZOOM (DC220)
1536x1024 pixel CCD felb. (DC260)
3x optikai, 2x digitális ZOOM (DC260)
- 2" LCD képernyő, 8MB memória
 - video és hang kimenet, hangfelvétel
 - 8MB CF memória (bővíthető)
 - soros, USB, Infravörös csatlakozás
 - programozható, frissíthető menüvezérelt operációs rendszer!
 - képparchiválás, adatbázis
 - célszoftverek fejlesztése

MIKROPO
RENDSZERHÁZ

1065 Bp., Nagymező u. 51. • Tel.: 353-0111/140,180 mellék • Fax: 269-0151

www.lap: www.mikropo.hu

e-mail: sabsa@mikropo.hu

kalmazni, amikor ritkábban használt elemről van szó, vagy csak igen korlátozott a háttértároló kapacitása. Mivel a CD jóval lassúbb a merevlemezénél, érezhetően lelassíthatja a munkát, cserébe viszont nem foglaljuk feleslegesen a merevlemezterületet a feltelepített fájlokkal. Azt se felejtsük el, hogy az Office 2000 CD-lemezei nélkül az így telepített elemek elérhetetlenek.

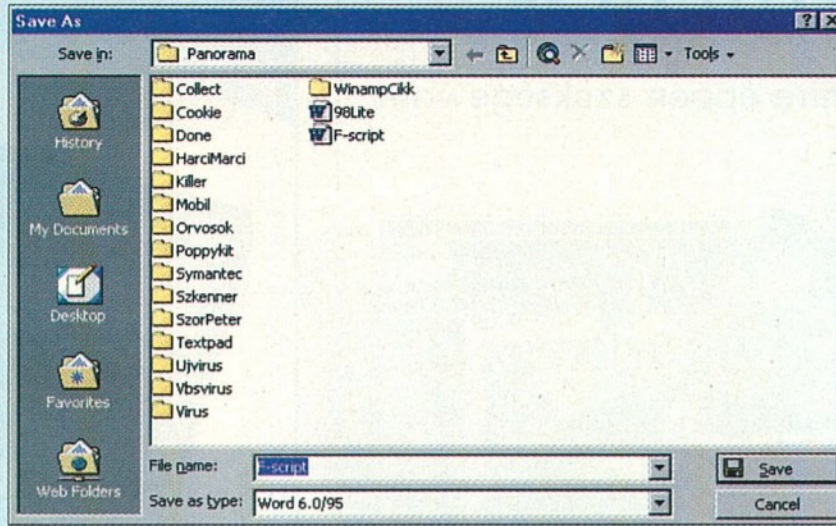
Installed on First Use: optimális beállítási lehetőség azokra az esetekre, amikor nehezen dönthető el, mennyire gyakran használnak, illetve használnak-e egyáltalán egy adott szolgáltatást, funkciót. Voltaképpen azt fedi, hogy egészen addig nem telepsznek fel az adott elemhez tartozó fájlok, amíg a felhasználó legalább egyszer nem kereste őket. Ekkor a program bekéri az Office 2000 megfelelő CD-lemezét, és bemásolja a szükséges állományokat.

Not Available: a feleslegesnek ítélt, illetve a béta-változatban még nem működő, nem elérhető elemek kapják, kaphatják ezt a minősítést. Az ilyen elemek kiszűrítve jelennek meg a menükben, és nem választhatók. A letiltott vagy nem hozzáférhető elemeket nem fogja az Office automatikusan telepíteni, ehhez az Office 2000 setup programját kell használni, és azon keresztül pótolhatók az esetleges hiányok.

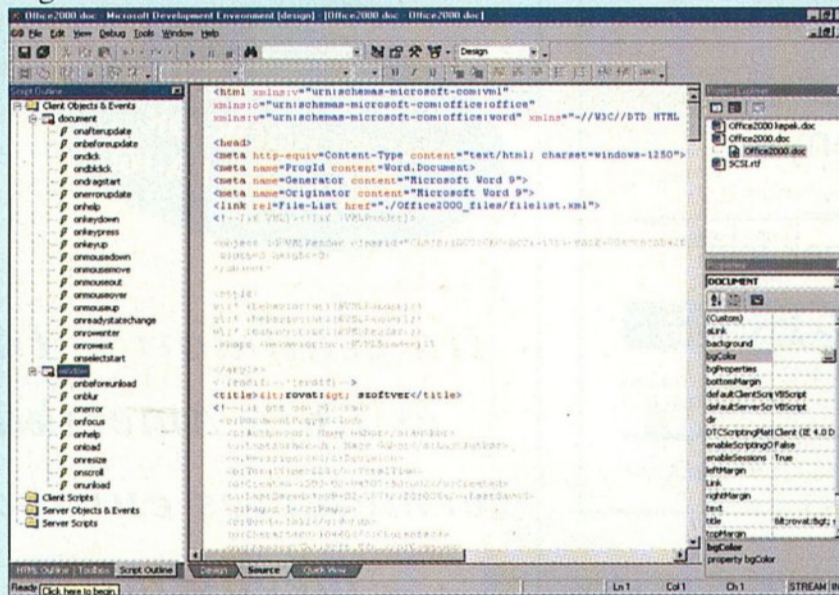
A telepítőprogram két további lehetőséget is kínál: a *Run all from My Computer* hatására az Office 2000 valamennyi eleme felmásolódik a merevlemezre. Ez nyújtja a legteljesebb funkcionalitást és a legnagyobb sebességet (hisz nem kell minduntalan a sokkal lassabb CD-hez fordulni), ám szabályszerűen fölemészti a rendelkezésre álló lemezkapacitást. Elsősorban a *hálózati telepítésnél* van értelme, hiszen a szerveren azért rendszert elegendő hely van a ritkán használt Office-elemek tárolására is, ráadásul a felhasználók minden szolgáltatáshoz hozzáférhetnek a munkaállomásokon.

Arra is van mód, hogy szinte semmit se másoljon fel a telepítőprogram a merevlemezre. A *Run all from CD* opcióval elérhető, hogy minden Office 2000 program a CD-ről fusson. Ennek megfelelően a rendszer jóval lassabban működik, mint a merevlemezről, de ha egyszer nincs hely ez utóbbin...

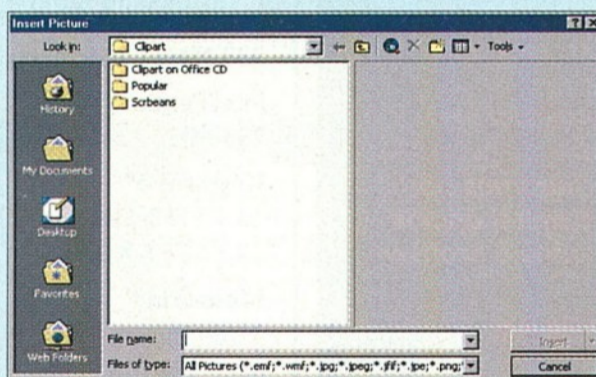
A noteszgépeknél várható e lehetőség gyakoribb alkalmazása, ahol az adott merevlemezkapacitás elégtelen az Office

Az Office 2000 programok Mentés másként (Save as) ablaka határozottan elwebesedett

A Script Editor immár az Office 2000 szerves részévé vált

A képfájlokat mindig itt keresi a Word 2000

2000 teljesebb telepítésére, és túl sokba kerülnek a hardver bővítése.

Az eddigiekben maga a telepítés még nem kezdődött el, csak nekigyürkőztünk. Egy átlagos installálás során, ahol a fontosabbnak tekintett elemeket a merevlemezre kívánjuk elhelyezni, könnyen túlélhetjük a 300 Mbájtos határt. Talán látható, nem véletlenül tértünk ki arra a bevezető részben, mekkora szabad merevlemez-területtel célszerű belevágni az Office 2000 telepítésébe.

Néhány érdekesség

Az ikonok természetesen átalakultak. Ez egyaránt igaz mind a desktopra, mind a Start menübe kerülő ikonokra. Egy ennél érdekesebb és sokunk számára hasz-

nosabb „apróság”: amikor több Word, Excel vagy PowerPoint dokumentumot is nyitva tartunk, akkor ezek mindegyike *önálló gombot* kap a tálcán. A korábbi programváltozatoknál még csak a programnak volt gombja, s nem a szerkesztés alatt álló dokumentumnak. Ez a *dokumentumközpontú megközelítés* sokkal hasznosabb, hisz a felhasználók többségét nem érdekli, hogy kint legyen a képernyőn a szerkesztőprogram neve.

Egy kisebb hibára is rábukkantunk, amit, remélhetően, a végleges változatban kijavítanak. Amikor képfájlokban elhelyezett képeket, ábrákat kell beszúrni a szerkesztés alatt álló dokumentumba, a Word 2000 nem jegyzi meg a munkakönyvtárat. A Word korábbi változataiban, így a Word 97-ben is az első kép kiválasztása után a program mintegy memorizálta a képfájlokat tartalmazó könyvtár elérési útját, és a soron következő képek beszúrásakor már az abban lévő állományokat kínálta fel választásra. Persze az Office 2000 eme apróbb bakija még az elviselhetőség határain belül van, de azért bosszantó.

A dokumentumok mentésekor is új típusú ablakkal kedveskednek az Office 2000 programjai. A kinézet egyre inkább webes jellegű, ami ezúttal nem hátrány. A böngészőszerűen osztott képernyővel könnyebben találjuk meg a könyvtárakat, sőt szükség esetén új könyvtár(ak)at is létrehozhatunk dokumentumainknak. A fájlmenedzser funkciók bővülését jelzi, hogy a másként mentéskor (Save As) a fájllista ablakban megjeleníthetjük a fájlok adatait, s így elkerülhető az, hogy nem a megfelelő dokumentumot írjuk felül.

A biztonságos munkavégzés érdekében is történt némi előrelépés. A Word 2000-nél ugyanis a gyorsmentés (Fast Save) opció nem alapbeállítás. Bár az új Office-programok a saját fájlformátumukat használják alapértelmezőként, továbbra is lehetőség van a korábbi programok formátumaiban való mentésre. Némi odafigyeléssel és kézi munkával tehát azoknak a partnereinknek is tudunk dokumentumokat küldeni az Office 2000-ből, akik különböző okokból még mindig a régebbi programváltozatokkal dolgoznak.

A különböző scriptprogramok szerkesztését már az Office 97 is segítette, ám az Office 2000 ebben a tekintetben is messze felülmúlja elődjét.

DR. NAGY GÁBOR

A KIMSOFT áprilisi ajánlata

Akció (amíg a készlet tart)

Borland Delphi 3.0 Standard	24 300,-
CorelDRAW 8 CD /Upgr.	88 600,-/71 900,-
Norton Utilities 4.0 Win95 (Új!)	10 800,-
Recognita Plus 3.2	15 900,-
Windows NT 4.0 Server + 10 Client	162 400,-
WinZip 7.0 (tömörítő program)	10 900,-

Szoftver újdonságainkból

Adobe PhotoShop 5.0 magyar	214 900,-
AutoCAD LT 98 /Upgrade	113 900,-/26 400,-
Borland C++ Builder 4.0 Prof. Up.	83 800,-
Corel Print Office magyar	21 900,-
Laplink Professional	46 900,-
Partition Magic 4.0	21 400,-

CD-ROM-ok, játékprogramok

Alpha Centaury	9 592,-
Caesar 2./Caesar 3.	3 600,-/8 992,-
Creatures 2 /Delta Force	9 592,-/9 592,-
Half-Life /Jack Orlando	8 692,-/2 396,-
SHOGO /SimCity 3000	8 392,-/9 592,-
Angol-magyar Ország nagyszótár	15 400,-
Interaktív Kis Angol nyelvtan	3 100,-
Filmlexikon (ajándék video filmmel)	5 348,-
Learn to Speak English - 2 CD (Akción!)	15 996,-
Lopva Angolul 1. /2. /3. (egyenként)	4 750,-
Manó Élvilág /Manó Matek	4 750,-/4 750,-
Matematika /Fizika felkészítő	4 800,-/4 800,-
Pallas Nagy Lexikona	7 900,-
Révai Nagy Lexikona I. (I-X. kötet)	2 670,-

Adobe PageMaker 6.5/Up.	187 900,-/54 900,-
ARJ 2.6 /PkZip 2.04	13 900,-/14 500,-
Borland Delphi 4.0 Prof. Upgr.	83 800,-
CA-Clipper 5.3 + Tools 3.0+VO 2.0	57 900,-
Check It Diagnostic Suite (Új!)	39 900,-
Corel Gallery 205 000	15 200,-
Easy CD Creator 3.5 Deluxe	32 900,-
F-Prot 4.02 Prof. (antivirus pr.)	Hívjon!
Harvard Graphics 98 Comp. Up.	30 600,-
Kai's Power Tools 5.0	43 900,-
Lotus Organizer 97 for Win95	18 200,-
Lotus SmartSuite 97 C. Upgrade	55 400,-
Mac Opener 3.0 for Win.	18 900,-
Magyar Fontok '97 (3000 font)	5 200,-
MS FrontPage 98 /Up.	35 400,-/12 996,-
MS Office 97 /Upgr.	115 900,-/57 600,-
MS Office 97 Prof. /Upgr.	138 400,-/69 900,-
Norton Antivirus 5.0 magyar	17 900,-
Norton Commander 2.0 Win95+DOS	9 996,-
PaintShop Pro 5.0 for Win95	24 600,-
QuarkXPress 4.0 for Win95	234 900,-
WinFax Pro 9.0 /Upgr.	29 900,-/14 900,-
SuperPrint 5.0 for Win95	17 996,-
Ügyviteli nyilvántartó programok	Hívjon!
Windows 98 /Upgrade	47 900,-/24 800,-
Visio Prof. / Techn. 5.0	108 600,-/108 600,-
Visual Basic 6.0 Prof. /Up.	124 600,-/63 600,-
Visual C++ 5.0 Prof. /Up.	124 600,-/63 600,-
MS Visual FoxPro 6.0 /Up.	124 600,-/63 600,-
Windows Commander 3.52	11 800,-

A közölt árak nem tartalmazzák a 25%-os áfát, és a helyszíni üzembehelyezés költségeit.

KIM-SOFT Multimédia Shop a Teréz Udvar Üzletházban
1067 Budapest, Teréz krt. 23. Telefon: 332-4399/120
Nyitva tartás: hétfő-péntek 10-18h, szombat: 10-13h

KIM-SOFT Számítástechnikai és Kereskedelmi Kft.
1118 Budapest, Hegyalja út 70. fszt. 2.
Telefon: 319-0219, 319-8973, 319-8967 Fax: 319-9760
Részletesebb ismertetőkért, teljes árjegyzékért tekintse meg Internet honlapunkat: www.datanet.hu/kimsoft

PILOT

Minőségi Írószerek

az ARECÓTÓL

- golyóstollak
- írásvetítő filctollak
- alkoholos filctollak
- textil filc
- töltőceruzák
- spirális rendszerű tollak
- zselés golyóstollak...

ARECO VEVŐSZOLGÁLAT

1065 Budapest, Podmaniczky u. 9. Tel.: 302-0158, fax: 331-0340

E-mail: arecoinf@mail.datanet.hu; www.irodaszer.com és www.areconet.hu

MAGIC-HORSE

Kelly-Tech disztribúció

A híd Ön és a kiváló ár/teljesítmény mutatójú termékek között.

Rockfire

altrix

Bővebb információkért,
Érdekes termékekért látogassa
meg honlapunkat:
www.kellytech.hu

Látogasson meg minket az INFO 99 kiállítás A pavilon 108/b standján

Kelly-Tech Kft Budapest, 1146. Thököly út 114/b, Tel.: (1)363-2864, Fax: (1)363-3318, E-mail: sales@kellytech.hu, Web: www.kellytech.hu

Kizárólagos képviselet: Rockfire Joystick-ok és gamepad-ok, Biostar VGA kártyák, GlobalWin hűtők, altrix GSM és számítástechnikai termékek, billentyűzetek, mobil fiókok, egerek, ACER billentyűzetek, Kelly's számítástechnikai és irodai termékek, A4 Tech egerek, Taicom modemek, Edimax hálózati aktív elemek, MidiLand aktív hangszórók, AVerMedia TV tunerek, JustCooler hűtők, Disztribútor: SOLTEK alaplapok, LongTime szünetmentes tápegységek, Vonalkód technika, Joystick-ok

Csak üzleteladókát szolgálunk ki. Termékeinket keresse országos viszonteladói hálózatunkban

Feltartóztathatatlanul terjed a Windows 98, ám sokan ragaszkodnak még mindig a Windows 95-höz. Tippgyűjteményünkkel a „hűségesekek” kedveskedünk.

A ki hosszabb ideje dolgozik már a Windows 95-tel, előbb-utóbb kiismeri rendszere rigolyáit, s megtanul bánni vele. Az alábbiakban közreadott tanácsok viszont még kezebbé tehetik az operációs rendszert.

Saját gyorsbillentyűk

Számos billentyűkombináció létezik a Windowsban a különböző funkciókhoz és programokhoz. Azonban nem kell megelégednünk a meglévő lehetőségekkel, hiszen könnyen rendelhetünk billentyűkombinációkat a leggyakoribb alkalmazásokhoz, sőt még az asztalra helyezett ikonokhoz is.

Kattintsunk az egér jobb gombjával a kiválasztott ikonra. A megnyíló helyzetérzékeny menüből válasszuk a *Tulajdonságok* bejegyzést. Ezt követően kattintsunk a *Parancsikon* fülre.

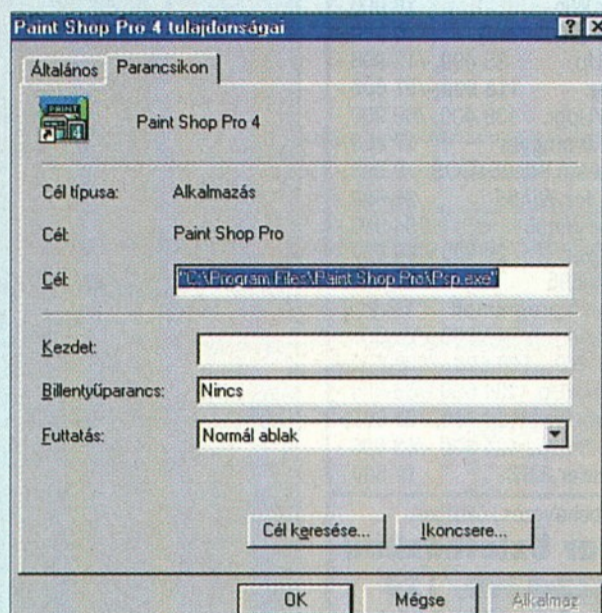
A *Billentyűparancs* sorban a *nincs* bejegyzés áll. Kattintsunk ide, s nyomjuk le például az **F6** billentyűt. Az *OK*-ra való kattintással csukjuk be a menüt. Ezután elég megnyomnunk az **F6**-ot ahhoz, hogy az asztalra kihelyezett program elinduljon.

Gyorskeresés

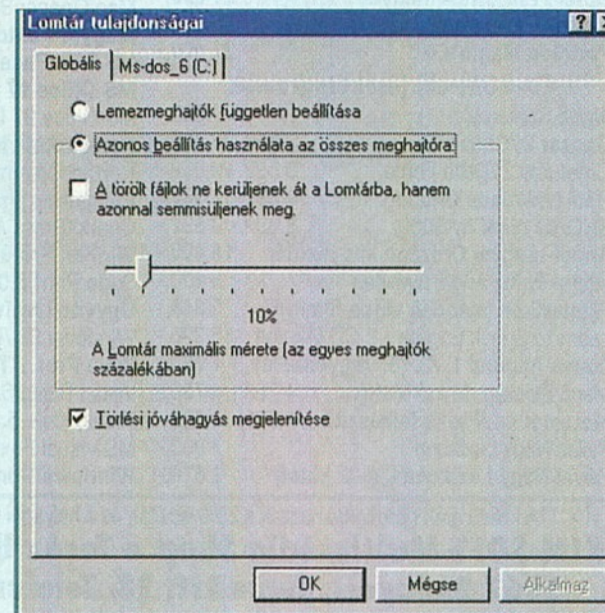
Gyakran keressük ugyanazt a fájlt? Ilyenkor bizony meglehetősen nehézkes a *Start* menü használata és a keresési kritériumok megadása. Sokkal gyorsabb, ha egy *hozzárendelést* hozunk létre az asztalon, ahol eltárolhatjuk keresési feltételeinket. Mindenekelőtt indítsuk el a keresőfunkciót, amelyet a *Start* menü-

WINDOWS 95

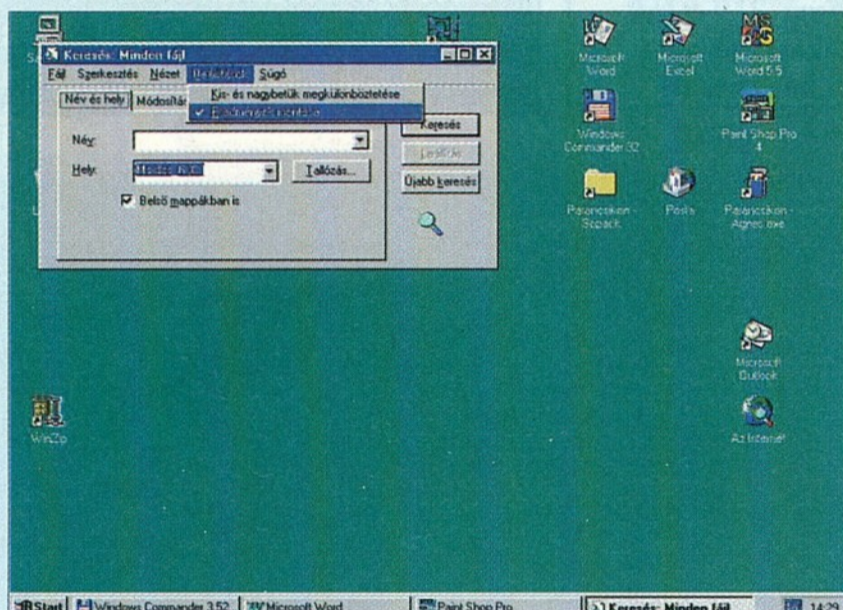
Hűségnyilatkozat

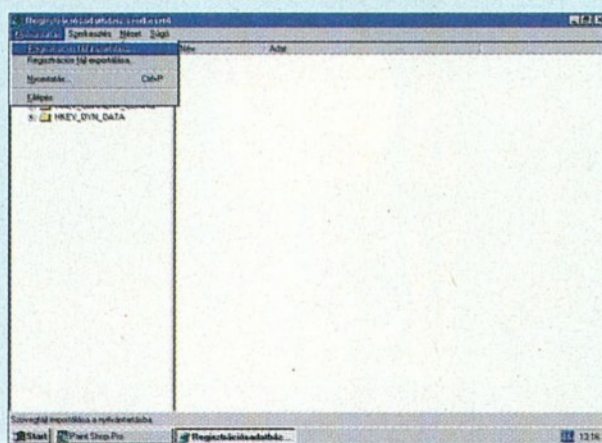
Ebben az ablakban rendelhetünk billentyűkombinációt alkalmazásainkhoz

Beállíthatjuk, hogy a törölt fájlok ne kerüljenek a Lomtárba

A gyors fájlkereséshez törölni kell az *Eredmények mentése* előtti pipát

Jól jöhet a regisztrációs fájl mentése is...

ben a *Keresés/Fájlok vagy mappák...* alatt találjuk. Ezután adjuk meg a keresési feltételeket.

Ha elkészültünk, akkor a keresés végrehajtásához kattintsunk a *Keresésre*. Erre a keresési feltételek eltárolása miatt van szükség. Várjuk meg a keresés befe-

jezését. Kattintsunk a menüsorban a *Beállítások* utasításra. Amennyiben az *Eredmények mentése* bejegyzés előtt kis pipa áll, akkor kattintsunk a bejegyzésre, s a pipa törlődik. Klikkeljünk a menüsorban a *Fájlokra*, s válasszuk a *Keresés mentése* utasítást. A munkafelületen egy új hozzárendelés jelenik meg. Ha ezt kinyitjuk, megjelenik a fájlkeresés, az általunk eltárolt adatokkal.

Fájlok gyorsabb törlése

Ha egy fájlt szeretnénk eltüntetni a Windows alól, egy párbeszédablak jelenik meg, s a rendszer megkérdezi, hogy valóban törölni akarjuk-e az állományt.

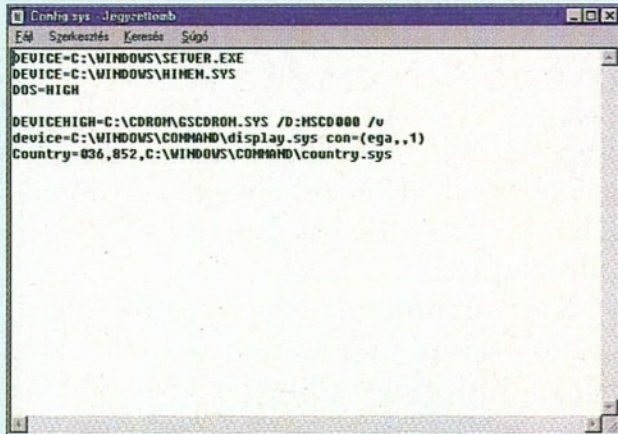
Ez a kérdés ugyan megvéd az akaratlan törlésektől, de idővel zavaróvá válhat. Szerencsére könnyen eltüntethető.

Kattintsunk az egér jobb oldali gombjával a *Lomtárra*. A helyzetérzékeny menüből válasszuk a *Tulajdonságok* bejegyzést. A *Globális* fülön találjuk a *Törölt fájlok megjelenítése* mezőt. Alapértelmezésben egy pipa áll előtte. Kattintsunk erre a mezőre, és a pipa eltűnik.

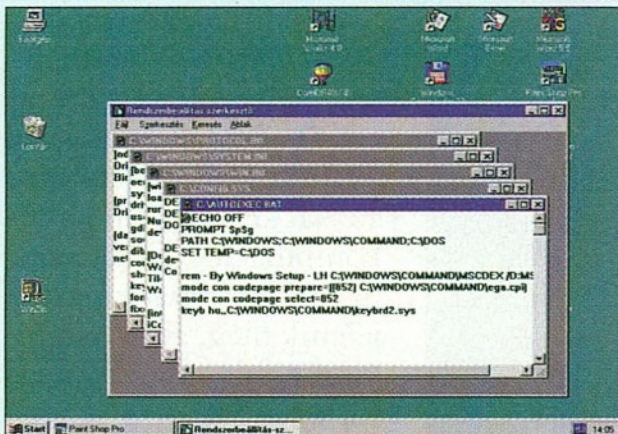
A beállításokból lépünk ki az *OK*-val. Ezután már nem jelenik meg a biztonsági kérdés a fájlok törlésénél.

Fájlok gyors megtalálása

Ha egy adott fájlt keresünk, végigbongésszhatjuk az *Intéző* összes alkönyvtárát. Van viszont egy gyorsabb út is.

A config.sys fájl tartalma

Aktívá váltak a rendszerfájlok

Az Intézőben egy egérekattintással kijelölhetjük a merevlemezt. Lépünk át a jobb oldali ablakra, s a billentyűzetről adjuk meg a keresett állomány kezdőbetűjét. A kurzor ekkor az első ilyen betűvel kezdődő névre ugrik. Sajnos ez általában még nem a megfelelő fájl. A megoldás: gyorsan tovább kell gépelnünk – szünet nélkül. Ez a trükk egyébként a felhasználói programok valamennyi fájlkiválasztó párbeszédénél működik.

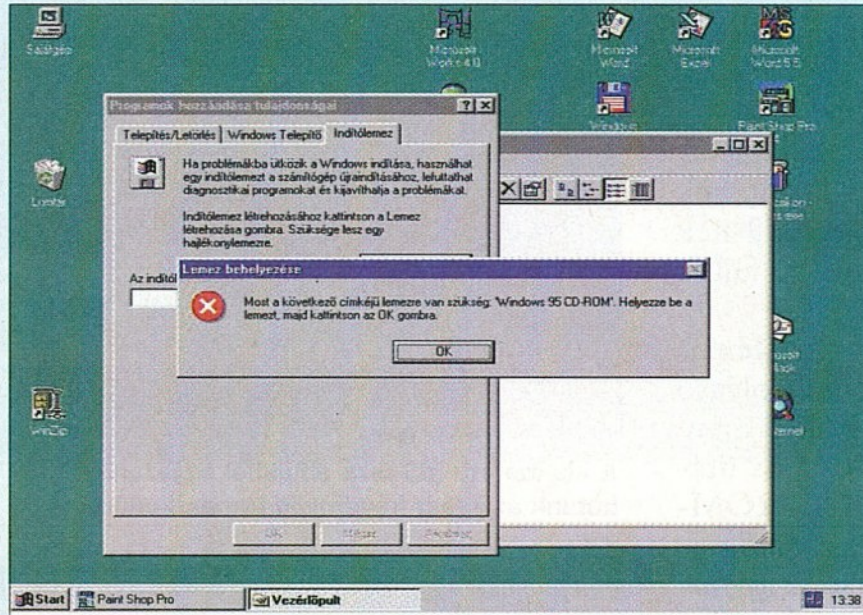
Fájltörlés

A Windows 95 alatt törölt fájlok szokványos esetben először a *Lomtárba* kerülnek. Csak akkor tűnnek el a merevlemeztől, ha ott is töröljük őket. Mindez azonban e kis kerülő nélkül is megoldható.

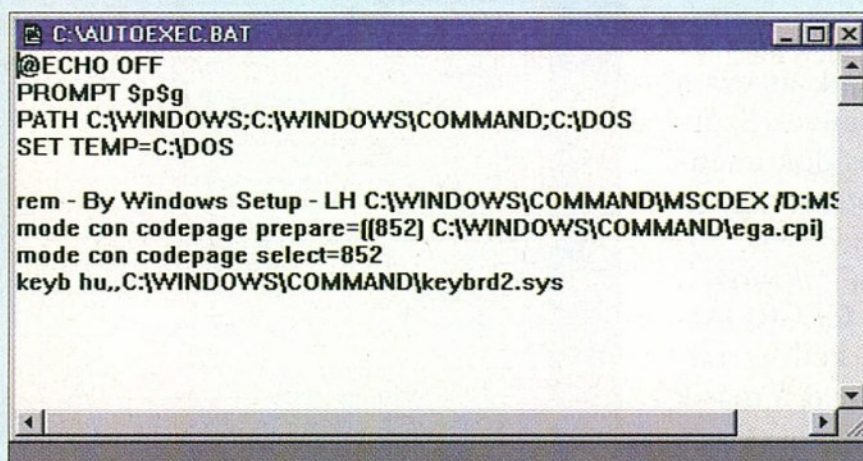
Kattintsunk a törölni kívánt fájlra, s eltolásakor tartsuk lenyomva a **Shift** billentyűt. Azt is megtehetjük, hogy a fájl kijelölése után lenyomjuk a **Shift+Del** billentyűkombinációt. Ezzel a fájl végleg törlődött.

Nagytakarítás

A Windows 95 könyvtárban az *Intézőben* található a *Sysbkup* fájl. Ha egy új programot installálunk, amely már meglévő .exe vagy .dll fájlkat ír felül, azok ide kerülnek. Ha a programokkal probléma támadna, úgy ezek a fájlok ismét visszamásolhatók a rendszerkönyvtárba. De többnyire sosem lesz rájuk szükség. Ezért egy-egy új installáció után ellen-

A startlemez elkészítéséhez szükség van a Windows CD-re

A rem szócska a megjegyzésekre utal

őrizzük a régebbi programokat, hogy futóképesek-e még. Ha igen, akkor tároljuk el a *Sysbkup* tartalmát egy floppyra, és töröljük ki a mappát. Már is több helyhez jutunk a merevlemezen.

A meghajtószoftverek törlése

A Windows 95 gyakorlatilag az összes készülékhez saját meghajtószoftvert használ. Am az MS-DOS alatt az *MS-DOS start* fájlok, az *autoexec.bat* és a *config.sys* már betöltötték a meghajtókat. Ezekre a Windows 95 alatt nincs szükség, és ezért el lehet őket távolítani. A Windows ekkor a saját, gyorsabb meghajtóit fogja használni.

A fájlok láthatóvá tételéhez a *Start/Programok/Intéző* út után válasszuk a *Nézet* menüt és ott a *Beállításokat*. A megjelenő ablakban kattintsunk a *Minden fájl megjelenítése* pontra. Indítsuk el a Windows Intézőt (például a **Windows+e** billentyűkombinációval). Kattintsunk a *C:* meghajtóra, hiszen ott van a két keresett fájl.

Kattintsunk a *config.sysre* az egér jobb oldali gombjával. A megjelenő menüben hívjuk meg a *Társítás* pontot. Keressük ki a *Notepad* bejegyzést, és kétszer kattintsunk rá. Ténykedésünk eredményeként megjelenik az *Editor*, a megnyitott *con-*

fig.sys fájlal. Ha a képernyőn is látható sorokon kívül további bejegyzéseket is látnánk, akkor írjunk eléjük egy *rem* szócskát és egy szóközt (space). Ezzel úgy hatástalanítottuk a parancsokat, hogy közben nem kellett kitörölni a sort. Ha várakozásunk ellenére az újraindításkor valami nem működne, úgy az eredeti állapot bármikor visszaállítható. Végezetül mentjük el a fájlt.

Most nyissuk meg az *autoexec.bat* fájlt a *Fájl/Megnyitás...* menüvel. Annak érdekében, hogy a fájl megjelenjen, a fájl-típus kiválasztó ablakában az *összes fájlt (*.*)* kell beállítani. A bejegyzésekkel ugyanúgy kell eljárunk, mint a *config.sysnél*. Ha van *SET*-tel vagy *PATH*-szal kezdődő sor, ezekhez szintén ne nyúljunk. Végezetül mentsük el a fájlt. A Windows

következő startjánál az összes felesleges meghajtó inaktív lesz.

A regisztrációs fájl lementése

Következő tippünk végrehajtása során meg kell változtatni a *Registry* bejegyzéseit. Ez meglehetősen kényes ügy, ezért készítsünk előbb biztonsági másolatot a *Registryről*.

Kattintsunk a *Start* gombra, s válasszuk a *Futtatást*. Írjuk be a *regedit* szócskát.

A *Nyilvántartás* menüben válasszuk a *Regisztrációs fájl exportálása* pontot. A következő lépés a tárolási hely megadása. A legjobb ha az *asztalt* (Desktop) választjuk. Ekkor azonnal rendelkezésre áll a biztonsági másolat, s az eltárolás után az elmentett Registry szimbóluma megjelenik az asztalon.

Ha ismét vissza szeretnénk állítani a másolatot, kattintsunk kétszer a szimbólumra. Újraindítás után helyre lesz állítva a régi Registry.

Startlemez - gyorsan

Ha a rendszer leáll, esetleg a Windows nem akar elindulni, *startlemezre* van szükségünk. Ennek elkészítéséhez először kattintsunk a *Start* gombra. Válasszuk a *Be-*

állítások és a Vezérlőpult pontokat. Ezután kattintsunk a *Programok hozzáadására*, majd válasszuk a *Startlemez* fület.

Helyezzünk be egy üres és formázott floppylemezt a meghajtóba. Kattintsunk a *Lemez készítésére* (a Windows CD-nek a CD-olvasóban kell lennie). A fájlok most átmásolódnak.

A Windows 95 startlemez problémája, hogy hiányoznak róla a CD-olvasó meghajtószoftverei, így a rendszer nem ismeri fel ezt a készüléket. Nézzünk utána, hogy benne vannak-e a CD-ROM-olvasó adatai az *autoexec.bat* és a *config.sys* rendszerfájlba. Ehhez kattintsunk a *Start* gombra, válasszuk a *Futtatást*, és adjuk be a *Syedit* parancsot. Ezzel a rendszerfájlok aktívvá válnak.

Az *autoexec.bat* fájlban kell lennie az *mscdex* bejegyzésnek. Másoljuk át ezt a sort a *Szerkesztés/Másolás* menüvel. Szűrjük be a sort egy új szöveges dokumentumba, amelyet a *Wordpaddel* vagy a *Notepaddel* nyitunk meg.

A *config.sys* fájlban a *device=...* \...*cdrom.sys* sort (vagy a CD-ROM-olvasó gyártójának adatát) kell tartalmaznia. Másoljuk át ezt a sort is a másik dokumentumba.

Ha ezek a bejegyzések hiányoznának, akkor szerezzünk egy CD-ROM-meghajtószoftvert az internetről (a gyártó címéről) vagy közvetlenül a gyártótól. Installáljuk a meghajtószoftvereket a floppy-n lévő *setup.exe* vagy *install.exe* programmal. Az installálás az *autoexec.bat* és a *config.sys* fájlokat is megváltoztatja. Másoljuk át a két említett sort.

Nyissuk meg a startlemezén lévő *autoexec.bat* és *config.sys* fájlt, majd írjuk be a két sort a megfelelő állományba.

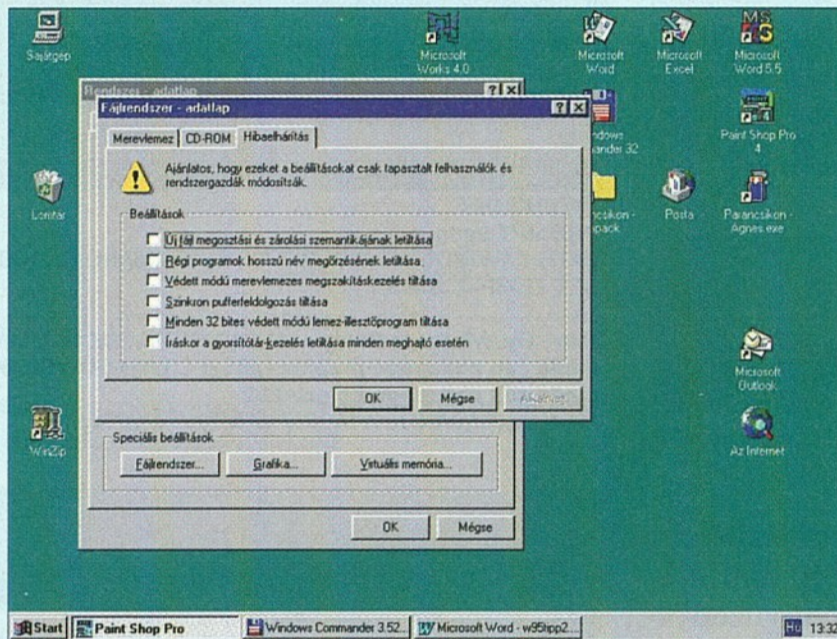
Végezzünk próbafutást a startlemez ellenőrzésére. Tegyük a lemezt a floppy-meghajtóba, és indítsuk újra a gépet. A beviteli felszólításra billentyűzzük be a CD-ROM-olvasó betűjelét, és írjunk mögé kettőspontot (pl. D:). Ha nem kapunk hibaüzenetet, akkor az olvasó aktív és a startlemezünk teljes.

A késleltetett írás kikapcsolása

Ha el akarunk menteni egy fájlt, és a merevlemez foglalt, akkor az adataink némi késleltetéssel kerülnek a háttértárolóra, hiszen így nem kell megszakítani a merevlemez aktuális akcióját. Ez azonban bizonyos rizikóval jár. Ha ugyanis a Windows éppen ebben a pillanatban állna le, vagy mondjuk, kimaradna az áram, akkor az adatok elveszhetnek. Ezért célszerű *kikapcsolni a késleltetett írást* – legalábbis amikor fontos dokumentumokkal dolgozunk.

A kis méretű MS-DOS ablakból egyszerűen válthatunk az egész képernyőn terpeszkedőre

Itt kell kikapcsolni a késleltetett írást

Ehhez kattintsunk az egér jobb oldali gombjával a *Sajátgép* szimbólumra. A helyzetérzékes menüből válasszuk a *Tulajdonságok* parancsot. A megjelenő párbeszédablakban kattintsunk a *Teljesítmény* fülre, majd ott a *Fájlrendszer...* kapcsolófelületre. Ekkor megnyílik a *Fájlrendszer - adatlap*.

A *Hibaelhárítás* fülre való kattintással már célba is jutottunk. Ebben a menüben kapcsoljuk be az *Íráskor a gyorsítótárkezelés letiltása minden meghajtó esetén* opciót.

Kattintsunk az *OK* kapcsolóra és a *Bezárva* a következő ablakban. Ekkor a rendszer felszólít a Windows újraindítására. Ezt az üzenetet is nyugtázzuk *OK*-val, és a számítógép újra indul.

Az aktív programok kiválasztása

Az éppen aktív és inaktív programok között az *Alt+Tab* billentyűkombinációval kapcsolgathatunk. Tartsuk lenyomva az *Alt* billentyűt, és nyomjuk le a *Tab*-ot. Ekkor megjelenik az aktív programokat tartalmazó ablak. A Windows a *Tab* billentyű lenyomására egy programmal tovább lép. Csak ha elengedjük az *Alt* billentyűt, akkor válik aktívvá az utoljára kiválasztott program, és megnyílik az ablaka.

A fájl tulajdonságok megváltoztatása

Valamennyi fájl, könyvtárnak és programnak adott tulajdonságai vannak. Ezek megtekinthetők és részben meg is változtathatók.

Kattintsunk az egér jobb oldali gombjával az objektumra (ez lehet egy fájl vagy akár egy könyvtár). Megjelenik a helyzetérzékes menü, amelynek legalsó pontja a *Tulajdonságok opció*. Hívjuk meg ezt.

Még hatékonyabb a *gyorsbillentyűk* használata. Ehhez kattintsunk az egér bal oldali gombjával a fájlra, majd nyomjuk le az *Alt+Enter* billentyűkombinációt. Erre azonnal a *Tulajdonságok* ablak jelenik meg, ahol megtekinthetjük, illetve megváltoztathatjuk a szóban forgó állomány tulajdonságait.

Eltolás helyett másolás

Ha egy fájlt az egyik könyvtárból áthúzzunk egy másikba, akkor az vagy átmásolódik, vagy áthelyeződik. Ha a két könyvtár különböző meghajtón helyezkedik el, akkor a fájl másolódik, ha viszont ugyanazon a meghajtón található, akkor a fájl csak áthelyeződik. Ha egy fájlt másolni és nem csak áthelyezni szeretnénk, akkor húzzuk át az egérrel az egyik mappából a másikba. Ezután nyomjuk le a *Ctrl* billentyűt, mire egy + jel jelenik meg az egérmutató alatt. Engedjük most el az egér bal oldali gombját (miközben a *Ctrl* billentyűt lenyomva tartjuk), és a fájl átmásolódik.

Az MS-DOS ablak megjelenítése

Ha az MS-DOS ablakot az egész képernyőn szeretnénk használni (vagy éppen fordítva, csak kisebb ablakra van szükségünk), úgy a következők szerint kell eljárunk.

Nyissuk meg az MS-DOS ablakot a *Start* menüvel. Tartsuk lenyomva az *Alt* billentyűt, és nyomjuk le röviden az *Entert*. Erre az MS-DOS ablak szétterpeszkedik az egész képernyőn (vagy ismét ablakméretűre zsugorodik).

UMAX Astra szkennerek

1220S/U/P

- 600 x 1200 dpi optikai felbontás • 36 bites színmélység
- Szkennelhető felület 216 x 297 mm
- SCSI/USB/Párhuzamos portos kivitel
- Szoftvertámogatás: Adobe PhotoDeluxe, **magyar nyelvű VistaScan**, Presto! PageManager, Presto! PhotoAlbum, Recognita Standard
- Opcionális diafelftét

COMPOFFICE boltok: Duna Plaza 465-1063 • Lőrinc Center 293-9059
 Lurdy Ház 456-1163 • **COMPUTER DIRECT boltok:** Fogarasi út 467-6808
 Pólus Center 419-4003 • Szeged 62/459-580 • Székesfehérvár 22/541-503
FEFO üzletek: Budapest 202-6002 • Központ 352-8870 • Győr 96/311-725
 Pécs 72/326-318 • Szeged 62/424-719 • **KOMEL:** 246-2734 • **MOD:** 96/510-060
PC Kuckó: 52/412-166 • **PIXEL MULTIMÉDIA:** 266-6059 • **QWERTY COMPUTER boltok:** 466-5419 Mammút 345-8255 • **SCANDER:** 251-2960

**ASTRA
1220P
AKCIÓ!**

Légy maximalista!

MAGYAR NYELVŰ PROGRAM

Microsoft Certified Solution Provider **Budapest Szoftver Áruház**

1137 Budapest, Jászai Mari tér 3.

microsoft pc szoftverek

operációs rendszerek

windows 98 hun/engl upg.

windows 98 hun/engl.

windows nt workstation 4.0 hun

windows nt workstation 4.0 upg.

server alkalmazások

sbs 5 user+office 97 prof.5 user

exchange server 5.5 5 user

proxy server 2.0

sna server 4.0 5 user

sql server 7.0 5 client

windows nt server 4.0 10 client

windows nt server 4.0 5 client

irodai alkalmazások

autoroute express 2000

office 97 prof. hun

office 97 prof. hun upg.

office 97 stand. hun

office 97 stand. hun upg.

project 98

word 97 proofing tools german

fejlesztő rendszerek

visual basic 6.0 prof.

visual c ++ 6.0 prof.

visual foxpro 6.0 prof.

visual studio enterprise 6.0

17 060

138 000

72 430

116 800

59 490

115 450

18 140

123 880

123 880

126 520

379 660

szoftver ABC

Levél cím: 1391 Budapest Pf. 218 E-mail: Info@SzoftverABC.com

egyéb pc szoftverek

autocad lt 98

borland c++ builder 3.0

borland delphi 4.0 prof.

borland delphi 4.0 stand.

corel draw 8.0

corel gallery 1,000,000

corel wordperfect suite prof.

f-secure prof. +1 éves upg.

helyes-ek? 97

mcafee virusscan+1 éves upg.14 700

norton antivirus 5.0 hun

norton commander 2.0

norton utilities 3.0 hun

novell netware 5.0 10 user

98 000

31 400

150 500

31 400

84 900

33 760

84 900

44 150

32 000

14 700

17 620

10 140

19 010

331 130

novell netware 5.0 5 user

recognita plus 4.0

recognita plus 4.0 upg.

gib francia- magyar szótár

gib országgh angol nagyszótár

szufficit light számlázó

tranzit útnyilvántartó

visio 5.0 prof.

winfax pro 9.0 cd

hp termékek széles választéka

hp laserjet 1100

hp deskjet 695C

hp deskjet 710C

hp deskjet 2000C

hp scanjet 4100

230 390

99 000

54 900

14 000

16 000

9 900

19 000

120 000

29 360

95 900

33 600

48 900

146 820

35 140

Telefon: 329-2737, 329-2738,
329-2490, 329-3492

Fax: 329-2720, 201-8619

Http://www.SzoftverABC.com/

Logitech SYMANTEC CERTIFIED RESELLER

Amit a német tudománynak köszönhetünk...

Tally

Computer Printers

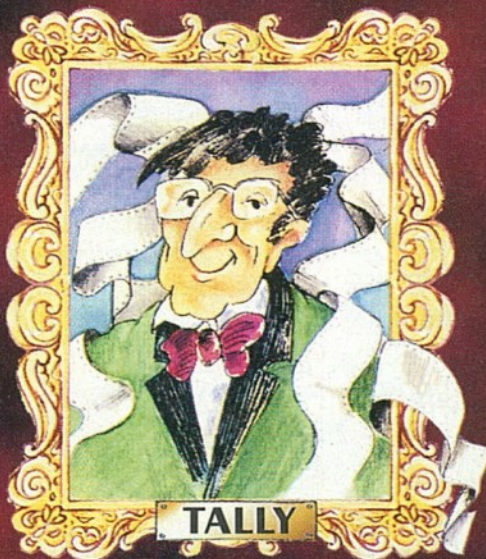
OHM

Georg Simon Ohm
az ellenállás felfedezője

OTTO

Nikolaus August Otto
a motor megépítője

TALLY

Karl Heinz Tally
a professzionális
nyomtatás megalkotója

T 2030

T 2040

T 2070

Herr Tally ellentétben „honfitársaival” csak a fantázia szülte, de a Tally cég által kifejlesztett, hagyományosan kimagasló, német technológiát felvonultató, professzionális mátrixnyomtatók a valóságban is léteznek, immár 2+1 év teljes körű, a nyomtatófejre is kiterjedő garanciával.

**INFO '99
104/B**

Kvint-R
Számítástechnikai Kft.

H-1145 Budapest, Újvidék tér 15. • www.tally.hu • E-mail: posta@kvint-r.hu

Telefon: (36-1) 252-8484; 252-8485 • Telefax: (36-1) 252-8484

Tally
Computer Printers

WORD 97/EXCEL 97

Tippek a tárházból

Aligha akad felhasználó, aki töviről hegyire ismer egy szoftvert. Gyakran akadunk ismeretlen beállításokra, „csodatevő” billentyűkombinációkra. Cikkünkben megmutatjuk, hogyan lehet még többet kihozni a két legnépszerűbb windowsos alkalmazásból, a Wordből és az Excelből.

A Windows alatt futó programok kiemíthetetlen tárházai a tippeknek, trükköknek, ötleteknek. Ezúttal a *Word* és az *Excel* világában kalandozunk.

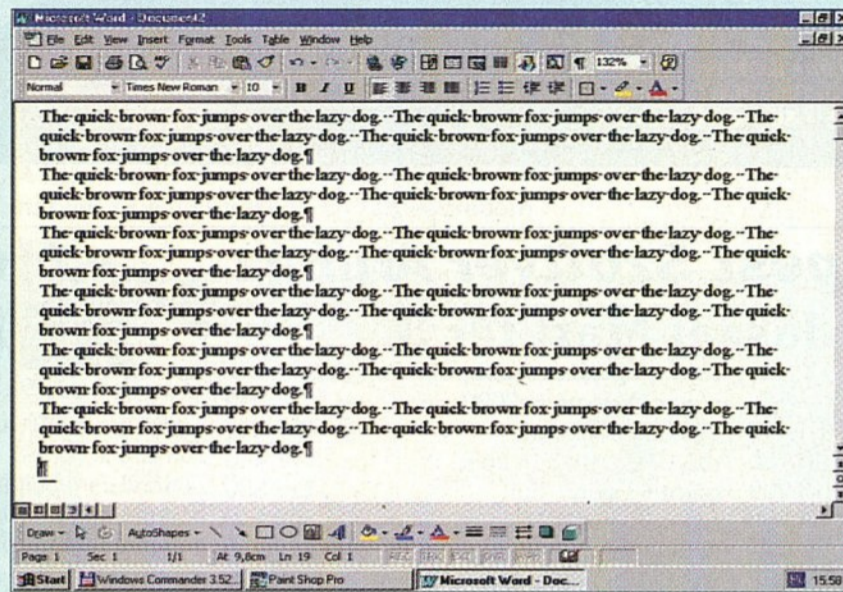
A táblázat oszlopainak felosztása

Feltehetően nem mindenki tudja, hogy a Wordben készült táblázatok oszlopainak tartalmát több oszlopra lehet szétosztani az Excellel.

Tegyük fel, hogy felvittük barátaink nevét – Wordben – a számítógépre. Ha egy Word táblázatban egy oszlopban adjuk meg a teljes nevet, akkor a későbbiekben esetleg nem tudjuk család- és keresztnév szerint szortírozni az adatokat. (Arról nem is beszélve, ha még címeket és telefonszámokat is írtunk hozzájuk.)

Nos, az Excellel utólag is szétoszthatjuk a név alkotóit, két külön oszlopra. Jelöljük ki a Wordben a névelemeket tartalmazó teljes oszlopot, és kattintsunk a *Copy* kapcsolóra. Indítsuk el az Excelt, válasszuk ki az *A1* cellát, és klikkeljünk a *Paste* menüpontra. Erre a Wordben készült oszlop megjelenik az Excel táblázatban. Jelöljük ki!

Használjuk a *Data Text to Columns* utasítást. A hatására megjelenik a „szö-

Egészen egyszerűen írhatjuk tele töltelékszöveggel képernyőnket

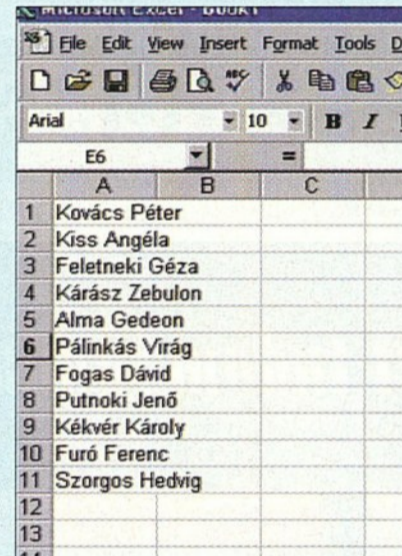

A barátaink nevét tartalmazó oszlopot két oszloppá szeretnénk választani

	A	B
1	Kovács	Péter
2	Kiss	Angéla
3	Feletneki	Géza
4	Kárász	Zebulon
5	Alma	Gedeon
6	Pálincás	Virág
7	Fogas	Dávid
8	Putnoki	Jenő
9	Kékvér	Károly
10	Furó	Ferenc
11	Szorgos	Hedvig
12		

Néhány kattintás s máris két oszlopunk van...

vegvarázsló” (Convert Text to Columns Wizard). Jelöljük ki a *Delimited* pontot, majd kattintsunk a *Nextre*. A következő

Az Excelben még egy oszlopban jelennek meg a nevek

... amelyeket egyszerű másolással vihetünk vissza a Wordbe

amellyel a layoutok ideálisan feltölthetőek vagy amely formázások kipróbálására használható.

lépésben kapcsoljuk ki a *Tab* opciót, és jelöljük ki a *Space*-t, kattintsunk a *Finish* gombra. Erre az Excel két külön oszlopra osztja szét a családi és keresztnéveket. Jelöljük ki mindkét oszlopot, és kattintsunk a *Copyra*. Lépünk vissza a Wordbe. Itt az *Edit/Paste Cells* parancs használata után máris külön rendelkezhetünk oszlopainkról. Ugyanezzel a módszerrel lehet a postai irányítószámot és a helységnevet is különválasztani, és az ábécé szerint szortírozni.

Töltelék-szöveg gombnyomásra

Vajon hányan tudják, hogy a dokumentumot gépelési munka nélkül is fel lehet tölteni *vakszöveggel*? A vakszöveg olyan bekezdéseket jelent, amelyeknél a forma és nem a tartalom a lényeges.

Ha bemutató vagy tesztcéljából példaszövegre van gyorsan szükségünk, akkor használjuk a Word 97 egyik beépített szolgáltatását. Ehhez a dokumentumban a következőt kell beírni a kívánt helyre: =RAND(). Ezután nyomjuk le az *Enter* billentyűt, s a Word tizenöt-ször beírja az alábbi mondatot:

The quick brown fox jumps over the lazy dog.

A mintaszöveg három bekezdésből áll, egyenként tizenöt mondattal. Így gyorsan kaphatunk olyan szöveges betétet,

Számítástechnika haladóknak

Computer PANORAMA

ANT

ANT

ANT KFT.
1067 Bp., Szondi u. 29.

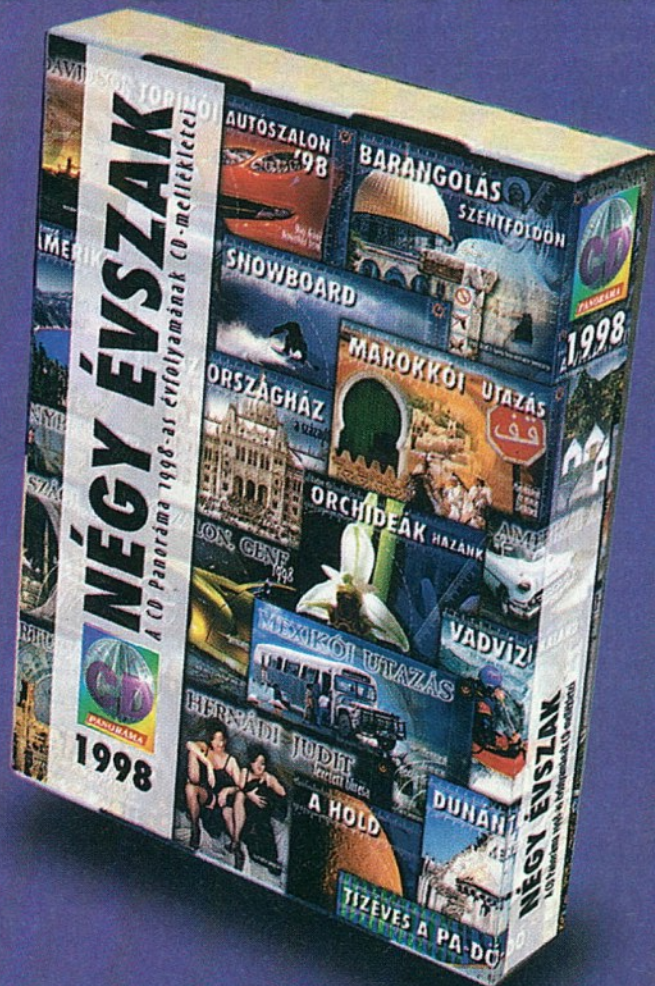
A *Hardvervásárlási szokások* válaszkártyát visszaküldők közül Király Elemér budapesti olvasónk nyerte az Ant Kft. Canon BJC 4300 tintasugaras nyomtatóját. A szerencsés nyertesnek (balra) az Ant Kft. ügyvezető igazgatója adja át a nyereményt.

A COMPUTER PANORÁMA AJÁNLATA

Computer
PANORAMA

CD Panoráma Négy évszak

A CD Panoráma 1998-as CD-mellékleteinek gyűjteménye: a tavasz, a nyár, az ősz és a tél jegyében készült négy interaktív multimédiás CD-ROM-on több mint 3000 színes fotó és magyarázó szöveg, megközelítőleg egy-egy órányi video- és audiofelvétel nyújt tartalmas szórakozást a család minden tagjának.

Computer Panoráma Kft. 1091 Üllői út 25.
Tel.: 218-3011/369, fax: 217-2646,
e-mail: cpanorama@mail.datanet.hu

A MULTIMÉDIA SZÍNE-JAVA

Különböző fejlécek

Az alábbiakban bemutatjuk, hogyan készíthetünk eltérő fejléceket egyes szövegrészekhez a Worddel.

A fejléc egy minden lapon ismétlődő felirat, ilyen például az újságban a *rovatcím*. Ahhoz, hogy a hosszabb dokumentumokban az egyes szövegrészekhez eltérő fejléceket lehessen hozzárendelni, a kívánt fejezetekre kell felosztani a dokumentumot. Lépünk a kurzorral az új fejezet első bekezdésének az elejére. Válasszuk az *Insert/Break/Next Page* menüt, majd az OK-val nyugtazzuk.

A felosztás befejeztével a kurzort helyezzük el az első szakaszban, és kapcsoljuk be a *View/Header/Footer* menüt. Adjuk meg a dokumentum tetején a kívánt szöveget. Kattintsunk a megjelenő szimbólumvonalzón a *Show Nextre*. A Word erre automatikusan a következőként definiált fejezetre lép.

Ismételjük meg ezt az eljárást a dokumentum összes fejezetére, s végül a szimbólumvonalzó *End* kapcsolójával zárjuk ténykedésünket.

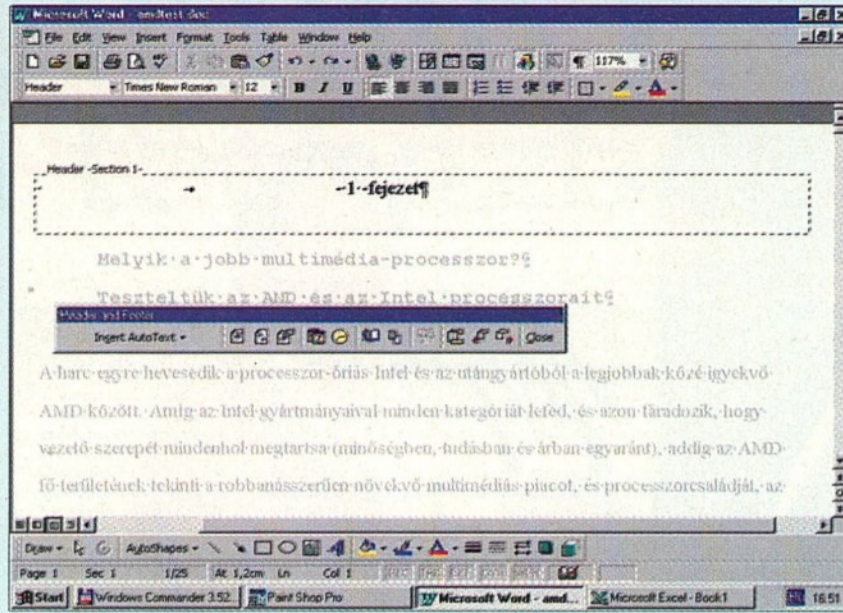
Rögzített feliratok az Excelben

Az Excel a nagy táblázatoknál, kérésre, akár az oszlopok feliratát is megmutatja.

A nagyobb táblázatokban lapozva ugyanis eltűnik a felső sor, és így gyakran elveszítjük az áttekintést az adatsorok feldolgozásánál. Ekkor utasíthatjuk az Excelt, hogy *mindig jelenítse meg az oszlopok feliratát*. Ehhez a lapon felül jelöljük ki a felirat teljes sorát, és használjuk a *Windows/ Split* parancsot. Az Excel kettéosztja a táblázatot. Az osztóvonalait vigyük az első sor alá. Ha ezután a táblázatban lapozunk, akkor az oszlopok felirata rögzül, és látható marad. A felosztás megszüntetéséhez válasszuk a *Windows/Remove Split* parancsot.

Kettős adatrekordok felkutatása

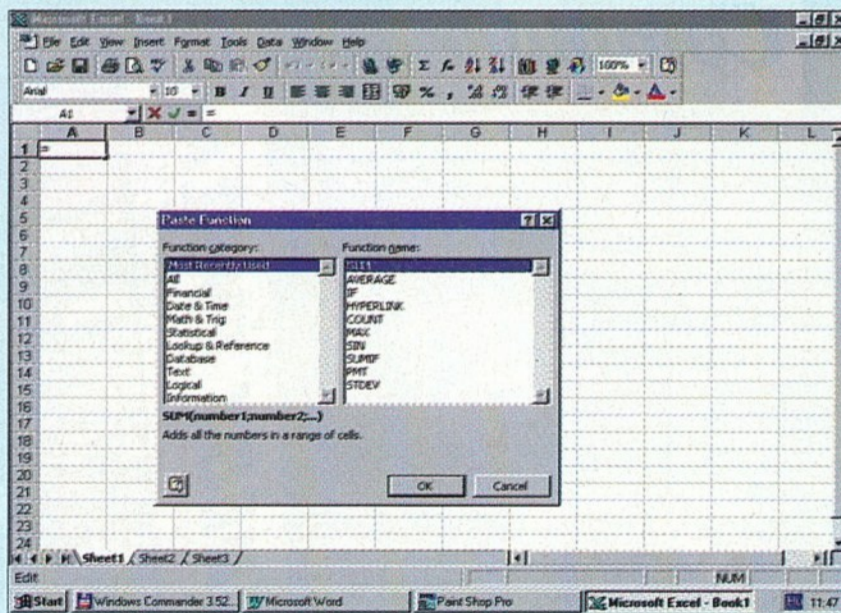
Az adatok kezelésekor gyakran felbukkan egy probléma. Címeket, neveket vagy egyéb információkat véletlenül többször is megadunk. Így az idő múlásával számos felesleges adat gyűlik össze. A *többszörös rekordok felkutatására* kiváló-

Különböző fejléceket rendelhetünk a fejezetekhez

Gyártó, típus	Forgalmazó	A készülék fajtája [botkormány, gamepad, kormány]	Interfész [game port, billentyűzet]	Gombok száma / ezek közül programozható	A visszatérés erőssége állítható-e? [igen, fokozatok száma, nem]
Maxxpro JSK-120	Kronos trade Kft.	botkormány	game port	4	n. a.
Maxxpro JSK-320	Kronos trade Kft.	botkormány + gamepad	game port	4	n. a.
Logitech WingMan	Kronos trade Kft.	botkormány	game port	4	n. a.
Extreme Digital Tremon Inc., JSK110	Lap Stúdió, Fefo, CompOffice, Rufusz Computer, Miklánd	botkormány	game port	4	nem
Tremon Inc., JSK120	Lap Stúdió, Fefo, CompOffice, Rufusz Computer, Miklánd	botkormány	game port	4	nem
Tremon Inc., JSK13A	Lap Stúdió, Fefo, CompOffice, Rufusz	botkormány	game port és	10/6	nem

Megoldható, hogy még egy nagy táblázatban is mindig látható legyen a legfelső sor

A Shift+F3 billentyűkombináció hatására megjelenik a képlet beszúrására szolgáló ablak

an alkalmas az Excel *szűrőtechnikája*. Ha ezt a funkciót varázslóként használjuk, néhány kattintással megoldhatjuk a gondot.

Jelöljük ki az adatbázisunkban egy tetszőleges sort. Válasszuk ki a *Data/Filter/Advanced Filter* menüpontot.

Amennyiben a kritériumterületen (*Criteria range*) alapértelmezés áll, akkor ezt törölni kell.

Az összes beállítást és változtatást nyugtazzuk az „OK”-ra való kattintással.

Erre Excel a teljes adatbázist leellenőrzi, s ez, az adatmennyiség függvényében, némi időt vehet igénybe. A futtatás befejeztével a *státusz sorban* megjelenik az alábbi üzenet: *x rekordból y-t táltam*. Az x és y érték különbsége a kettős adatrekordok számát adja meg. Ha a két érték azonos, akkor nem volt dupla rekordunk.

A sorok és oszlopok felcserélése

A terjedelmes táblázatok elkészítéséhez rendszerint sok időre és munkára van szükség. S azután csak később szoktuk észrevenni, hogy az általunk választott sorok oszlopként, az oszlopok pedig sorként mutatnának jobban. Ebben az esetben egy egyszerű kis fogással elkerülhetjük a táblázat ismételt elkészítését.

Használjuk egyszerűen a *Copy* és a *Paste* szerkesztési funkciókat, s így a kívánt alakra lehet elforgatni művünket.

Először jelöljük ki a megváltoztatni kívánt táblázatot. Ezt követően másoljuk az *Edit/Copy* menüvel a *vágólapra*.

Menjünk az egérmutatóval arra a sorra, amelyet az új táblázat bal felső szélének szeretnénk (ez a bal felső cella). Ezután válasszuk az *Edit* menüben a *Paste Special* pontot. Kattintásunk hatására megnyílik egy párbeszédablak. Itt aktiváljuk az egérrel a *Transpose* kapcsolót. Ezt követően kattintsunk az OK-ra. Ezután Excel felcseréli a sorokat és az oszlopokat.

Kijelölések az egérrel

Az egér sokat segíthet a gyors akcióknál. Így például az Excel alatti táblázat-területeket is lényegesen gyorsabban lehet kijelölni, mint a menüből vagy a billentyűzetről. Persze problémák adódhatnak, ha a táblázat 35 sornál hosszabb. Ha ugyanis ilyenkor lenyomva tartjuk az egér billentyűjét, a képernyő rendszerint ellenőrizhetet-

lenül kezd lefelé szaladni. Ilyenkor egy kissé más egértechnikával segíthetünk magunkon.

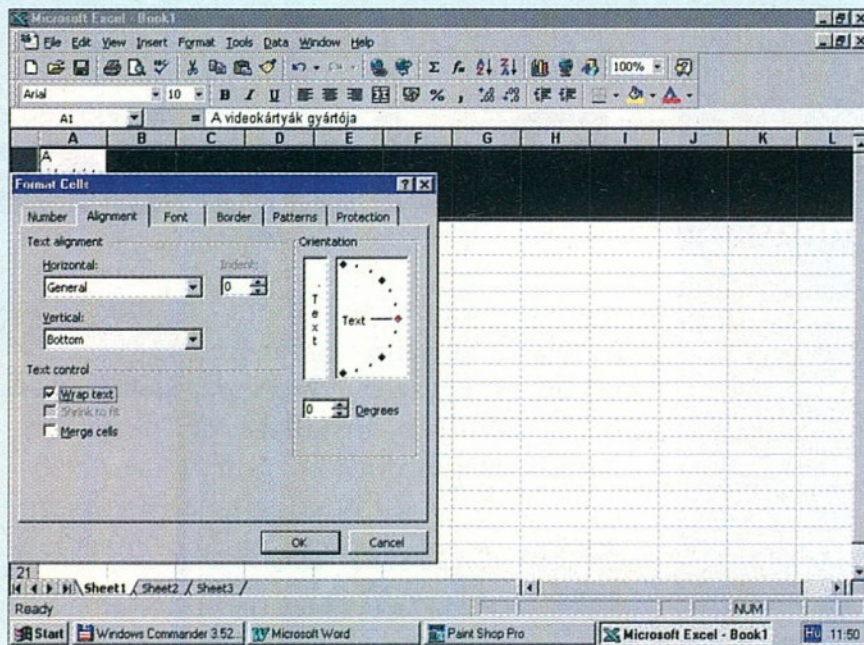
Kattintsunk egerünkkel kétszer a felső cella alsó szélére. Ekkor közvetlenül az oszlop alsó, még írott területére kerülünk.

Ha a teljes oszlopot ki akarjuk jelölni, mondjuk A1-től A51-ig, akkor tartuk lenyomva a **Shift** gombot, és ismét kattintsunk kettőt a cella alsó szélére. Ez a módszer olyan oszlopoknál is működik, amelyekbe a képernyőn látható területen túl is írtunk (L cella). Ehhez is elég kétszer kattintani a bal szélső cella szélére.

Kijelölhetjük az első sort például úgy, hogy a lenyomott **Shift** billentyű mellett kétszer rákattintunk az **A1** cella jobb szélére.

Képlet beszúrása shortcuttal

Ha a táblázatok készítésekor gyakran kell képleteket használnunk, bizonyára zavaró az *Insert/Funkcion* menün keresztül vezető, meglehetősen hossza-

Egy cellába akár több sornyi szöveget is írhatunk, a **Wrap text** opciónak köszönhetően

dalmas út. *Shortcut*tal lényegesen gyorsabban dolgozhatunk. (A shortcut a *gyorsbillentyű* szinonimája.) Nyomjuk le a **Shift + F3** billentyűkombinációt. Hatására megjelenik a képernyőn a *Paste Function* képletválasztó ablak párbeszéd-dojoza. Ilyen shortcutok egyébként az Excel egyéb funkcióihoz is rendelkezésre állnak.

kapcsolót, és nyugtázzunk OK-val.

Ahhoz, hogy a sortörést egy adott helyen tudjuk létrehozni, kattintsunk az egérrel a vonalzón vagy a cellában arra a helyre, ahová a soremelést később szeretnénk. Ezután nyomjuk le az **Alt+Enter** billentyűkombinációt. A sortörés megtörténik, s azonnal láthatjuk az eredményt.

Egy sorban több szövegsor

Az Excelben olykor előfordul, hogy nem elég a sor a beadott szöveg számára. Ahhoz, hogy egy sorba több szövegsort lehesse írni, a következők szerint kell eljárni.

Először jelöljük ki a formázandó cellát. Kattintsunk a *Format* menüben a *Cells* opcióra, és válasszuk az *Alignment* kartotékot. Kapcsoljuk be a szövegjellemzőknél (*Text control*) a *Wrap text*

Lehet, hogy nem vagyok normális

Szórolj pénzt! Beszélj ingyen a haverokkal, a hívást a hirdetések fizetik.

Tárcsázd a FreePhone zöldszámát, majd üsd be azt a belföldi számot, amit hívni akarsz. A beszélgetést rövid reklámok szakítják meg.

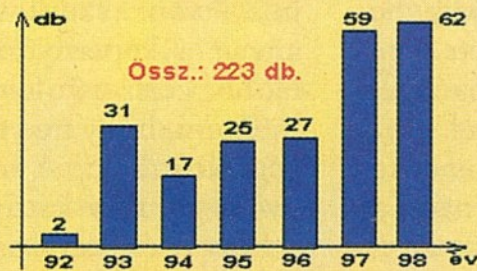
A LEGJOBBAN CÉLZÓ HIRDETÉSI FORMA
INFO: 436-9500
FAX: 368-9096

...de imádok ingyen telefonálni!

0680-330-330

Nincs munkája? Nincs EPLAN-ja!

(Árak már 1500 DM-től!)

EPLAN 5.20

Erősáramú és irányítástechnikai CAD, több verzióban, PC-re.

Japántól az USA-ig több, mint 20 ezer installáció!

by WIECHERS & PARTNER

Windows NT-s verzió, 1999-ben AutoCAD 14 "aként" futtatható változattal is!

ADEPTUS
Üzemszervező és Tanácsadó Kft.

H - 1043 Budapest, Aradi u. 16.
T: (1)370-3145, (30) 9471-565 F: (1) 370-3147

Hansa Electro Ten Kft.
1134 Budapest,
Váci út 53-55.

Tel.: 350-6484, 359-6682; fax: 359-6683;
WWW.IRIDIUM.HU • HANSA.ACENET.HU

Minőségi számítástechnikai alkatrészek nagy választékban!

Alkatrész	Ár
ALAPLAP	
ASUS P5A/P2B-BX/P2B-DS	22/32/98 E Ft
HDD Quantum SCSI 4,3/6,4/8,4 GB	56/74/105 E Ft
HDD IBM IDE DTTA 6,4/8,4 GB	36/38 E Ft
HDD IBM IDE DTTA 10,1/16,8 GB	42/66 E Ft
HDD IBM DDRS 4,5/9,1 GB	53/85 E Ft
HDD IBM UW 4,5/9,1 GB	49/85 E Ft
CPU Intel PII-333/350/IBM 233/266	43/46/12/14 E Ft
Scanner Umax 610S/1220S/dialfelhét	26/45/32 E Ft
CD-ROM BTC 32x/NEC 40x	9/17 E Ft
CD-ROM Plextor 32x/40x	26/29 E Ft
CD-ÍRÓ IDE HP7200i/7200parallel	58/76 E Ft
CD-ÍRÓ IDE HP8100i	69 E Ft
CD-ÍRÓ SCSI Yamaha 4261/4416	62/79 E Ft
CD-ÍRÓ SCSI Teac 55S/Sony 100E	56/64 E Ft
CD-ÍRÓ SCSI Plextor 4x, 12x	70 E Ft
CD-ÍRÓ SCSI Plextor 8x, 20x	105 E Ft
CD-ÍRÓ SCSI Plextor 4x, 2x, 20x	72 E Ft
Creativ Riva TNT/Asus V3400 TV-out	27/30 E Ft
Matrox Mill. G200 8MB 230/250	20/22 E Ft
Marvel 8 MB SD	49 E Ft
Miro PCTV/PCTV Pro/DC-10 Plus	21/29/59 E Ft
Miro PCTV DC-30	129 E Ft
IOMEGA	
ZIP Parallel/USB	26/33 E Ft
Zip SCSI belső/külső/lemez	27/27/2,5 E Ft
JAZ 1 GB belső/2 GB belső/külső	57/79/80 E Ft
JAZ lemez 1 GB/2 GB	18/20 E Ft
MONITOR	
AOC 17G/MAG 19" XJ810	62/128 E Ft
Sony 400PST/420GST/520GST	168/139/259 E Ft
Sony 100ES/200GST/200PST	57/98/118 E Ft
YAKUMO 17" 1770/1795	56/69 E Ft
IDEK 17" S701GT/A701GT	108/112 E Ft
IDEK 19" S901GT	139 E Ft

A szövegszerkesztést meg lehet, sőt meg kell tanulni mindenkinek, aki számítógéppel dolgozik. Az viszont már az egyéntől és környezetétől, feladataitól függ, milyen programot választ ehhez. A hazai fejlesztésű EasyWord az abszolút kezdőknek készült.

Mit várunk el egy *alapszintű szövegszerkesztő programtól*? Elsősorban azt, hogy ne telepedjen rá a felhasználóra, ne kényszerítse felesleges dolgok megtanulására. Tegye lehetővé szövegek beírását, javítását, formázását, szerkesztését, mentését, az elmentett szövegek betöltését, ékezetes betűink használatát mind a képernyőn, mind nyomtatásban.

A 16 bites, tehát a Windows 3.1x rendszereken is futtatható *EasyWord* szövegszerkesztő természetesen Windows 95/98/NT és OS/2 alatt is működik. Segítségével még az is megírhatja élete regényét, aki most ül először számítógéphez, és egyetlen kukkot sem tud angolul.

Ami meglepő a programdinoszauruszokon edződött felhasználó számára: az *EasyWord* tartalmazó CD-n összesen nincs 1 Mbájtnyi anyag. A *TELEPIT.-EXE* indítása után a program felkínálja, hogy létrehoz egy *C:\DOORS\EASYWORD* könyvtárat, és idemácsolja a program futtatható állományát. E kis magyar

EASYWORD

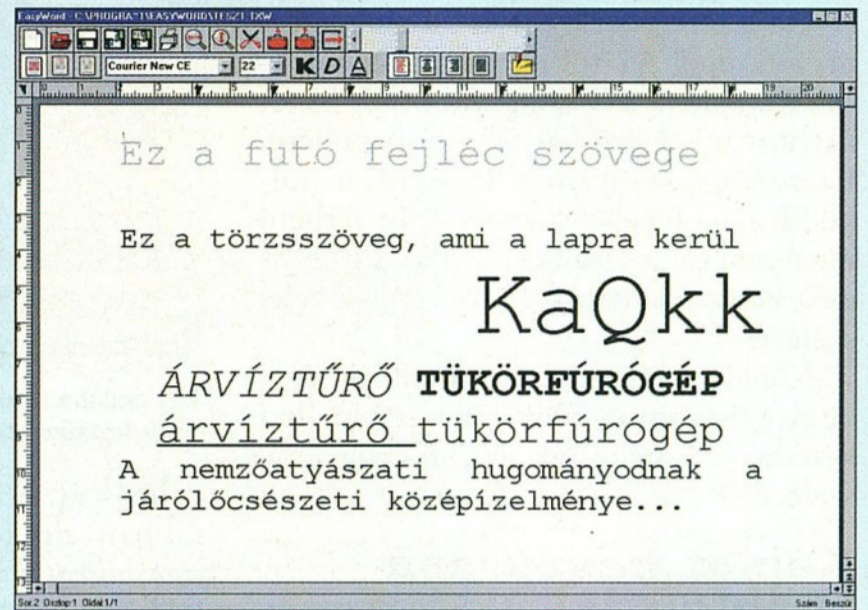
Belépőszint

nyelvű telepítősegédlet kezelése annyira egyértelmű és egyszerű, hogy bárki könnyen installálhatja a programot.

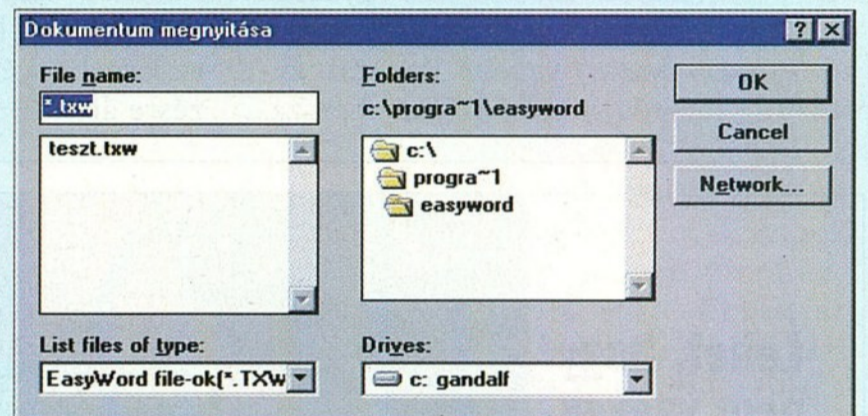
Pár gomb és más semmi

Az *EasyWord* menük helyett gombokat használ. Bármelyik fölé is helyezzük az egérkurzort, a program kiírja – természetesen magyarul – az adott gomb funkcióját. Mivel csak az alapszolgáltatásokat kínálja fel, gyorsan végig is szaladhatunk a lehetőségeken.

A képernyő tetején ülő gombsor bal szélén az *Új dokumentum* gomb az első. Sajnos az *EasyWord* csak egyetlen dokumentumot tud szerkeszteni, így ha valaki akkor kattint rá, amikor már van szerkesztett anyag a képernyőn, azt előbb célszerű lemezre menteni, hogy ne vesszen kárba az addig végzett munka. A sorban második, *Megnyitás* gombra kattintva a korábban létrehozott és szerkesztett dokumentumok közül nyithatunk meg egyet. Mivel a program csupán 16 bites alkalmazás, 32 bites környezetben futtatva nem kezeli a hosszú fájlneveket. Éppenúgy, mint amikor közönséges DOS-alapú programokat futtatunk 32 bites Windows-környezetben. A szerkesztett dokumentum mentésére három gomb is a rendelkezésünkre áll. A *Mentés* gomb az *EasyWord* programkönyvtárába írja ki az új dokumentumunkat, amihez természetesen *fájlnevet* is kell adnunk. A dokumentumfájl kiterjesztése *.TXW* lesz. Ha lemezről megnyitott dokumentum szerkesztése során kattintunk a *Mentés* gombra, akkor csak frissíti a dokumen-

Menü és sűgő nélkül - hisz minden a képernyőn van

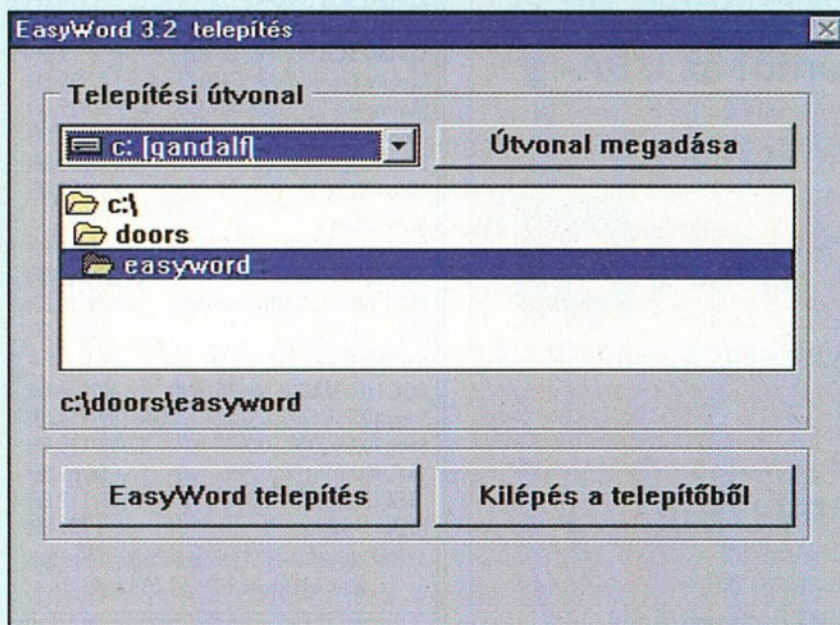

Beolvasáskor is csak kattintgatni kell

tum tartalmát. Nem árt tudni, hogy a program nem készít biztonsági másolatot az előző állapotról, és fájlformátuma is annyira egyedi, hogy csak maga az *EasyWord* képes a szerkesztésére.

A *Mentés más néven* gomb segítségével lehet más néven, más formátumban, vagy más helyre kimenteni a dokumentumainkat. A megjelenő párbeszédablakban – a fájlnev kivételével – minden egérekattintásokkal választható, állítható be. Az *EasyWord* a saját speciális formátumán kívül szabványos *ASCII szövegfájlokba* is tudja exportálni a szöveget, *.TXT* kiterjesztéssel. Ilyenkor természetesen elvesznek a programban beállított karakter-, bekezdés- és lapformátumok. A *Mentés TXT formátumban* gomb az előzőtől csupán annyiban különbözik, hogy egyből *.TXT* kiterjesztést és szabványos *ASCII szövegfájlformátumot* kínál fel.

A *Nyomtatás* gomb funkciója mi is lehetne más, mint hogy az alapértelmezett Windows nyomtatóra küldi a formázott szöveget. Ha több nyomtatóval dolgozunk, akkor beállíthatjuk, melyik printert kívánjuk használni.

Már a telepítés is gyerekjáték

Fő a látvány

A következő két gomb a méretmegadásé. A *Teljes méret* gombra kattintással a szerkesztés alatt álló dokumentum kitölti a teljes szélességet. A *Nyomtatási kép* gomb akkorára zsugorítja a dokumentum képernyőképét, hogy az éppen elérjen. A felső gombsor jobb szélén található egy csúszka is, amellyel tetszésünk szerint, *fokozat nélkül* szabályozható a képernyőn megjelenő dokumentumméret.

A szerkesztés alapfunkciói közé tartozik a szövegrészletek kijelölése, kivágása, másolása és beszúrása. Ezekre szolgál az olló formázó *Kivág* gomb és a táskákat formázó *Kimásol* és *Beilleszt* gomb. A programképernyő alján, a jobb szélén a státuszsorban látható az *Insert* gomb állapota (*Beszúr* vagy *Felülír*). A *Kilépés* gombot arról a piktogramról mintázták, amit világszerte általánosan használnak a kijárat jelzésére. Kilépéskor, ha van változás a szövegben az utolsó mentett állapothoz képest, a program figyelmeztet erre, és felajánlja a mentést.

Formázgassunk

A második gombsorral a dokumentum-oldalak formázásra vonatkozó funkciók érhetők el, így például a *Fejléc szerkesztés*, a *Lábléc szerkesztés*, illetve visszakapcsolás a normál szövegtörzs szerkesztésébe (*Szövegszerkesztés*). Itt választható ki egy lenyitható listáról a betűtípus és -méret is. A szövegszerkesztési munkánál érdemes ügyelni arra, hogy olyan, általában CE-s jelű betűtípusokat válasszunk, amelyek helyesen tartalmazzák a magyar

ékezetes, különösen a dupla hosszú ékezetes betűinket.

A program nyomtatásban is mellékelt kézikönyve egy számunkra is meglepő trükk leírását tartalmazza: a fejlécben vagy láblécben oldalszámot helyezhetünk el. Ehhez csak a # (kettőskereszt) jelet kell a megfelelő pozícióban elhelyezni, a többi a program dolga. Annyi kettőskeresztet kell egymás mellé beírni, ahány helyiértékű a nyomtatandó dokumentum legmagasabb oldalszáma. Ez maximum két vagy három #-et jelent, mivel csak mazochisták írnak ilyen egyszerű programmal százoldalas vagy annál hosszabb szövegeket.

A *karakterformázó gombok* (*Félkövér*, *Dőlt*, *Aláhúzott*) megfelelnek a Wordben és az egyéb elterjedten használt programokban használt konvencióknak, szemléletesen mutatják, miként formázzák majd meg a kijelölt szövegrészt.

A lap- és karakterformázó eszközök után ejtsünk szót a *bekezdések formázásáról* is. A második gombsor jobb szélén, egy kupacban található bekezdésformázó gombokkal balra, középre vagy jobbra igazíthatjuk a kijelölt bekezdéseket, illetve sorkizárást is előírhatunk.

A szerkesztett dokumentum felett és tőle balra egy-egy *vonalzó* látható. Ezek egyrészt a megfelelő méretek tökéletesebb kialakításában, másrészt *tabulátorhelyek* létrehozásában segíthetnek. Ugyancsak a vonalzókat használatával módosíthatók dokumentumunk margói. S hogy a programbeállításnál ne kelljen mindig a nulláról indulni, a *Beállítások elmentése* gombra kattintva rögzíthetjük pillanatnyi elképzeléseinket. Erről, a kattintás után, egy rövid üzenet is értesít.

És amit nem tud

Kevés kivételtől eltekintve, eddig csupa szépet és jót írhattunk a programról. Mielőtt azonban megvennénk, tudnunk kell azt is, *mire nem használható*.

Az EasyWord nem alkalmas más programokból érkező, nem ASCII textformátumú szövegek fogadására. Ezzel együtt azt is elárultuk, *hogyan küldhető át mégis szöveges anyag például a Wordből az EasyWordbe: .TXT* fájlokban. Ha pedig egy gépen belül kell szövegrészeket mozgatni, akkor a Windows vágólapjának (*clipboard*) közvetítésével is el lehet játszani.

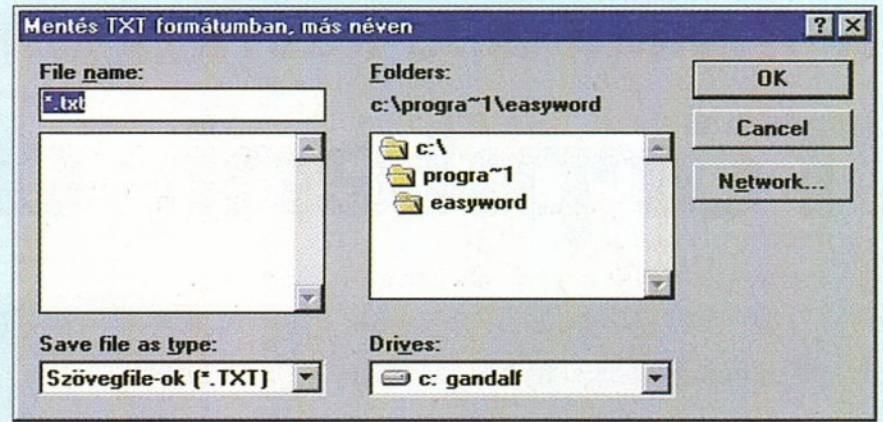
A visszafelé vezető út is rögzös, hisz az EasyWordben kijelölt szövegrész csak a **Ctrl+W** billentyűkombinációval kerül fel a Windows vágólapjára (igaz, ez a szellősen szedett, 12 oldalas kézikönyvben le van írva).

Nem alkalmas az EasyWord – legalábbis jelenlegi formájában – körlevelek készítésére. Nem képes több dokumentum egyidejű szerkesztésére, képek, ábrák szövegbe való beillesztésére. Akinek ilyen feladatai vannak, egy sor egyéb programot talál. A kezdők azonban ritkán találkoznak ilyen jellegű feladatokkal.

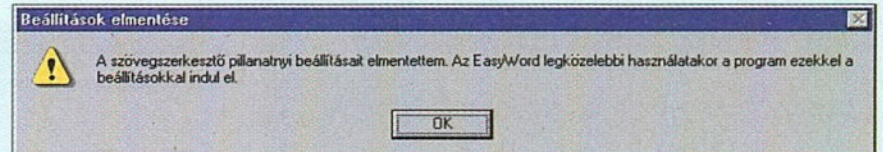
Az EasyWord ideális eszköze lehet azoknak, akik nem kívánják mélyebben megismerni számítógépük lelki világát, nem kívánnak sem körleveleket, sem *Háború és békét* írni, pusztán napi levelezésüket szeretnék gyorsan, fájdalommentesen lebonyolítani. A program erre kiválóan alkalmas.

Persze vannak szép számmal jobb, sokkal többet tudó és szebb, ráadásul ingyenes és shareware szövegszerkesztő programok is a különféle internetes gyűjteményekben. Mégis elmondhatjuk, hogy ilyen egyszerű szoftvert, amelyik számítógépes alapismeretek és még minimális angol nyelvtudás nélkül is ilyen jól használható, eddig még nem találtunk.

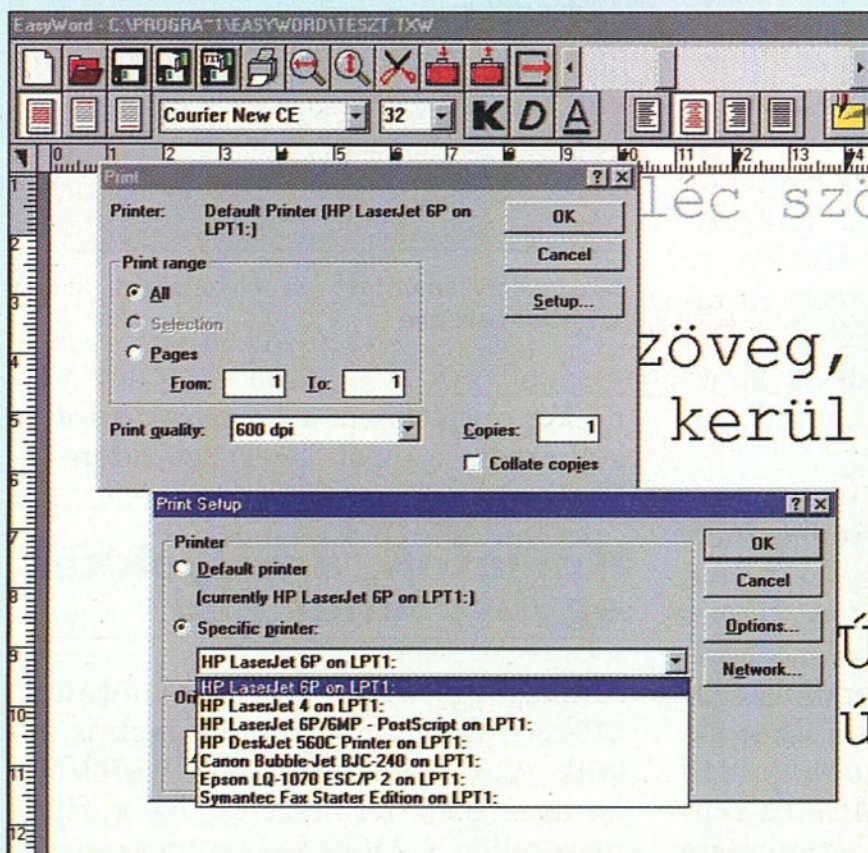
DR. NAGY GÁBOR

Mentéskor az alapértelmezett EasyWord formátumon kívül ASCII text fájlként is kiirathatjuk munkáinkat

A programbeállítások megőrizhetők

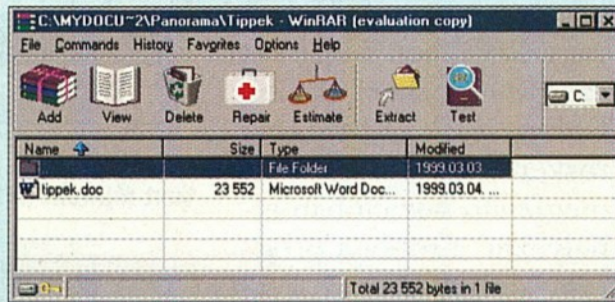
A program a Windows alapértelmezett nyomtatóját használja

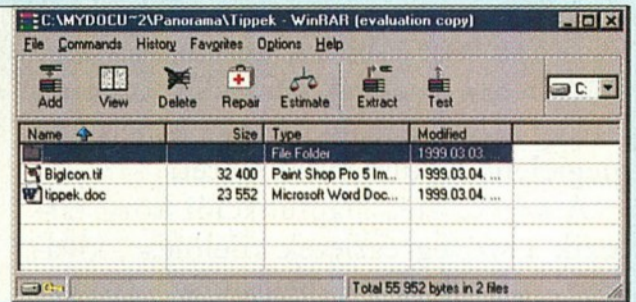
A WINRAR 2.50 REJTETT LEHETŐSÉGEI (1.)

Törpíteni, de okosan

A WinRAR legújabb, 2.50-es verziójának kiadása egy sor hasznos szolgáltatást kínál, ám tapasztalataink szerint kisebbségben vannak, akik ismerik a rejtett lehetőségeket. Bár valamennyi tudnivalót nem lehet két oldalba besűríteni, ízelítőnek talán ennyi is elég lesz.

A különbség nem nagy, de látható

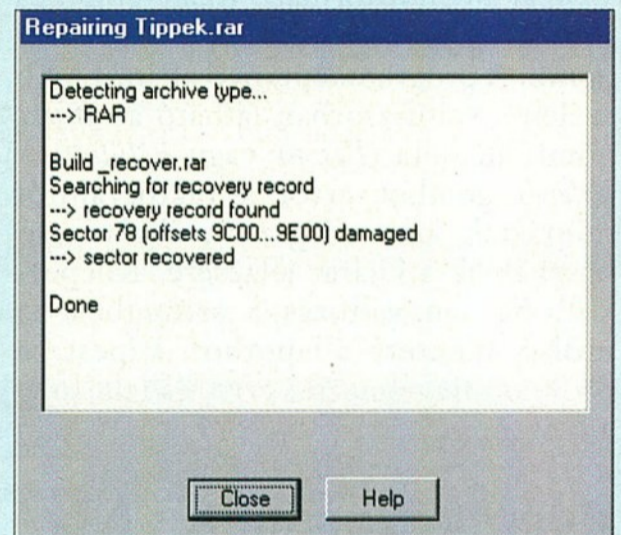

Három fő felhasználói kör él ma a PC-s tömörítőprogramok szolgáltatásaival: a laikus és programozói vénával nem igazán megáldott átlagfelhasználók (nekik az kell, hogy a program a háttérben maradjon), a forgalmazók (akik általában igyekeznek maximálisan kihasználni a szoftverek kínálta lehetőségeket) és a „trükkös fiúk”, akik az anyagaikat igencsak kicsicsázva szokták közre bocsátani, s ehhez a tömörítőszoftvereket is sűrűn bevetik.

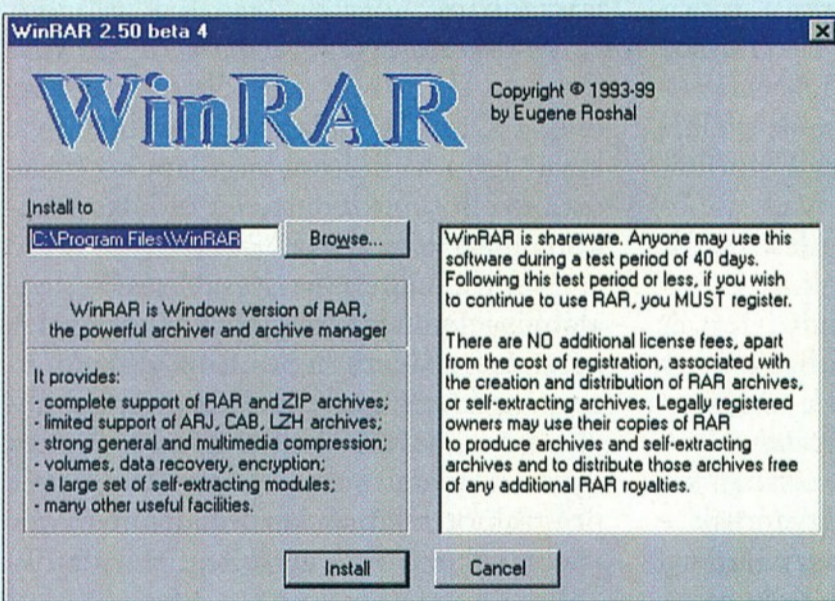
A programok hatékony kihasználásához szükséges legtöbb információ benne van az angol nyelvű dokumentációban vagy az online helpben, csak éppen eldugott helyen és nem a megfelelő környezetben. Lássuk hát a medvét, azaz vegyük sorra, mivel javítjuk munkánk hatékonyságát.

Az önkicsomagoló fájlként érkező WinRAR 2.50-et a saját tömörítőeszközein kívül zip, cab, arj és lzh fájlok kezelésére is felkészítették. A zip fájlokat, az InfoZIP licencelt forrásait felhasználva, külső kezelő nélkül is képes mind olvasni, mind módosítani.

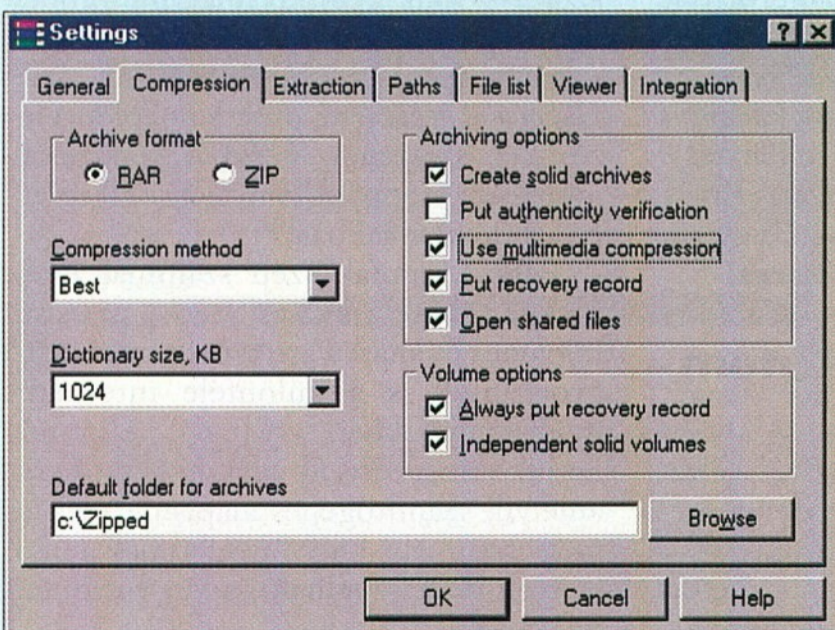
Nem épp életbevágó, de érdemes tudni, hogy a 2.50-es WinRAR gombsora két méretben is használható. Az alapállású nagy gombokat kisebbekre cserélhetjük. Ehhez a jobb oldali egérgombbal kell a képernyőn lévő gombsorra kattintani, és a megjele-

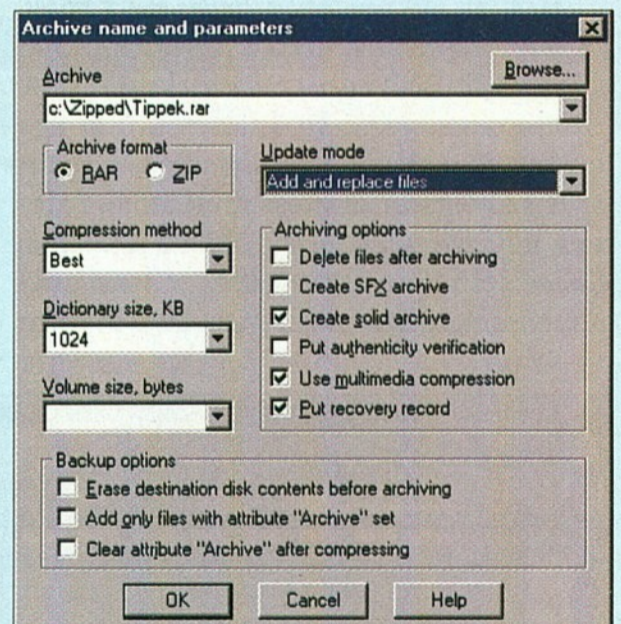
Bár nem kerülhető el, de legalább utólag javítható az archív fájlok bosszantó sérülése

A telepítőprogram beköszönő képernyője

A szótárméretet a rendelkezésre álló memóriához célszerű megválasztani

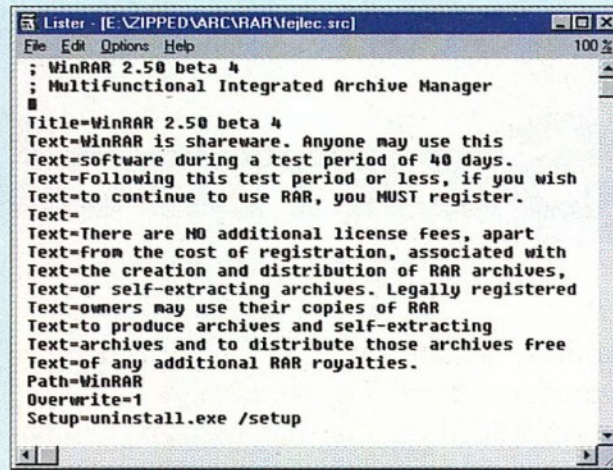
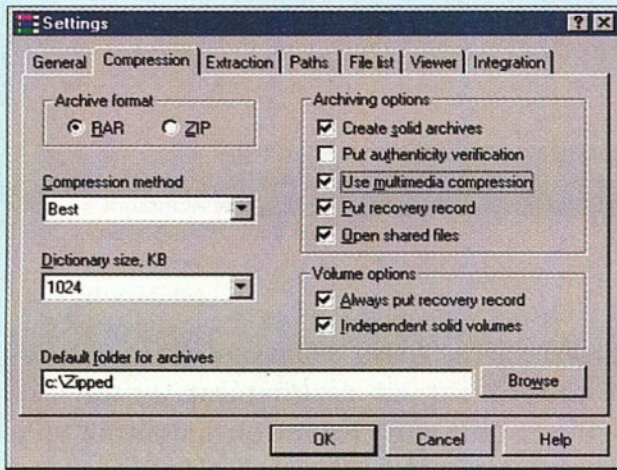

Maximális tömörítést és biztonságot kínáló WinRAR beállítás

nő két opció közül a *Large buttons*-ról le kell szedni a pipát. Bárki szabadon választhat.

Korlátok, amelyekkel együtt lehet élni

Amikor egy fájlcsoportot tömörítünk, célszerű figyelembe venni, kinek is készül. A 32 bites Windows 95/98/NT környezetben természetes, ha a fájlok neve túllép a DOS 8+3-as névkonvencióin. Ha a tömörített csomag címetje

Nem árt megadni egy alapértelmezett kikapoló könyvtárat

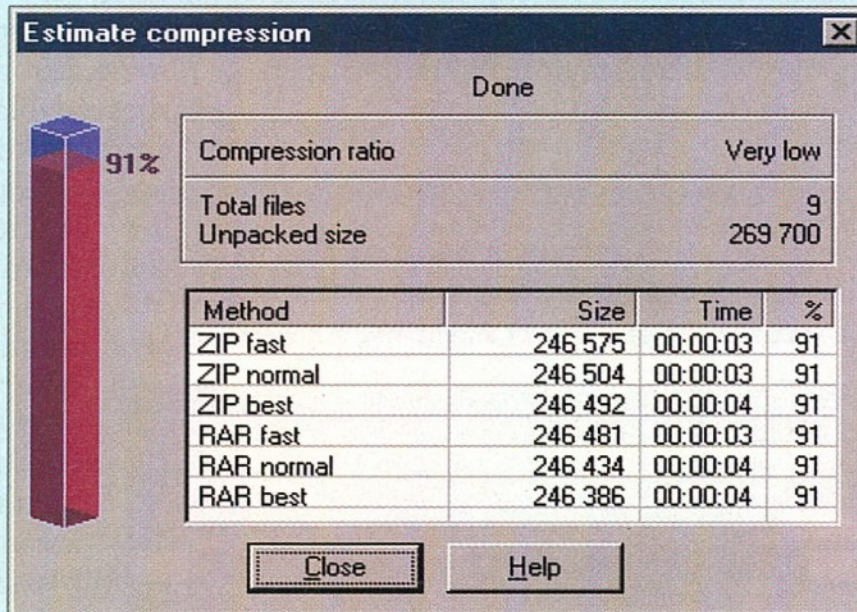
Scriptem, scriptem, mondd meg nékem...

DOS alatt, 16 bites környezetben dolgozik, akkor ezt is figyelembe kell venni. Egy további, rendszeresen elkövetett hiba, hogy 64 Kbátnál nagyobb szótármérettel csomagoltatjuk az anyagokat.

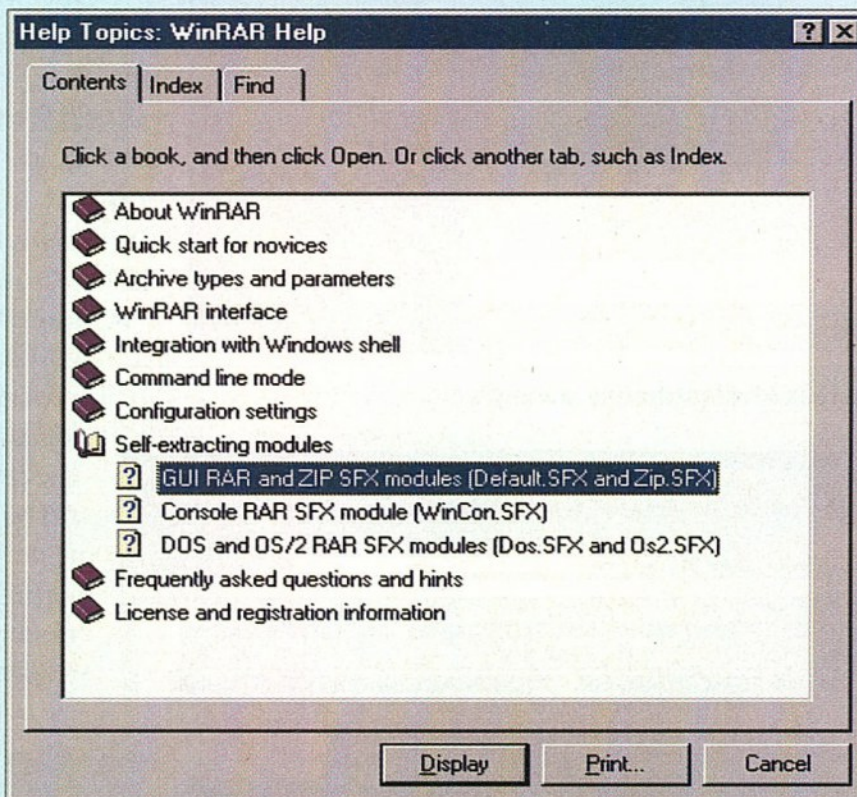
Biztonságosabb archiválás

Az archiválásnál több fontosabb paraméter bekapcsolása is javasolt. A *Put recovery record* opció arról gondoskodik, hogy redundáns adatok tárolásával a program kijavíthassa az archív kisebb sérüléseit. Ha máshogy nem rendelkezünk, ez a WinRAR-nál lehetővé teszi a 4 Kbátnál kisebb egybefüggő sérülés megfordítását. A program 32 bites konzolverziója (és a DOS változat is) a parancssorban elhelyezett */rr8* kapcsolóval utasítható ugyanerre. (50 Kbátnál kisebb archívok esetén az */rr2* kapcsoló javasolt, 50-500 Kbájt várható méret között az */rr4*, 500 Kbájt fölött pedig a már említett */rr8*.) A sérült fájlok javítása elvégezhető akár parancssoros paraméterezéssel (lásd a programismertető leírásban az R parancsot!) vagy a WinRAR *Repair* gombjára kattintva.

A dolog ezzel még nem ér véget, mivel a program csak egy *_RECOVER.RAR* fájlt hozott létre. Ezzel egyszerűen felül kell írni a sérült fájlt, s a kifoltozott archív máris használható. Ha elmulasztanánk adatvisszaállító rekordokat hozzá-

A becslés csak durva közelítés, viszont látványos

Igaz csak angolul, de azért le van írva a scriptezés

fűzni, úgy a programot az R paranccsal használva egy *_RECONST.RAR* fájl hozható létre, amely természetesen nem teljes, s csak az épen maradt részeket tartalmazza. Sokszor azonban már ez is segítség lehet.

A 2.50-es verzió újdonsága, hogy a többrészes archívok esetén *biztonságosabb tömörítést* nyújt. Előző oldali, bal alsó ábránkon is látható, hogy a

Volume options boxban célszerűen mindkét opciót bekapcsoltuk. Így ha a hordozólemez meg is sérül, még van esély arra, hogy kijavíthassuk a lemezhiba miatt keletkezett sérülést.

Ha a tömörített fájlokat floppylemezekre tároljuk vagy szállítjuk, érdemes betartani pár elővigyázatossági szabályt. Mindig a merevlemezen készítjük elő a tömörítvényeket, célszerűen egy előre beállított könyvtárban. Ha több lemezre kiterjedő (*multi-volume, szeletelt*) archívcsomagokat készítünk, a szeletek méretét válasszuk kisebbre, mint a rendelkezésre álló floppyterület. Igaz, így több lemezre lesz szükség, de az adathordozó sérülése esetén a *Scandisk* vagy a *Norton Disk Doctor* számára marad annyi hely, hogy kijavíthatassuk velük a sérült lemezt. Ezután már a merevlemezekre másolható a sérült archív (szelet), és a fent említett *Recovery* funkció segítségével kérve, jó esélyünk lesz a sérülés kijavítására.

Rejtett lehetőségek

A számítógépes munka egyik veszélyforrása a vírus. Hogy elejét vehessük a tömörítvényeken keresztül érkező fertőzéseknek, *célszerű automatizálni tartalmuk vírusellenőrzését*. Ezt segíthetjük azzal, hogy beállítunk egy *alapértelmezett kibontási könyvtárat*. Ezután csak arról kell gondoskodnunk, hogy e könyvtárra, amely tartalmazza a kibontott fájlokat, ráeresszük a maximális érzékenységre kapcsolt víruskeresőt. Ugye, nem is olyan bonyolult?

Az új verzió egyik új lehetősége a *becslés*. Ha az *Estimation* gombra kattintunk, a program kiírja, hogy a kijelölt fájlokat a háromféle *zip* vagy a *rar* tömörítéssel csomagolva mennyi időre és milyen méretekre számíthatunk. Bár ez csak durva becslés, mégis hasznos szolgáltatás lehet.

Legvégül ejtsünk szót a *scriptezésről*. A DOS-os RAR már korábban is lehetőséget kínált az *SFX fej* scriptekkel való fel-díszítésére, a windowsos változatnál azonban csak e legutóbbi programverzióval jelent meg az említett lehetőség.

A WinRAR mind a *zip*, mind a *rar* fájlokhoz képes scriptprogrammal vezérelt önkibontó fejet hozzárendelni. Hogy ezek azután hogyan programozhatók, arról a program saját helpje elegendő információt kínál, legalábbis ha tudjuk, hova kell nyúlni érte.

Következő számunkban a WinRAR és a RAR önkibontó moduljainak script-programozását taglaljuk.

DR. NAGY GÁBOR
(Folytatjuk)

A Windows programok többsége rugalmasan testre szabható. Így van ez az Excel is, amelynek a felhasználói felületét ki-ki a saját igényeinek megfelelően alakíthatja át.

A méretre szabás divatja azért terjedt el, mert a Windows programoknak általában több szolgáltatása van, mint amennyi elfér a felhasználói felületen. Ráadásul nincs is mindig szükség valamennyire, így a sok funkciógomb csak zűrzavart okozna a képernyőn.

A parancsgombokat azért találták ki, hogy a gyakrabban használt funkciókat könnyebben – egyetlen egérekattintással – el lehessen érni, s ne kelljen átrágni magunkat a menürendszeren.

Ráadásul – például az Excel-nél is – a gombkészlet vagy a felhasználói felület egyéb elemei nem kötöttek, hanem szabadon bővíthetők, alakíthatók. Így, némi ügyeskedés árán minden további nélkül elérhetjük, hogy Excelünkre ne ismerjen rá egykönnyen más felhasználó.

Alaphelyzetben az Excel funkcióit a menüsorból, valamint két eszköztárból érhetjük el. A felhasználók többsége is ilyennek ismeri a programot. E két eszköztár – a Szokásos és a Formázás – bőven elég a képernyőn, a több eszköztár már az áttekinthetőség rovására menne, ráadásul elvenné a helyet a táblázattól.

Az említett két eszköztár tartalmazza a leggyakrabban használt funkciókat. A Szokásos készletben található például a fájlműveletek (megnyitás, mentés stb.), a főbb szerkesztési funkciók (másolás, kivágás, beillesztés), a nyomtatás, a zoom funkció, a diagramkészítés stb., míg a formázósor a főbb szövegelemzőket (betűtípus,

EXCEL 97

Szimbolizmus

-méret, -szín stb.), az igazításokat, a számformátumokat stb. tárolja.

Az Excelben sok más eszköztár is található, és ott van még a képernyőn az úgynevezett szerkesztőléc, ahol a cellatartalmakat, illetve képleteket szerkeszthetjük, valamint az állapotsor, a képernyő legalján. Valamennyit a Nézet menüben lehet ki-bekapcsolni.

eszköztárra, majd válasszuk ki a gyorsmenüből azt az eszköztárat, amelyikre szükségünk van. Egyetlen kattintás elég az eszköztár aktiválására, mint ahogy arra is, hogy eltüntessük, ha már nincs szükség rá.

De választhatjuk az egérmenüben a Testreszabás menüpontot is, ekkor egy párbeszédablakban jelölhetjük be, hogy – egyebek között – mely eszköztárakat akarjuk látni a képernyőn.

A játék kedvéért aktiváljuk most valamennyi eszköztárat, hogy fogalmunk legyen arról, mi minden található az Excelben. Mint a képen is látható, jóformán mozdulni sem lehet a sok gombtól (pedig 800x600-as felbontást használtunk); a helyzet normál VGA-felbontásban még rosszabb lett volna.

Az óriási kínálatból tehát csak azt érdemes meghagyni, amire feltétlenül szükség van. Ha például rajzolni akarunk az Excelben, a Rajzolás eszköztárat kell aktiválnunk (az alaphelyzetben is meglévő kettő mellett). Ezáltal minden funkció „egérekattintásnyi” közelségbe kerül.

Sőt, az Excel még más csemegéket is tartogat számunkra. Mivel a táblázatkészítés során sűrűn előfordul, hogy rajzolni kell, külön parancsgombot helyeztek el a Szokványos eszköztárban abból a célból, hogy a rajzeszközöket bármikor ki-bekapcsolhassuk. Egyetlen kattintás erre a gombra, és az említett eszköztár máris előugrik.

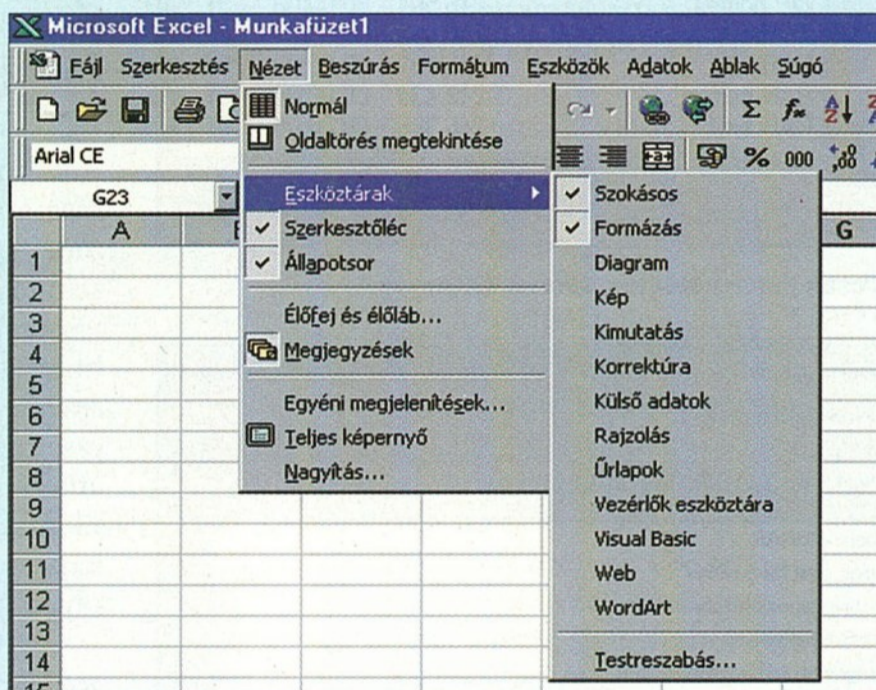
Gombfaragás

Mint láttuk, az eszköztárak révén gyakorlatilag az Excel valamennyi fontosabb szolgáltatását elérhetjük. Azonban olykor az is nehezíti a munkát, ha egy-két gyakran használt funkció miatt állandóan elő kell ráncigálnunk ezeket az eszköztárakat.

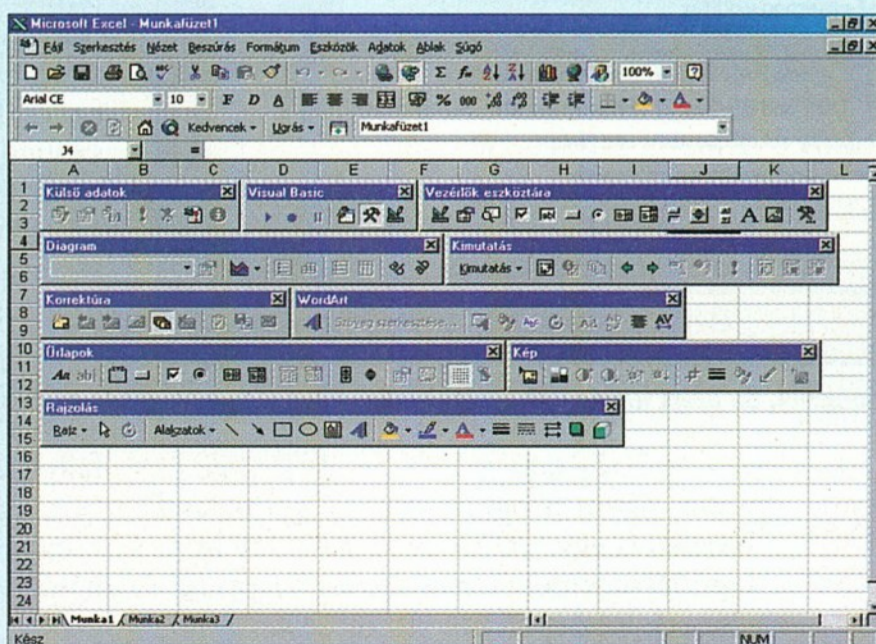
Ilyen esetekben a jó megoldás a meglévő eszköztár bővítése azokkal a funkciókkal, illetve szimbólumokkal, amelyekre folyamatosan szükségünk van. Ezzel egyetlen kattintással el-

Az Excel alaphelyzetben két eszköztárat jelenít meg a képernyőn

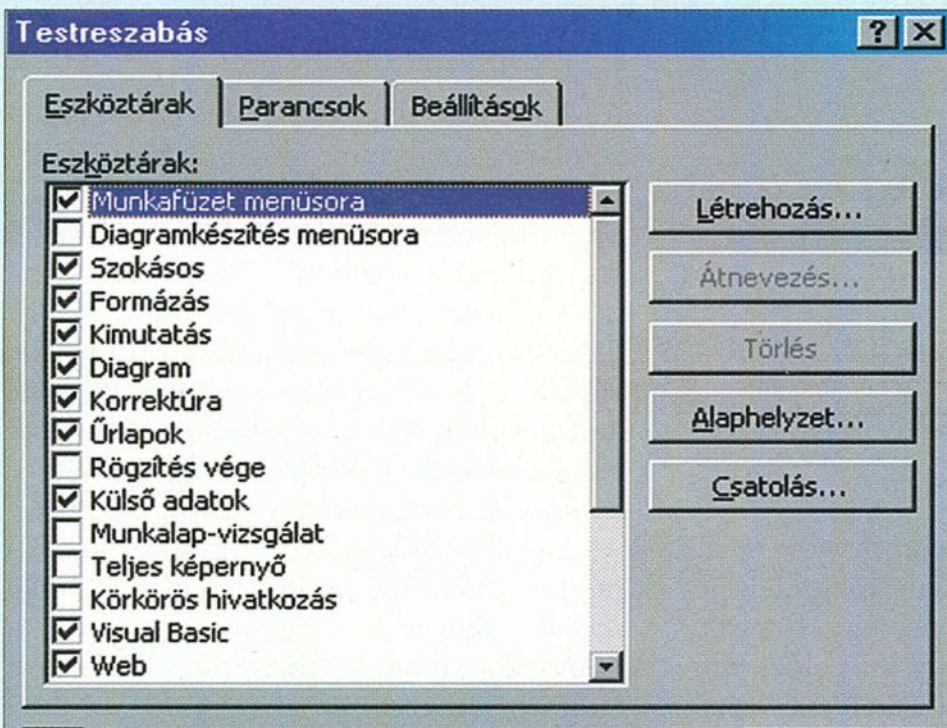

Minden feladathoz kiválaszthatjuk a megfelelő eszköztárat

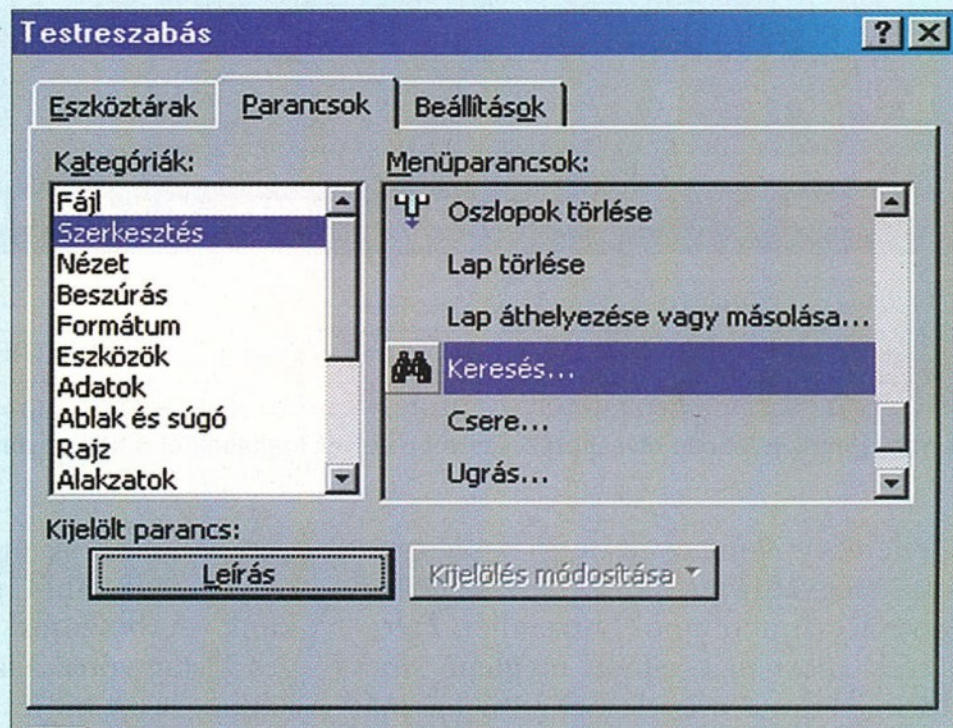

Az eszköztárak segítségével karácsonyfává változtathatjuk az Excelt

A rendelkezésre álló eszköztárakat az egérrel is elővarázsolhatjuk. Kattintsunk a jobb egérgombbal valamelyik aktív

Az Excelben teste szabhatjuk az eszköztárakat

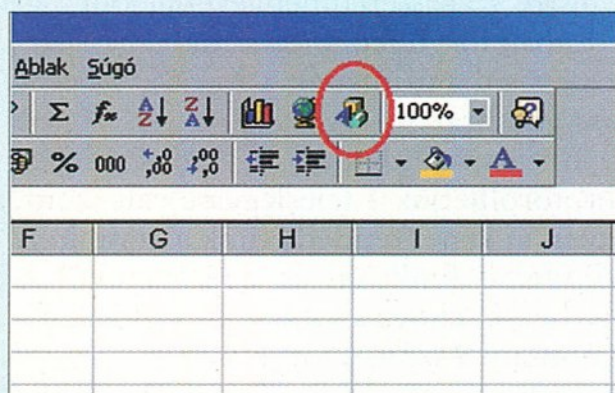
Az eszköztárakat minden további nélkül új parancsokkal bővíthetjük

érjük a szóban forgó funkciókat, és nem kell minduntalan a menüben keresgelnünk. Az eszköztár teste szabásához a következőképpen kell eljárunk.

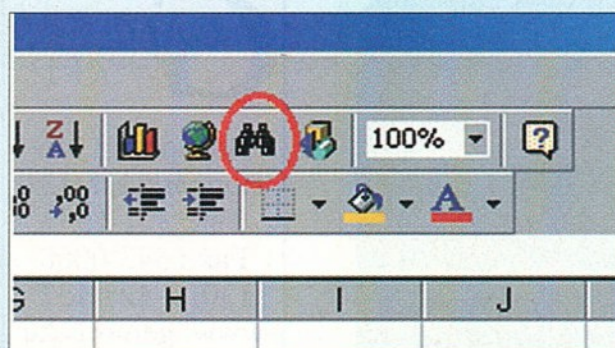
Kattintsunk a *Nézet* menüben az *Eszköztárakra*, majd a *Testre szabásra*. A képernyőn megjelenik az a párbeszédablak, amelyben – többek között – átszerkeszthetjük az Excel eszköztárait.

Kattintsunk a *Parancsok* fülre, majd a listából válasszunk ki egy kategóriát (például a *Szerkesztést*). Jobbra az e kategóriához tartozó menüparancsok sorakoznak. Ezek között van például a *Keresés*, amelyre mindig szükségünk lehet, és amely hiányzik mind a *Szokásos*, mind a *Formázás* eszköztárból. A kiválasztott menüparancsról a *Leírás* gombra kattintva kaphatunk bővebb információt.

Normál körülmények között a *Keresés* funkciót a *Szerkesztés* menüben aktiválhatjuk, s minthogy több kattintással, ért-

A Rajzolás eszköztárat egy gombbal aktiválhatjuk

A parancsokat drag and drop eljárással vihetjük át az eszköztárba

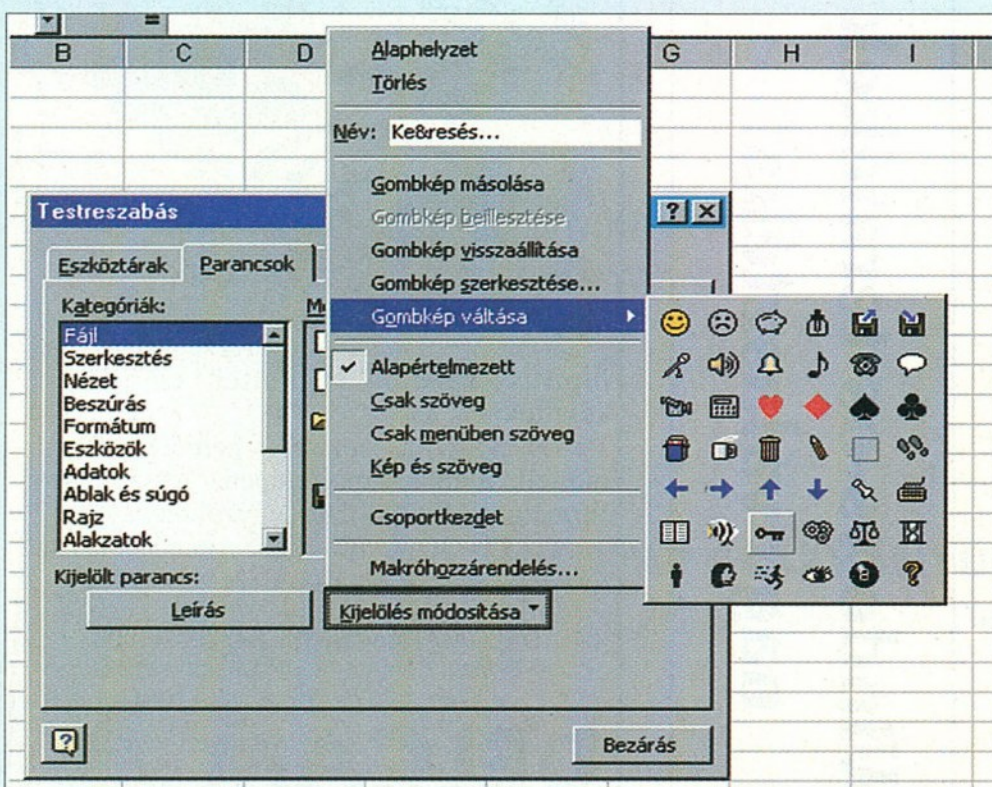
hető, ha érdekünkben áll kitenni az eszköztárra is.

Ennél mi sem egyszerűbb az Excelben. „Fogjuk” meg az egérrel a *Keresést* (rákattintva a bal gombbal, majd lenyomva tartva a gombot), és húzzuk rá mondjuk a *Szokásos* eszköztárra. Elegendve az egérgombot, az új szimbólum szépen beépül a többi közé. Ezután elég csak egyet kattintani erre a gombra ahhoz, hogy az említett szolgáltatást elérjük.

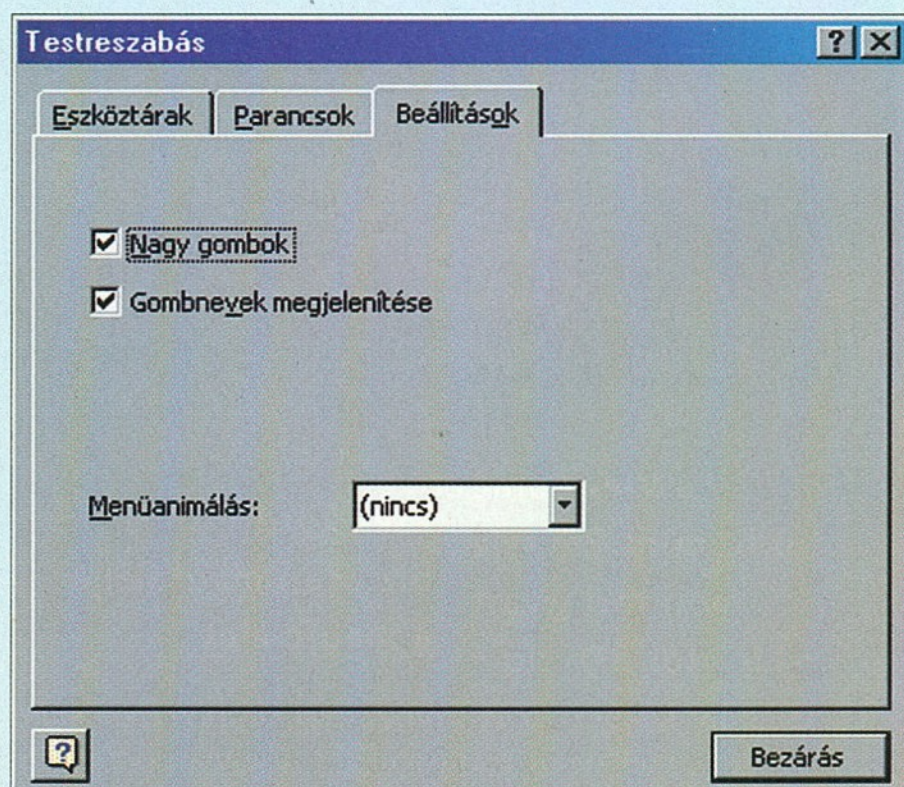
A fenti műveletet természetesen fordítva is megtehetjük: a feleslegessé vált eszközt megfogjuk az egérrel, és áthúzzuk a menüparancsok listáját tartalmazó mezőbe.

Ikonsorakozó

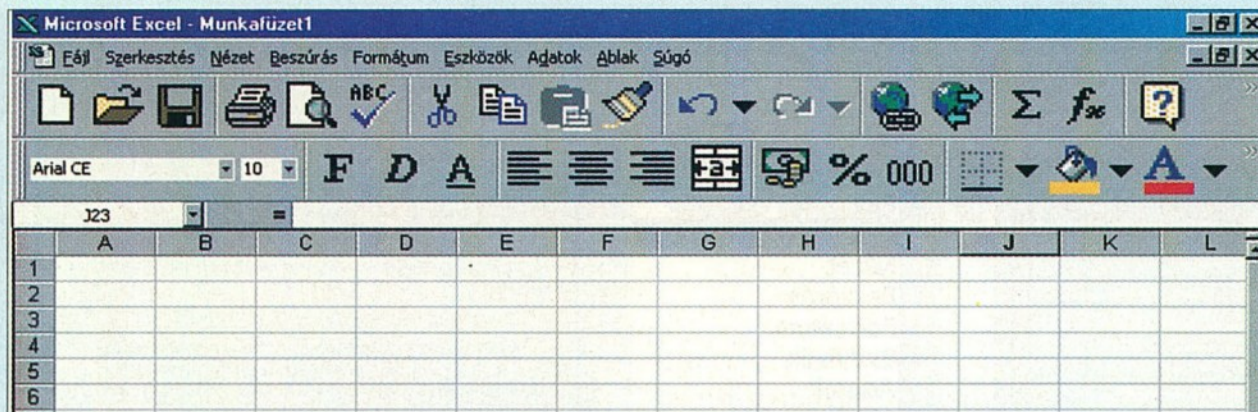
Most már minden eszköz ott van a helyén, ám megeshet, hogy nem tetszik a sorrendjük. Az Excelben szerencsére az

A kijelölt gombot sokféleképpen módosíthatjuk

Az Excelben áttérhetünk a nagy gombok használatára

A nagy gombok jobban olvashatók, ám több helyet foglalnak el a képernyőn

a lehetőség is megvan, hogy tetszés szerint megváltoztassuk az eszköztárban szereplő szimbólumok sorrendjét. Feltehetően most már semmi meglepő sincs abban, hogy e műveletnél is jó hasznát vehetjük majd az egérnek.

A rendezéshez nyissuk meg újból az előbbi párbeszédablakot (Nézet/Eszköztárak/Testre szabás).

Ilyenkor az egérrel szabadon „garázdálkodhatunk” az eszköztárakban: eszközöket vihetünk fel és távolíthatunk el kedvünk szerint. És ugyancsak ilyenkor adatik meg a lehetőség arra, hogy az ikonokat áthelyezzük, felcseréljük a sorrendjüket. Kattintsunk rá az egérrel valamelyikre, és lenyomva tartva az egér-

gombot, húzzuk át az ikont egy másik helyre, oda, ahol jobban megfelel nekünk. A beszúrást helyét egy függőleges vastag vonal jelzi, így már előre tudhatjuk, hogy mi lesz az áthelyezés eredménye.

Ha nem vagyunk teljesen elégedettek a testre szabás eredményével, jelöljük ki a szóban forgó ikont (esetünkben a Keresést), majd kattintsunk a Kijelölés módosítása gombra.

Itt visszaállíthatjuk az eredeti állapotot, törölhetjük a feleslegessé vált ikont, netán új képet rendelhetünk a gombhoz. Mindeme funkciók az egérmenüből is elérhetők, ehhez a jobb gombbal kell rákattintani a szóban forgó ikonra.

Ikonnagyítás

Az Excelben alaphelyzetben meglehetősen kicsik az ikonok, így több elfér belőlük a képernyőn, és nem foglalnak el nagy helyet a munkaterületen. Nagyob felbontásnál (például 1024x768 képpontnál) azonban meglehetősen kicsire összezsugorodnak, ami már a munka rovására mehet. Ilyenkor meg kell növelni a méretüket. Térjünk vissza ismét a testre szabáshoz (Nézet/Eszköztárak/Testre szabás), és kattintsunk a Beállítások fülre.

A párbeszédablakban egy üres jelölőnégyzetet látunk, mellette pedig a „Nagy ikonok” feliratot. Tegyük egy jelet a négyzetbe, majd kattintsunk a Beállításra. Rögtön láthatjuk az eredményt: az ikonok jelentősen megnöttek, így jobban felismerhetők még nagy képernyőfelbontásnál is. Kisebb (például 800x600-as) felbontásban azonban hamar kiderül, hogy mellőlöttünk, hiszen a nagyobb ikonméret miatt az eszköztárakat görgetnünk kell, hogy minden eszközt elérjünk, és a munkaterületünk is jóval kisebb lett. Ha vissza akarunk térni a korábbi állapothoz, vegyük ki a jelet az említett jelölőnégyzetből.

-b

ViewSonic
A különbség meggyőző!

PIXEL MULTIMÉDIA

PS790

19"-es monitor

15"-es testben

a ViewSonic több, mint **20** féle monitort gyárt - **14"-től 29"-ig** - ezek között Ön is biztosan megtalálja a megfelelőt

1088 Bp. Rákóczi út 13. tel:266-6059 fax:318-6651
e-mail:pixel@mail.matav.hu www.pixel.hu

GEMOFIS KFT.

Budapest. 1146
Hungária krt. 131
Tel.: 321-1539
Fax.: 343-0088
(30) 9-428-132
www.gemofis.hu
E-mail:gemofis@gemofis.hu

Windows-os termékek nagy választéka!

PowerMILL - A 3-5D-s CAM

- * Önálló, 3-5 tengelyes, magyar nyelvű CAM maróprogram Windows NT-n.
- * Bármely CAD-ből képes modellt fogadni.
- * Gyorsmarási technológia támogatása.
- * Valósághű marás-szimuláció.
- * Időre optimalizált szerszám pályák.
- * Könnyű kezelhetőség, rövid betanulás.
- * Ingyenes kipróbálási lehetőség!

20-40%-os időmegtakarítás az NC gépen!

Egyéb szoftvereink:
PowerSHAPE: új 3D-s CAD program intuitív kezelői felülettel szerszámkészítőknek.
PowerINSPECT: alkatrész bemérése CAD modell alapján mérőgépen, tetszőleges formátumú, ISO9002-es jegyzőkönyv.
ArtCAM: 3D-s művészeti domborművek tervezése és CNC gyártása.

DEL CAM Hungary Kft. Tel.: 88/200-061
E-mail: delcam-hu@mail.datanet.hu
Web: http://www.delcam.com

DEL CAM

Minőségügyi szakemberek képzésével is biztosítsa vállalata versenyképességét!

MINŐSÉG ★ OKTATÁS ★ TANÚSÍTÁS ★ VERSENYKÉPESSÉG

A Magyar Szabványügyi Testület hazai és nemzetközi szinten elismert, független, non-profit szervezet (1995. évi XXVIII. törvény). A Magyar Szabványügyi Testület Oktatási Központja minőségügyi és az Európai Unióval való jogharmonizációhoz kapcsolódó tanfolyamain

HITELES FORRÁSOKON ALAPULÓ TANANYAGOK!

SZAKKÉPESÍTŐ TANFOLYAMOK

Az Európai Minőségügyi Szervezet (EOQ) által elismert végzettséget adó tanfolyamok:

- Minőségirányítási menedzserképzés (QM), ezen belül minőségügyi megbízott- és belsőauditor-képzés is
- Auditorképzés
- Emelt szintű összevont menedzser- és auditorképzés minőségügyi mérnököknek

Az Országos Képzési Jegyzék szerinti tanfolyamok:

- Minőségbiztosítási felülvizsgálók és tanúsítók képzése (auditorképzés)
- Minőségellenőr-képzés
- Szabványalkotó és szabványügyi szakértők képzés
- Szabványügyintéző-képzés

Elismertetés alatt álló tanfolyamok:

- Környezetközpontú irányítási rendszerek (KIR) bevezetése és működtetése
- KIR menedzserek és auditorok képzése

TOVÁBBKÉPZŐ TANFOLYAMOK

- ISO 9000 – TQM
- Minőségbiztosítás – Tanúsítás – TQM
- Az ISO 14000 és az EMAS
- Kis és középvállalatok minőségirányítása
- Minőségirányítási rendszerek bevezetése és működtetése
- Termékek és szolgáltatások megfelelőség tanúsítása
- Munkahelyi egészségvédelmi és biztonsági irányítási rendszer (BS 8800)
- Villamos létesítés épületekben
- A személyi védelem és eszközei az EU-ban és hazánkban
- Szolgáltatások minőségbiztosítási rendszerének kialakítása
- Az EU önkéntes szabványosítási gyakorlata
- Szabványalkalmazók továbbképzése
- Szabványjavaslat-készítők, fordítók angol nyelvű továbbképzése
- Minőségügyi kézikönyv
- Minőségbiztosítás az oktatók és az oktatás szolgálatában

MAGYAR SZABVÁNYÜGYI TESTÜLET ★ OKTATÁSI KÖZPONT

1091 Budapest, Üllői út 25. ★ Tel: 217-2368 ★ Fax: 218-5125

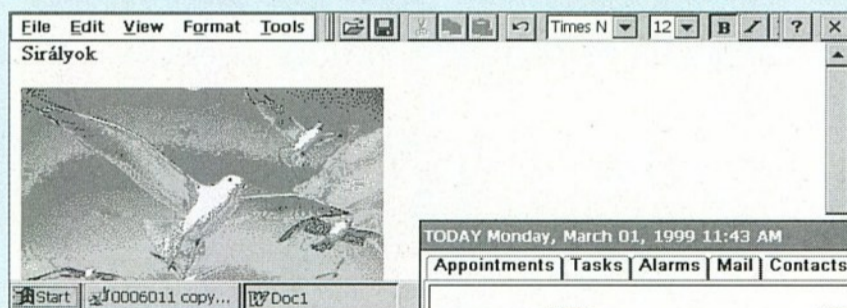
Folytatjuk kalandozásunkat a Windows CE világában. Ezúttal néhány érdekes segédprogrammal, illetve néhány beállítási lehetőséggel ismerkedhetünk meg, amelyeknek segítségével gyorsabbá, kényelmesebbé tehetjük munkánkat.

Noha a Windows CE sok olyan segédprogramot tartalmaz, amelyek a „nagy” Windowsokban is megtalálhatók, a *Paint* program valamiért kimaradt belőle, holott az érintőképernyőn nagyszerűen lehetne „rajzolgatni”, vázlatokat készíteni.

Pocket Paint

Hiányzik a *Paint*, hiszen a Pocket Wordből kimaradt *Insert picture* menüpontot is helyettesíthetnénk a segítségével. A vágólapról bármikor illeszthetnénk képet a szövegbe, csak éppen nincs mivel behívni a képet, és elküldeni a vágólapra.

Nos, a *Microsoftnál* azért nem feledkeztek meg teljesen a rajzos kedvű Win-

A vágólapra másolt képet az *Edit/Paste* menüpont segítségével illeszthetjük be dokumentumunkba

dows CE-használókról, s az internetről letölthető a *Powertoys for Windows CE* (www.microsoft.com/msdownload).

A *Powertoys* több programot tartalmaz, s köztük találjuk a „jó öreg” *Paint*et is, pontosabban a *Pocket Paint*et.

Az ikonmérettől (16x16) a teljes képernyőig (640x240) készíthetünk képeket, de beolvasni és menteni csak *2BP* (Windows CE bitmap) állományokat tudunk.

A használható színek száma is erősen

WINDOWS CE

Hasznos segédek

korlátozott (black, dark grey, light gray, white), de a célnak megfelel, s ha csak nem színes palmtopunk van, amúgysem sok hasznát vennénk a palettának.

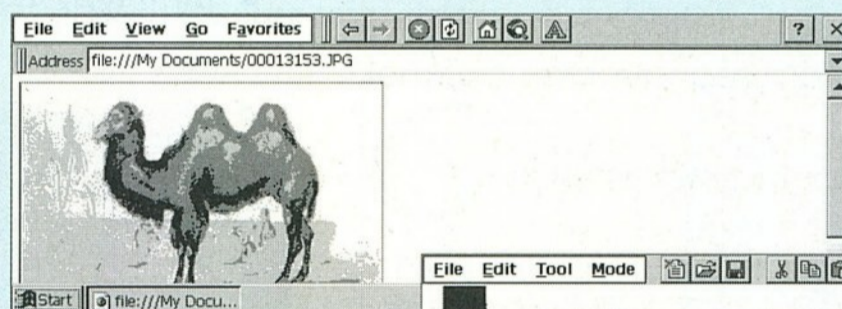
A grafikus eszközök közül mindazzal ügködhetünk, amivel a „nagyépes” *Paint*ban: kitöltés, kivágás, szöveg, mintavétel, különböző alakzatok, vonalak, vonalvastagság változtatása.

Van nagyítási lehetőség is, így finomabb részleteken is dolgozhatunk, és van *undo*, illetve *redo* funkció is.

Képek beillesztése a Word dokumentumba

A *Pocket Paint* segítségével képeket illeszthetünk *Pocket Word* dokumentumainkba (például céglogót, különböző grafikonokat stb.).

A képet másoljuk át asztali gépünkről kispépjünkre, *2BP* formátumra (a másolás

JPG és GIF állományainkat a *Pocket Internet Explorer* segítségével tekinthetjük meg

A *Pocket Paint* segítségével végre szabadon rajzolgathatunk Windows CE alatt is, igaz, csak négy színben

A *Today*, többek között, a gép „lelkiállapotáról” is felvilágosítást ad

alatti konvertálásról előző számunkban olvashattak). Hívjuk be a képet a *Pocket Paint*be, jelöljük ki a beilleszteni kívánt részt, vagy – a **Ctrl+A** kombinációval – a teljes képet, majd elindítva a *Pocket Word*öt, válasszuk az *Edit/Paste* menüpontot. Ekkor a kurzor pozíciójának megfelelően beillesztődik a kép a dokumentumunkba.

JPG és GIF képek megtekintése a Windows CE alatt

A *Pocket Paint* sajnos csak a *Windows CE* saját *bitmap* formátumát kezeli, de az interneten népszerű JPG és GIF képeket is megtekinthetjük, ha a *Pocket Internet Explorer*be hívjuk be őket.

Hasznos apróságok

A *Powertoys* természetesen nemcsak a *Pocket Paint*et tartalmazza, hanem egy sor egyéb, hasznos segédprogramot is.

A *Business cards* segítségével üzletfeleinket tarthatjuk nyilván, a *Cascading menus* egy jól hasznosítható kis programocská, amely „leül” a tálcára, és onnan egyetlen kattintással elérhetjük a gép minden lényeges beállítási lehetőségét és persze a programjait is.

A *Mute* program is fölöttébb segítőkész: a segítségével egycsapásra elnémíthatunk vagy engedélyezhetünk minden hangot, anélkül, hogy a

hangerőszabályozó beállításain változtatni kellene.

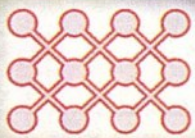
A *Today* programból a legfontosabbakat érhetjük el egyetlen kattintással, így például a napi bejegyzéseket, az ütemezéseket, a levelezésünket, a telefon- és címjegyzékünket, illetve ellenőrizhetjük a gép jellemzőit (memória, lemez, akkumulátor). No persze a külsőre is adni kell, ezért kapunk még a csomagban *báttérképeket* és *hangsémákat* is.

Ennyi hasznos programmal pedig már igazán kedvünkre alakíthatjuk kispépjünket, ráadásul mindezt ingyen, feltéve, hogy letöltjük a programot az internetről.

(A cikk elkészítéséhez a *Philips Velo 500-at* használtuk.)

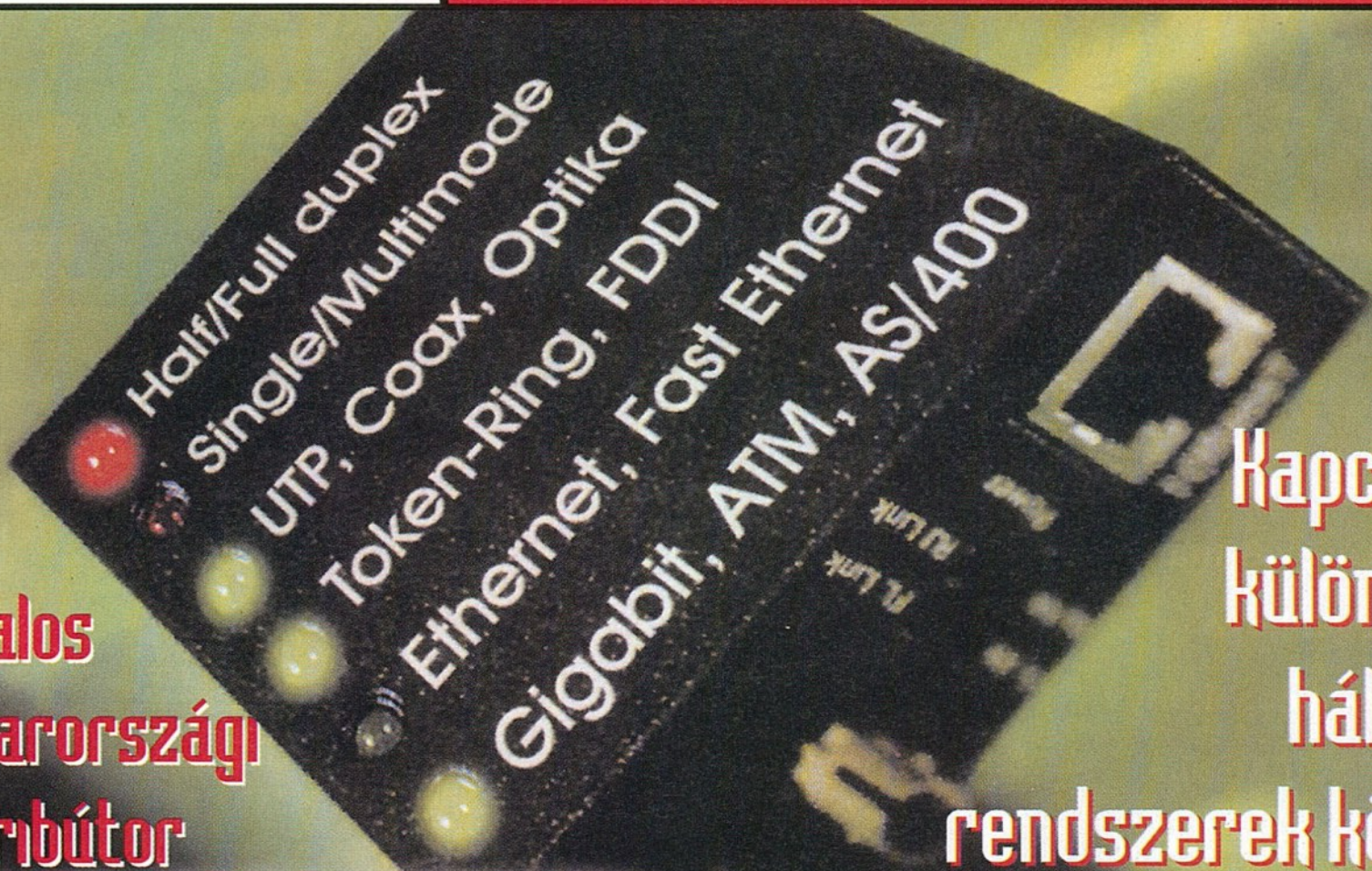
NÁKOVICS LÁSZLÓ

Hivatalos
magyarországi
disztribútor

CROWN-TECH

1118 Budapest, Pannohalmi út 35. Tel.: 319 2995, 319 2996, 319 2997,
Fax: 319 3326, Support Center: 319 3327
E-mail: crownfec@hungary.net www.crown-tech.hu

Kapcsolat
különböző
hálózati
rendszerek között

FUJIFILM
COMPUTER
PRODUCTS

Ahol a jövőt tárolják

Képviselet: MAGNECO Kft. Tel./fax: 291-9938

Nagykereskedő:

MACOMP KFT.
Magyar Computer

1033 Budapest, Szentendrei út 39-53.
Tel.: 436-6609; Fax: 436-6610

1117 Budapest,
Prielle Kornélia u. 4.
A.I.D.A. Tel.: 463-0630; Fax: 463-0639

CD MUSTRA

Környezetünk titkai

Bemutatandó lemezünk neve bizonyára ismerős azok számára, akik olvastak a sorozat matematikával foglalkozó részéről. Az **Ábécéskönyv** Kiadó és a **Profi Média Kft.** CD-je mindent bemutat, amit 7-12 éves korban környezetünk növény- és állatvilágáról tudni érdemes.

A lemez felépítése hasonlít a sorozat korábban megjelent darabjaihoz. Egy könyvtárban vagyunk. A polcok még üresek, de remélhetően sikerül megoldani a feladatokat, így hamarosan meséskönyvek sorakoznak majd ott. *Albert professzor* vár arra, hogy bevezessen bennünket a tudomány világába.

Játékos kezelőfelület

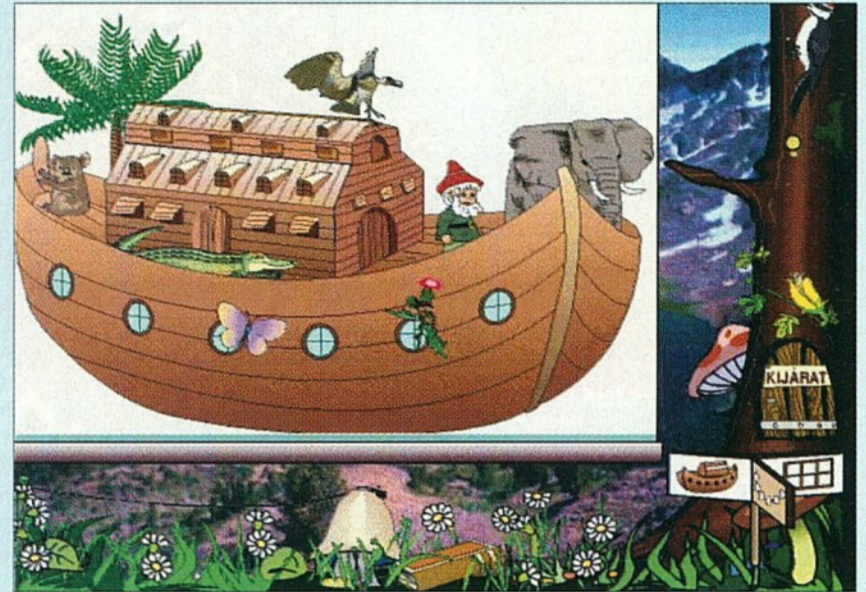
Most is fontos szerepet kapnak a pókfalon csüngő gyöngyök, mert a piros szeműeket, amelyeket a jó megoldásokért kapunk, aranyos mesékké cserélhetjük. Az egyes oldalakon a *gombáról* olvashatjuk le, hány pontunk van. Ha elakadunk, kattintsunk a *kérdőjelre*. Hiába várjuk azonban a megfejtést, mert

csak segítséget kaphatunk, ami közelebb vezet bennünket a rejtély megoldásához. Újdonság, hogy a magyarázatokat nemcsak a rajzok és a narrátor hangja adja, hanem sokszor videós bejátszásokon is megnézhetjük, miről is van szó. A mesék elejét bármikor meghallgathatjuk, de a történetek befejezéséért meg kell dolgozni. A feladatokhoz úgy érhetünk el, ha a könyvtárban *a kislányra, a cicára, a virágra, a napra vagy a földgömbre* kattintunk. A harkály most is a *nyomtatás* lehetőségét jelenti.

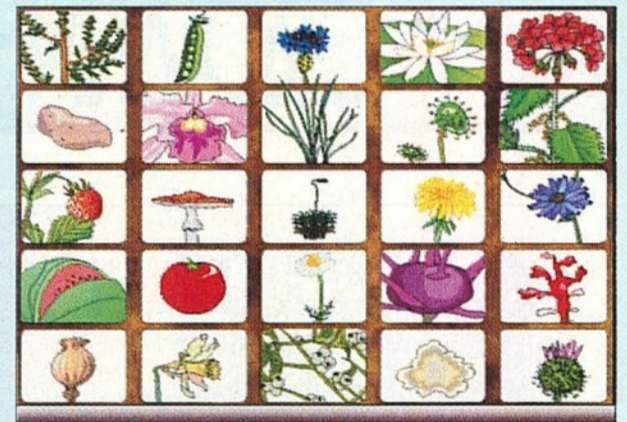
A harkály most is a *nyomtatás* lehetőségét jelenti.

Első a tanulás

A program elején *Noé bárkája* tárul a szemünk elé. A hajón, az eredeti történetnek megfelelően, állatok és növények vannak. Rájuk kattintva újabb állatokról és a családba tartozó egyedekről szerezhethetünk ismereteket, közel 230 állat- és növényfajról. A kisállatok családjá-

Noé bárkája sok tudnivalót rejt

A kis képek további ismereteket rejtenek

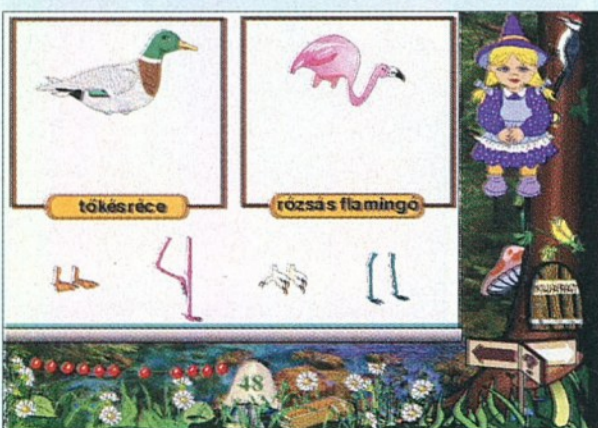
nál például bővebben hallhatunk a vakondokról, az egerekről, a macskákról, a mókusokról, az ürgékről, a hörcsögről, a denevérekről, a vidrákról, a pockokról, a rókákról, a koalákról, a cickányokról, a hangyászokról, a borzokról, a hódokról, a patkányokról, a tatukról és a nyulakról is. Megnézhetjük a képüket, meghallgathatjuk a hangjukat, és sokszor filmen is megismerhetjük, hogyan élnek.

Feladatcsoportok

A kislány *az emberekkel* és a velük kapcsolatos kérdésekre várja a választ. Tornasorba rendezhetjük a gyerekeket, megmérhetjük őket, kiszínezhetjük a bőrüket, megismerhetjük a lakhelyüket, kiválogathatjuk az egészséges élelmiszereket, az orvosi műszereket, testápolószereket, árnyképeket párosíthatunk, megismerhetjük a különböző érzékszerveket, feliratokat egészíthetünk ki, színeket keverhetünk. A virág a *növények világába* kalauzol.

A könyvtárban dönthetjük el, melyik témával foglalkozunk

Az egér segítségével a helyükre kerülnek a lábak

Az ezerszínű növényvilág fejezetben termésüket párosíthatunk növényekhez, levelekhez, kirakósjátékkal játszhatunk, sorrendbe állíthatjuk a növény fejlődését, megtudhatjuk, mik zöldellnek télen is, milyen növények szeretik a meleget, mi a rügy, a túska, a kalász, mikor érnek a gyümölcsök. Ez utóbbiaknál az is kiderül, mit hogyan tartósíthatunk, miből mit főzhetünk, melyik növénynek milyen részét fogyaszthatjuk el.

A macska az állatvilág titkait őrzi. Kiderül, mely állatok léteznek csak a képzeletünkben, s melyek azok, amelyek már kihaltak. A bőrmintákhoz állatokat választhatunk, a lábnyomok segítségével nyomozhatunk. Fejdíszeket illeszthetünk a helyére, főlegleges testrészeket kereshetünk, s a hangok alapján kell felismernünk gazdáikat. Kiderül, mit esznek az állatok télen, mit rejtenek a

Vajon melyik állatnak örülünk a kiskertben?

Tetszés szerint választhatunk a könyv fejezetei közül

hazai erdők, hogyan fejlődnek ki a pillangók.

A földgömb *házunk tájára, erdőre, mezőre, egzotikus tájakra* vezet. A lakásba szobanövényeket válogathatunk, megtanulhatjuk, melyik növény szereti a vízparton, erdőn, mezőn élni, megismerhetjük a kertek kártevőit, használatait, a gyomnövényeket, a kerti növényeket.

A Napra kattintva a *környezet titkai* tárnak fel előttünk. Hallhatunk a levegőszennyezésről, a környezetvédelemről, a napfény, a meleg és az öntözés fontosságáról is.

Ha többször is ellátogatunk a könyvtárba, a névre szóló olvasójegy segítségével folytathatjuk a gyakorlatokat. A dobogó tetején természetesen az olvashatja a nevét, aki a legügyesebb volt.

A Manó sorozat élővilággal foglalkozó lemeze méltó a korábbi részekhez. Csak ajánlani tudjuk minden kisiskolásnak, hogy ezzel a játékos programmal bővítsé tudását, mélyítse el a biológiával és a környezettel kapcsolatos ismereteit.

NAGY EMESE

ELŐZETES A CD PANORÁMA MÁRCIUSBAN MEGJELENŐ SZÁMÁBÓL

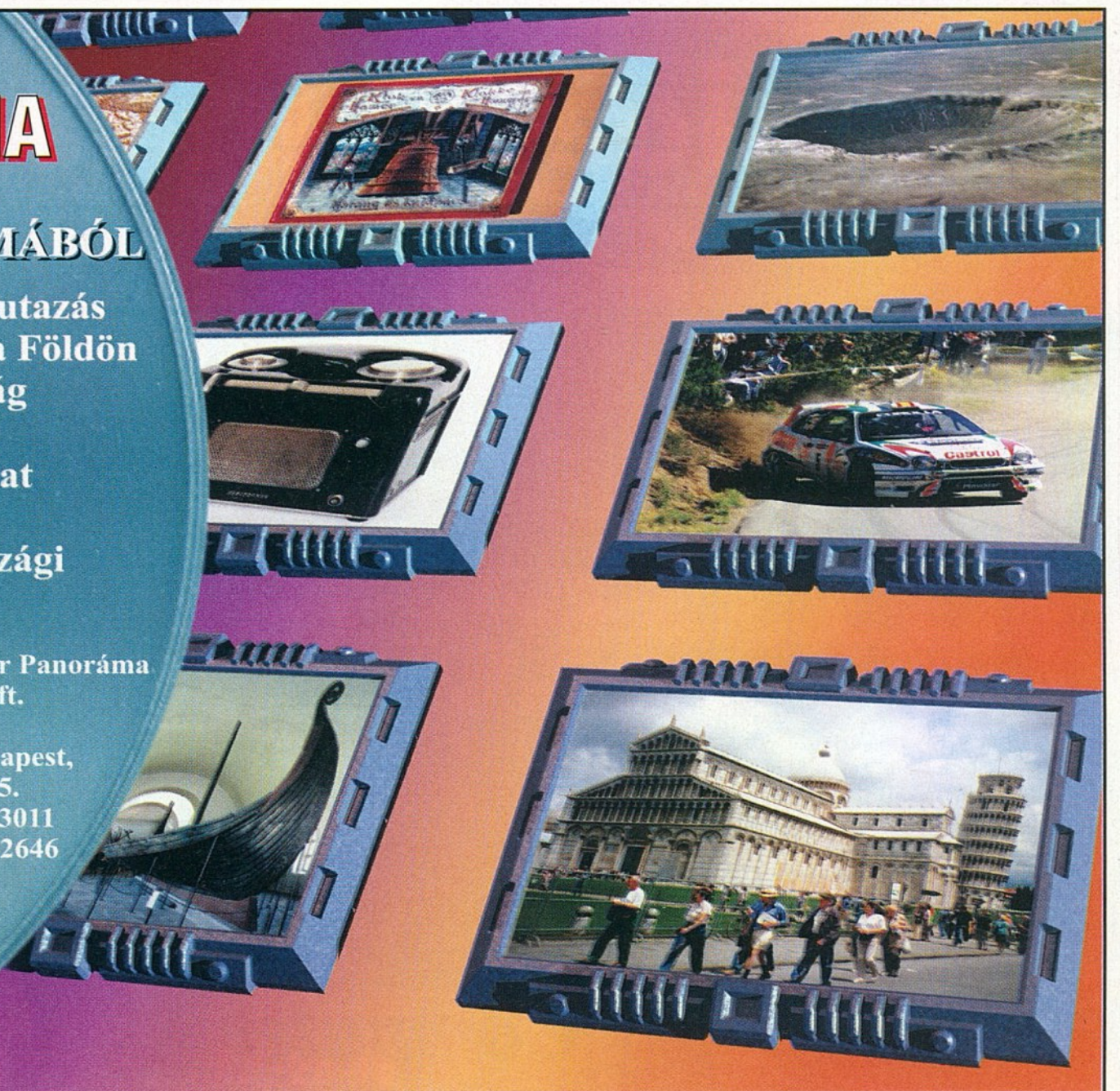
Közép-olaszországi utazás
Meteoritkráterek a Földön
Játék az egész világ
100 éves a magnó
Norvégiai hangulat
San Remo rally
Észak-magyarországi
kerékpártúra

Computer Panoráma
Kiadói Kft.

1091 Budapest,
Üllői út 25.
Tel.: 218-3011
Fax: 217-2646

E-mail: cpanorama@mail.datanet.hu

Olvasószolgálat

Ezt az oldalt a lapból kiválasztva és felbélyegzett borítékban a kiadónak megküldve Ön

- bővebb információt kérhet a lapban megjelent cikkekről,
- előfizetést rendelhet meg a lapra,
- megrendelheti a Computer Panoráma egyéb kiadványait,
- ötleteket, javaslatokat közölhet, kérdéseket tehet fel a szerkesztőknek!

Olvasói értékelés

Kérjük, hogy értékelje e számunk cikkeit! (0-nem értettem, 1-érdektelen, 2-közepes, 3-tetszett)

Vezércikk	0	1	2	3
Hírek	0	1	2	3
Unió csatlakozás	0	1	2	3
Computer Panoráma – piackutatás	0	1	2	3
A magyarországi internet	0	1	2	3
Boltok az interneten	0	1	2	3
Együttműködő kereskedelem	0	1	2	3
E-reklám	0	1	2	3
Szkenner	0	1	2	3
Új nyomtatók	0	1	2	3
Voodoo 3	0	1	2	3
Intel-tervek	0	1	2	3
Internet : Magyar sarok	0	1	2	3

Internetes ismerkedéseink	0	1	2	3
Gyöngyhalászat	0	1	2	3
Netkandalló – Vendégünk	0	1	2	3
Pálffy Roland orvos, festőművész	0	1	2	3
Virtuális internet	0	1	2	3
A hálózat mélyén: szerveroldali alkalmazásfejlesztés (3.)	0	1	2	3
MediaRing talk 99	0	1	2	3
Tölcsér	0	1	2	3
Búcsú a szoftvercsomagoktól?	0	1	2	3
StarOffice 5.0 (3.)	0	1	2	3
Lotus Notes R5	0	1	2	3
Microsoft SQL Server 7.0	0	1	2	3
Fogadás a világhálón	0	1	2	3
Microsoft Visual Basic 6.0	0	1	2	3
Spectrum Basic	0	1	2	3
Vírusok a cookie-kban?	0	1	2	3

DVD: Hollywood Plus MPEG2 kártya	0	1	2	3
Bemutatjuk az IBM ThinkPad 600-at	0	1	2	3
Filmajánló: bőséges választék	0	1	2	3
Túl az Operencián:				
Mozart Requiem Szarajevóért	0	1	2	3
Az első fecske: IBM Discoveries				
DVD-ROM	0	1	2	3
Az első magyar DVD-rajzfilmek	0	1	2	3
Nyereményjáték filmrajongóknak	0	1	2	3
Office 2000	0	1	2	3
Windows 95	0	1	2	3
Word 98/Excel 97	0	1	2	3
EasyWord	0	1	2	3
A WinRAR 2.50 rejtett lehetőségei	0	1	2	3
Excel 97	0	1	2	3
Windows CE	0	1	2	3
CD-mustra	0	1	2	3

A lappal kapcsolatos egyéb észrevételeim, kérdéseim:

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Név, cég:

Postacím:

Telefon:

Cégszerű aláírás:

Az Olvasószolgálati lapot a következő címre kérjük – felbélyegzett borítékban – elküldeni:

Computer Panoráma

Kiadói Kft.

1091 Budapest,

Üllői út 25. II. emelet

ELŐFIZETÉS

A megfelelő négyzetbe tett x-szel megrendelheti a Computer Panoráma jövő évi kiadványait, így:

- időben, biztosan, utánjárás nélkül jut kiadványainkhoz,
- bebiztosítja magát az infláció ellen,
- a legolcsóbban kapja lapjainkat: a Computer Panoráma előfizetése esetén például két szám árát megtakaríthatja,
- a Computer Panorámához előfizetőinknek mellékeljük 2 db vásári különszámunkat is,
- a CD Panoráma előfizetői egy praktikus CD-gyűjtődobozt is kapnak.

(Megrendelés esetén postautalványt küldünk, jogi személyek átutalással is előfizethetnek, nekik számlát küldünk.)

MEGRENDELEM 1999-RE

- A Computer Panorámát
12 szám CD-melléklettel 8484 Ft
- A CD Panorámát
4 szám CD-melléklettel 4496 Ft

Computer
PANORÁMA

Computer Panoráma Speciál

Mobil Világ

Amit a GSM-telefonokról tudni érdemes

53 GSM-telefon

**GSM-modemek, akkutesztek,
palmtop-mobiltelefon**

Vásárlási tanácsok

A GSM jövője

MEGJELENT!

**Keresse az újságárusoknál,
vagy rendelje meg a kiadónál!**

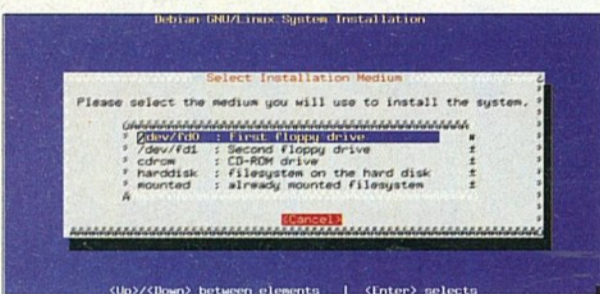
**Computer Panoráma Kiadói Kft.
1091 Budapest, Üllői út 25.
Telefon: 218-3011/369, fax: 217-2646**

Computer
PANORÁMA

Progress 9

A Progress Unix-alapú, negyedik generációs fejlesztőeszközként kezdte a pályafutását, még 1984-ben. A kezdetektől fogva a szoftvercégek körében aratta legnagyobb sikereit, és későbbi fejlődését mind üzleti, mind technológiai szempontból is meghatározta az a Value Added Reseller hálózat, amely Progress-alapú alkalmazásokat fejlesztett és értékesített. Az idei év elején már a 9-es verziószámú változat látta meg a napvilágot.

Új sorozat: Linux

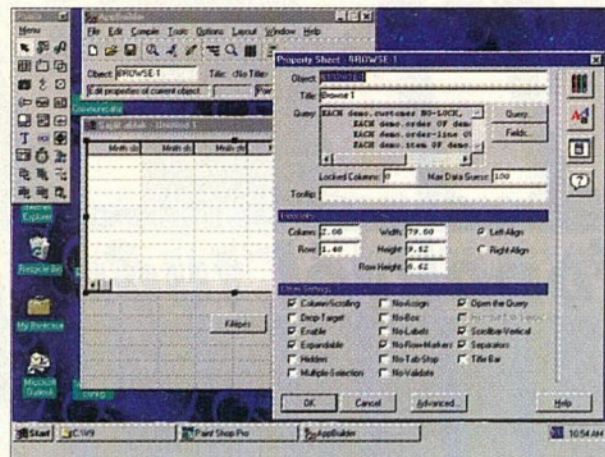

Linus Torvalds, egy finn diák, miután 1990-ben vásárolt magának egy 386-os számítógépet, többfel-

Lotus eSuite

Manapság a cégek egyre inkább a hálózati számítástechnika felé fordulnak. Csak divat volna? Nem valószínű. Feltehetően azért ilyen nagy az érdeklődés, mert elsődleges célként az ügynevezett tulajdonjog minimalizálása lebeg előttük. Nos, az eSuite-ot – amely a mostanság használatos legfontosabb irodai szoftverek jól összeválogatott gyűjteménye – kifejezetten hálózati környezetre tervezték.

Skinre skint

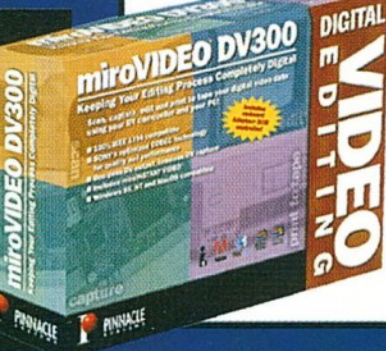
adatos többfelhasználós operációs rendszert keresett hozzá. Felhasználva a diákok körében oly népszerű Minix operációs rendszer néhány jellegzetességét, elkészítette saját ütemezőjét, amely később teljes operációsrendszer-maggá (kernellé) alakult. 1991-ben elérhetővé tette az interneten is, s ettől kezdve felgyorsult a fejlesztés. Ma pedig már olyan cégek is elismerik a Linuxot, mint például az Intel, a Compaq, az IBM vagy az Oracle.

A mindennapi munka során használt programoktól elsősorban a hatékonyságot, a gyorsaságot és az egyszerű kezelhetőséget várjuk el, vagyis a „belbecs” a lényeg. Ez nagyon is helyénvaló, de azért nem árt néha a „kulcsínnel” is törődni. Nem véletlen tehát, hogy a fejlesztők nemcsak az új programokhoz, hanem még a Windowshoz is olyan remekül kinéző „bőröket” kínálnak, amelyekkel teljesen egyedi megjelenés alakítható ki.

E számunk hirdetői

Adeptus	113
Alaplap	88
Ant Ltd.	10
Autodesk	13
Axico	B/3
Borland Mo.	105
Business Online	80
CD Panoráma	85
Compaq	21
Computer Books	41
Computertex	11
Corwell	41
Crown-Tech	123
Delcam	120
Deltha Ügyvitel	91
Digitaltechnika	34
Drótposta	53
Eastron	95
Epson	17
FEFO	91
Folder Trade	91
Fólió	85
FreePhone	113
Hansa	113
Hewlett-Packard	19
HRP	26
HVG	125
IBM	15
IBM	27
Juventus Team	94
Kelly-Tech	105
KIM-SOFT	105
Kiskapu	85
Komel	30
Kossuth	53
Kvint-R	109
Mikropo	103
Mobil Világ	127
Mr Soft	75
Napfény	B/2
Next Software	91
OKI	87
Olivetti	103
Online	B/4
Pannon Networking	26
partners Hungary	109
Pfizer	111
Philips	77
Pixel	120
Plantradend	30
Portocom	7
Qwerty	59
R+R	75
RCE	103
ScanDer	75
SERCO	94
Siemens	59
Sprint	41
Storage	5
Szabványügyi Testület	121
Szoftver ABC	109
Teszt	88
VTCD	68
Wendy's	93
West	75
Xerox	52

miroVIDEO DV300

- IEEE 1394 FireWire ki-bemenet
- 68 pin UltraWide SCSI csatlakozó
- 2GB-nál nagyobb AVI file kezelés
- Adobe Premiere 4.2 LE szoftver

miroVIDEO DC50

- Video ki-bemenet S-VHS és komponens
- Külső, kiváló minőségű csatlakozókkal (breakout box)
- Adatátviteli sebesség 7Mb/s
- Stúdió minőségű felbontás 720x576 (PAL) és 720x486 (NTSC)
- Adobe Premier 4.2 teljes verzió
- Adobe After Effect

miroVIDEO DC30 plus

- Professzionális szerkesztőfelület
- 2GB-nál nagyobb AVI file kezelés
- Digitális tárolás
- Adobe Premiere 5.1 teljes változat
- Szoftveres MPEG1 előállítás
- Asymetrix 3D F/X
- Macintosh változat is!

miroVIDEO DC30

- S-VHS kompozít be-kimenet
- Hang be-kimenet
- Digitális hang keverés
- 3D animációk beillesztése
- Professzionális szerkesztőfelület
- Adobe Premiere 4.2 LE szoftver

miroVIDEO DC10 plus

- Teljes képernyős digitalizálás (768x576)
- Egyszerű kezelhetőség
- 200 effekt, 100 speciális effekt
- Kép (frame) pontos szerkesztés
- Hang és zenei szerkesztés
- Digitális tárolás

miroVIDEO STUDIO 400

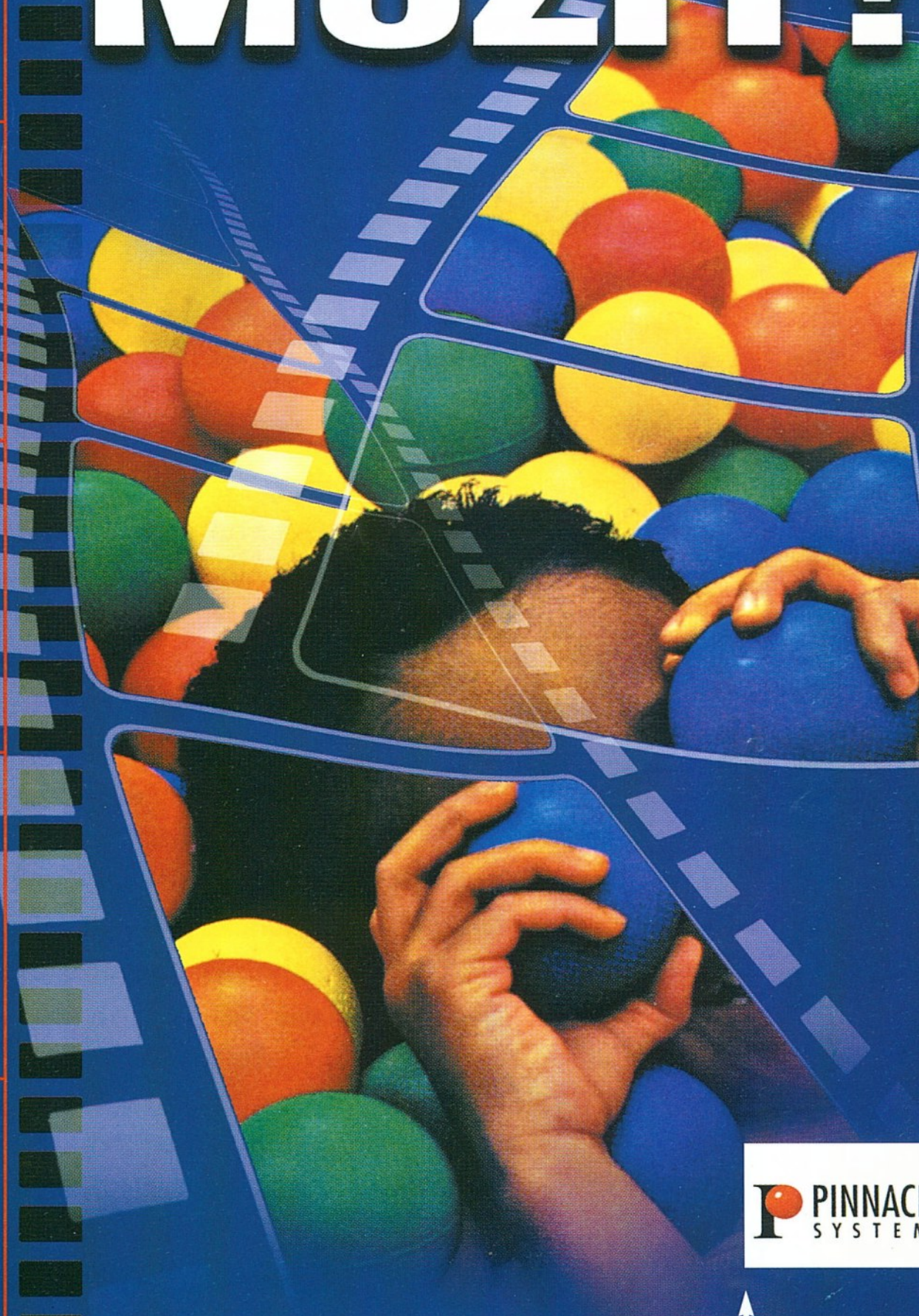
- Külső videószerkesztő (Notebook-hoz is)
- S-VHS kompozít ki-bemenet
- 1 óra 150MB helyett foglal
- Kamera és videóvezérlés
- Feliratozás
- Zenei aláfestés

miroVIDEO PCTV és PRO

- Teljes képernyős TV
- Teletext
- S-VHS, kompozít bemenet
- Capture
- Rádió (PCTV és pro)
- Sztereó hang (PCTV és pro)

CSINÁLJ TE IS MOZIT!

KIEMELT VISZONTELADÓINK:

- MMC 1074 Bp. Hársfa u.1.Tel.: 342 0140
- VAN Videotechnikai Kft. 1056 Bp. Molnár u. 53. Tel.: 318 1876
- Albacom 1011. Bp. Fő u. 31. Tel.: 201 4409
- FEFO 1073 Bp.Barcsay u.6.Tel.:461 8087
- HERTA 1075 Bp. Dohány u. 37. Tel.: 351 9964

axico
INFORMATIKAI KFT.
1074 Budapest,
Dohány u. 67.
Tel.: 342-3255,
Fax: 351-2576
www.axico.hu

Online-kapcsolat mindenek felett

Az Online Informatikai Rt.

a banki szoftverrendszerek területén szerzett, tízéves
tapasztalatával

és kiválóan képzett, fiatal szakembergárdájával immár a
legnagyobb

integrált banki rendszereket telepítő hazai fejlesztőként áll
partnerei szolgálatában.

A professzionálissá fejlesztett, nagy megbízhatóságú,
integrált rendszereink

tökéletes megoldást nyújtanak partnereink mindennapi
feladatainak megoldásához.

Saját rendszereink mellett csúcsmínőségű adatbázis-kezelő,
fejlesztő- és Internet

eszközökkel és szolgáltatásokkal állunk ügyfeleink rendelkezésére.

A megbízhatóság,

a folyamatosság, a tökéletes rendszerilleszkedés képezi az
összekötő hidat

cégünk és ügyfeleink magas színvonalú kapcsolatában.

